

**T.C
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

**MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR VE FEVÂİD
[ANKARA MİLLÎ KÜTÜPHANE ADNAN ÖTÜKEN İL
HALK KÜTÜPHANESİ 06 Hk 427 ARŞİV NUMARALI
YAZMA ESER]
(İNCELEME-METİN)
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Hazırlayan
Ahmet ÇOBAN**

**Danışman
Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU**

**RİZE
2017**

KABUL VE ONAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında, Ahmet ÇOBAN tarafından hazırlanan Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâ'id [Ankara Milli Kütüphane Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi 06 Hk 427 Arşiv Numaralı Yazma Eser](İnceleme-Metin), başlıklı bu çalışma, 28/ 06/ 2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği/ oy çokluğuyla başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU

Kabul/Ret

Üye: Prof. Dr. Hasan Ali ESİR

Kabul/Ret

Üye: Yrd. Doç. Dr. Ahmet TOPAL

Kabul/Ret

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

11 / 07 / 2017

Yrd. Doç. Dr. Musa GÜN
Müdür

ETİK BEYAN

Bu tezi bilimsel metotlara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak hazırlayıp sunduğumu, tezde bana ait olmayan tüm bilgi, düşünce ve sonuçları belirttiğimi ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim. / / 2017

Ahmet ÇOBAN

ÖN SÖZ

Yazıldığı dönemdeki muhataplarının beğenisine göre vücut bulmuş olan antoloji mahiyetindeki bu eserler, Edebiyatımız açısından da önemli kaynaklardır. Geçmişten günümüze devam eden bir geleneğin taşıyıcısı olup ayna görevini üstlenmektedirler. Ancak bu aynaların üzeri biraz tozlanmış olup kütüphanelerin raflarında keşfedilmeyi beklemektedir. Klasik Türk şiiri ve nesri, edebiyat tarihi, edebiyat bilgi ve teorileri gibi konularda bizlere önemli bilgiler sunmaktadırlar. Bu eserlerin günümüz harflerine aktararak bilim dünyasına kazandırılması, kültür, dil ve edebiyatımız açısından büyük bir kazanç olarak algılanmalıdır. Bilim dünyasına kazandırılan her çalışma, yazıldığı dönemin sosyal, siyasi, kültürel, ekonomik, dini, sanatsal vb. yaşantısını yansıtmaktadır. Hatta köprü görevini görerek, beslenmiş olduğu zenginlikleri sonraki dönemlere de taşımaktadır. Günümüzdeki seçme şiir kitapları, şiir defterleri, antolojileri, mecmû'aların güncellenmiş halidir. Gizemlerle dolu, hangi sürprizlerle karşımıza çıkacağı belli değildir. Bir bilmece, ilaç terkibi, dua cümlesi, hesap defteri vb. her türlü konuları ihtiva etmektedir. Yeni bir eserin, şâirin, şiirin; karşılaştırılan şiirlerden hareketle yeni bilgilere ulaşmak gibi meziyetleri de vardır. Biz de bu zincirin bir halkası olma muradıyla bu çalışmaya niyetlendik.

Bu çalışmamızda Ankara Milli Kütüphane, Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi 06 Hk 427 Arşiv Numarasında kayıtlı bulunan şiir mecmû'asını inceledik. Giriş bölümünde mecmûanın tanımını yaparak mecmû'aların tarihi gelişimi, edebiyat dünyası için önemine olduğuna değindik. Daha sonra, incelediğimiz mecmû'anın muhtevâsı, derleyicinin sanatı üzerine değerlendirmelerde bulunduk. Mecmû'anın şâir ve şiir kadrosunu, nazım şekillerini, Mestap (Mecmû'aların Sistematik Tasnif Projesi)'a göre inceledik. Mecmû'anın transkripsiyonlu metninden sonra, ekler, kaynakça ve metnin tıpkıbasımını da dahil ederek tezimizi tamamladık.

Mecmû'alar, kültürümüzün hazinesi olduğu gibi edebiyat alemine de tarihin derinliklerinden ışık saçmaktadır. Ummandan bir katre misaliyle yaptığımız bu çalışmayla mecmû'aların önemine bir katkı sağlamayı hedefledik. Merak, sabır ve gayret içerisinde yapılan çalışmalarla bu projenin hedefine ulaşacağı inancındayız.

Çalışmamız süresince bizlere daima yol açan, her konuda istifade ettiğimiz değerli Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU hocama, yine bizlere yardımlarını esirgemeyen kıymetli hocalarım Arş. Gör. Songül KARACA, Arş. Gör. Damlanur KÜÇÜKYILDIZ hocalarıma şükranlarımı sunuyorum. Bu süre zarfında ihmal ettiğim, haklarını ne yapsam ödeyemeyeceğim kıymetli aileme ve kardeşlik duygusuyla yanımda olan Yavuz KILIÇ, Burak BEKEN, Murat KESELİ, Ahmet Mustafa İPEK'e de teşekkür ediyorum.

Ahmet ÇOBAN

Haziran 2017

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	2
ÖN SÖZ.....	4
İÇİNDEKİLER.....	6
ÖZET.....	7
ABSTRACT.....	8
KISALTMALAR.....	9
GİRİŞ.....	11
Klasik Türk Edebiyatında Mecmû'a.....	11
BİRİNCİ BÖLÜM.....	15
1. MİLLİ KÜTÜPHANE 06 Hk 427 ARŞİV NUMARALI MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR VE FEVÂİD'İN TANITIMI.....	15
1.1 Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'in Hakkında Genel Bilgiler.....	15
1.2. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'in Tavsifi.....	15
1.3. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'in Tertibi.....	16
1.4. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'te Bulunan Şâirler ve Şiir Sayıları..	18
1.5. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'te Bulunan Nazım Şekilleri.....	20
1.6. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'te Kullanılan Arûz Kalıpları ve Hece Ölçüleri.....	21
1.7. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'in Muhtevâ Özellikleri.....	23
1.8. Derleyicinin Kimliği.....	23
1.9. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'e Ait MESTAP Tabloları.....	24
İKİNCİ BÖLÜM.....	54
2. MECMÛ'A'NIN METNİ.....	54
2.1. Metin Tespitiyle İlgili Hususlar.....	54
2.2. Metin.....	57
EKLER.....	234
SONUÇ.....	236
KAYNAKÇA.....	237
TIPKIBASIM.....	241
ÖZ GEÇMİŞ.....	299

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı

Tez Türü: Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU

Hazırlayan: Ahmet ÇOBAN

Yıl: 2017

ÖZET

MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR VE FEVÂİD [ANKARA MİLLİ KÜTÜPHANE ADNAN ÖTÜKEN İL HALK KÜTÜPHANESİ 06 Hk 427 NUMARALI YAZMA ESER] (İNCELEME-METİN)

Bir araya getirme, toplama anlamlarına gelen mecmû'a, farklı kişilerce farklı şiir türleri ile karşımıza çıkmaktadır. Bununla beraber terkipler, derkenarlar, faydalı bilgiler vb. yararlandığımız notlar da mevcuttur.

Şiir mecmû'aları, geçmişe ayna tutmamıza vesile olan kaynaklardır. Sayısı oldukça fazla olan mecmû'alar, bizlere gösteriyor ki dönemlerinde çok revaçta olmuşlardır. Bu zenginlik nedeniyle adını daha önce duymadığımız şâirler, yayımlanmış divânlarda rastlamadığımız şiirler, daha önce tespit edilmemiş nazım tür ve şekilleri şiir mecmû'alarında keşfedilmeye devam etmektedir.

Bu çalışmamızda, Ankara Milli Kütüphane, Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'nde 06 Hk 427 arşiv numarasında kayıtlı olan *Mecmû'a-i Eş'âr Ve Fevâid* adlı eserimizin "Mecmû'aların Sistematik Tasnîfi Projesi" (MESTAP)'ne göre değerlendirilmesi yapılmıştır. Giriş bölümünde genel olarak mecmû'a kavramından söz edildikten sonra, birinci bölümde çalışma konumuz olan 06 Hk 427 numaralı şiir mecmû'asının değerlendirilmesi yapılarak metnin transkripsiyon sistemi ile günümüz harflerine aktarılmıştır. Mestap Tabloları metinden önce kaydedilmiştir. Metinden sonra ise ilgili ekler, metnin tıpkıbasımı ve kaynakça bölümü yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Şiir mecmû'aları, 06 Hk 427 numaralı şiir mecmû'ası, MESTAP

Recep Tayyip Erdogan University Graduate School of Social Sciences

Department: Turkish Language and Literature

Thesis Type: Master Thesis

Supervisor: Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU

Author: Ahmet ÇOBAN

Year: 2017

ABSTRACT

MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR VE FEVÂİD [MANUSCRIPT IN ANKARA NATIONAL LIBRARY ADNAN ÖTÜKEN PROVİNCİAL PUBLIC COLLECCTION NUMBERED 06 Hk 427] (REVIEWED TEXT)

Maganize (mecmû'a), which means collecting or gathering, can include different persons and different types of poems. In addition to the the magazine, there are other texts used in this study, namely compositions (terkibler), postscripts (derkenarlar) or useful notes.

Poem magazines are the sources which help us in understanding the past. The high number of the magazines proves that they are extremely popular in their publishing era. Thanks to this variety, the unknown poets, the poems existing in the unpublished poetries (divanlar), or previously unknown types and shapes of the verses (nazımlar) are found in the poem magazines.

This study examines the work titled *Mecmû'a-i Eş'âr Ve Fevâid*, which was registered to the Ankara National Library Adnan Ötüken Provincial Public Collection with a number of 06 Hk 427, on the basis of the “Project for Systematic Classification of the Magazines” (MESTAP). The introduction part elaborates on the copcept of the magazine. In the first part, the text handled in this study is analysed by transferring it to the currently used Latin alphabet by making an evaluation of the text. MESTAP tables are registered before the text. There are relevant annexes, the original text and references after the text.

Keywords: Poem Magazines, Poem Magazine Numbered 06 Hk 427, MESTAP.

KISALTMALAR

age.	Adı geçen eser
agm.	Adı geçen makale
bk.	Bakınız
C	Cilt
ETE	Eski Türk Edebiyatı
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
s.	Sayfa
S	Sayı
SBE	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Trc.	Tercüme
Ü	Üniversite/Üniversitesi
Yay.	Yayın/Yayınevi/Yayınları
M	Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid; [Ankara Milli Kütüphane Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi 06 Hk 427 Arşiv Numaralı Yazma Eser]
AEND	Abdülahad Nûrî Dîvânı
AMHD	Azîz Mahmûd Hüdâyî Dîvânı
ATD	Abdürrahîm Tîrsî ve Dîvânı
ABŞA	Alevî-Bektaşî Şiirleri Antolojisi
AKŞ	Akşemseddîn
BTK	Büyük Türk Klasikleri
CESD	Benderli Cesârî'nin Dîvânı ve Dîvânçesi
ERD	Eşrefoğlu Rûmî ve Dîvânı
FCED	Fenâyî Cennet Efendi Dîvânı
GLRs	Gül Risalesi
HGD	Hâlet-i Gülşenî Dîvânı
HİMD	Bolulu Himmet Dîvânı
HSD	Hasan Sezayî Dîvânı
KAD	Kâimî Dîvânı
KİMD	Keçecizâde İzzet Molla ve Dîvânı
KŞMD	Konyalı Şem'î Dîvânı Mevlevî
KUDD	Kuddûsî Dîvânı

MHDY	Muhammediye
MND	Muhammed Nasûhî ve Dîvânı
MÜŞBD	Müştak Baba
NAAD	Nakşî Ali Akkirmânî Dîvânı
NAKD	Nakşî Dîvânı
NMD	Niyâzî-i Mısırî Dîvânı
OFZD	Osman Fazlî Divânı
MÎ	Rûşen Efendi'nin 'Mecmuâ-i İlahiyyat'ı
SADD	Sâ`dî Dîvânçesi
SELD	Selâmî Dîvânı
SDHA	Seyranî (Hasan Ali Kasır)
SYND	Seyfullâh Nizâmoğlu Dîvânı
SDMÎ	Seyranî (Mustafa İslamoğlu)
ŞEMD	Şem`î Dîvânı
ŞİH	Şah İsmail Hatâyî
MZD	Şeyh Mustafâ Zekâyî Dîvânı
ŞSD	Şemseddîn Sivâsî Dîvânı
TMA	Türk Mûsikîsi Antolojisi
TRŞ	Türk Şairleri
YED	Yûnus Emre -Dîvân-ı İlâhiyât-
GA	İnternet sitelerinin adresini belirtir.

GİRİŞ

Klasik Türk Edebiyatında Mecmû'a

Arapça جمع (cem‘) kökünden gelen bir kelime olan mecmû'a, “Dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak”¹ anlamına gelmektedir. Antoloji özelliğiyle farklı şâirleri, farklı konulardaki şiirleri içinde barındıran mecmû'anın sözlük anlamı ise, “Toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzîm edilmiş şeylerin heyeti, eş‘âr ve sâir âsâr-ı müntehaba cem‘ ve kaydıyla hâsıl olmuş risâle.”² Yine başka bir kaynakta da, “cem olunmuş, toplanmış, bir araya getirilmiş şey, top, tüm; toplanıp biriktirilmiş, tertip ver tanzim edilmiş şeylerin hepsi. Seçilmiş yazılardan meydana gelen yazma kitap; dergi.”³ olarak kaydedilmiştir.

“Kütüphanecilik literatüründe mecmû'anın karşılığı "derleme"dir. Günümüz Türkçesinde "dergi" olarak karşılığını bulan mecmû'a, yakın zamana kadar da günlük olmayan (haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık, yıllık vb.) periyotlarla yayınlanan süreli yayınlar karşılığında kullanılmaktaydı.”⁴

Mecmû'aların edebiyat tarihimiz için ehemmiyetinden ilk bahseden Ali Cânip olmuştur. Ona göre, mecmû'alar araştırmacıların acele ve şahsî hüküm vermekten alıkoymaktadır. Ayrıca mecmû'alarda bir eserin en eski haline ulaşılabilme ihtimali olduğu için de önem arz etmektedir. Yine, tezkirelerde yer alan bir şâir için mübalağalı anlatımların bizleri hataya sevk etmesinin önüne geçmek ve o şâir hakkında doğru bir fikir edinebilmek için, onun devrinde kaleme alınmış mecmû'aların incelenmesi gerekmektedir.⁵

Bu mecmû'lar, araştırmacılarımız için yeri geldiği zaman önemli bir dayanak noktası olabilmektedir. Çünkü daha eskiye gidebilir, aralarında bağ

¹ Mustafa Uzun, “Mecmua”, *DİA*, XXVIII, Ankara 2003, s. 265-268.

² Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yay. , İstanbul 2006, s. 1293.

³ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat* (Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 2010), s. 689.

⁴ Fatih Köksal, *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, Kesit Yay. , İstanbul, 2012, s. 83.

⁵ Kamil Ali Gıynaş, *Şiir Mecmû'aları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası*, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 25, s. 245-260 (2009):

(http://turkoloji.cu.edu.tr/pdf/kamil_ali_giynas_siir_mecmualari.pdf) (18.05.2017).

kurmakta zorlanılan fikir zincirlerinin halkalarını tamamlayabilirler. Kimi zaman karşımıza yeni bir şâir çıkar, kimi zaman var olan kişilerin yeni eserleri çıkar ya da hakkında malumat bulunmayanların şeceresi dökülebilir. Halk ağzında bir deyim vardır; “eski defterleri açtırma!” diye. İşte tam da bu. eski defterler bu mecmûalar, kim bilir ne sürprizler çıkar içinden?

Mecmûalar, dalgaların denizden getirdiği zenginlikler gibi mazi denizinden incileri günümüze getirir. Bu şiirler, dönem insanlarının estetik zevk süzgecinden geçerek varaklara kaydedilirler. Böylece bir metin incelenirken o döneme ait sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel olgular göz önüne alınarak değerlendirme yapılır. Bu metinlerin, geçmişimizden kopmamak için bağlarımızı sımsıkı tutmamıza büyük bir katkısı olmuştur. Yine kendi dönemimizde muğlakta kalan meseleler geçmişe dönülerek kaynak, belge, bulgu vb. dökümanlarla teyit edilmektedir. Sadece yeni şâir, yeni şiir’in dışında ilaç terkibleri, faydalı bilgiler, derkenarlarda da farklı şekilde konulara değinilmiştir. Ancak kütüphanelerin tozlu raflarının arasında küflenmeye yüz tutmuş eserler, gizli bir hazinedir.

“Ne yazık ki, daha önce kimi yazılarımızda üzerinde durduğumuz, kütüphanelerimizdeki şiir mecmû’a ve cönklerinin tasnifinin yapılmamış olması, birçok bilinmeyene hala ulaşamamış olmamızın temel sâ’ikidir.”⁶

Âgâh Sırrı Levend’in tasnifine göre mecmû’alar dört grup olarak sınıflandırılmıştır.

- a) Nazîre mecmû’aları,
- b) Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde olan şiir mecmû’aları,
- c) Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle oluşan/ oluşturulan mecmû’alar,
- d) Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgi, fıkra ve özel mektupları kapsayan mecmû’alur.⁷

⁶ M. Fatih Köksal, *Yâ Kebîkeç* (İstanbul: Kesit Yayınları, 2016), s. 72.

⁷ Âgâh Sırrı Levend, *Türk Edebiyatı Târîhi I* (Ankara: Türk Dil Kurumu Basımevi, 1984), 166.

Günay Kut'un tasnifine göre ise, mecmû'alar beş grupta toplanmıştır:

- I. Nazire mecmû'aları,
- II. Seçme şiir mecmû'aları (Mecmû'a-i Eş'âr, Mecmû'a-i devânîn),
- III. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya getirilmesi ile oluşan mecmû'alar,
- IV. Karışık mecmû'alar,
- V. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmû'alar.⁸

Mecmû'alar, derleyeni ve derleme tarihi bilinmese bile, mecmû'alarda bulunan metinlerden hareketle, mecmû'anın derleme tarihi yaklaşık olarak tespit edilebildiği / edilebileceği için, dönemin şiir zevkini, beğenilen şiirlerini, hatta toplanan şiirlere / metinlere göre de o dönemin en beğenilen şiirlerini belirleme hususunda yardımcı olmaktadır.⁹

Halk Edebiyatındaki Cönklerle Benzerlik Gösteren Bu Derleme Eserler Geçmişle Gelecek Arasında Bir Köprü Vazifesi Görmektedir. Dualar, Hadisler, Fetvalar, Tıbbî Veya Gündelik Faydalı Bilgiler, Tılsımlar, Gizemlerle Süslü Başta Not Defteri Olarak Oluşturulan Bu Eserler Zamanla Düzenli Bir Kitap Haline Getirilerek Kültür Dünyamızın Bir Parçası Olmuştur.

“Mecmû'alar Genelde Bir Veya Daha Fazla Yazar Yahut Şâire Ait Çeşitli Şekil Ve Hacimlerdeki Dînî, Dîn Dışı Nesir Ya Da Şiirlerden Oluşan Derleme Eserlerdir. Mecmû'alar, Birçok Açıdan Halk Edebiyatındaki Cönklerle Benzerlik Göstermektedir. Başlangıçta, Âyetler, Hadîsler, Fetvâlar, Duâlar, Hutbeler, İlâhîler, Şiirler, Şarkılar, Latîfe, Lugaz Ve Muammâlar Ve Faydalı Bilgilerin Toplandığı Not Defterleri Olarak Ortaya Çıkmış, Zamanla Gelişerek Düzenli Bir Kitap Ve Te'lif Çeşidi Özelliği Kazanmıştır.”

Mecmû'alar, Umumiyetle Bir El Kitabı Mahiyetindedir. Kitap Yazmaktan Çekinen, Ama O İşe Biraz Olsun İlgi Duyan Kişiler Tarafından Tercih Edilir. Bu

⁸ Günay Kut, “*Mecmû'alar*” Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, C 6 (İstanbul: Dergah Yayınları, 1986), 170.

⁹ Gıynaş, *age.* s. 2-3.

Yüzden Osmanlı Şiir Dünyasında Rağbet Görmüş, Tefsir, Hadis, Divan, Nazire,
Kaside, Gazel, Münşeât, Tarih Gibi Bazı Bölümlere Ayrılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. MİLLİ KÜTÜPHANE 06 Hk 427 ARŞİV NUMARALI MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR VE FEVÂİD'İN TANITIMI

1.1. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'in Hakkında Genel Bilgiler

1.2. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'in Tavsifi

06 Hk 427 numaralı şiir mecmû'ası, Ankara Milli Kütüphane, Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'nde "Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid" ismiyle kaydedilmiştir.

Boyut (Dış-İ.): 225 x 150 mm.

Cilt: Kırmızı bez yeni cild.

Kağıt: Cedit.

Yazı: Rik'a hattı ile yazılmıştır.

Varak: 1^b-57^b

Sütun: 2

Satır: Değişik.

Derleyen: Seyid Alî.

İstinsah Tarihi: 1270 (1852)

Bulunduğu Yer: Milli Kütüphane-Ankara

Koleksiyon: Ankara Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi

Dvd Numarası: 1218

Başlangıcı: Derdin anup āh eyleyen

Yūnus kalmadı dünyāda

Ka'beyi bünyād eyleyen

Ḥalīl kalmadı dünyāda

Sonu: Ferhād ırışk zencīrin boynuna tağdı

Kerem odına kendini yağdı

Mecnūnuñ başına kuş yuva yapdı

Leylā döndi bir eşcāre sır nedür

1.3. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'in Tertibi

Üzerinde çalışma yaptığımız eser, Ankara Milli Kütüphane, Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi'nde 06 Hk 427 numaralı Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid ismiyle kaydedilmiştir. 225 x 150 mm ölçüsündedir.

Eser toplam 57 varaktan oluşmaktadır. Eserde siyah mürekkep kullanılmıştır. Şiirlerin başlığında “Makam-ı Destûr, İlâhî, Gazel, Makam isimleri, Şâir isimleri” yazılmıştır. Mahlaslar, üzerine çizgi çekilerek belirtilmiştir. Yer yer farklı yazı tipiyle düzeltmeler yapılmıştır. Bir varaktaki şiir ve satır sayısı çoğunlukla düzenli değildir. Şâirlere ya da kâfiyeye göre bir düzenleme, sıralama olmamıştır. Bazı yerlerde farklı yazı tiplerinin olması, sayfa düzeninin tek tip olmayışı, farklı ve daha güzel yazım biçimiyle düzeltmelerde bulunulması eserin, birden çok kişinin elinde vücut bulduğu ihtimalini güçlendirmektedir.

Mecmû'anın muhtevâsına baktığımızda, dînî konular hâkimdir. Şiir başlıklarında “Makâm, İlâhî” ifadelerinin geçmesiyle eserimiz, içerisinde bestelenmiş şiirler barındıran bir İlâhiyât Mecmû'ası özelliği göstermektedir. Ayetlerden ve Hadislerden yapılan iktibaslarla birlikte tasavvuf meşrepli şâirlerin çokluğuyla sanki bizleri bir tekkenin bir dergahın avlusunda gezdirmektedir.

Derleyenin kullandığı yazı hattı Rik’adır. Sayfa düzeninin tutarsızlığı, yazı biçimindeki farklılıklar, imla kusurları, vezin hataları derleyenin eğitim seviyesinin çok iyi olmadığını göstermektedir.

Mecmâ’ada 12 mahlassız olmak üzere 83 şâire ait, toplamda 185 şiir bulunmaktadır. Metinde bir vasiyetnâme, iki terkib, iki derkenar mevcuttur.

Şiirlerin çoğu bestelenmeye müsait türlerdedir. Mecmû’anın derlenme tarihi son varakta (57^b) “1270” olarak belirtilmiştir. Yine aynı varakta derleyenin isminin “Konevî Seyyid Alî” olduğunu görmekteyiz fakat kendisi hakkında bilgi bulunmamaktadır. (57^a)nın üst kısmında ise “Hacı Süleymân Ağa” yazmaktadır.

Aşağıdaki tabloda mecmû’adaki şâir kadrosu, alfabetik olarak sıralanmıştır.

1.4. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'te Bulunan Şâirler ve Şiir Sayıları

Tablo 1. Mecmû'ada Yer Alan Şâirler ve Şiirleri

Şâirin Adı ¹⁰	Şiir Sayısı	Şiir Numaraları	Yaşadığı Yüzyıl
Abdü'l-ahad Nûrî	4	2, 48, 87, 149	17. Yüzyıl
Abdürrahîm Tirsî	1	46	15. Yüzyıl
Akşemse'd-dîn	1	112	15. Yüzyıl
'Atâ	1	92	?
'Atûfî	1	26	17. Yüzyıl
'Azmî	1	170	?
Cemâl-i Halvetî	1	127	15. Yüzyıl
Cesârî Hasan	1	169	19. Yüzyıl
Dervîş Abdullâh (Himmatzâde)	1	115	17. Yüzyıl
Dervîş Ahmed	1	75	?
Dervîş Himmet	1	144	17. Yüzyıl
Eşrefoğlu Rûmî	14	4, 17, 20, 32, 33, 40, 41, 99, 104, 126, 146, 147, 148, 156	15. Yüzyıl
Fazlî	1	44	17. Yüzyıl
Fenâyî	1	105	17. Yüzyıl
Fuzûlî	2	128, 139	16. Yüzyıl
Gafûrî	2	28, 73	17. Yüzyıl
Gevherî	1	143	17-18. Yüzyıl
Hâfiz	2	163, 183	?
Hakkî (İbrâhîm)	1	53	18. Yüzyıl
Hâlet-i Gülşenî	1	74	16. Yüzyıl
Halîl	1	64	?
Hâli ?	1	21	?
Hamdî	2	122, 136	?
Hatâyî	1	96	16. Yüzyıl
Hüdâyî	5	42, 65, 72, 142, 151	17. Yüzyıl
İsmâ'il Hakkî	1	57	17. Yüzyıl
İsmâ'il Rûhî	1	59	?
'İzzet (Keçecizâde)	6	83, 93, 94, 95, 100, 101	19. Yüzyıl
'İzzi	1	134	18. Yüzyıl
Kâ'imî	1	132	17. Yüzyıl
Kerem	4	179, 180, 184, 185	16-17. Yüzyıl
Kuddûsî	2	9, 86	19. Yüzyıl
Mahvî	1	10	17. Yüzyıl
Meftûnî	1	11	17. Yüzyıl

¹⁰ Bazı şiirlerde isim geçmediği için "lâ-edrî" olarak kaydettik. Ayrıca tespit ettiğimiz isimleri parantez içine alarak kaydettik.

Merkezî	1	117	16. Yüzyıl
Muhyî	1	62	17. Yüzyıl
Müş tâkî	1	81	19. Yüzyıl
Nakşî	1	97	?
Nakşî (Alî Akkirmân)	1	158	17. Yüzyıl
Nakşî (İbrâhîm)	1	157	17. Yüzyıl
Nasûhî	3	16, 114, 125	18. Yüzyıl
Na'tî	1	36	?
Niyâzî-i Mısrî	6	6, 19, 27, 43, 150, 162	17. Yüzyıl
Rahmî	1	173	?
Recâî	1	67	19. Yüzyıl
Rûhî	1	68	?
Seher Abdâl	1	168	16. Yüzyıl
Selâmî	1	130	18. Yüzyıl
Senâ'î	1	140	?
Seyrânî	9	153, 171, 172, 174, 175, 176, 177, 181, 182	19. Yüzyıl
Seyyid Nesîmî	1	25	14. Yüzyıl
Seyyid Nizâmoğlu, Seyyid Nizâm, Seyyid Seyfî, Seyfullâh, Seyfî	13	5, 12, 13, 56, 76, 89, 102, 111, 113, 120, 129, 152, 160	17. Yüzyıl
Sezâyî-i Gülşenî	6	8, 15, 79, 121, 155, 161	18. Yüzyıl
Süleymân (Kubbe Şeyhi)	1	107	17. Yüzyıl
Sünbülî	1	69	16. Yüzyıl
Şâkir	1	52	?
Şem'î	1	39	?
Şem'î (Konyalı)	7	131, 141, 154, 164, 165, 166, 178	19. Yüzyıl
Şemsî (Seyyid Mehmed)	2	135, 137	19. Yüzyıl
Şemsî (Şemseddin Sivâsî)	2	60, 66	17. Yüzyıl
Şems-i Tebrîzî	2	54, 61	12. Yüzyıl
Şevkî	1	84	?
Şeyhî	1	167	?
Tâlib	1	103	17. Yüzyıl
Üftâde	2	71, 82	17. Yüzyıl
Vehbî	1	37	?
Yahyâ (Üsküdarlı)	1	30	?
Ya'kûb	1	106	17. Yüzyıl
Yazıcıoğlu	1	51	15. Yüzyıl
Yûnus Emre	27	1, 3, 7, 14, 18, 23, 24, 29, 34, 35, 38, 45, 49, 50, 55, 58, 63, 70, 85, 88, 91, 119, 123, 124, 133, 145, 159	13-14. Yüzyıl
Zâkirî	1	47	17. Yüzyıl
Lâ-edrî (Sâ'dî)	1	118	19. Yüzyıl
Lâ-edrî (Selîmî)	1	80	16. Yüzyıl
Lâ-edrî (Zekâyî)	2	108, 109	18. Yüzyıl

Lâ-edrî	1	22	?
Lâ-edrî	1	31	?
Lâ-edrî	1	77	?
Lâ-edrî	1	78	?
Lâ-edrî	1	90	?
Lâ-edrî	1	98	?
Lâ-edrî	1	110	?
Lâ-edrî	1	116	?
Lâ-edrî	1	138 (Vasiyet-nâme)	?
Toplam: 83	Toplam: 185		

1.5. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'te Bulunan Nazım Şekilleri

İncelemiş olduğumuz 57 varaklık mecmû'ada muhtelif nazım şekilleri kullanılmıştır. Bu nazım şekilleri arasında en çok kullanılan gazeldir.

Mecmû'ada 69 Gazel, 26 Murabba', 11 Nazm, 3 Muhammes, 1 Müseddes, 4 Tercî'-i bent 1 Terkîb-i bent ve 2 Kasîde, 2 Tahmis, 7 Koşma, 2 Destân, 5 Beyit (nazım şekli belirlenmedi); 52 İlâhî; türü mevcuttur.

1.6. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'te Kullanılan Arûz Kalıpları ve Hece Ölçüleri

Tablo 2. Mecmû'ada Kullanılan Arûz kalıpları ve Hece Ölçüleri

	Kullanılan Vezin Kalıpları / Hece Ölçüleri	Adet
1	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	53
2	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün</i>	25
3	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>	11
4	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>	7
5	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün</i>	7
6	<i>müstef'ilün müstef'ilün</i>	4
7	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün</i>	3
8	<i>müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün</i>	2
9	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün</i>	2
10	<i>mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün</i>	2
11	<i>mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün</i>	1
12	<i>fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ülün</i>	1

13	<i>mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'îlü fâ'ilün</i>	1
14	<i>fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün</i>	1
15	<i>mef'ülü mefâ'îlü fe'ülün</i>	1
16	<i>5'li hece ölçüsü</i>	3
17	<i>7'li hece ölçüsü</i>	4
18	<i>8'li hece ölçüsü</i>	12
19	<i>10'lu hece ölçüsü</i>	4
20	<i>11'li hece ölçüsü</i>	26
21	<i>14'lü hece ölçüsü</i>	7
Bozuk vezinler	82, 136 numaralı şiirler	2
Vezni tespit edilemeyenler	120, 160, 170 numaralı şiirler	3

1.7. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'in Muhtevâ Özellikleri

Yaptığımız çalışmanın içeriğinden söz edecek olursak, ağırlıklı olarak dînî konular işlendiğini görmekteyiz. *Kur'ân-ı Kerîm*'den ve Hadîs-i Şerîflerden iktibaslar yapılmıştır. Allâhu Teâlâ'ya münâcâtlar, Peygamber efendimize (sav), Ehl-i Beyt'e duyulan sevgiyi ifade eden manzumeler mecmû'aya alınmıştır. Bu manzumelerden dikkatimizi çekecek yoğunlukta bestelenenler olmuştur. Şiirlerin başlığında çoğunlukla “Makam-ı”, “Makam isimleri”, “Destur” ifadeleri, kısmen de şâirlerin isimleri geçmektedir. Şiirleri biraraya getiren müellif, dînî mûsikîye gönül vermiş birisidir. Tasavvuf meşreb şâirlerin ağırlıkta olması da yine bizi “ana tema”ya götürmektedir.

1.8. Derleyicinin Kimliği

Mecmû'anın derleyeni ile ilgili olarakta, 57^b de “Konevî Seyyid Alî bî-çâre kulları yazdı” ifadesi ve “1270” (1852 m.) tarihi kayıtlıdır. (57^a) nın üst kısmında ise “Hacı Süleymân Ağa” yazmaktadır.

Yazım ve imlâ olarak kusurlar fazladır. Bu da bize, derleyecinin eğitim seviyesinin düşük seviyede olduğunu göstermektedir. Dînî konuların, bestelenmiş şiirlerin çoğunlukta olması da derleyenin “derdini”, gâyesini yansıtmaktadır.

1.9. Mecmû'a-i Eş'âr ve Fevâid'e Ait MESTAP Tabloları

V.N	Mahlas	Matla' Beyti / Bendi	Makta' Beyti / Bendi	Nazım Şekli / Birimi	Nazım Türü	Vezin	Açıklama
1 ^b	Yûnus	Derdin anup âh eyleyen Yûnus kalmadı dünyâda Ka'beyi bünyâd eyleyen Halil kalmadı dünyâda	Yûnus sen dünyâdan uşan Ne gezersin sağ esen Çanı Hüseyin ile Hasan Anlar kalmadı dünyâda	VII Dörtlük	İlâhî	8'li hece ölçüsü	V - VI. bendler Dîvân'da yoktur.
1 ^b	Nûri	Yanmağdan uşanmazam Mevlâm pervâne miyem bilmem Hiç şonını şaymazam Mevlâm dîvâne miyem bilmem	Nûri dem-i dehşetde baħr-i ğam-ı fûrkatde Kalmuşam ben hayretde dürdâne miyem bilmem	Gazel / 5 Beyit	Âşıkane	--./---/-- ./--./---	Dîvânda 6 beyit mevcuttur.
2 ^a	Âşık Yûnus	İşkin ile âşıklar yansın yâ Resûlallâh İçüp işkin şarâbın kansın yâ Resûlallâh	Âşık Yûnusın cânı ilm [ü] şefâat kânı Alemlerin şultânı sensin yâ Resûlallâh	Gazel / 6 Beyit	İlâhî	14'lü hece ölçüsü	
2 ^a	Eşrefoğlı Rûmî	Ben dost hevâsına düşdüm ğayrı hevâ neme gerek Başumda dost sevdâsı var ğayrı sevdâ neme gerek	Ben Eşrefoğlı Rûmîyem ben bâkîyem kadîmîyem Ben ol murğ-ı lâhûtiyem arz [u] semâ neme gerek	Gazel / 5 Beyit		--./---.-/ .-/-.-	Dîvânda 9 beyit mevcuttur.
2 ^b	Seyfî	Yâ Resûlallâh bize gör n'itdi âşî ümmetüñ Görmeye anlar daħı rûz-ı kıyâmet şefkatüñ	Biz muħibb-i ħanedân-ı Muşafâyuz Seyfiyâ Rûz [u] şeb nesl-i Resûlullâha olsun midħatuñ	5 Beyit	Mersiye	---/-.-/- .-/-.-	
2 ^b	Niyâzî	Ol cihân fâhrinüñ sırrına ħurbân olayum Huṭbe-i levlâkeniñ şânına ħurbân olayum سَابِقِ سَيِّدِنِ أَوْ أُنَى Ben anuñ ilm-ile irfânına ħurbân olayım	Her ne denlü enbiyâ vü mürselîn kim geldiler Ümmeti olmağlığı Ħağğdan temennâ kıldılar Evliyâ ana Niyâzî kul [u] ħurbân oldılar Ben anuñ ayağınuñ tozına ħurbân olayum	Murabba'-ı mütekerrir / IV Bent	Na't	---/-.-/- .-/-.-	Dîvânda 5 mısra, 5 bent olarak kaydedilmiştir.

3 ^a	Dervîş Yûnus	Şehîdlerin ser-çeşmesi Enbiyânuñ bağı başı Evliyânuñ gözi yaşı Hasan ile Hüseyindir	Dervîş Yûnus dünyâ fânî Bizden evvel gelen xanı İki cihânuñ sultânı Hasan ile Hüseyindir	Koşma / VII Dörtlük	Ağıt	8'li hece ölçüsü	Dîvânda 9 dörtlük mevcuttur. IV -YED.
3 ^a	Sezâyî	Çapuna geldiler ümmet Muḥammed Dilerler merḥamet şefkat Muḥammed	Sezâyî var çapusunda niyâz it Seni redd eylemez elbet Muḥammed	Gazel / 5 Beyit		.---/.--- /..--	Dîvânda 8 beyit mevcuttur.
3 ^b	Kuddûsî	Günâhum çok şakalum aḳ çapuna geldüm iy Yezdân Uyup ıışk-ı mecâziye hesapsuz eyledüm ıışyân	Bu Ḳuddûsî edebsiz bir dilenci mağfiret ister Anı sürüp çapundan eyleme şıbyânımı nâlân	Gazel / 8 Beyit		.---/.--- /..---/..---	Dîvânda kayıtlı değildir.
3 ^b	Mahvî	Derd-mendem mücrimem dermâna geldim yâ Resûl Sâ'ilem muḥtâcinam ihsâna geldüm yâ Resûl	İtme Mahvî bendeni redd iy şefâ'at menba'ı Sen gibi ihsâmı çok sultâna geldüm yâ Resûl	Gazel / 6 Beyit		-.---/-.---/ .-	TMA'da 5 beyit var. 4ab -TMA.
4 ^a	Meftûnî	الله ربّ لي زال Yâ Vâhid ü yâ Zü'l-celâl بي زوال بي زوال بي زوال	Meftûnî 'âcizdür garîb Luḫfundan itme bî-naşîb Yâ Vâhid ü Ḥayyü'l Mücîb بي زوال	Murabba'-ı mütেকerrir / V Bent	Münâcât	---/----	
4 ^a	Seyfullâh	Bağrumdaki biten başlar Muḥammedin ıışkındandır Bu gözümde aḳan yaşlar Muḥammedin ıışkındandır	Görin Seyfullâhın kaçdın Sever ol Allâhuñ dostın Şorarsanız niçün mestüñ Muḥammedin ıışkındandır	V Dörtlük	İlâhî	8'li hece ölçüsü	Dîvânda VII dörtlük mevcuttur.

4 ^a	Seyfî	Mülkine yokdur şerikiñ iy قُلْ مَوْءَدُّهُ أَحَدٌ Kimse hiç zātun taşavvür itmez اللهُ الصَّوْمُ	Yâ Kavî Qādîrsin eyle kuvvet-i ‘aqlüm öktüş Tâ ki Seyfiye itâ’at kıla nefsi dîv-red	Gazel / 5 Beyit		-.--/-.--/- .-	
4 ^b	Yûnus	Nice bir uyursın uyanmaz [mı]sın Göçdi kervân kaldık dağlar başında Tellâllar çağrışur inanmaz mısın Göçdi kervân kaldık dağlar başında	Yûnus bu dünyâya sen niye geldin Gice gündüz Hakkı zıkr itsün dilüñ Enbiyâya uğramaz ise yolun Göçdi kervân kaldık dağlar başında	V Dörtlük	İlâhî	11’li hece ölçüsü	Dîvânda IV dörtlük mevcuttur. II -YED.
4 ^b	Sezâyî	Hâzret-i Hakkıñ habîbî sevgülü bir tânesi Oldığıyçün oldı ‘âlem hüsünüñ dîvânesi	Genç-i ‘ışkuñ mağzeni olmuş Sezâyî gâliba Hiç ‘imâret istemez bu göñlümin vîrânesi	Gazel / 5 Beyit		-.--/-.--/- .-	
4 ^b	Nasûhî	Senüñ hüsünüñ tecellîsi ider ‘aşıkların nâlân Yağub cân [u] dilüm ‘ışkuñ bu ‘aqlum eyledi tâlân	Naşühî hâkile yeksân idüp cânun sana kurbañ Terahhum kııl bana her ân bi-hakkın süre-i Furkân	Gazel / 4 Beyit		.---/.--- /---/---	
5 ^a	Eşrefoğlı	Tecellî şevk-i dîdârın beni mest eyledi hayrân Enel-Hakk sırrını cândan anuñçün kılmadum pinhân	Şanurlar Eşrefoğlıyam ne Rümîyem ne İznîkî Benem ol dâ’imü’l-Bâkî görüdüüm şüretâ insân	Gazel / 15 Beyit		.---/.--- /---/---	Dîvânda 19 beyit mevcuttur.
5 ^b	Yûnus	Bilmem n’ideyüm ‘ışkuñ elinden Kanda gideyüm ‘ışkuñ elinden	Yûnusuñ özi Yaş döker gözi Her zamân sözi ‘ışkuñ elinden	IV Dörtlük	İlâhî	5’li hece ölçüsü	Dîvânda 6 dörtlük mevcuttur.
5 ^b	Mısrî	‘İlim bahrî vücüd aşdâfınuñ dürdânesiyem ben Ma’ârif kenz-i dil vaşşâfınuñ vîrânesiyem ben	Ne Mısrîyem ne Mehdiyem ne İsiyem ne insânım Bu bâbda dâ’imâ şem’üñ velî pervânesiyem ben	Gazel / 5 Beyit		.---/.--- /---/---	Dîvânda 7 beyit mevcuttur.

5 ^b	Eşrefoğlu Rûmî	Râzıyam derdine yârin ben şikâyet itmezem Kendi hâlüm söylerem gayrı hikâyet itmezem	Söyle Eşrefoğlu Rûmî derdini ‘âşıklara Dime kim ben gizlerem ‘ışkı melâmet itmezem	Gazel / 5 Beyit	Rindâne	---/---/--- .-	Dîvânda 13 beyit mevcuttur.
6 ^a	Hâli ?	Pâdişâh-ı her dü-‘âlem şâh-ı ‘Abdu’l-kâdir est Server-i evlâd-ı Âdem şâh-ı ‘Abdu’l-kâdir est	Hâliyâ afâk-ı ‘âlemde taşarruf üzredir ‘Acizâne irtüşür himmet-i ‘Abdu’l-kâdir est	4 Beyit	Nutuk	---/---/--- .-	<i>Gayb’ın Dili</i> nde 2 beyit var. 3,4. beyitler <i>Gayb’ın Dili</i> nde mevcut değildir.
6 ^a	-	Namâzum yok niyâzum yok hemân ancak bir âhum var Ümîdüm kesmezem Hakkdan Muhammed gibi şâhum var		Müfred		---/--- /---/---	Kime ait olduğu bilinmiyor.
6 ^a	Yûnus Emre	Gönül hayrân olupdur ‘ışk elinden Ciger biryân olupdur ‘ışk elinden	Yûnus Emrem bu hasretle bu zârı ‘Acep pinhân olupdur ‘ışk elinden	Gazel / 7 Beyit	Âşıkâne	---/--- /---	Dîvânda 10 beyit var. 2 ^{ab} -YED.
6 ^b	Âşık Yûnus	Seyyâh olup şu ‘âlemi ararsan ‘Abdu’l-kâdir gibi bir er bulunmaz Ceddi Muhammeddür eger şorarsan ‘Abdu’l-kâdir gibi bir er bulunmaz	‘Âşık Yûnus çeker yine gayreti Üstümüze hâzır ola himmeti Oğlum dimiş ana Resûl Hâzreti ‘Abdu’l-kâdir gibi bir er bulunmaz	V Dörtlük	İlâhî	11’li hece ölçüsü	Dîvânda 7 dörtlük var. III -YED.
6 ^b	Seyyid Nesimî	Durman yanalum âteş-i ‘ışka Şu’le virelüm âteş-i ‘ışka	Seyyid Nesimî terk eyle resmi Yakdın bu cismi âteş-i ‘ışka	Gazel / 6 Beyit		---/---/--- -	3 ^{ab} , 5 ^{ab} - TMA. Ahmed Hayâlî’ye ait olduğuna değinilmiştir.
7 ^a	Atûfî	Mazhar-ı sırr-ı Hudâdur şeyh ‘Abdü’l-kâdirin Menba’ı feyz [ü] ‘atâdur şeyh ‘Abdü’l-kâdirin	İy ‘Atûfî bende ol biñ cânile ol [hâzrete] Rüy-ı maşşûdı nümâdur şeyh ‘Abdü’l-kâdirin	Gazel / 6 Beyit		---/---/--- .-	TMA’da 5 beyit mevcuttur.

7 ^a	Mısrî	Baħr içinde atreyem baħr oldu ayrān bana Fer içinde zerreyem ‘ar oldu seyrān bana	Bu Mırīnūn dilinde Yūnus [durur] syleyen Herkesine bir cān gerek Yūnus [durur] cān bana	Gazel / 5 Beyit		---/---/ .-	.
7 ^a	Gafūrî	Sūrtūp der-gāhına rūy-ı siyāhum Umarum ‘afv ola cūrm-i gūnāhum Penāhum ālīum Rabbūm Allāhum udāvendūm efendūm pādīāhum	afūrīnūn idūp derdine dermān Cemālīn nūrına eyle sezā-vār Keremler eyleyūp lufūnla her bār eyzan	Murabba’-ı mūtekerrir / III Bent	Mūnācāt	---/--- /..-	
7 ^b	Dervī Yūnus	Mecnūna ordılar Leylā nic’oldı Leylā gitdi adı dillerde aldı Benim gnlūm imdi bir Leylā buldı Yū[rū] [Leylā] ki ben Mevlā’yı buldum	Dervī Yūnus bu sırlarda aılma aın lufın grtūp ayra aılma ‘İnāyeti a olan yirden aımma eyzan	VII Drtlūk	İlāhî	11’li hece lsū	Mecmū’ada silinmi kısımlar var. V,VI -YED
8 ^a	Yahyā	A baıret dīdesin ba cemāl-i yāri gr ıl temāā unan aı ehre-i dildāri gr	Beyt-i ma‘mūr oldu Yahyānūn bu beyt-i dilkei ‘Ayn-ı ‘ibretle gine ma‘mūra ba mī‘māri gr	Gazel / 4 Beyit		---/---/ .-	TMA’da 6 beyit mevcuttur.
8 ^a	-	ub-ı aāb evliyā-i azret-i ‘Abdu’l-ādir est ehināh-ı velāyet azret-i ‘Abdu’l-ādir est	Destgūr-i ‘ācizāni maħbūb ‘Abdu’l-ādir est Server-i baħr-i aıat-bāz ‘Abdu’l-ādir est	Nazm / 2 Beyit	Nutuk	---/---/ .-	Kaynaklarda mevcut deildir.
8 ^a	Erefolu Rūmî	Benūm eyhūm beni aa gtūrtūr Mūkil ilerimi anda bitūrtūr Muammedin sancāını gtūrtūr ‘Abdu’l-ādir sultān dirler eyhūme efendūm	Dā’im Allāh ile eyhūmūn ii Hū didūe aar gzinūn yaı Erefolu Rūmī anūn dervīi eyzan	V Drtlūk	İlāhî	11’li hece lsū	
8 ^b	Erefolu Rūmî	Cemālīn seyr idūp ismūn andıum Āh bize himmet eyle eyh ‘Abdu’l-ādir	Erefolu Rūmī ‘ıuñ elinden Kimse maħrum almaz seniñ yolından	V Drtlūk	İlāhî	11’li hece lsū	

		‘İşkuñ ile paşlı gönüm açdıgum Âh bize himmet eyle şeyh ‘Abdu’l-ķādir	Eger bunda eger Bağdād ilinden eyzan				
8 ^b	Yūnus	Ben bende buldum çün Hāķı Şekk [ü] gümān nemdir benüm Ben dost yüzün görmez isem Bu gözlerüm nemdir benüm	Yūnus benem ümmī benem Toķuz atam dördtür anam ‘İşk odına düşüp yanam Sūk-ı pāzār nemdir benüm	Murabba’-ı müzdevic / IV Bent	İlāhî	--./---	Dîvānda 7 beyit mevcuttur.
9 ^a	Yūnus	İdelüm cevlan Kılalum seyrān Mest olup hayrān Şeyh eşiginde	Yūnusam el-hāk Dîdāre müştāk ‘Aşķam ‘uşşāk Şeyh eşiginde	V Dörtlük	İlāhî	5’li hece ölçüsü	
9 ^a	Na’tî	Dün gece seyrüm içinde Pîrüm ‘Abdu’l-ķādir sultānı gördüm Erenler serveri ol şāhı gördüm Hırķası egninde taci başında Pîrüm ‘Abdu’l-ķādir sultānı gördüm Erenler serveri ol şāhı gördüm	Ednā bendesi bî-çāre Na’tî Âh idüp ağladılar himmeti Vechinde zāhir Hāķķuñ ķudreti eyzan	VI Bent		11’li hece ölçüsü	Kaynaklarda bulamadık.
9 ^b	Vehbî	İki cihāna şefr’sin faķr-i ‘ālem Muştafā Mü’minüñ mi’rācı sensin faķr-i ‘ālem Muştafā	Yā İlāhî geç günāhundān bu ‘āşî Vehbîñ ‘Ālemüñ sultānı sensin yā Muhammed Muştafā	Gazel / 4 Beyit		---/---/- -	Kaynaklarda bulamadık.
9 ^b	Yūnus	Yüce sultānum Derde dermānum Tenümde cānum Hū demek ister	Yūnus postunda Gönül dostunda Şırāt üstünde Hū demek ister	VI Dörtlük	İlāhî	5’li hece ölçüsü	Dîvānda 8 dörtlük mevcuttur.

9 ^b	Şem'î	Gülün[ün] her dem hüma-veş sa'f-endez olduğu başda Tariḫ-i Kâdirinün gül nişâmı olduğundandır	Kelâm-ı لَوْ شَأْنُ زَا سırrına mahrem olup Şem'î Çün 'Abdu'l-kâdir ol sulṭân gulâmı olduğundandır	5 Beyit	Nutuk	.---/.--- /---/.---	3,4,5 - GLRS. ŞEMD'de mevcut değildir.
10 ^a	Eşrefoğlu Rûmî	'İşk-ıla ol 'aşıkı şıdkile ol şadıķı Maḥbûbıdır Ḥâlîķı sulṭân 'Abdu'l-kâdirin	[Bu] Eşrefoğlu Rûmî dervişlerin mücrimi Evliyâlar rehberi sulṭân 'Abdu'l-kâdirin	6 Beyit	İlâhî	14'lü hece ölçüsü	Dîvânda 7 beyit mevcuttur.
10 ^a	Eşrefzâde	Cem' olmuş dervişlerin sulṭân 'Abdu'l-kâdirin Yolında şadıķların pîrüm 'Abdu'l-kâdirin	Ḥaķîkatde uludur iki cihân ṭoludur Eşrefzâde ḫuludur sulṭân 'Abdu'l-kâdirin	6 Beyit	İlâhî	14'lü hece ölçüsü	Dîvânda 8 beyit mevcuttur.
10 ^a	Hüdâyî	Benüm maḫşûdum 'âlemde degüldir lâkin illâ Hû Bu benüm gönlümi alan degüldir lâkin illâ Hû	İy Hüdâyî [eger] idrâk idersen fânî dünyâyı [Bu] yüzün sırrına kimse iremez lâkin illâ Hû	Gazel / 4 Beyit		.---/.--- /---/.---	-AHMD. TMA'da kayıtlıdır.
10 ^b	Niyâzî	Dertliyem dermâna geldim derdi olan iniler Düşmüşem 'ışķuñ odına oda yanan iniler	İy Niyâzî ne yaṭursın aç gözünü uyḫudan Şol kıyâmet günlerinde çok günâhkâr iniler	Gazel / 4 Beyit		---/.---/ -	Dîvânda 5 beyit mevcuttur.
10 ^b	Fazlî	Vire mi derd-i şanem derdime dermân vire mi Vaķtidir yüregümin dem-be-dem artar elemi	Fazlî sen mâhı dilersen yüzün[i] der-gâh[a] ṭut Kâfire virür murâdın yâ baña virmeye mi	Gazel / 4 Beyit	Rindâne	---/.---/ -	Dîvânda kayıtlı değildir.
10 ^b	Dervîş Yûnus	Bülbül niçün böyle feryâd idersin Ötme bülbül ötme baḫrum delindi Varup yâd ellerde mekân ṭuṭarsın Ötme bülbül ötme baḫrum delindi	Behey Dervîş Yûnus sende mi uçdın Yidi deryâları öte mi geçdin Ayrılık şerbetin sende mi içdin eyzan	IV Dörtlük	İlâhî	11'li hece ölçüsü	-YED. TMA'da 3, GA1'de 5 dörtlük mevcuttur.

11 ^a	Abdurrahîm Tirsî	İy bizi şoran kardaşlar Bize Kâdirîler dirler İy gerçek ‘âşık olanlar Bize Kâdirîler dirler	Bu ‘Abdurrahîm Tirsîsi Şeyh Eşrefzâde bendesi ‘Abdü’l-kâdir hâlifesi eyzan	V Dörtlük	İlâhî	8’li hece ölçüsü	Dîvânda 16 beyit mevcuttur.
11 ^a	Zâkirî	Esîr-i nefis-i emmârem ‘acep bu hâle bed-kârem Hâfir-i kabre irişdüm hevâ ile henüz yârem Giderem râh[a] yok zârum ne yüzile sana varam Esirge kapuna geldüm dedin yâ Rabb[i] Gaffâram Senüñ adın Ğafûr iken varam ben kime yalvaram	Çulundur Zâkirî bî-derdimend iy ‘âlim-i dânâ Senüñ tevhidin[i] dâim hevâsıyla ider ammâ Ne var cürmümi ‘afv itsen sana şirk itmedi hâşâ eyzan	Tercî’-i Bent / VI Bent	Münâcât	.---/.--- /---/.---	Manzumenin sonunda, Çankırılı Ali Zâkirî kaydı var. V - BTK.
11 ^b	Nûrî	İlahî n’eylesün n’itsün Göñül sensüz karar itmez Eger çursın eger gitsün Göñül sensüz karar itmez	Çü sensin Nûrînin yarı N’ider gayrı ol efkârı Sevindürsin o nâ-çarı Göñül sensüz karar itmez	Murabba’-ı mütekerrir / V Bent		.---/.---	
11 ^b	Dervîş Yûnus	Düni gün yalvaruram ben efendime Ben murâdum Allâhumdan isterim Yâ Rabbi [sen] irgür çulı kaçdına Ben murâdum Allâhumdan isterim	Dervîş Yûnus cihân başuma dârdur Düni gün işüm hep âh u zârdur Çulun istediği ancağ dîdârdur eyzan	III Dörtlük	İlâhî	11’li hece ölçüsü	Dîvânda 5 dörlük mevcuttur.
11 ^b	Yûnus	Benem ol ‘ışk bahrîsi deñizler hayrân bana Deryâ benim kaçremdür ‘ışk oldı seyrân bana	Yûnus bu halk içinde eksükligiñi Hakk bilür Dîvâne olmuş çağırur dervîşlik bühtân bana	5 Beyit	İlâhî	14’lü hece ölçüsü	Dîvânda 10 beyit mevcuttur.
12 ^a	Yazıcıoğlu	Rivâyetde gelür bir gün Resûlullâh olupdı şâd Ki dizinde oturmuşdı Hüseyin ile Hâsan şehzâd	Çapunda çün eli bağılu çuluñdur yâ Resûlallâh	Kasîde / 16 Beyit	Mersiyye	.---/.--- /---/.---	Muhammediye’de 54 beyit mevcuttur. 16 ^{ab} - MHDY.

			Yazıcıoğluna eyle ŧefā'at kim ola dilŧād				
12 ^b	ŧākır	Cām-ı ıŧŧuñ cür'asın nüş eyleyen Bendesidür Seyyid 'Abdü'l-kādirin Derd-ile sekrān olup cüş eyleyen Zerresidür Seyyid 'Abdü'l-kādirin	ŧanmak istersen zülāl-i vağdet ŧākır-āsā bende ol ŧol ħazret Lāyık olmak ister isen vuŧlat Dāmenüñ ŧut Sulţān 'Abdü'l-kādirin	Murabba'-ı müzdevic / IV Bent	Nutuk	-.--/-.--/- .-	Kaynaklarda bulamadık.
12 ^b	Hakkı	Yanup derd-i elemlerde Ağlama gönül ağlama Gelür geçer bu demlerde Ağlama gönül ağlama	Ĥakkıyı zebün eyledin Cigerini ĥün eyledin Yaşını Ceyĥün eyledin Ağlama gönül ağlama	III Dörtlük	İlāhî	8'li hece ölçüsü	Erzurumlu İbrahim Hakkı'nınDîvânında mevcut değildir.
12 ^b	ŧems-i Tebriz	Bi-ĥamdillāĥ direm Allāĥ alup 'ağlum[ı] fıkrullāĥ Dilümde zātuñ esmāsı bana üns oldu zıkrullāĥ	ŧems-i Tebriz buni bilür aĥad ħalmaz fenā bulur Bu 'ālem küllî maĥv olur hemān bākî ħalır Allāĥ	Gazel / 5 Beyit		.---/.--- /---/.---	TMA'da, ŧems-i Tebrizî'ye ait değildir notu vardır.
13 ^a	Derviş Yünus	Ben dervişem diyene Bir ün idesüm gelür Lā ilāhe illallāĥ Lā ilāhe illallāĥ	Derviş Yünus sen daĥı Egri büyri söyleme Seni ŧığaya çekerler Bir Mollā Ťāsım gelür eyzan	VIII Dörtlük	İlāhî	7'li hece ölçüsü	Dîvānda 6 dörtlük mevcuttur.
13 ^a	Seyyid Nizāmođlu	Cem'-i dertlere dermān Muĥammed Cihān ten gibi ana cān Muĥammed	Senüñ Seyyid Nizāmođlu ħulundur Ĥiç āzād eyleme Sulţān Muĥammed	Gazel / 5 Beyit		.---/.--- /..-	
13 ^a	Hakkî	Yüzinden okunur رَسُوعُ الْخَلْقِ yā Resülallāĥ Sözinden ĥall olur رَسُوعُ الْخَلْقِ yā Resülallāĥ	İrüşdür rüz-i maĥşer Ĥakkıyı firdevs-i a'laya Ayağlarda ħoma lütf eyle anı yā Resülallāĥ	Gazel / 4 Beyit		.---/.--- /---/.---	

13 ^b	Miskin Yûnus	İşbu vücûdum şehrine her dem giresüm gelür Lâ ilâhe illallâh Lâ ilâhe illallâh İçindeki sulţānuñ yüzün göresüm gelür Lâ ilâhe illallâh Lâ ilâhe illallâh	Miskîn Yûnusuñ nefsi dört tabî'at içinde ‘İşğ-ıla cân sırrına mihmân olasum gelür eyzan		İlâhî	14’lü hece ölçüsü	Dîvânda 10 beyit mevcuttur.
13 ^b	İsmail Rûhî	Şad şadâ-yı âh ile geçdi zamānum âh vâh Gül yerine oldı hâristân mekânnum âh vâh	Ben ki İsmâ’îl Rûhîyem bu miñnet-hânede Tîğ-i derdile nola aķarsa kânnum âh vâh	Gazel / 4 Beyit	Rindâne	---/---/ -	Mî’de İsmail Hakkı’ya bir güfte olduğu yazmaktadır.
14 ^a	Şemsî	İy gâfil uyan rihlet-i nâgâh[1] unutma Yol korķulıdır korķusu çok râh[1] unutma	Bu bāğ-ı cihân içre hevâyi yollar çokdur Şemsî yûri sen Hâķķa giden râh[1] unutma	Gazel / 6 Beyit		---/---/ -/-	Dîvânda 11 beyit mevcuttur.
14 ^a	Şems-i Tebriżî	Bu ‘ışķa yoldaş olalı kumuşam nâmusı ‘ârı Devâsız derde düş oldum kılarum âh ile zârı	Gel imdi Şems-i Tebrîzî fedâ kıl cânın Hâķķa Cihânda baş [u] cân virmeg budur ‘âşıkların kârı	Gazel / 6 Beyit	Rindâne	---/---/ /---/---	Kaynaklarda bulamadık.
14 ^a	Muhyî	Niyâz-ı ‘arz-ı hâcâta ulu dergâhımız vardır Cân [u] dilden münâcâta bizüm Allâhımız vardur	Günâhkârım diyü Muhyî ümidin kesme raħmetden Muħammed Muştafâ gibi şefâ‘at-gâhımız vardur	Gazel / 5 Beyit	Rindâne	---/---/ /---/---	Bezcizâde Muhyiddin Efendinin Dîvânında mevcut değildir.
14 ^b	Âşık Yûnus	Evvel bahâr olmayınca Bağçe[de] gül bitmez imiş Bülbül güli görmeyince Zârî kıilup ötmez imiş	Var ‘Âşık Yûnus bî-çâre Bulınmaz derdine çâre Yâr yârdan ayrılınca Kıymeti bilinmez imiş	Semâî / V Dörtlük	Ayrılık	8’li hece ölçüsü	Dîvânda 6 dörtlük mevcuttur.
14 ^b	Halil	Tâlib[üñ] matlûbı Hûdur sâlikin seyrânı Hû ‘Âşıkun ma‘şûķı Hûdur ‘ârifin seyrânı Hû	Bu Halil bağrını yandurdu ‘ışķun nârına Bir dönünmez derde düşdi nâle vü efgâni Hû	Gazel / 6 Beyit		---/---/ -	Hangi Halilî’ye ait olduğu bilinmiyor.

14 ^b	Hüdâyî	Bizi varlık hicâbından hâlâş it Meded iy pâdişâhlar pâdişâhı Kerem kıl bâde-nüş-ı bezm-i hâş it Meded iy pâdişâhlar pâdişâhı	Esirge bu Hüdâyî-[î] derd-mendi Ki zîrâ mahz-ı lutfuñla tayandı Serây-ı vahdete irgür iy hâdi eyzan	Murabba'-ı mütekerrir / V Bent	Münâcât	.---/.--- /..-	
15 ^a	Şemsî	Cümle 'âlem âşinâ ben arada bî-ganeyem Her işim a'yârile gör kim 'acep divaneyem	Mey-fürüş oldum şalâdur ehl-i 'ışka Şemsiyâ Bendedür hamr-ı ezel gelsün gelen mey- haneyem	Gazel / 5 Beyit	Rindâne	---/---/ .-	
15 ^a	Recâî	Bu cân-teşne vişâl-i hazretüne Efendüm maşşudum maşşubum Allâh Ne çäre nice irem vuşlatuna Efendüm maşşudum maşşubum Allâh	Bi-haqq-ı süre-i Tâhâ vü Yâsîn Recâiniñ kabul eyle du'âsın Gider qalbinden hubb-i [ma]sivâsın eyzan	Murabba'-ı mütekerrir / V Bent		.---/.--- /..-	II,III,IV - TMA.
15 ^b	Rûhî	Tevfiq eyle sultânüm bulsun nizâm ahvâlüm Her derdime dermânüm sensin yâ Hâkîm Allâh	Rûhî kuluñ ednâ lutfuñ umar iy a'lâ Ana maşşad-ı aqşâ sensin yâ Maşşud Allâh	5 Beyit	İlâhî	14'lü hece ölçüsü	Kaynaklarda bulamadık.
15 ^b - 16 ^a - 16 ^b	Sünbülî	Naşîhat diñle iy dervîş Tutarsan btirirsın iş Riyâzet pütesinde piş Eger dervîş isen dervîş	Bu Sünbülî öğüt añla Tariqat-nâmedür diñle İşit sen cân kulağıyla eyzan	Murabba'-ı mütekerrir / XXV Bent		.---/.---	
17 ^a	Yûnus	'Âlemler nûra garq oldı Muhammed toğduğı gice Mü'min münâfık farq oldı Muhammed to[ğdı]ğı gice	Yûnus eydür iy qarındaşlar Aqar gözden kanlı yaşlar Secde kıldı tağlar taşlar Muhammed toğdığı gice	V Dörtlük	İlâhî	8'li hece ölçüsü	Dîvânda 7 dörtlük mevcuttur.
17 ^a	Üftâde	Ben sana hayrân olmuşam Yâ Resül göster cemâlün Yolında 'üryân olmuşam Yâ Resül göster cemâlin	Bu tariq senün yolındur 'Arzumuz vech-i gülındür Üftâde kendi kulındur Yâ Resül göster cemâlin	IV Dörtlük	İlâhî	8'li hece ölçüsü	Dîvânda mevcut değildir.

17 ^b	Hüdâyî	Tecellî-i cemâl ister Gönül eylenmez eylenmez Tesellî-i vişâl ister Gönül eylenmez eylenmez	Eger dünyâ eger ‘uqbâ Vişâlsiz bir kurî sevdâ Hüdâyî n’itsün iy Mevlâ Gönül eylenmez eylenmez	Murabba’-1 mütেকerrir / V Bent		.---/.---	Dîvânda 9 bent mevcuttur.
17 ^b	Gafûrî	Taht-gâh itdi vücûdum şehri sulţân-1 ‘ışk Dil serâyında kuruldı bir ‘acep dîvân-1 ‘ışk	Ïy Ğafûrî irmek istersen eger cānânıma Terk-i cān itdigim tecellî eylesün sulţân-1 ‘ışk	Gazel / 5 Beyit	Rindâne	---/---/ .-	
18 ^a	Gülşenî	Ķatreyem şüretde amma ma’nide deryâ benem Cümle ‘âlem bendedür dünyâ vü mâfihâ benem	Fâris-i meydân-1 ‘ışkam Gülşenî-şâni bugün Mażhar-1 sırr-1 ‘Alîyem cümleden a’lâ benem	Gazel / 5 Beyit	Rindâne	---/---/ .-	
18 ^a	Derviş Ahmed	‘İşkuñ ile dâ’im idersem âh vâh Ben Resûl-i Kibriyâya ‘âşıkam Râh-1 ‘ışk içre tenüm itsem tebâh Ben Şafiyü’l-Aşfiyâya ‘âşıkam	Bülbül-âsâ eyleyüp âh [u] fiğân Eylesem hâk-rehinde terk-i cān Dervîş Ahmed virdin olsun her zamân Ben Muhammed Muştafâya ‘âşıkam	Murabba’-1 müzdevic / III Bent		---/---/ .-	II ^{ab} -TMA.
18 ^b	Seyfî	Bi-ğamdillâh ki İslâmum delîlüm Muştafâ geldi İmâmum rehberüm şâhum ‘Alîyy-i Murtażâ geldi	Sözin Seyfî ilâhîdür cevâbuñ nuţk-1 fâhîdür ĦaĶîkat burcî mâhidür bu yola bî-riyâ geldi	Gazel / 11 Beyit		---/.--- /---/.---	
19 ^a	-	Elğamdülillâhi rabbi’l-âlemîn müsebbibü’l-esbâb Errahmanirrahîm râhimü’l-mü’minün münezzilü’l-kitâb	Velezzâllîn ellezîne ezallehüm hattâ lâ- ya’rifüne el-bâb Âmîn ellezîne âmenü ve ‘amilü’ş-şâlihâti tübâ lehüm ve ħüsn-i me’âb	5 Beyit		-	İçinde Fâtiha sûresinin geçtiği Arapça manzume.
19 ^a	-	Muhammedden diger yok dâhil olmuş قَابَقُودُونَ Gürûh-1 enbiyâdan girmede bir ferd mâbeyne	Ħarem-gâh-i vişâle Ahmedî tenhâ alup Mevlâ Bu ħalvet oldı maĥşuş Ħazret-i Sulţân-1 Kevneyne	Nazm / 2 Beyit		---/.--- /---/.---	GA2’de Bestekar ismi, Fehmi Tokay’dır.

19 ^b	Sezâyî	Sîneñ içre bedr olan mâhun nedür Taht-ı dilde hüküm iden şâhun nedür Şaklama benden ki dil-hâhun nedür Söyle ‘âşık bâ’is-i âhun nedür Derdiyle ‘azm itdin râhun nedür	Âteş-i ‘aşıka yanar pervânesin Baş [u] câna kalmayan dîvânesin Gel Sezâyîden bugün uyanasın eyzan	Muhammes-i mütekerrir / IV Bent		---/---/ .-	Dîvânda 5 bent mevcuttur.
19 ^b	-	Ber cân-i hâricî zede-em pençe çün esed Hün-i Hüseyin mî-‘alebem yâ ‘Alî meded	Dilber-i perî ve şest rakîbân cüdî vedet Bâd-ı vedet kesî çe koned yâ ‘Alî meded	Nazm / 3 Beyit		--/---/ -./-.	Yavuz Sultân Selîm’e ait olduğu ifade edilmektedir.
20 ^a	Müştâkî	Dilâ geldi yine eyyâm-ı mâtem Bu rûz-ı bî-vefâda olma hurrem Hemân hasretle kân ağla dem-â-dem Muharremdür meded iy dil Muharrem	Dilâ Müştâkî-veş Haydarîyüz Velî rakz u cehâletden beriyüz ‘Alîniñ Kanberiniñ çâkeriyüz eyzan	Murabba’-ı mütekerrir / VIII Bent		---/--- /.-	
20 ^b	Üftâde	Žabı itdi bir şüh mülk-i fevâdı Hübân-ı ‘aşrın vâlâ ney-zâdı ‘İşk itdi gönüm[i] mahrûm sâdi Yâ Rabb Hâdî haşşal murâdı لَيْتَ الْفَيْتُ لَيْتَ الْفَيْتُ لَيْتَ الْفَيْتُ	Üftâde-şifat pâmâlî hasret Dil dâğ-ı miñnet me’cür-ı vuşlat Senden ‘inâyet senden hidâyet eyzan	VII Dörtlük	İlâhî	vezin bozuk	Dîvânda mevcut değildir.
21 ^a	İzzet	Nağş ider nün-ı ‘alevle kalb-i süzânüm ‘Alî Çağırur cüy-i sirişküm çeşm-i giryânüm ‘Alî Gel yetiş imdâdıma iy şâh-ı merdânüm ‘Alî Düzağ-ı firkatde koyma yandum imânüm ‘Alî Kevşerin sâkîsisin kandur beni cânüm ‘Alî	Kesmez ümîdin yazup ‘İzzet kuluñ bu mağta’ı Çeşmüm[e] bir dergeh-i ümniyyedir her mışra’ı ‘Arz-ı hâlimdür sana Hayrî-i zârın matla’ı eyzan	Tahmis / V Bent		---/---/ .-	Sayfanın alt kısımında “Çankırlı Hayrî” notu vardır.
21 ^a	Şevkî	Fikr-i vaşluñ ile her dem senüñ iy sîm-tenüm Tenüm ateşde yandı şeb-i miñnetde benüm	Bedenüm Şevkî o şühün gamı oğma hedef Hedefe hâ’il olur hâk idemem pîrehenüm	Gazel / 5 Beyit		..-./..- /..-./..-	Kaynaklarda bulamadık.

21 ^b	Yûnus	Tehî şanmañ siz bizi dost yüzün görüp geldüm Bâkî devlet rûzigâr-ı dost ile sürüp geldüm	Yaluñuz Sübhânıdı peygamberler cânıdı Yûnus dañı pinhân şüret degüşüp geldüm	13 Beyit	İlâhî	14'lü hece ölçüsü	Dîvânda 15 beyit mevuttur.
22 ^a	Hâkî	Elif Allahuñ kânı Be Bağdâddur mekânı Te Tañrınuñ aşlanı ‘Abdü’l-ķâdir Geylânî	Lâm-elifdür mekânı Ye yok durur nişânı Bu Hâkînuñ sultânı ‘Abdü’l-ķâdir Geylânî	X Dörtlük	Elif- nâme	7’li hece ölçüsü	Dîvânda 10 beyit mevuttur.
22 ^b	Dervîş Nûrî	İlahî luţf [u] rahmet ķapusın aç Bizi ğayrı ķapuya itme muhtâĉ ‘Aĉânıñ zerresidür taht-ile tâĉ Bizi ğayrı ķapuya itme muhtâĉ	Bu Dervîş Nûrînuñ ol dest-ĝiri Elin al dâ’imâ ķaldur faķiri Müyesser eyleyüp ğayr-ı keşiri eyzan	Murabba’-ı mütekerrir / V Bent	Münâcât	.---/.--- /..-	
22 ^b	Yûnus Emre	Eyyûbam [dil]-mübtelâyam derde dermân isterem ‘Aşıkam dil-ĥastayam cânuma cânân isterem	Yûnus Emrem bilmedi hiĉ kimseler ĥâlin senüñ ĥâlümü ‘arz itmege bir merd-i ‘irfân isterem	Gazel / 6 Beyit		---/---/ .-	
23 ^a	Seyyid Nizâmoĝlu	Mülk-i merdân-ı ĥudânuñ ķâr[ı] zikrullâĥ olur Ĥâlib-i didâr-ı ĥaķķıñ yâr[ı] zikrullâĥ olur	Gitmesün Seyyid Nizâmoĝlu dilinden zikr-i ĥaķķ Zulmet-i dil şehrînuñ envârı zikrullâĥ olur	Gazel / 5 Beyit		---/---/ .-	
23 ^a	-	Ķapundur melce’-i cümle ĥalâyık yâ Resûla’llâĥ Türâb ----- ‘arşa fâ’ik yâ Resûla’llâĥ	Ne dirsem zât-ı pâķüñ andan a’lâdur fazîletde Sana ĥaķķ didi zîrâ vaşf-ı lâyıķ yâ Resûla’llâĥ	Nazm / 2 Beyit		.---/.--- /---/---	Kaynaklarda bulamadık.

23 ^a	Yünus Emre	Gel iy dervîş Hakk[ı] bulayım dirsen Bir kâmil mürşide varmayinc'olmaz Resülün cemâlin göreyim dirsen Bir kâmil mürşide varmayinc'olmaz	Yünus Emrem bunda ma'nâ var didi Hâzret-i Mûsâya Hızra var didi Bir kâmil mürşide sen de var didi [eyzan]	III Dörtlük	İlâhî	11'li hece ölçüsü	Dîvânda 6 dörtlük mevcuttur.
23 ^b	Atâ	Bana zulm itme meded cürmümi 'afv eyle benüm Sinem cevriye yakma dil-i beytü'l-âzenüm Eşk-i çeşm-ile kızıl kana boyandı pîrehenüm Derd-i kahrûnla yıkıldı kal'a-i burc-ı bedenüm İy cefâ-pîşe nazar kıl dil-i zâruma benüm Şimdi cevrünle tarab olmada iklîm-i tenüm	İtdigin cevri-eziyyet kılma gayrı yeter Beni öldürdi firâkın günleri iy gül-i ter Câme-i tebdil ideli buldı cemâl zînet-i fer Oğu 'uşşâkî 'Atâ zîkr-i cemîlin ezber eyzan	Müseddes-i mütekerrir / V Bent		---/---/ -	Kaynaklarda bulamadık.
24 ^a	-	Çorqaram yâr olup mel'anet-i İbn-i Ziyâd İtdir Mâlike düzahta Yezîdi âzâd	Biri biri ile tâ maşşere dek paylaşalar لُحَّةُ اللَّهِ فِي دَمِّهِ وَ عَجِيْبُنْ فِي أَدِّ	Nazm / 5 Beyit	Hiciv	---/---/ /---/---	K. İzzet Molla'nın Dîvânında kayıtlıdır.
24 ^a	-	Yapdı bu kubbe-i pür-nürî şehensâh-ı cihân Dest-i 'adâvetle olmuşdı muqaddem vîrân	Necl-i zî-şânını yâver ide ol pâdişâhum Fâtıma bint-i Esed mâder-i Şîr-i Yezdân	Nazm / 2 Beyit		---/---/ -	K. İzzet Molla'nın Dîvânında kayıtlıdır.
24 ^a	-	Yapıldı kubbe-i pür-nürî Zü'n-nüreyn-i zî-şânun Cenâb-ı câmi'ü'l-Çur'an 'Osmân bin 'Affânun	Murâdı ancak aşhâb-ı Resûlullâha hîdmetdür İlâhî dest-gîrî olsun anlar şâh-ı devrânun	Nazm / 2 Beyit		---/---/ /---/---	K. İzzet Molla'nın Dîvânında kayıtlıdır.
24 ^a - 24 ^b	Hatâyî	Bendeyem ben cân ü dilden pâdişâhumdur 'Alî Gözlerüm nürî cihânda bedr-i mâhumdur 'Alî Yolına hâk oldıgum nür-ı siyâhumdur 'Alî Kıble-gâhumdur Muhammed secde-gâhumdur 'Alî	İy Hatâyî gâfil olma işbu dünyâ fânîdür Her ne kim geldi vücûda 'âlemün mihmânıdır Bu kelâmı vird idinmek 'ârifün erkânıdır eyzan	Murabba'-ı mütekerrir / VII Bent		---/---/ -	
24 ^b	Nakşî	Sâlik-i küy-ı beğâyam bu fenâyı neylerem 'Âşık-ı didâr-ı Hakkam ma'adâyı neylerem	Cevher-i zât-ı mağalli ile çün ben zinde olmuşam Resmiyâ elvân-ı Nakşî bu riyâyı neylerem	Gazel / 5 Beyit		---/---/ -	Dîvânda mevcut değildir.

24 ^b	-	İki Maḥmūd ikidir Beyāzid Ḥān İkidür Āl-i ‘Oṣmānda Süleymān Muḥammedle Murād Muṣṭafā dōrt Selīm üç Aḥmed üç hem üçdür ‘Oṣmān Selātin selāsında birerdır Biri ‘Abdulḥamīd İbrāhim Orḡan		Nazm		.---/--- /..	Kaynaklarda bulamadık.
25 ^a	Eṣrefoḡlu Rūmī	Düşeli bu ‘ıṣkuñ cānum iline Beni düşürdi bu ḡalkuñ diline	İsmi resmi Eṣrefoḡlı Rūmīniñ Kül olup şavruldu ‘ıṣkuñ yiline	Gazel / 8 Beyit	Rindāne	..---/..---/ -	
25 ^a	İzzet	Derd [ü] şıḡhat bizdedür biz ‘aşıḡān-ı Ḥaydaruz Mürde-gān-ı Ḥaydaruz dil-zindegān-ı Ḥaydaruz	Ḥāriciler Zü’l-fiḡār-ı nuṡkı[mı] ‘İzzet bilür Ḥaşm-ı Āl-i Beyte seyf-i bī-emān-ı Ḥaydaruz	Gazel / 5 Beyit		..---/..---/ .-	K.İzzet Molla’nın Dīvânında kayıtlıdır.
25 ^b	İzzet	Meded ‘aşılere himmet seniñdür yā Resūlallāh Ne ḡāl ise yine ümmet seniñdür yā Resūlallāh	İşitmişdüm ki bir ‘aşı ḡuluñmuş kendiñi bilmez Naşıl mücrim ise ‘İzzet seniñdür yā Resūlallāh	Gazel / 5 Beyit		.---/--- /..---/---	K.İzzet Molla’nın Dīvânında kayıtlıdır.
25 ^b	Seyyid Nizāmoḡlu	Mülk-i merdān-ı Ḥudānuñ kārı zıkrullāh olur Ṭālib-i didār-ı Ḥaḡḡkuñ yār[ı] zıkrullāh olur	Gitmesün Seyyid Nizāmoḡlu dilinden zıkr-i Ḥaḡḡ Zulmet-i dil şehrinüñ envāri zıkrullāh olur	Gazel / 5 Beyit		..---/..---/ .-	M’de 89 numaralı manzumenin aynisıdır.
25 ^b	Ṭālib	Feth olunca Ḥaḡḡdan yana yolumuz Göñül şabr eyle şıkr eyle bir zamān Açılınca dost bağında gülümüz Göñül şabr eyle şıkr eyle bir zamān	Nūr-ı Ḥaḡḡ ile Ṭālib ire murāda Gide ḡicāb ḡalmaya ḡic arada İrişince ol ḡazret[den] irāde eyzan	IV Dörtlük	İlāhī	11’li hece ölçüsü	IV. dörtlük 25 ^a da kayıtlıdır.

26 ^a	Eşrefoğlu Rûmî	İy ‘acep bilmem nedür yâ Rab bu derdin çâresi Gün gün artar hiç oñulmaz yüregimüñ yâresi	Eşrefoğlu Rûmî bu ışka giriftâr olalı Düşdi bir deryâya kim yoğdur anuñ kenâresi	Gazel / 8 Beyit	Rindâne	---/---/ .-	Dîvânda 9 beyit mevcuttur.
26 ^a	Fenâyî	Cân [u] dil şehrin ezelden eyledi ya‘mâ-yı ışk Ol vecihden düşdi bu ‘âlem[ler]e gavğâ-yı ışk	Çünkü mevcûd nuğk imiş ‘âlemde ışk kâ‘im- makâm Bize bildürdi Fenâyî rehber-i Mevlâ-yı ışk	Gazel / 4 Beyit		---/---/ .-	Dîvânda 5 beyit mevcuttur.
26 ^a	Yakûb	Dil [ü] cân hiç karar itmez Tecellî eyle yâ Allâh Eşiginde[n] karar itmez Tecellî eyle yâ Allâh	Çün ‘âşıkdur sana Ya‘kûb Yüzün göster eyâ mağbûb Yine sensin sana mağlûb Tecellî eyle yâ Allâh	Murabba’-ı mütেকerrir / V Bent	Münâcât	---/---	TMA’da IV bent mevcuttur. III - TMA.
26 ^b	Süleymân	Yandum yakıldum ben nâr-ı ışka ‘Andelîb oldum güلزâr-ı ışka	Nice Süleymânlar geldi cihâna Ben Süleymânâm serdâr-ı ışka	6 Beyit	İlâhî	10’lu hece ölçüsü	Kubbe Şeyhi Süleyman.
26 ^b	-	Yâ Resûlallâh cemâlin قُلْ مُحَمَّدٌ أَنَا رَسُولُ اللَّهِ Ketb olunmuş levh-i ruhsârında اللَّهُ الصِّرَاطُ	N’ola şânında denilse قُلْ مُحَمَّدٌ أَنَا رَسُولُ اللَّهِ N’ola şânında denilse قُلْ مُحَمَّدٌ أَنَا رَسُولُ اللَّهِ	Nazm / 2 Beyit		---/---/ .-	Şeyh Mustafa Zekâyî Dîvânında kayıtlıdır.
26 ^b	-	Bu miñnet-gâh-ı ‘âlemde garîbem yâ Resûlallâh Mekânımdan cüd[â] bir ‘andelîbem yâ Resûlallâh	N’ola çâk-i girîbân eylesem şevk-ı vişâline Ferâğat-kerde-i şabr u şekîbem yâ Resûlallâh	Nazm / 2 Beyit		---/---/ /---/---	Şeyh Mustafa Zekâyî Dîvânında kayıtlıdır.
26 ^b	-	Nür-ı büstân-ı vilâyet gül-i bâğ-ı Yemen Mağhar-ı sırr-ı Hudâdur Hazret-i Veys’el-Çarânî		Müfred		---/---/ .-	Kaynaklarda bulamadık.
27 ^a	Seyfî	Yanalum yakılalum ışkile süzân olalum Çekelüm hicr-i gamuñ derdile nâlân olalum	Tâlib-i râh-ı hağkât olalum leyl ü nehâr Seyfiyâ Hağka irüp ‘âleme sulğân olalum	Gazel / 5 Beyit		---/---/ .-	TMA’da Dîvîçizâde Tâlib. - SYND.

27 ^a	Akşemseddîn	Zihî cân kim münevverdür bugün nûr-ı tecellâdan Zihî dil kim mu'atbardur hevâ-yı ıışk-ı Mevlâdan	Ĥudânuñ 'âşıkı çokdur velî Akşemse'd-dîn gibi Ĥanı bir gerçek 'âşık yanar ol ıışk-ı Mevlâdan	Gazel / 4 Beyit		---/--- /---/---	AKŞ'de 7 beyit mevcuttur. 2 ^{ab} , 3 ^{ab} -AKŞ.
27 ^a	Seyyid Nizâm	Mevlâm vir ıışkıñı bana Ĥayrânuñ olayum seniñ Bülbul gibi cemâlüne Cânım nâlânuñ olayum seniñ	Seyyid Nizâm olur ĥoca Tut kendiñi sen ayruca Gerek gündüz gerek gece Devrânuñ olayum seniñ	Murabba'-ı müzdevic / IV Bent		--/---	Dîvânda 8 bent mevcuttur.
27 ^b	Nasûhî	Derdimüñ dermânı seniñ yâ Muĥammed Muştafâ Göñlimüñ sultânı seniñ yâ Muĥammed Muştafâ	Eyledi bâr-ı güneĥ kadd-i Naşûĥî'î tütyâ El-meded iy çäre seniñ yâ Muĥammed Muştafâ	Gazel / 4 Beyit		---/--/- .-	Dîvânda 5 beyit mevcuttur.
27 ^b	Dervîş Abdullâĥ	Ravzana çün yüz süren bulur amân El-amân iy faĥr-i 'âlem el-amân Her gelen dil-ĥaste bulur tâze cân El-amân iy faĥr-i âlem el-amân	Anda kim medfün ola nâzik tenüñ Cennet-i a'läya beñzer medfenüñ Dervîş 'Abdullâĥ ĥarîbüñdür seniñ eyzan	Murabba'-ı mütekerrir / IV Bent	Na't	---/--/- .-	II ve III. bent TMA'da kayıtlı değildir.
27 ^b	-	Şem'-i rûĥuna cism-i pervâne düşürdüm Evrâĥ-ı dili âteş-i süzâne düşürdüm Bir ĥatre iken kendümi 'ummâne düşürdüm Semâ şafâ câna şafâ rûĥa ĥidâdur	'ıışk-ıla gelün tâlib-i cüyende olalım Zevĥ-ile şafâlar sürelim zinde olalım Ĥazret-i Mevlânâya gelün bende olalım eyzan	Murabba'-ı mütekerrir / IV Bent	Nutuk	--/--/- -/---	GA6'da Bestekar ismi, Sultan Veled'dir.
28 ^a	Merkezî	Eyâ 'âlemlerin şâhı Tecellî kıl tesellî kııl Göñüller burcunuñ mâhı Tecellî kııl tesellî kııl	Bu Merkezî ĥuluñ cândan Yine ister seĥâ senden Açup ĥüsnüñ niĥâbından Tecellî kııl tesellî kııl	Murabba'-ı mütekerrir / V Bent	Münâcât	---/---	

28 ^a	-	İy risâlet burcunuñ hürşid [ü] mäh-ı enveri V'ey nübüvvet mazharı âhîr zamân peygamberi	Hakk seniñ şânuñda Levlâk okudı yâ Muştafâ Ya'ni sensin yâ Muhammed kâ'inātuñ serveri	Nazm / 2 Beyit		---/--/-- .-	
28 ^a	Miskîn Yûnus	Meded kıl derdime dermânım Allâh Ki sensin cânıma cânânım Allâh	Bu Miskîn Yûnus[un] çoğdur günâhı Günâhundan 'afv kıl Raḥmânım Allâh	Gazel / 4 Beyit		11'li hece ölçüsü	Dîvânda 6 beyit mevcuttur.
28 ^b	Seyyid Seyfî	Beni bu nefsum eyledi ḥayrân Gam midur itsem nâle vü efgân	Seyyid Seyfî gel mürşid elin al Eyleye tâ kim derdine dermân Ah ah emân yâ Sübhân	6 Beyit	İlâhî	?	Dîvânda 7 beyit mevcuttur.
28 ^b	Sezâyî	İy şehîd-i Kerbelâya ağlayan Ağla mâtemdür Muḥarremdür bugün Âteş-i ḥasretle sine dağlayan Ağla mâtemdür Muḥarremdür bugün	İy Sezâyî bilmiş ol şâh-ı Hüseyin Cümleye sevmekdür anı farz-ı 'ayn Şeksiz ehlullâha oldu nür-ı 'ayn eyzan	Murabba'-ı mütেকerrir / VII Bent	İlâhî	---/--/-- .-	
29 ^a - 29 ^b	Hamdî	Her kime kılsa nazar kılmaya benlik eşeri Vaḥdet-i ḥarf idüp terk idilir cân seri	Şıdkıle mürşidine hizmet idenler Ḥamdî Feyz-i Hakk zâhir olur nür-ı Ḥudânuñ mazharı	Kasîde / 18 Beyit		---/--/-- .-	Kaynaklarda bulamadık.
30 ^a	Dervîş Yûnus	Ayırma beni senden Yaradan Düşüp ölürem ben bu yaradan	Dervîş Yûnusun budur maḥşudı Al yârini señ çıka aradan	5 Beyit	İlâhî	10'lu hece ölçüsü	Dîvânda 8 beyit mevcuttur.
30 ^a	Emrem Yûnus	İy benim sevgülü Mevlâm seniñ 'ışkuñ kimde var Sen bilürsin kimse bilmez seniñ 'ışkuñ kimde var	İy bî-çäre Emrem Yûnus Hakkı ırmağan gerek Hakkıñ ırmağanı tevḥidini sür de var	Gazel / 6 Beyit	İlâhî	---/--/-- .-	Dîvânda 7 beyit mevcuttur.

32 ^b	Şem'î	Râzıyam her ne iderse baña serv-i semenüm Tığ-i cevriyle şad-pâre kılsa bedenüm	Şem'iyem küşe-i meyhâne'î virmem feleke Gülşen-i Bağ-ı İremden baña yegdür vaţanum	Gazel / 7 Beyit	Rindâne	..--/..-- /..--/..--	
33 ^a	Kâimî	Ŧutdı [bu] yir yüzün [tamâm] İrşâd-ı 'Abdü'l-kâdirüñ Akţabuñ olmuştur imâm Dilşâd-ı 'Abdü'l-kâdirüñ	Şevkat kerem zâhir nihân Söyler bugün cümle toğan İy Kâ'imî fahr-i cihân Ecdâdı 'Abdü'l-kâdirüñ	Murabba'-ı müzdevic / V Bent	Medhiye	--/--	Dîvânda 10 bent mevcuttur.
33 ^b	Dervîş Yûnus	Âteş-i ışka bağrum yaqđım Pirimüzdür sulţân şeyh 'Abdü'l-kâdir Gice [vü] gündüz himmetin[e] baqđım Pirimüzdür sulţân şeyh 'Abdü'l-kâdir	Bütün 'âlem içre oğunur virdi Bir nazarı kımaz göñüldē derdi Dervîş Yûnus andan himmete erdi Pirimüzdür sulţân şeyh 'Abdü'l-kâdir	III Dörtlük	İlâhî	11'li hece ölçüsü	Dîvânda kayıtlı değildir.
34 ^a	İzzî	Şâh-ı iklim-i velâyetdür gürüh-ı Kâdirî Râh-ı Hakkda zü'l-kerâmetdür gürüh-ı Kâdirî	Âsitân-ı Kâdiriyye sür yüzün anlardan ol 'İzziyâ şâhib kerâmâtdür gürüh-ı Kâdirî	Gazel / 4 Beyit		--/-- -	Abdurrahman Hâlis'in şiirlerinde mevcut değildir. 4 ^{ab} şiirler arasında mevcut değildir.
34 ^b	Şemsî	İşka düşdüm medhile Sulţân 'Abdü'l-kâdirüñ Hakkı buldum luţfile Pirüm 'Abdü'l-kâdirüñ	Bildüm pîrüm haqđur yolun Cümlenüñ üstüdür eliñ Şemsî senüñ kemter kulun Sulţân 'Abdü'l-kâdirüñ	VI Dörtlük		8'li hece ölçüsü	Mehmed Şemseddin Hazretleri.
35 ^a	Hamdî	Ceddi hazâ Muştafâ nesli şâh-ı Murtażâ Yâ sulţânü'l-evliyâ 'Abdü'l-kâdir Geylânî	Hamdîñüñ hep vâri sen dü-cihânuñ yârı sen Gösteren dîzârı sen 'Abdü'l-kâdir Geylânî	12 Beyit		vezin bozuk	Kaynaklarda bulamadık.
35 ^b	Şemsî	Gedâdur geldi kıpuna Mürüvvet kıp yâ Ebâ Şâlih Ŧurur dîvânında dâ'im Kerem kıp yâ Ebâ Şâlih	Dilerem 'afv-i günâhum Ziyâde artdı tuğyânım Gedâdur Şemsî Sulţânım Kerem kıp yâ Ebâ Şâlih	Murabba'-ı müzdevic / VI Bent		---/---	Mehmed Şemseddin Hazretleri.

36 ^a	Fuzûlî	Nice bin âh eylemeyem şabrile Eyyüb muyam Döker bu gözyaşını hicrile Ya'qûb muyam	İy leb-i gonce Fuzûlî nice şan ağlamasın Dest-i cüdile bükersin belimi mektûb muyam	Gazel / 5 Beyit		---/---/ -	Dîvânda kayıtlı değildir.
36 ^b	Senâî	Şükür kim ibtidâ itdüm tarîkatde be bismillâh Sevgiliye açılır sâlikân-ı ıışk bâ bismillâh Sözüm kaç eylese münkir bu yoldan dönmezem billâh Erenlerden ne gelse başum üzre pîrüm eyvallâh Tek olsun meskenüm hâk-i kâpunda iy velî Allâh Kâbul eyle ğarîbi bendelige hâbbenillâh	Hâsan el-Askerî ba-şafâ ser-tâc-ı dervîşân Muhammed Mehdî-i aħîr fermân mü'minlere îmân Fîrâka çârede ma'şûm dilümde nâzdur el'ân Senâî 'âşığı her dem niyâzı iy şeh-i şâhân eyzân	Tercî'-i Bent / V Bent	Münâcât	---/---/ /---/---	Kaynaklarda bulamadık.
37 ^a	Şem'î	Felek baht-ı siyâhum rengini aħşama uydurmuş Cefâ kaftanını kisbet gibi a'zâma uydurmuş Kelâlet ehli âhum perdesin hengâme uydurmuş [Zen-i dünyâ büküp zülf-i kemendin dâma uydurmuş] Hezâr Rüstemlerüñ kâddin elif'ken lâma uydurmuş	Dil-i nâşâde-i ıışkuyla diñlerseñ ez-[in]- cânib Kâlenderlikle ğam 'âşıklara her dem olu[r] ğâlib Muħâlîf rûzigâr Şem'îm ziyâsın eylemiş ğâ'ib Şafâ vü zevke dâ'ir çok güzel söz söylemiş [Râğıb] Hezâr devlet ile ol bir ğünün bayrâma uydurmuş	Tahmis / 4 Bent	Âşıkâne	---/---/ /---/---	Konyalı Şem'î
37 ^b	Hüdâyî	Buyruğun tüt Raħmânuñ Tevhîde gel tevhîde Tâzelensün îmânuñ Tevhîde gel tevhîde	Hüdâyîyi ğuş eyle Şevke ğelüp cûş eyle Bu Kevşerden nûş eyle Tevhîde gel tevhîde	IX Dörtlük	İlâhî	7'li hece ölçüsü	
37 ^b	Gevherî	Kâdir Mevlâm senüñ hikmetüñ çokdur Cânı ğördüm bir mermerden içeri Şer'at tarîkat ikisi hâkdır Tarîkat var şer'atdan içeri	Gevherî ağlama olur didiler 'Âşığın ağladan bulur didiler Süleymân kuş dilin bilür didiler Süleymân var Süleymandan içeri	IV Dörtlük	İlâhî	11'li hece ölçüsü	Kaynaklarda bulamadık.

38 ^a	Dervîş Himmet	Bād-ı şabāya şorsunlar Cānān illeri kandedür Bilenler haber virsünler Cānān illeri kandedür	Dervîş Himmet ider āhı ‘Aceb görürem ol māhı Seversen güzel Allāhı eyzan	Murabba’-ı mütekerrir / IV Bent	İlāhî	.---/.---	Dîvānda 5 beyit mevcuttur.
38 ^a	Yûnus	İsm-i Sübhān virdün mi ki var Bağçelerde yurdum ki var Bencileyin derdüm ki var Ġarīb Ġarīb ötme bülbül	Yûnus vücūdum pāk dirken Cihānda mişlüm yok dirken Seher vaktinde Hakk dirken Bizi de unutma bülbül	IV Dörtlük	İlāhî	8’li hece ölçüsü	Dîvānda 6 dörtlük mevcuttur.
38 ^b	Eşrefoğlu Rûmî	Gönlümün bir küşesinde ‘Arş-ı Rahmān gizlidir Ġatremün bir çatresinde baħr-ı ummān gizlidir	Eşrefoğlu Rûmî bu remzi yine ‘arîf bilür Bilmedi bilmeye her ‘am[i vü] nādān gizlidir	Gazel / 11 Beyit		-.--/-.--/ .-	Dîvānda 13 beyittir.
38 ^b 39 ^a	Eşrefoğlu Rûmî	‘Āşıkun gönlü hemîşe ‘ışk-ıla pür-nür olur Ol gül nite ola çün ‘ışk-ıla pür-nür olur	Eşrefoğlu Rûmî sen eger gerçek ‘āşıkısañ Sāna ne korku ne gam çün sevdiğün Ġayyürdür	Gazel / 9 Beyit		-.--/-.--/ .-	Dîvānda 10 beyittir.
39 ^a 39 ^b	Eşrefoğlu Rûmî	Cānumı ‘üryān idüp şaldum bu ‘ışk deryāsına Nā-gehān anda şataşdum dürr-i bî-hem-tāsına	Eşrefoğlu Rûmî ‘ışkdan hōş haber virdi yine Müdde’ınün hiç kulağ urmaz kırı da’vāsına	Gazel / 12 Beyit		-.--/-.--/ .-	
39 ^b	Nûrî	‘İşkinla cānum bendedür bende Dil a sulţānum sendedür sende Ġay Ġay amān Allāhum bende kıl bende	Nûrî ol şādık ‘ışk-ıla yanık Dā’imā ‘āşık zindedür zinde [eyzan]	IV Bent	İlāhî	10’lu hece ölçüsü	Dîvānda 10 beyit mevcuttur.
39 ^b	Niyâzî	‘İşkun meyine ben kâna geldüm Şevkuñ nārına hoş yāna geldüm Allāh Hū Allāh Hū der mestāne geldüm	Yaramı yārumdan imiş bildüm Bunda Niyāzum Loqmāna geldüm eyzan	6 Bent	İlāhî	10’lu hece ölçüsü	Dîvānda 7 beyit mevcuttur.
40 ^a	Hüdâyî	Ezelden ‘ışkuñla biz yana geldük ĠaĠikat şem‘ine pervāne geldük	Geçüp aħir bu keşret ‘āleminden Hüdâyî halvet-i sulţāna geldük	Gazel / 8 Beyit		.---/.--- /.-	Dîvānda 7 beyit mevcuttur. 5 ^{ab} - AMHD.

40 ^a	Seyfullâh	Bağrımdaki biten başlar Muhammedüñ ıışkıındandır Bu gözümdeñ ağan yaşlar Muhammedüñ ıışkıındandır	Görüñ Seyfullâhuñ kaşduñ Sever ol Allâhuñ dostuñ Şorarısañ niçün mestüñ Efendimüñ ıışkıındandır	IV Dörtlük	İlâhî	8'li hece ölçüsü	Dîvânda 7 dörtlük mevcuttur. 12 numaralı manzumenin aynısıdır.
40 ^a 40 ^b 41 ^a 41 ^b	Seyrânî	İy gönül murâdın ne ise iste Şıdķ-ı hulusâne Hännâna yalvar ‘Arz-ı pîrlerde ol kemer beste İsm-i Esmâlarda Mennâna yalvar	Mevlâ münâcâtuñ âbâde itsün Ağlıyan dîdeler küşâde itsün Hayırlı dîdeler küşâde itsün Seyrân it Cennet-i Rızvâna yalvar	Destân / XX Dörtlük	Dîni	11'li hece ölçüsü	SDMİ’de 13 dörtlük mevcuttur. II,III,IV, VI,XI,XIII, XIV,XVIII - SDMİ.
41 ^b - 42 ^a	Şem’î	Bir za’îf üftâdeyem hünkârüm ihfâlanmasun Hadd-i rüyın gören bî-çâre sevdâlanmasun Dost ‘adâlet tahtına çıkmış bugün seyrân ider Hâtem-i kân-ı mürtüvvet kullara ihsân ider	Sırrını fâş eyleme pervâne-veş halka ‘ayân Şabr-ı Eyyüb iste Hakkdan cevri-ı ağıyâre dayan Derd-mend Şem’î gedâ dellenme üslûbuñla yan Âteş-i ıışkuñ yaķar cihânı cınķalanmasun	Murabba’-ı müzdevic / V Bent		-.--/-.--/- .-	
42 ^a	Sezâyî	Serây-ı لی مع الله göñüldür Tecellî-hâne vallâhi göñüldür	Ra’ıyyet gibidür a’zâ Sezâyî Vücüd ikliminüñ şâhı göñüldür	Gazel / 4 Beyit		-.--/-.-- /.-	Dîvânda 6 beyit mevcuttur.
42 ^b	Eşrefoğlı Rûmî	İy gönül bir derde düşdüm anda dermân gizlidir Gel karış bir kaçreye kim anda ‘ummân gizlidir	Gör bu Eşrefoğlı Rûmî baķr-ı ıışķa neyledi Cân u başı terk idüp cânında cânân gizlidir	Gazel / 5 Beyit		-.--/-.--/- .-	
42 ^b - 43 ^a	Nakşî	Nür-ı faķr-ı ‘âleme bir zerre olmaz âfitâb La’l-i nâbindan nümüne gevher-i yektâda tâb	Hamdülillâh ravza-i pâküñ ziyâret ideli Oldı iy Nakşî derünüm mülkine çok fetķ-i bâb	Gazel / 5 Beyit		-.--/-.--/- .-	Dîvânda 40 beyit mevcuttur.

43 ^a	Nakşî	Maqşad-ı ‘âşıkıların Menzil-i cânân olur İsmi ni yâd eylesem Vâlih ü hayrân olur	Nakşî-i ‘âşık saña ‘Işk haberin vir baña Menkıbe-i evliyâ Reşk-i gülîstân olur	VI Dörtlük	İlâhî	7’li hece ölçüsü	II,III,IV,V - NAAD.
43 ^b	Yûnus	Tevhîd hoşca nesne olur Tevhîd iden mest olur Allâh ile dost olur Bile tevhîd idelüm	Tevhîd ile varalum Hâkka yüzler sürelim Yûnus yolunda duralum Bile tevhîd idelüm	V Dörtlük	İlâhî	8’li hece ölçüsü	III -YED.
43 ^b	Seyyid Seyfî	Beni bu nefsum eyledi hayrân Ėam mîdur itsem nâle vü efgân	Seyyid Seyfî gel mürşid elin al Eyleye tâ kim derdine dermân Âh âh yâ Sübhân	6 Bent	İlâhî	?	Dîvânda 7 beyit mevcuttur.
44 ^a	-	İy şehîd-i Kerbelâya ağlayan Ağla mâtemdür Muharremdür bugün Âteş-i hasretle sine dağlayan Dağla mâtemdür Muharremdür bugün	Çâr-yâr ile Muhammed iy sa‘id Oldılar tesmîm-i zahmîle şehîd Kıydılar rahmetmeyüp bunca pelîd eyzan	Murabba’-ı mütekerrir / VI Bent	Mersiye	-.--/-.--/- .-	121 numaralı manzumenin aynısıdır. Mahlasın geçtiği VII. bent eksiktir.
44 ^a - 44 ^b	Niyâzî	Dermân arardum derdime derdim baña dermân imiş Bürhân arardum aşluma aşlum baña burhân imiş	Tut bu Niyâzîniñ sözün bir nesne örtmez Hâkğ yüzün Hâkğdan ‘ayân bir nesne yok gözsüzlere pinhân imiş	Gazel / 9 Beyit		--./--./-/ -./--.-	
45 ^a - 45 ^b	Hâfiz	Hoş nazar kıl ‘âlem-i eşyâya iy nür-ı dîdem Nür-ı Hâkğdur küşe-i çâr-ı ‘anâsır cümle hem Sür gör devrânunı ruşat seniñdür dem-be-dem Yan yakıl kendi hâlünle kimse’i itme zemm Kırma kalb yıkma gönül yapmağda ol sen dem- be-dem Bilmiş bu dem pişmân olursun dem-be-dem	Dem-bu-dem sa‘at bu sa‘at gün bu gündür Hâfizâ Cümle’i hoş gör hemân yoğdur Hudâdan mâ‘adâ Açma ört doldur boşaltma yıkma dil beyt-i Hudâ Sen seni işlâh ide gör kimseye dağl itme hâ Yıkma dil beyt-i Hudâdur iy birâder yıkma	Tercî’-i Bent / VI Bent	Dînî	-.--/-.--/- .-	Kaynaklarda bulamadık.

			hā Belki Hakk-ıla âşinâdur ol kişi bilmezseñ â eyzan				
45 ^b - 46 ^a	Şem'î	Esme iy bād-ı şabā zülf-i dilārā şarşılır Debrentirse bir teli rüyunda dünyā şarşılır	Gördi ma'nāsında bir kez zü'l-celālî Şem'iyā Lerze düşdi cānına cisminde hālā şarşılır	Gazel / 6 Beyit	Âşıkâne	-.--/-.--/- .-	Konyalı Şem'î'nin dîvânında 5 beyit mevcuttur. 4 ^{ab} - KŞMD.
46 ^a - 46 ^b	Şem'î	Bir cefacū yāre mecbūram āh cānum şorma hîç Derd-i ıışkile ıocarum nātivānum şorma hîç	Şem'iyem bülbül gibi bî-hüdeye lāf eylemem Yanaram pervāne-veş olmaz figānum şorma hîç	Gazel / 5 Beyit		-.--/-.--/- .-	Konyalı Şem'î.
46 ^b	Şem'î	‘Arz-ı hālüm var şahā elden nigārum aldılar Nice feryād itmeyem gül yüzli yārum aldılar	Bilmez[em] nerden hevā aldı bu fitîli Şem'im Gayri yanmaz gelmesün pervāne nārum aldılar	Gazel / 7 Beyit		-.--/-.--/- .-	Konyalı Şem'î.
47 ^a - 47 ^b	Şeyhî	Nice bir ‘āşık [ki] iy mār-ı sitemkār olasın ‘Āşıkā cevri-i cefā gayre vefādār olasın İnkisār itmeyem efendüm itdigini bulasın Cevri çok sen gibi bir yāre giriftār ola[sın] Dem-be-dem ben gibi hicrānile bir zār olasın	Gelen kullar yüzine her söze hayfā diyesin Ol itdiklerün işlere hayfā diyesin İltifāt itmeye kimse bu ne sevdā diyesin Bana Şeyhî gibi bir ‘āşık-ı şeydā diyesin eyzan	Muhammes-i mütekerrir / V Bent		-.--/-.--/- .-	Dîvānda kayıtlı değildir. “Destūr Gazel” başlığı var.
47 ^b - 48 ^a	Seher Abdal	Gine seyyāh oluben destime [aldum] teberi Gine ben ‘azm-ı diyār itmege kıldum seferi Dün [ü] gün āh iderek yāremi buldum seheri Münkirün taşına gerçi yine virdüm siperi Tövbeler bir dağı ben kimseye itmeyem kederi Yüri hey zülf-i siyāhum noıtadan aldum haberi	Her ne bulduksa gönül cümlesi Ādemde imiş Şeş cihātı aılamayan yās ile mātemde imiş Seher Abdāl yā Hakk diyuben dem ile demde emiş Derd ile mişnet ile yār ile yā demde imiş [eyzan]	Tercî-i Bent / V Bent		-.--/-.--/- .-	

48 ^b - 49 ^a	Cesârî	Hâbîbü'l-kibriyâ hayre'l-beşer dünyâya bir geldi Muhammed Muştafâ nâmıyla er dünyâya bir geldi	Cesârî maḥlaşıyla yâd olunur zât-ı Benderli Hasan isminde şol ehl-i hüner dünyâya bir geldi	Gazel / 9 Beyit		---/--- /---/---	
49 ^a	Azmî	Cenâb-ı şâh u âlâya 'arzuḥâldür emelim Hicrile Ya'kûb gibi dîdemden aḫar bu demüm Ḥüznile Yûsuf gibi bu vird oḫur dehenüm Bunca feryâdum işiddüñ dîmedüñ dâd ideyüm Sen imdâd itmeyecek ben kime feryâd ideyüm	أدعوني بلّج بكلمة buyurduñ فيعزل الله مولىنا sen cümle taḫt-ı ḥükmünde 'Asrîma seyrüm yetişür dîmişdün çün va'düñde 'Azmînin murâdın virmek ḫaṫre degül 'indüñde [eyzan]	Muhammes-i mütekerrir / III Bent	Münâcât	?	Kaynaklarda bulamadık.
49 ^b	Seyrânî	Şîrindür maḫşadum andan o Şîr-i Yezdân istersem Virir her maḫşadum cândân Ğanî Ğufrândan istersem	Diler Seyrânî seyren-gâ[h]-ı şâhîn-şâhîñ dizdârından Niḫâbın açmasun gitsün Ḥürî Ğılmandan istersem	Gazel / 6 Beyit		---/--- /---/---	Dîvânda kayıtlı değildir.
49 ^b - 50 ^a	Seyrânî	Bir şaçı Leylâya mecnûn olanlar Terk-i diyâr olur dolanur şahrâ Maḫbûblar şâhına meftûn olanlar Anuñ sırrı üzre bu 'ışḫ-ı sevdâ	'Ârifân Seyrânî kemâl görenler Kâmilân Seyrânî cemâl görenler Dil-süzân Seyrânî celâl görenler Görünmez gözine dünyâ mâsivâ	IV Dörtlük	İlâhî	11'li hece ölçüsü	
50 ^a 50 ^b 51 ^a 51 ^b	Rahmî	Hâlüm ma'lum şehâ şuçı 'isyânüm Yidi iḫlimde bir 'adâlet ḫalmadı Çoḫ şükür hâlîme dem nişân-kânüm Elde nâ-çâḫ bir ḫoş raḫat ḫalmadı	Rahmî ḫâşılı bu deñli kelâm Bu levḫ-i ḫalemde resm oldu tamâm Sene biñ ikiyüz otuz üçde Nihâyet kimseye raĝbet ḫalmadı	Destân / XVIII / Dörtlük	Satirik	11'li hece ölçüsü	Kaynaklarda bulamadık. Son dörtlükte 1233 kaydı var.
51 ^b - 52 ^a	Seyrânî	Ḳur'an yazılır iken 'arş-ı Raḫmânda Sırr-ı ḫudret kâtibinüñ elinde idüm Ḳandil aşılır iken nâr-ı nûrî anda Bülbül idüm ğonce gülnüde idüm	Seyrânî 'âşıkısañ 'ışḫîñ vârisin Münkir olanlarıñ sitem yârisin Bir ḫuşa seksen biñ şehrin darısın Ta'ÿîn virirler iken ilinde idüm	V Dörtlük	İlâhî	11'li hece ölçüsü	
52 ^a - 52 ^b	Seyrânî	Yâ Rezzâḫ-ı 'âlem ḫudret-i Ḳayyüm Bu 'ışḫ-ı ḫâleti baña mı virdiñ	Seyrânî ḫuluñ ḫâkile yeksân Her ḫulna gündüz eylediñ iḫsân	IV Dörtlük	İlâhî	11'li hece ölçüsü	Dîvânda kayıtlı değildir.

		Taksım olur iken Hızret-i Qayyüm Bunca hikāyeti baña mı virdiñ	Bu devr-i ʿālemi itmege seyrān Diyār-ı ğurbeti baña mı virdiñ				
52 ^b - 53 ^a	Seyrānî	İy gönül maqşüd u kâma irmege Gice gündüz yāre yalvarmalıdır Bülbül gibi gül diyārin görmege Düşüp āh ü zāre yalvarmalıdır	Seyrānî seyrānuñ fark olmak için Derün-ı ğalbüñde ʿışk olmak için Şefāʿat baħrine ğarğ olmak için Aħmed-i Muħtāra yalvarmalıdır	IV Dörtlük	İlāhî	11'li hece ölçüsü	SDHA'da 3 dörtlük mevcuttur. II - SDHA
53 ^a - 53 ^b	Seyrānî	Güzeller cem'inde ervāħ-ı ezel ʿışk-ı İlāhinüñ ğāyet cânı cüş itdi Deryā-yı vücūda gelince güzel Mevc-i her ma'denüñ kânı cüş itdi	Seyrānî seyrānum baħr-i rahmete Ħamd olsun irenler ʿışk-ı devlete Ağlayu ağlayu ben bu Ħikmete Gözlerimüñ yaşı ğanı cüş itdi	IV Dörtlük	İlāhî	11'li hece ölçüsü	
53 ^b - 54 ^a	Şem'î	Ben beni bilmem neyem dünyā nedür nedür Söyleyen kim söyleden kim ʿışk nedür sevdā nedür	ʿışk pazārına fuzülî başmasun kimse ayak Şem'î yanmağdur murād oddan saña pervā nedür	Gazel / 6 Beyit		-.--/-.--/- .-	Konyalı Şem'î'nin dîvânında 8 beyit mevcuttur.
54 ^a - 54 ^b	Kerem	Eger derd-i derünümü söylesem Devrān ağlar seyrān ağlar il ağlar Azdı yārem melhem almaz neyleyem Ĥabīb ağlar dermān ağlar gül ağlar	Yārum yokdur naz eyleyüp şalına Kerem ağlar bağar kendi Ħāline Seyr eyledüm güzelleriñ iline Ādāb ağlar erkān ağlar yol ağlar	Koşma / IV Dörtlük		11'li hece ölçüsü	Kaynaklarda bulamadık.
54 ^b - 55 ^a	Kerem	Gönül ğağ gidelüm gülşen seyrine Gitdi nāmüs u ğayret ʿārı da ğalmaz Pervāne oldum dolanuram bu dağı Gönül āh u zārdır Ħāre de ğalmaz	Bıñıl Kerem gelmiş yās ider ağlar Yaħşı Ĥabīb olsa yāremi bağlar İller güler oynar cigertim dāğlar Dāğlar derünümüz nāre de ğalmaz	Koşma / IV Dörtlük	Ağıt	11'li hece ölçüsü	Kaynaklarda bulamadık.
55 ^a - 55 ^b	Seyrānî	Ağalar sevdā-yı ʿışka düşenüñ Var gözine Ħayāl meyāl ğörinür	Seyrānî her ğamun başıdır sabūr Erdirür murādına ğulunu Ēafūr	Koşma / IV Dörtlük		11'li hece ölçüsü	

		‘İşkuñ âteşinden bağıri bişenüñ Nâr gözine hayâl meyâl görünür	Ene’l-Ḥaḫḫ sırrına irince Manşür Dâr gözine hayâl meyâl görünür				
55 ^b - 56 ^a	Seyrânî	Gönül ne bu qara günlerde qaldı[ñ] Ehl-i ‘irfân qadri bilinmez oldı Bu dil sefinesin engine şaldıñ Pür-eyyâm günleri gelmez oldı	İlâhî serveriñ vardır Seyrânî Bu ‘ışqa defteriñ vardır Seyrânî Dürlü mücevheriñ vardır Seyrânî Bir şâhip her ne var bulunmaz oldı	Koşma / IV Dörtlük		11’li hece ölçüsü	
56 ^b	Hâfiz	Nüş iden cām-ı şafâ mestânı bizler añlaruz ‘İşq odı serden çıkan ser-cânı bizler añlaruz	Şarılup Ḥâfiz anuñ dāmânını elden qomaz Beklerüz bâb-ı mürüvvet-kânı bizler añlaruz	Gazel / 7 Beyit		-.--/-.--/- .-	Kaynaklarda bulamadık.
57 ^a	Kerem	Felek neşelimli dâr-ı dünyâda Bizi arar şorar izler mi qaldı Gitti küllî varum qaldum piyâde Bizüm için ağlar sizler mi qaldı	Keremüm dir kemlik yoqdur sözüimde Raḫîbüñ şöbete bişdi özümde Eger ğıybetimde eger yüzümde Bize söylenmedik sözler mi qaldı	Koşma / IV Dörtlük		11’li hece ölçüsü	Kaynaklarda bulamadık.
57 ^a - 57 ^b	Kerem	Cihānuñ naḫşını almaq dilerseñ Oqunulmaz bir ibâre sır nedür Varupda bir kāmili bilmek dilerseñ ‘Aql irmez ol esrâra sır nedür	Ferhâd ‘ışq zencîrin boynuna taḫdı Kerem odına kendini yaḫdı Mecnūnuñ başına kuş yuva yapıdı Leylâ döndi bir eşcâre sır nedür	Koşma / VI Dörtlük		11’li hece ölçüsü	Kaynaklarda bulamadık.

Nesir, Terkib, Derkenarlar Tablosu						
V.N	Adlandırma	Eser adı / Başlık	Baş Kısım	Son Kısım	Konu	Açıklama
3 ^b	D1	-	 <p>Ḳalʿa-i Süleymān Mahvī Baba bin Ahmed Baba.</p>	-	Mahvī'nin babasının adı.	Mahvī'nin, Ahmed Baba isimli bir babanın oğlu olduğu ifade edilmiştir.
34 ^a	T1	Mühür Mumı Terkib	Balmumu 2 dirhem, Çam şakızı 2 dirhem, Zencefire 1 dirhem, Sülüğen 1 dirhem	Çam şakızı ile balmumunu az ateşde erideler, köpüğü kesildikten sonra indireler içine zencefire ile sülüğen kıtalar balmumu olur.	Mühür mumu yapımında kullanılan malzemeler ve izlenilecek yöntemler.	
34 ^a	T2	-	Pire için Ebū Cehl karpuzunu şu ile kaynadup evin içine saçalar.	-	Pireden kurtulmanın çaresi.	
36 ^a	138	Vasiyet-nâme	Bismillāhirrahmānirrahīm. Aşhāb-ı kibarından şıdıka raḍiyallāhu ʿanh. Resūlallāh şallallāhü ʿaleyhi ve sellemden rivāyetdür.	Şadaḳa Resūlallāh ve şadaḳa Ḥabībullah. Ben dünyadan gidenden sonra benim mālumdan bu namāzı kılan kimesneye otuz akçe vireler behl itmeyeler.	Bir Hadīs-i Şerif'e dayandırılan; Kabirdeki hâl, meyyit için kılınacak namaz ve yapılacak dua.	Tarif edilen namazı kılıp duayı edenlere, vasiyetnameyi yazan kişinin malından otuz akçe verilmesi istenmiştir.
49 ^a	D2	-	Çankırılı Ṭalʿat gibi gürüh-ı Cābiri Benderlidir.	Çankırı mecmūʿalarında güzel hoşmaları vardır.	Sözü edilen kişinin yaptığı iş ve şairliği.	Namaza işaret olsun diye minareye ʿalem çekilirmiş.

İKİNCİ BÖLÜM

2. MECMÛ'A'NIN METNİ

2.1. Metin Tespitiyle İlgili Hususlar

1. Mecmû'adaki Varak Numaraları (1^b) örneğindeki gibi metnimizin sol tarafına kaydedilmiştir.
2. Manzumelere verilen sayılarla iki tire içine alarak (-25-) numaralandırma işlemi yapılmıştır. Manzumenin genelini ilgilendiren konularda koyu puntolu yıldız işaretiyle (*) dipnot işlemi yapılmıştır.
3. Beyit numaraları (1, 3, 5; 1, 5, 10, 15) formatlarıyla numaralandırılmıştır. Bent numaraları ise Roma rakamlarıyla (I, II, III) gösterilmiştir.
4. Beyitlerden oluşan nazım şekilleriyle ilgili dipnotlarda “a” ve “b” harfleriyle beytin birinci ve ikinci mısraı kastedilmiştir. Beytin tamamını ilgilendiren farklar söz konusu olduğunda “a” ve “b” harfleri bir arada verilmiştir. (Örneğin 5^{ab} Beşinci beytin birinci(a) ve ikinci(b) mısraına işaret edilmiştir.)
5. Bentlerden oluşan nazım şekillerinde, bentlerin her birine Romen rakamıyla numaralar verilerek her mısraı (abcde) harfleriyle ifade edilmiştir. (Örneğin VI^c Altıncı bendin beşinci(e) mısraına işaret edilmiştir.)
6. Mecmû'adaki şiirleri, yayımlanmış eserlerle karşılaştırırken eserlerin isimleri kısaltmalarla ifade edilmiştir. Bunlar “Kısaltmalar” bölümünde verilmiştir. (Örneğin M: Mecmû'a, YED: Yûnus Emre Dîvânı, SYND: Seyyid Nizâmoğlu Dîvânı)
7. Dipnotta, önce yazılan ifade Mecmû'aya ait olurken araya iki nokta (:) koyarak karşılaştırılan eserdeki şekli yazılmıştır. (^{1c} Evliyânun: ‘Âşıklarun YED.)
8. Eğer beyit/bent numarası iki tarafta da varsa, dipnot düşülen ifade iki metinde de farklı mısralarda/beyitlerde olduğunu işaret etmektedir. (^{2a} ol: şol ^{5a}YED.)

Mecmû'adaki 2^a daki “ol”, Yûnus Emre'nin Dîvânında 5^a da “şol” olarak kaydedilmiştir anlamına gelmektedir.

9.Mısranın tamamı farklıysa, o mısra tekrar yazılmayarak beyti/mısrayı simgeleyen harfler yazıldıktan sonra doğrudan diğer nüshalardaki farklı sekli verilmistir. (Örneğin ^{Va} Dervîş Yûnus çekersem bu gayreti ^{7a}YED.)

10.Karşılaştırma esnasında tespit edilen eksiklikler dipnotta gösterilmiştir. (Örneğin 2^{ab} - YED. 2^{ab} Dîvânda kayıtlı değildir.)

11. Metinde ve dipnotlarda kullanılan işaretlerden bazıları şunlardır:

- Metinde olmadığı halde, karşılaştırılan kaynaklardan aktarılan ifadeler, yapılan değişiklikler ve tercümelemeler [] işareti içine alınmıştır.
- Doğruluğundan şüphe edilen ifadeler ile veznin bozuk olduğu mısraların yanına (?) işareti konmuştur.
- Çeşitli nedenlerle silinen yerler ise (-----) şeklinde gösterilmiştir.
- Birden çok beyitteki ifadeler tek dipnotta ifade edilirken (//), mısra boyutundaki farkları ayırırken (/), bir mısra içindeki farklı kelime veya kelime gruplarını ayırırken (;), aynı kelime veya kelime grubunun nüshalardaki varyantlarını ayırmak için de (,) kullanılmıştır.

12. Mecmû'ada okunamayan ifadeler olduğu gibi kopyalanıp (resmi alınıp) dipnota atılmıştır.

13. Metinde geçen âyet, hadis ve vecizelerin tam metinleri çalışmanın sonuna konan ekler bölümünde verilmistir. Böylece söz konusu ibareler ikinci kez kullanıldıklarında bu bölüme gönderme yapılmıştır.

14. Mecmû'a'nın müellifi, yazım yanlışları yapmıştır. Bunlar genellikle harflerin noktalarında olmuştur. Bunları biz doğru haliyle yazdık. Örnekleri şöyledir:

şeyh> şeyh; fahr> fahr; harâb> harâb; hâk> hâk; halk> halk; hâne> hâne; hâlık> hâlık; halk> halk; halâş> halâş; hiç> hiç; nazar> nazar; fazl> fazl; Hâlîl> Hâlîl vb.

15. Mecnû'ada, “Der Makâm, Makâm” ifâdeleri geçmektedir. Bu ifâdelerin hangi makamda oldukları belirtilmediği için metin kısmına alınmamıştır.

16. MESTAP tablosunda birinci tablo manzumeler için, ikinci tablo ise nesir/terkib/derkenarlar için hazırlanmıştır.

17. Metinde, Arap alfabesindeki harf ve sesleri karşılamak üzere, aşağıdaki transkripsiyon sistemi kullanılmıştır.¹¹

آ	Ā	Ā
ا	A,E,İ,U,Ü	a,e,i,u,ü,
ث	Ṣ	ṣ
ح	Ḥ	ḥ
خ	Ḫ	ḫ
ذ	Ẓ	ẓ
ص	Ṣ	ṣ
ض	D, Ḍ	d,ḏ
ط	Ṭ	ṭ
ظ	Ẓ	ẓ
ع	‘	‘
غ	Ġ	ġ
ق	Ḷ	ḷ
ك	Ñ	ñ
و	V, Ū	v, ū
ي	Y, Ī	y, ī
ء (hemze)	◌	◌

¹¹ “Times Efras” yazı tipi kullanılmıştır.

2.2. Metin

-1-*

8'li hece ölçüsü

- M 1^b** **I-** Derdın anup āh eyleyen
Yūnus kalmadı dünyāda
Kaʿbeyi bünyād eyleyen
Ḥalīl kalmadı dünyāda
- II-** Düşüp kuyuya atılan
Āḥir kul diyü şatılan
Şonı Mışra şulṭān olan
Yūsuf kalmadı dünyāda
- III-** Ol Yūşufı yavı kılan
Kırtlar ile daʿva kılan
Ağlamağdan gözsiz olan
Yaʿkub kalmadı dünyāda
- IV-** Enbiyāların şadığı
Tenini kırtlar yedigi
Ḥaḳkuñ Ḥabībim didügi
Eyyüb kalmadı dünyāda

* Bu manzume, Āşık Yūnus veya diğerk Yūnuslara ait şiirler arasında, 8 dörtlük halinde kaydedilmiştir.
YED, s. 653-654.

^{lb} Yūnus: Yūnus'a; dünyāda: dünyā *YED* / ^{lc} Kaʿbe'i bünyād eyleyen: Külünk salup taşlar kesen *YED*
/ ^{ld}Ḥalīl: Ferhād'a; dünyāda: dünyā *YED*.

^{Ila} Düşüp: Evvel ^{3a} *YED* / ^{Ilb} Āḥir: Sonra; diyü: deyi ^{3b} *YED*.

^{Ilc} Şonı Mışıra şulṭān olan: Mısır'a sultān dikilen, ^{3c} *YED* / ^{Ild}Yūsuf: Yūsuf'a; dünyāda: dünyā, ^{3d} *YED*.

^{IIlc} gözsiz: gözsüz, ^{4c} *YED* / ^{IIId} Yaʿküb: Yaʿkub'a; dünyāda: dünyā, ^{4d} *YED*.

^{IVa} Enbiyāların: Ḳanı erenler, ^{5a} *YED* / ^{IVc} Ḥaḳkun: Şol Ḥaḳ; didügi: dedigi, ^{5c} *YED* / ^{IVd} Eyyüb: Eyyüp'a;
dünyāda: dünyā ^{5d} *YED*.

V- Ḳanı ol Veyse'l-Ḳarānī
Ḳanı peygamberler ḳanı
İki cihānuñ sulṭānı
Aḫmed ḳalmadı dūnyāda

VI- Düldüle binüp geldiği
Kāfire ḳılıç şaldığı
Tañrı arslanum didüğü
‘Alī ḳalmadı dūnyāda

VII- **Yūnus** sen dūnyādan uşan
Ne gezersin sağ esen¹⁹
Ḳanı Ḥüseyn ile Ḥasan
Anlar ḳalmadı dūnyāda

-2-*

mef'ülü mefā'ülün mef'ülü mefā'ülün

1- Yanmaḳdan uşanmazam Mevlām pervāne miyem bilmem
Hiç şonını şaymazam Mevlām dīvāne miyem bilmem

Her şām [u] seher zārum gūş eylemez ol yārum
Baḳmaz bana ḫünkārum bī-gāne miyem bilmem

Dil-ḫāne ḫarāb oldı yıkıldı türāb oldı
Her cānib[i] bāb oldı vīrāne miyem bilmem

^V - *YED*.

^{VI} - *YED*.

^{VIIb} Ne gezersin sağ esen: Ferhād idi taşlar kesen ^{8b} *YED* / ^{VIIId} Anlar: Anlara; dūnyāda: dūnyā ^{8d} *YED*.

* *AEND* 6 beyit var. *AEND*, s. 300.

^{1ab} Mevlām: -*AEND*. M'de vezni bozmaktadır.

Ḳalbinde ocağum var bu sīnede ṭāğum var
Āteşde ṭurağum var hep yāne miyem bilmem

- 5- Nūrī dem-i dehşetde baḥr-i ğam-ı fürkatde
Ḳalmuşam ben ḥayretde dūrdāne miyem bilmem

-3-*

7+7 = 14'lü hece ölçüsü

- M 2^a 1- ʿİşķin ile ʿāşıklar yansın yā Resūlallāh
İçüp ʿişķin şarābın ḳansın yā Resūlallāh
ʿĀşıkam ol dīdāre bülbülem şol gül-zāre
Seni sevmeyen nāre yansın yā Resūlallāh
- 3- Ol seni sevenlere ḳıl şefāʿat anlara
Mü'min olan tenlere cānsın yā Resūlallāh
Ol seni seven kişi virür yoluna başı
İki cihān güneşi sensin yā Resūlallāh
Çün seni sevdi Sübhān sensin cümleye şulṭān
Cānum yolına ḳurbān olsun yā Resūlallāh
- 6- ʿĀşık Yūnusın cānı ʿilm [ü] şefāʿat kānı
ʿĀlemlerin şulṭānı sensin yā Resūlallāh

^{4a} ṭāğum: dāğum *AEND* / ^{4b} yāne miyem: yana miyam *AEND*.

^{5a} “Nūrī” isminin üzeri çizilip üzerine “Mısrī” yazılmış *M. Şiir*, Abdu'l-ahad Nūrī'de mevcut olduğu için onu yazdık. / ^{5b} Ḳalmuşam ben: Ḳa'r-ı yem-i *AEND*.

* *YED*, s. 491.

^{2a} ol: şol; gül-zāre: gül-zāra ^{5a} / ^{2b} nāre: nāra ^{5b} *YED*.

^{3a} Ol: Şol ^{3a} *YED*.

^{4a} Ol: Şol; virür: komuş ^{2a} *YED*.

^{5a} Çün: Şol; sensin cümleye: oldun kamuya ^{4a} *YED*.

^{6a} Āşık: Dervīş ^{6a} *YED* / Ālemlerin: İki cihān ^{6ab} *YED*.

müstefîlün müstefîlün müstefîlün müstefîlün

- 1- Ben dost hevāsına düşdüm ğayrı hevā neme gerek
Başumda dost sevdāsı var ğayrı sevdā neme gerek

İy zāhid-i dünyā-perest var zühdüni ‘arz eyleme
Ben ‘aşık-ı şūrīdeyem zevk-i riyā neme gerek

Ben ezelden mest gelmişem ben tā ebed mest giderem
Hiç ayılmaz gönlüm benüm zühd-i taqvā neme gerek

Ben uyhuuyı fikr itmezem düş görüp ta‘bīr itmezem
Ben gelmezem ben gitmezem fenā beķā neme gerek

- 5- Ben Eşrefoğlı Rūmīyem ben bākīyem kādīmīyem
Ben ol murġ-ı lāhūtiyem ‘arz [u] semā neme gerek

M 2^b

Mersiyye

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1- Yā Resūlallāh bize gör n’itdi ‘aşī ümmetüñ
Görmeye anlar daħı rüz-ı kıyāmet şefkatüñ

Kerbelāda yā Muħammed gel göreydin ħalimüz
Tā kıyāmet sākin olmazdı bizüm’çün firķatüñ

* Eşrefoğlu Rūmī’nin Dīvānında 9 beyit olarak kaydedilmiştir. *ERD*, s. 280-281.

^{1a} ğayrı: özge / ^{1b} ğayrı: daħı *ERD*.

^{3a} ezelden mest: mest-i ezel ^{5a} / ^{3b} gönlüm benüm: esrükülüğüm ^{5b} *ERD*.

* *SYND*, s. 266-267.

^{2a} gel: ger; göreydin: göreydüñ *SYND*.

Şāh Hüseyni itdiler hāke berāber cismini
Kılmadılar ol münāfıqlar sana hīç hürmet[üñ]

Kim ki ʿālem faḥrīnūñ evlādına buğz eyleye
Eyleme ana müyesser yā İlāhī Cennetūñ

- 5- Biz muḥibb-i ḥanedān-ı Muştafāyuz **Seyfīyā**
Rūz [u] şeb nesl-i Resūlullāha olsun midḥatuñ

-6-*

fāʿilātūn fāʿilātūn fāʿilātūn fāʿilūn

- I- Ol cihān faḥrīnūñ sırrına ḳurbān olayum
Ḥuṭbe-i levlākeniñ şānına ḳurbān olayum
قَابَقِ وَوَيْحِنِ أَوْ أُنَى سِینَا ḳurbān olayum
Ben anuñ ʿilm-ile ʿirfānına ḳurbān olayım
- II- Ol Ebū Bekr ü ʿÖmer ʿOsmān ʿAlī dört yārıdır
Ol risālet bāğınūñ anlar gül-i zārıdır
Cümle aşḫāb-ı hidāyet rāhınūñ envārıdır
Ben anuñ āline aşḫābına ḳurbān olayum
- III- Ol Ḥasan ḥāzretine zehr içürdi eşḳiyā
Hem Hüseyn oldı şusuzlıḳdan şehīd-i Kerbelā
İkisidir cedd-i pākī Muḥammed Muştafā Allāh
Ben anuñ āline evlādına ḳurbān olayum

^{3a} Hüseyni: Hüseynūñ / ^{3b} sana: senūñ *SYND*.

* Niyāzī-i Mısırī'nin Dīvānında 5 mısradan oluşan 5 bentmevcuttur. *NMD*, s. 147.

^{1a} cihān: cihānuñ *NMD*. / قَابَقِ وَوَيْحِنِ أَوْ أُنَى سِینَا: İki yay aralığı yahut daha az. *Kurʿān-ı Kerīm*, Necm, 53/9. bk.Ekler: 1.

^{1b} gül-i zārıdır: gül-i gülzārıdır *NMD*.

^{11a} ḥāzretine: ḥāzretlerine *NMD*.

^{11c} : aşl u nesl-i cümle āl-i Muştafā *NMD*; Allāh - *NMD*.

- IV- Her ne denlü enbiyā v mrseln kim geldiler
Ümmeti olmaklığı Hakkdan temennā kıldılar
Evliyā ana Niyāzi kul [u] krbān oldılar
Ben anuñ ayađınıñ tozına krbān olayum

M 3^a

Mersiyye

-7-*

4+4 = 8'li hece ölçüsü

- I- Şehdlerin ser-çeşmesi
Enbiyānuñ bağrı başı¹⁰
Evliyānuñ gözi yaşı
Hasan ile Hüseyindir
- II- Hāzret-i 'Al babaları
Muhammeddir dedeleri
'Arşın iki küpeleri
Hasan ile Hüseyindir
- III- Dedesiyle bile varan
Kevşer ırmağında duran
Şusuz ümmete ş viren
Hasan ile Hüseyindir
- IV- Ş virmediler ol cāna
İçdiler kana kana
Fāţma ana yāna yāna
Hasan ile Hüseyindir

* Bu manzume, Āşık Ynus veya diğer Ynuslara ait şiirler arasında, 9 dörtlük halinde kaydedilmiştir.
YED, s. 681-682.

^{1b} Hasan'ıla Hüseyin'dr YED / ^{1c} Evliyānun: 'Āşıklarun / ^{1d} Hüseyindir: Hüseyin'dr YED (manzumenin bütününde aynı).

^{IV} - YED.

V- Kerbelānun tā içinde
Nūr balkır siyāh saçında
Yatur al qanlar içinde
Ḥasan ile Ḥüseindir

VI- Kerbelānuñ yazıları
Şehīd olmuş ğazīleri
Fāṭma ana kızuları
Ḥasan ile Ḥüseindir

VII- **Dervīş Yūnus** dūnyā fānī
Bizden evvel gelen qanı
İki cihānuñ sulṭanı
Ḥasan ile Ḥüseindir

Medḥ

-8-*

mefā'ilūn mefā'ilūn fe'ūlūn

1- Qapuna geldiler ümmet Muḥammed
Dilerler merḥamet şefkat Muḥammed

Cihāna Ḥaqq Te'ālā kıldı iḥsān
Vücūdın āyet-i rāḥmet Muḥammed

Nebīlerle velīler bāb-ı Ḥaqqdan
Senüñle buldılar 'izzet Muḥammed

^{Vb} balkır: akar ^{7b} / ^{Vc} Yatur: Yatan ^{7c} YED.

^{Vla} Kerbelānuñ: Kerbelā'da ^{4a} / ^{Vlb} olmuş: oldı ^{4b} / ^{VIc} kızuları: kuzuları ^{4c} YED.

^{VIIa} Dervīş Yūnus: Yūnus Emrem ^{8a} / ^{VIIb}: Terk eyle gel cān u teni ^{8b} YED.

* Hasan Sezāyī'nin Dīvānında 8 beyit olarak kaydedilmiştir. HSD, s. 357.

^{2a} iḥsān: inzāl / Vücūdın: Vücuduñ HSD.

^{3a} Ḥaqqdan: Ḥaqqda ^{5a} HSD / 'izzet: kurbet ^{5b} HSD.

Sen oldın maḥrem-i bezm-i ilāhī
İdüp cinān ile şoḥbet Muḥammed

- 5- **Sezāyī** var ḳapusında niyāz it
Seni redd eylemez elbet Muḥammed

M 3^b

-9-*

mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün

- 1- Günāhum çok şaḳalum aḳ ḳapuna geldüm iy Yezdān
Uyup ʿiṣṣ-ı mecāzīye ḥesapsuz eyledüm ʿiṣyān
Tezevvüc eyledüm bī-ḥad nisāʿi toḡdı çok evlād
Bata anlar daḫı mālīm ḳamūsı fitne hem dūşmān
Zelīl itdi daḫı ḫırşile şehvet pes ḫarīş oldum
Çıḳuben toḡrı yoldan eyledüm dūnyāda çok tuḡyān

Ki sālīk olmuş iken rāh nüzül itdüm
Ḥabībūñ ḫürmetine eyle ol rāh-ı sülük iḥsān

- 5- Eger sen dilisūñ ḳapundan ben kime gidem
Günāḫkārlara yoḳsa raḫmetūñ ḫiç yoḳmu iy Raḫmān
Kelāmında günāḫlar maḡfīret idiciyem didin
Gelür mi baḫr-ı ḡufrāna beni ʿafv eyleseñ noḳşān
Beni hem bende ḫaḳları ola[n] ḳullarıñı ʿafv it
Daḫı her kim itdi cān-ı ḡöñülden hem sana imān

* - KUDD.

- 8- Bu **Ḳuddūsī** edepsiz bir dilenci mağfîret ister
Anı sürüp kapundan eyleme şıbyânını nālân

-10-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Derd-mendem mücrimem dermāna geldim yā Resūl
Sā'ilem muhtācinam ihsāna geldüm yā Resūl

Ka'be-i vaşlñ yolında sa'y idüp düşdüm ğarīb
Ġayri nem var cānumı kırbāna geldüm yā Resūl

- 3- İntisāb-ı zāt-ı pākin 'afv-ı cürme çün sebep
Āsitān-ı Raḫmet-i Raḫmāna geldüm yā Resūl

[Aklı küllüm] elden aldı rāh-ı Hāḫḫ düşmenleri
Baş açık yalın ayak dīvāna geldüm yā Resūl

Nefs-i cürmüm cümle rāhum bağlamışdır līk ben
'İşkile dīdārını seyrāna geldüm yā Resūl

- 6- İtme **Mahvī** bendeni redd iy şefā'at menba'ı
Sen gibi ihsānı çok sulṫāna geldüm yā Resūl

-D1-

Ḳal'a-i Süleymān Mahvī Baba bin Ahmed Baba.

* TMA, I.C s. 184. TMA'da 5 beyit var ve başlık ise "Acem ilāhī"dir.

^{4ab} - TMA.

^{5ab} - TMA.

müstefîlün müstefîlün

- I- اللهُ رَبُّ لَيْزَالٍ
Yā Vāhid ü yā Z̄ü'l-celāl
بى زوال
يَسَّرَ لَنَا الْيُسْرَى لَأْمُورٍ
- II- Vaqt-i seher feryādımız
‘Arşa çıkar efgānımız
Cürm ü haṭādur kārımız
يَسَّرَ لَنَا الْيُسْرَى لَأْمُورٍ
- III- Olmaz ise senden emān⁴⁸
Olur kamu işler yamān
Yā sāhib-i kevn [ü] mekān
يَسَّرَ لَنَا الْيُسْرَى لَأْمُورٍ
- IV- Yā Vāhid ü ferdü’s-selām
Olsun Ḥabībiñe selām
Budur ḥulūş üzre kelām
يَسَّرَ لَنَا الْيُسْرَى لَأْمُورٍ
- V- **Meftūnī** ‘ācizdür garīb
Luṭfundan itme bī-naşīb
Yā Vāhid ü Ḥayyü’l Mūcīb
يَسَّرَ لَنَا الْيُسْرَى لَأْمُورٍ

* Meftūnī-İkbālī, Sultan II. Mustafa’dır. Pala, İskender; *Şiirin Sultanları*, s. 135.

^{Ia} اللهُ رَبُّ لَيْزَالٍ : (O) Allah Rab’dır, zevāl bulmaz, ebedidir. / ^{Ic} بى زوال Sona ermez, bitmez , tükenmez.

^{Id} يَسَّرَ لَنَا الْيُسْرَى : Hayırlı işleri bize kolaylaştırdı.

^{Ila} seher: seherde / ^{Ilb} efgānımız: feryādımız / ^{Ilc} haṭādır kārımız: haṭā mu’tādımız *age*.

^{Illa} Olmaz ise: erişmezse *age*.

^{Iva} Yā Ḥālīk-ı ḥayru’l-enām *age*.

^{Va} Meftūnī ‘ācizdür: İkbālī āşidür *age*.

4+4 = 8'li hece ölçüsü

- I- Bağrumdaki biten başlar
Muhammedin ʿışkındandır
Bu gözümde ağan yaşlar
Muhammedin ʿışkındandır
- II- Her şām [u] seher yandıgum
ʿĀlemlerden uşandıgum
Çarh urup semāʿ döndügum
Muhammedin ʿışkındandır
- III- Dağl idenler devrānuma
İrmediler seyrānuma
Kıydıgum kendi cānuma
Muhammedin ʿışkındandır
- IV- ʿİşkuñ nāriyle pişdigum
Deryālar gibi coşdıgum
Bir şeyh elin yapışdıgum
Muhammedin ʿışkındandır
- V- Görin **Seyfullāh**ın kaşdın
Sever ol Allāhuñ dostın
Şorarsanız niçün mestüñ
Muhammedin ʿışkındandır

* *SYND*'de VII dörtlük halinde kaydedilmiştir. *SYND*, s. 528-529.

^{Vb} Allāhuñ: İllāhuñ ^{VIIb} / ^{Vc} Şorarsanız: Şürerseñüz ^{VIIc} *SYND*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Mülkine yoqdur ŧerikiñ iy قُلْ مَوَ اللّٰهُ اَحَدٌ
Kimse hiç zātun taŧavvür itmez اللّٰهُ الصّٰمِدُ

Kimse senden toğmadı kimse toğurmadı seni
Anuñ için nāzil oldu لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ

Vāhid ü Ḥayy-i ebedsin sana hem-tā gelmedi
Hiç nazīrin yoq لَئِنْ كُنْتُمْ لَهْفُوتُمْ

‘Ālemin Ḥallākısın ḥalq eyledin yoqdan beni
Senden ayru yoq efendüm isteyem andan meded

- 5- Yā Ḳavī Ḳādīrsin eyle kuvvet-i ‘aqlüm öküŧ
Tā ki Seyfiye itā‘at kıla nefsi-dīv-red

M 4^b

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- Nice bir uyursın uyanmaz [mı]sın
Göçdi kervān qaldıq dağlar baŧında
Tellāllar qađrıŧur inanmaz mısın
Göçdi kervān qaldıq dağlar baŧında

* *SYND*, s. 207-208.

^{1a} ŧerikiñ: ŧerik *SYND*; قُلْ مَوَ اللّٰهُ اَحَدٌ: O, Allah'tır, bir tektir. / اللّٰهُ الصّٰمِدُ: Allah Samed'dir. // ^{2b} لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ: O'ndan çocuk olmamıŧtır. Kendisi de dođmamıŧtır. // ^{3b} لَئِنْ كُنْتُمْ لَهْفُوتُمْ: Hiçbir ŧey O'na denk ve benzer değildir. *Kur'ān-ı Kerīm*, ihlās, 112/1-4. bk. Ekler: 2.

^{3a} Vāhid ii: Vāhid-i *SYND*.

^{4b} ayru: ğayrı; andan: ondan *SYND*.

^{5b} Seyfiye: Seyfiyā *SYND*.

* Bu manzume, Aŧık Yūnus veya diđer Yūnuslara ait ŧiirler arasında, 4 dörtlük halinde kaydedilmiŧtir. *YED*, s. 773-774.

^{1c} Tellāllar: Dellāllar *YED*.

II- Dağılmadı şu dağların dumanı
Gider gönlündeki şekk-i gümānı
Cümlemize yoldaş eyle imānı
Göçdi kervān kaldık dağlar başında

III- Emīr Hācı göçeli hayli zamāndır
Muḥammed cümleye dīndir imāndır
Delīlsiz gidilmez yollar yamandır
Göçdi kervān kaldık dağlar başında

IV- Bülbül olup dost bağında öte gör
Eyü ‘amellerle yükün tuta gör
Muḥammedin kervānına yite gör
Göçdi kervān kaldık dağlar başında

V- **Yūnus** bu dünyāya sen niye geldin
Gice gündüz Hākkı zıkr itsün dilūñ
Enbiyāya uğramaz ise yolun
Göçdi kervān kaldık dağlar başında

-15-*

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1- Hāzret-i Hākkūñ ḥabībī sevgüli bir tānesi
Oldığıyçün oldı ‘ālem ḥüsnünüñ dīvānesi

II - YED.

IV^c Muḥammedin: Efendimin ^{2c} YED.

V^a niye: niçin ^{4a} YED.

* HSD, s. 537-538.

1^a tānesi: dānesi HSD.

Zāt-ı pākındır sebeb bu ʿālemüñ icādına
Olmasa teşrîfün olmazdı cihān kâşānesi

Yā Resūlallāh vişālin bezmine şāyeste kıl
Tā gönül olsun şarāb-ı ʿışkınuñ mestānesi

ʿĀşıkuñ ancak murādı Hāzretüñde kim ola
Aşınā-yı bezm-i hāşıñ ʿālemin bī-gānesi

5- Genc-i ʿışkuñ maḥzeni olmuş **Sezāyī** ḡālība
Hiç ʿimāret istemez bu gönülümün vīrānesi

-16-*

mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün

1- Senüñ hüsnüñ tecellisi ider ʿāşıkların nālān
Yaḫub cān [u] dilüm ʿışkuñ bu ʿaqlum eyledi tālān

ʿArūs-ı lā-mekān zātuñ feda olsun sana cānum
Şefāʿat kıl a sulṭānum nigāhundır bana dermān

Gülün vaşlında naḫş olmuş vişālin vaʿdesi āh [āh]
Anıñçün ʿandelīb oldu kamu ḫālinde ser-gerdān

4- **Naşūḫī** ḫākile yeksān idüp cānun sana ḫurbañ
Terahḫum kıl bana her ān bi-ḫaḫḫın sūre-i Furḫān

^{2a} pākındır: pāküñdür / ^{2b} teşrîfün: teşrîfün *HSD*.

^{3a} vişālin: vişālün / ^{3b} ʿaşkınuñ: ʿaşkınuñ *HSD*.

^{4a} ʿĀşıkıñ: ʿĀşıkuñ; Hāzretüñde: Hāzretüñden / ^{4b} hāşıñ ʿālemin: bezm-i hāşuñ *HSD*.

^{5a} ʿışkuñ: ʿaşkuñ / ^{5b} Hiç: Kim; gönülümün: gönülümün *HSD*.

* *MND*, s. 207.

^{1a} ʿāşıkların: ʿāşıkları *MND*.

^{3a} Gülün vaşlında: Gönül levhinde ^{2a} *MND*.

^{4b} bana: aña *MND*.

mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün

- 1- Tecellî şevk-i dîdârın beni mest eyledi hayrân
Enel-Ḥaqq sırrını cāndan anuñçün kılmadum pinhân
- ‘Acep hayrân [u] mestem kim bilişden bilmezem yârı
Gözüm her kıanda kim baksa görinen şüret-i insân
- Yüzün görelden ol yârin kıamu maḥv oldu hep vârum
Fenâ oldu beḳâ buldum beḳâda olmuşam sulṭân
- Benem ol dertlü dermânı benem her ma‘denüñ kânı
Benem ol dürr-i bî-hemtâ benem ol baḥr-i bî-pâyân
- 5- Semâda seyr ider sırrım ciḳhânın ṭoldı envârum
Muḳaddesler cemī‘isi benüm sırrumda ser-gerdân
- Benüm ‘ilm-i ledünnümde hezârân Hızır olur ‘âciz
Benüm her bir tecellümde nice biñ Mūsalar hayrân
- Görürsin şüretâ âdem benüm emrüm dedür ‘âlem
Felekler ü melekler hem baña maḳkūmdur ins [ü] cân
- Çürimiş tenlere bir kez [eger] dirsem بِأَقْوَمُ
Yalın ayak vü baş açuḳ ṭuralar cümlesi ‘üryân

* *ERD* de 19 beyit olarak kaydedilmiştir. *ERD*, s. 334-336.

^{1b} cāndan: cānum *ERD*.

^{2b} insân: Raḳmân *ERD*.

^{3a} yârin: yâruñ / ^{3b} oldı: oldum *ERD*.

^{5a} sırrım: sırrum *ERD*.

^{6b} Mūsâ olur *ERD*.

^{8a} بِأَقْوَمُ: İzninizle.

^{8b} vü baş: başı; cümlesi: kıamusı *ERD*.

Bu ay u gün bu yıldızlar bu giceler bu gündüzler
Bu yazlar kışlar [u] güzler benüm emrümdeür yeksân

10- Cihân tılsımınıñ bendi benüm elümdedir şimdi
Benem bugün bu meydānda benümdir topıla çevkân

Benem şāhı bu meydānuñ benem devrī bu devrānuñ
Benem cānı bu cānların benümledir bütün her cān

Benem Mañşurı dār iden benem a'yārı yār iden
Benem her varı var iden benem her giden ü tıran

Degülem oddan u şudan ya toprağdan u yā yilden
Ben irden var idüm irden henüz yoğıdı bu ezmān

Zamānsuz bī-zamānam ben mekānsız bī-mekānam ben
Dü ʿālemde hemān benem her görinen ile gören

15- Şanurlar **Eşrefoğlıyam** ne Rümīyem ne İznikī
Benem ol dā'imü'l-Bāķī göründüm şüretā insān

^{9b} yazlar: yaylar *ERD*.

^{11b} cānların benümledir bütün: cānlarıñ benümle diridür *ERD*.

^{12b} her giden ü: giden benem *ERD*.

^{14b} hemān: hemānam ben; görinen ile gören: görinen gören *ERD*.

^{15a} Şanurlar: Şanursın ^{19a} / ^{15b} dā'imü'l-Bāķī: dā'im ü Bāķī ^{19b} *ERD*.

5’li hece ölçüsü

- I- Bilmem n’ideyüm
‘Işkuñ elinden
Qanda gideyüm
‘Işkuñ elinden
- II- Meskenüm tağlar
Göz yaşı çağlar
Durmaz kan ağlar
‘Işkuñ elinden
- III- Varum vireyüm
‘Üryān olayum
Qadre ireyüm
‘Işkuñ elinden
- IV- **Yūnusūñ özi**
Yaş döker gözi
Her zamān sözi
‘Işkuñ elinden

mefā‘lūn mefā‘lūn mefā‘lūn mefā‘lūn

- 1- ‘İlim baħrī vücūd aşdāfınuñ dūrdānesiyem ben
Ma‘ārif kenz-i dil vaşşāfınuñ vīrānesiyem ben

* Bu manzume, Āşık Yūnus veya diğēr Yūnuslara ait şiirler arasında, 6 dōrtlük halinde kaydedilmiştir.
YED, s. 730-731.

* Niyāzī-i Mısrī’nin Dīvānında 7 beyit olarak kaydedilmiştir. *NMD*, s. 179.

^{1a} baħrī: baħr u; aşdāfınuñ: aşdāf anuñ *NMD* / ^{1b} vaşşāfınuñ: vaşşāf anuñ *NMD*.

Benüm ʿilmüm ʿatında müştehîdler ʿâciz oldılar
Velî ʿilm-i İlahîniñ deli dîvânesiyem ben

Birer hâle cihânuñ halkı bir bir razı olmışdır
Benüm bir hâle meylim yok Hakkıñ bilmem nesiyem ben

Cemʿi ʿâlemüñ halkı bilürler bende bir dert var
Bilinmez sevdigüm kimdir kimüñ mestânesiyem ben

5- Ne Mısrîyem ne Mehdîyem ne İsiyem ne insânam
Bu bâbda dâ'imâ şem'üñ velî pervânesiyem ben

-20-*

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

1- Râziyam derdine yârin ben şikâyet itmezem
Kendi hâlüm söylerem ğayrı hikâyet itmezem

Derd [ü] miñnet yoldaşumdır bu yola ʿazm-ideli
Dost belâsında[n] başum bir dem selâmet itmezem

Her ne kim işledüm ise bî-ğaraž işlemişem
Bendenem tâcir degilem ben ticâret itmezem

ʿİşk-ıla bilişeli ʿillet ile kıldum ʿamel
Cennet-i Hûri için dost ben ʿibâdet itmezem

^{2a} müştehîdler: müctehîdler.

^{3a} olmışdır: olmuşlar *NMD*.

^{4a} Cemʿi: Be-küllî *NMD* / ^{4b} kimiñ: nenüñ *NMD*.

^{5b} bâbda dâ'imâ: yanan dâ'imî ^{7b} *NMD*.

* *ERD*'de 13 beyit halinde kaydedilmiştir. *ERD*, s. 312-313.

^{3b} Bendenem: Bendeyem; degilem: degülem ^{6b} *ERD*.

^{4a} ʿillet ile kıldum: ʿilletle kılmadum ^{5a} / ^{4b} hûri için dost ben: hûr u kuşur için ^{5b} *ERD*.

- 5- Söyle Eşrefoğlu Rūmī derdini ʿāşıklara
Dime kim ben gizlerem ʿışkı melāmet itmezem

M 6^a

Nuḡ

-21-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

- 1- Pādişāh-ı her dü-ʿālem şāh-ı ʿAbdu'l-kādir est
Server-i evlād-ı Ādem şāh-ı ʿAbdu'l-kādir est

Āfitābı māh-tābı ʿarş u kürsiyy-i ʿalem

Nūr-ı ʿalem ez nūr-ı aʿzam şāh-ı ʿAbdu'l-kādir est

Tāc-ı merdān-ı Hūdā hazret-i ʿAbdu'l-kādir est

Şāh-ı levlāke varur nisbet-i ʿAbdu'l-kādir est

- 4- Hāliyā afāk-ı ʿālemde taşarruf üzredir
ʿAcizāne irüşür himmet-i ʿAbdu'l-kādir est

* Muhammed Sadık Şihabi; *Gayb'ın Dili*, trc. Seyyid Hüseyin Fevzi Paşa'da 2 beyit vardır. Bu manzume, Şāh-ı Naşşibend hazretleri tarafından yazılmıştır. Hem kendisinin hem de Abdülkâdir Geylani Hz.'nin türbesinde yazılı olduğu söylenmektedir. Bk. *age.*, s. 335.

^{2a} ʿalem: âlem / ^{2b} ʿalem: akdes *age.*

^{3ab} - *age.*

^{4ab} - *age.*

Beyt

-22-*

mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün

- 1- Namāzum yok niyāzum yok hemān ancak bir āhum var
Ümīdüm kesmezem Hakkdan Muḥammed gibi şāhum var

Yūnus

-23-*

mefāʿilün mefāʿilün feʿūlün

- 1- Göñül ḥayrān olupdur ʿışk elinden
Ciger biryān olupdur ʿışk elinden

İçümde tolı ḥürşīd [ü] māhı¹
Cānum ḥayrān olupdur ʿışk elinden

Eridi qarlı dağlar zerre zerre
Deñiz ummān olupdur ʿışk elinden

- 4- Ne gördi Leylānuñ yüzinden Mecnūn
Ki ser-gerdān olupdur ʿışk elinden

Züleyhā ne gördi Yūsuf yüzinden
İşi efgān olupdur ʿışk elinden

Qoyup İbrāhīm Edhem tācı tahtı
Yiri külhān olupdur ʿışk elinden

* Kızıltoprak, Süleyman; *Araştırma Projesi- Hoca Ali Rıza'nın Desen Defterleri'nin Transkripsiyonu ve Sergilenmesi*- s. 14.

^{1a} Günāhım çok sevābım yok hemen bir kuru āhım var age. s. 14.

* YED'de 10 beyit halinde kaydedilmiştir. YED, s. 421-422.

^{2ab} - YED. ^{2a} eksik hece M.

^{4a} Leylānuñ yüzinden: Leylī'nün yüzinde ^{7a} YED.

^{5a} yüzinden: yüzinde ^{8a} YED.

- 7- **Yūnus Emrem** bu ḥasretle bu zārı
‘Acep pinhān olupdur ‘ışk elinden

M 6^b

Yūnus

-24-*

4+4+3 = 11’li hece ölçüsü

- I- Seyyāh olup şu ‘ālemi ararsan
‘Abdu’l-ḳādir gibi bir er bulunmaz
Ceddi Muḥammedür eger şorarsan
‘Abdu’l-ḳādir gibi bir er bulunmaz
- II- Çevre gelür dervīŝleri derilür
Erkānile ihyāları sürilür
Ḳudretünden naŝıpleri virilür
‘Abdu’l-ḳādir gibi bir er bulunmaz
- III- Mevlām yüce devlet virmüş başına
Meŝgūl olmuş Yaradanıñ işine
Allāh ile Resūl ile āŝına
‘Abdu’l-ḳādir gibi bir er bulunmaz
- IV- Ḥaḳḳ yiri gögi yaradup düzeli
Ḥoŝ nazar eylemiş ana ezeli
Evliyānuñ ser-çeşmesi güzeli
‘Abdu’l-ḳādir gibi bir er bulunmaz

^{7a} ḥasretle bu zārı: hasrete bu zāra ^{10a} / ^{7b} pinhān: mihmān ^{10b} YED.

* Bu manzume, Āŝık Yūnus veya diğerk Yūnuslara ait ŝiirler arasında, 7 dörtlük halinde kaydedilmiştir.
YED, s. 691-692.

^{III} - YED.

^{IVc} Evliyānuñ: Evliyālar ^{2c} YED.

- V- ʿĀşık Yūnus çeker yine ğayreti
Üstümüze hāzır ola himmeti
Oğlum dimiş ana Resūl Hāzreti
ʿAbdu'l-kādir gibi bir er bulunmaz

-25-*

mefʿūlū mefāʿilū feʿūlūn

- 1- Durman yanalum āteş-i ʿışka
Şuʿle virelüm āteş-i ʿışka

ʿİşk eri ölmez sırdur añlanmaz
Yanmayan bilmez āteş-i ʿışka

- 3- Sinesi sūzān gözleri giryān
Durma sen de yan āteş-i ʿışka

Evvel aldandum pek kolay şandum
Kāt-be-kāt yandum āteş-i ʿışka

İtdikce fiġān rāz oldı ʿayān
Yanmağda bu cān āteş-i ʿışka

- 6- **Seyyid Nesimī** terk eyle resmi
Yağdın bu cismi āteş-i ʿışka

^{Va} Dervīş Yūnus çekersem bu ğayreti ^{7a} *YED*.

* *TMA*'da Māhur İlāhī başlığı ile yer almıştır. S.N. Ergun bu manzumenin, İbrahim Gülşenī'nin oğlu Ahmed Hayālī'ye ait olduğunu ancak Yūnus Emre veya Nesimī'ye isnad edildiğini söylemektedir. *TMA*, I.C s. 393.

^{3ab} - *TMA*.

^{4a} pek: key ^{2a} *TMA*.

^{5ab} - *TMA*.

^{6a} Terk ide kali anla Hayālī *TMA* / ^{6b} Yak per ü bāli āteş-i ʿaşka *TMA*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Mazhar-ı sırr-ı Hudādur şeyh 'Abdü'l-kādirin
Menbaı feyz [ü] 'a'ādur şeyh 'Abdü'l-kādirin

Şāh-bāz-ı himmet-i 'arş yolunda seyr iden
Mālik-i mülk-i be'ādur şeyh 'Abdü'l-kādirin

- 3- Ku'ub-ı 'ālem gavs-ı a'zam mazhar-ı hulq-i [ca'īm]
Şāhib-i şadr-ı şafādur şeyh 'Abdü'l-kādirin

Āstānuñ bekleyen ma'şūda olur āşinā
Tā baķi lu'f u vefādur şeyh 'Abdü'l-kādirin

Rütbe-i vālāsını idrāk itmiş hep 'u'kūl
Zāt-ı Ha'ķ-ıla āşnādur şeyh 'Abdü'l-kādirin

- 6- İy 'A'ūfi bende ol biñ cānile ol [hazrete]
Rūy-ı ma'şūdı nümādur şeyh 'Abdü'l-kādirin

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Baħr içinde ka'treyem baħr oldu ħayrān bana
Ferş içinde zerreyem 'arş oldu seyrān bana

* TMA'da "Rehāvī ilāhī" başlığıyla 5 beyit halinde kaydedilmiştir. TMA, I.C s. 330-331.

^{1a} 'Abdü'l-kādirin: Abdülkadirī (tüm şiirde) TMA.

^{2ab} - TMA.

^{5ab} - TMA.

* NMD, s. 15. M bana: baña NMD'de tüm şiirde.

Dost görüldi çün ‘ayān qalmaq bir şey nihān
Tūfān olursa cihān bir qatre tūfān bana

Şüretde nem var benüm sîrettedür ma‘denüm
Qıyāmet bugün gelmez perîşān bana

Qaf-ı dīl ‘anqāsıyam sırrın āşināsıyam
Endîşeler hāşıyam ad oldu insān bana

5- Bu **Mıŝrî**nüñ dilinde Yūnus [durur] söyleyen
Herkes bir cān gerek Yūnus [durur] cān bana

-28-*

mefā‘ilün mefā‘ilün fe‘ülün

I- Sürüp der-gāhına rüy-ı siyāhum
Umarum ‘afv ola cürm-i günāhum
Penāhum Hālıqum Rabbüm Allāhum
Hudāvendüm efendüm pādişāhum

II- Eger sen eylemezsen derde dermān
Ne itsün n’eylesün bî-çāre insān
Yine senden olur her luţf [u] ihsān
eyzan

III- **Ğafūr**nüñ idüp derdine dermān
Cemāliñ nūrına eyle sezā-vār
Keremler eyleyüp luţfuñla her bār
eyzan

^{4a} sırrın: sırruñ *NMD*.

^{5a} Mıŝrî: Niyāzî; dilinde: dilinden *NMD*; [durur] silik ^{5a}M / ^{5b} bir: çü *NMD*; [durur] silik ^{5b}M.

* *TMA*’da “Irak Durak” başlığıyla kaydedilmiştir. *TMA*, I.C s. 262-263.

^{IIc} luţf [u] ihsān: derde dermān *TMA*.

^{IIIa} dermān: tūmār / ^{IIIc} luţfuñla: lūtf eyle *TMA*.

6+5 = 11'li hece ölçüsü

I- Mecnūna ŗordılar Leylā nic'oldı
Leylā gitdi adı dillerde ıaldı
Benim gönlüm ŗimdi bir Leylā buldı
Yü[rü] [Leylā] ki ben Mevlā'yı buldum

II- -----

eyzan

III- -----

eyzan

IV- Ulu ıuŗlar yuva yaptı baŗumda
Ben Mevlāyı görür oldum dūŗümde
Var git Leylā durma benim ıarŗumda
eyzan

V- Ağlayı ağlayı Ka^cbeye vardum
Đalifeye ŗarılup zārılar ııldum
Leylā Leylā dirken Mevlāyı buldum
eyzan

* Bu manzume, Āŗık Yūnus veya diđer Yūnuslara ait ŗiirler arasında, 3 dōrtlük halinde kaydedilmiŗtir.
YED, s. 718. M'de 7 dōrtlük mevcut olduğu halde mŗrekkep yayıldığı için okunamayan kısımlar olmuŗtur.

III - YED.

IV^a yaptı: yapar YED. / IV^c YED'de 2a.

V - YED.

VI- ----- sen nāz iderdin
Semāyı gözleyüp pervāz iderdin
Cefāyı çok vefāyı az iderdin
eyzan

VII- **Derviş Yūnus** bu sırlarda açılma
Hakkın lutfın görüp ğayra saçılma
İnāyeti Hakk olan yirden kaçınma
eyzan

M 8^a

-30-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

1- Aç başiret dīdesin baq cemāl-i yāri gör^{1a}
Kıl temāşā şunan Hakkı çehre-i dildāri gör

Oyalanma aldanup ālāyişine dünyānuñ
Menzil-i maqşūdına bir gün ulı varıgör

Dāmenüñ elden koma hergiz harābāt ehlinüñ
Çık bu zulümāt kafesden 'ālemi ekvānı gör

4- Beyt-i ma'mūr oldı **Yahyā**nuñ bu beyt-i dilkeşi
'Ayn-ı 'ibretle gine ma'mūra baq mi'māri gör

^{VI} - *YED*.

^{VIIa} Derviş Yūnus: Gel ey Yūnus; sırlarda: sırlardan *YED*.

* *TMA*'da 6 beyit halinde kaydedilmiştir. *TMA*, I.C s. 80-81.

^{1a} Aç başiret dīdesin baq: Gel vücūdun perdesin kaldır / ^{1b} Kıl temāşā şunan Hakkı: Can gözünden sil gubarı *TMA*.

^{2a} ālāyişine dünyānuñ: ārāyişine ālemin / ^{2b} ulı: ulaşıp *TMA*.

^{3b} zulümāt: zulmānī; ekvānı: envāri ^{4b} *TMA*.

^{4b} gine: yine ^{6b} *TMA*.

Nuḡ

-31-

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Kuṭb-ı aḡṭāb evliyā-i Ḥāzret-i 'Abdu'l-ḡādir est
Şehinşāh-ı velāyet Ḥāzret-i 'Abdu'l-ḡādir est
- 2- Destgīr-i 'ācizāni maḡbūb 'Abdu'l-ḡādir est
Server-i baḡr-i ḡaḡīḡat-bāz 'Abdu'l-ḡādir est

-32-*

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- Benüm şeyḡüm beni Ḥaḡḡa götürür
Müşkil işlerimi anda bitürür
Muḡammedin sancāḡını götürür
'Abdu'l-ḡādir sulṡān dirler şeyḡüme efendüm¹¹⁹
- II- Anlardan ḡalmışdır yol erkān uşūl
Dāmenüñ ṡutanlar olmuşdır ḡāşıl
Ceddini şorarsan Ḥāzret-i Resūl
eyzan
- III- 'Āşīḡın yüregi yanar ṡuṡuşır
Cigerin var ise var anda bişür
Her ḡanda ḡaḡırsan gelür yetüşür
eyzan

* ERD, s. 388.

^{1a} beni: seni; götürür: yitürür / ^{1b} Müşkil işlerimi: Niçe müşküllerin ERD.

^{1d} efendüm: - ERD.

^{11a} ḡalmışdır yol: ḡalmışdır bol / ^{11b} Dāmenüñ: Eteḡin ERD.

IV- Giderler ğazāya çalarlar şatır
Dā'imā yaparlar hōş gönül hātır
Baġdādda türbesi nūr olmuş yatır
eyzan

V- Dā'im Allāh ile şeyhümün işi
Hū didükçe aķar gözinün yaşı
Eşrefoĝlı Rūmī anuñ dervīşi
eyzan

M 8^b

-33-*

11'li hece ölçüsü

I- Cemālin seyr idüp ismün andıĝum
Āh bize himmet eyle şeyh 'Abdu'l-ķādir
'Işķuñ ile paşlı gönüm açdıĝum
Āh bize himmet eyle şeyh 'Abdu'l-ķādir

II- Senün sözün hem vücūdın muṭlaķdır
Şol iki cihānda gül yüzün aķdır
Yir yüzinde ḫalīfelerin çoķdır
eyzan

III- Mürīdlerin ḫaṭālardan şaķlarsın
Münkirleri sır oķlarıyla oķlarsın
Ķuṭbü'z-zamān dört küşe'i beklersin
eyzan

^{Va} Allāh ile: Allāhıla / ^{Vb} Hū: Dost *ERD*.

* *ERD*, s. 248.

^{Ibd} Āh: - *ERD*. Hece fazlası.

^{Iib} Şol: Ol *ERD*.

^{IIIb} oķlarıyla: oķıyla *ERD*.

IV- Naķiblerin sancāğını götürür
Nice münkirleri yola getirür
Ėalifeleri yanında oturur
eyzan

V- Eşrefođlı Rūmī ʿıŝķuñ elinden
Kimse maħrum ķalmaz seniñ yolundan
Eger bunda eger Bađdād ilinden
eyzan

-34-*

müstefʿilün müstefʿilün

I- Ben bende buldum çün Ėaķı
Şekk [ü] gümān nemdir benüm
Ben dost yüzün görmez isem
Bu gözlerüm nemdir benüm

II- Ol dost bana ümmī dimiş
Hem adımı ümmī ķomış
Dilüm çeker gevdem ķamış
Bu söyleyen nemdir benüm

III- Gelsün münācāt eyleyen
Biñ dürli Ėacāt eyleyen
Ėaşra ʿibādet eyleyen
Görsün ol dost nemdir benüm

^{IVc} Ėalifeleri: Ėalifelerüñ *ERD*.

^{Vc} bunda: bundan *ERD*.

* *YED*'de 7 beyit halinde kaydedilmiştir. *YED*, s. 365.

^{Ic} Ben: Ol *YED*.

^{IIIb} bin dürli: toksan bin; eyleyen: söyleyen ^{2a} / ^{III d} ol: ki ^{2b} *YED*.

IV- **Yūnus** benem ümmī benem
Toğuz atam dördür anam
İşğ odına düşüp yanam
Sūk-ı pāzār nemdir benüm

M 9^a

-35-*

5'li hece ölçüsü

I- İdelüm cevlān
Kılalum seyrān
Mest olup hayrān
Şeyh eşiginde

II- Aldum himmeti
Geçdüm zulmeti
İçdüm hayātı
Şeyh eşiginde

III- Bırakdum ʿārı
İstedüm yārı
Kesdüm zünnārı
Şeyh eşiginde

IV- Nice bir ülfet
İdelüm uzlet
Çekelüm halvet
Şeyh eşiginde

* Bu manzume, Āşık Yūnus veya diğer Yūnuslara ait şiirler arasına kaydedilmiştir. *YED*, s. 760.
^{1a} cevlān: devrān *YED*.

V- **Yūnus**am el-ḥāḳ
Dīdāre müştāk
‘Āşīḳam ‘uşşāk
Şeyḫ eşiginde

-36-

6+5 = 11’li hece ölçüsü

I- Dün gice seyrüm içinde
Pīrüm ‘Abdu’l-ḳādir sulṭānı gördüm
Erenler serveri ol şāhı gördüm
Hırḳası egninde tācı başında
Pīrüm ‘Abdu’l-ḳādir sulṭānı gördüm
Erenler serveri ol şāhı gördüm

II- Naḳıbleri yanında sancāḳ öñünde
سَرِيرِي دَائِمِي دِلِي نَدِي serīrī dā’im dilinde
Ceddi Muḥammed ‘Alī yolunda
eyzan

III- Ḳaddümi hezā didigi zamān
Evliyālar başını egdiler hemān
وَمَوْلَانَا دُرُ şānında Ḳur’ān
eyzan

IV- Çok ḫalīfesi vardur cihānda
Āyine-i erkānı olur her anda
Gül zāhir oldu gīlānda
eyzan

^{IIIc} : O, hüküm ve hikmet sahibidir. En‘ām, 18; hākimiyyet sahibidir. En‘ām, 61. *Kur’ān-ı Kerīm*, En‘ām, 6/18,61. Ekler: 3.

V- Nice biñ münkirler geldi ĩmāna
Bendesi olup irdi murāda
Oğlum buyurđı Muğammed ana
eyzan

VI- Ednā bendesi bĩ-çāre Nađĩ
Āh idüp ağladılar himmeti
Vechinde zāhir Hađđıñ kudreti
eyzan

M 9^b

-37-

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

1- İki cihāna Őefĩsin fağr-i  alem Muğtafa
Müminüñ mi'rācı sensin fađr-i  alem Muđtafa

Ümm-i dünyā yok iken nür-ı Muğammed var idi
Cümlenüñ mağşüdü sensin fađr-i  alem Muđtafa

Hađđ Te'āla nür-ı pākinden yaratdı Ağmedi
Her nebĩnüñ serverisin fađr-i  alem Muđtafa

4- Yā İlahĩ geç günāhundanda bu  ađi Vehbĩnüñ
 Alemin sultānı sensin yā Muğammed Muğtafa

5'li hece ölçüsü

- I- Yüce sulţānum
Derde dermānum
Tenümde cānum
Hū dimek ister
- II- Ālimsin Ālim
Ŧođrı[du]r yolum
Ağzumda dilüm
Hū dimek ister
- III- Gidersin anda¹³³
Ŧalmazsın bunda
Ŧaranlık sinde
Hū dimek ister
- IV- Ālemin sırrında
Tevhīd nūrunda
Maḥşer yirinde
Hū dimek ister
- V- Şu gibi aқsam
Pāyine kaқsam
Ḥazret[e] varsam
Hū dimek ister

* Bu manzume, Āşık Yūnus veya diđer Yūnuslara ait şiirler arasında, 8 dörtlük halinde kaydedilmiştir.
YED, s. 738-739.

^{Ic} Tenümde: Bedende *YED*.

^{Ib} Ŧođrı[du]r: Doğrudur *YED*.

^{IIIab} Gidersen bundan / Gelmezsin andan *YED*.

^{IVa} Ālemin: Ālī^{5a} *YED*.

^{Vb} Pāyine kaқsam: Her neye baksam^{6b} *YED*.

- VI- **Yūnus** postunda
Göñül dostunda
Şırâṭ üstünde
Hū dimek ister

Nuṭḡ

-39-*

mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün

- 1- Gülün[ün] her dem hümā-veş saʿy-endāz olduğı başda
Ṭarīḡ-i Ḳādirīnüñ gül nişānı olduğundandır

Nedür çöl kenārında şeref-yāb olduğı Bağdād¹³⁶
Cenāb-ı Ḥazret-i şeyhüñ maḡāmı olduğundandır

Muḡammed Aḡmed Ḥāmid ana oğlum buyurdığı
Gürūh-ı evliyāullāh imāmı olduğundandır

Erenler başın egdigin o şāhın pāyine her dem
Resūl-i kibriyānuñ Ḥaḡḡ kelāmı olduğundandır

- 5- Kelām-ı لُقُوتُ الْفُرَا سırrına maḡrem olup **Şemʿ**
Çün ʿAbduʿl-ḡādir ol sulṭān ḡulāmı olduğundandır

* Derviş İbrahim el-Eşrefî el-Kadirî'nin *Risale-i Gül-âbâd* adlı eserinde mevcuttur. *GLRS*'de ilk iki beyti bulunmaktadır (*GLRS*'de s. 13). Burada Şemʿ mahlası vardır. Ancak bu manzume, Şemʿ' nin Dîvânında mevcut değildir.

^{2a} Nedür: Nedendir / ^{2b} şeyhüñ: şeyhin *GLRS*.

^{5a} لُقُوتُ الْفُرَا: Gizli hazineydim. bk. Ekler: 14.

7+7 = 14'li hece ölçüsü

- 1- 'İşk-ıla ol 'āşıkı şıdķile ol şādıkı
Maḥbūbıdur Ḥālıkı sulṭān 'Abdu'l-ķādirin
- Devlet istersen devlet 'izzet istersen 'izzet
İşigine kıl ḥidmet sulṭān 'Abdu'l-ķādirin
- 3- İnkār iden ol eri mürşid ider şeyṭānı
Aşlı durur Geylānī sulṭān 'Abdu'l-ķādirin
- 'Āşık olan üftāde durmaz gider Baġdāda
Ḳādrin bilen ziyāde sulṭān 'Abdu'l-ķādirin
- Ol cānların cānānı dertlerin dermānı¹⁻⁴¹
Evliyānuñ sulṭānı sulṭān 'Abdu'l-ķādirin
- 6- [Bu] Eşrefoġlı Rūmī dervīşlerin mücrimi
Evliyālar rehberi sulṭān 'Abdu'l-ķādirin

* ERD'de 7 beyit halinde kaydedilmiştir. ERD, s. 296.

^{2b} İşigine: İşigünde ^{3b} ERD.

^{3a} iden ol eri: eyleyen anı ^{2a} / ^{3b} Aşlı durur: Aşlıdur ^{2b} ERD.

^{4a} durmaz gider: 'ıraķ dimez ^{6a} / ^{4b} bilen: bilin ^{6b} ERD.

^{5a} dertlerin: derdlülerüñ / ^{5b} Evliyānıñ: Evliyālar ERD.

^{6b} Evliyālar rehberi: Dervīşlerüñ sulṭānı ^{7b} ERD.

7+7 = 14'li hece ölçüsü

- 1- Cem^c olmuş dervîşlerin sulţān ‘Abdu’l-kādirin
Yolında şādıkların pīrüm ‘Abdu’l-kādirin
- Elüm virdüm eline kurbān oldum diline
Cānlar fedā yolına sulţān ‘Abdu’l-kādirin
- 3- Arısının balıyam bağçesinüñ güliyem
Bāğınüñ bülbüliyem sulţān ‘Abdu’l-kādirin
- Sana direm iy kişi çıkar qalbden teşfîşî¹⁴⁵
Āteşe yanmaz dervîşi sulţān ‘Abdu’l-kādirin
- Evliyālar rehberi Hāqqın sırr-ı mazharı¹
Başında kudret güli sulţān ‘Abdu’l-kādirin
- 6- Hāqīkatde uludur iki cihān tölüdür
Eşrefzāde kuludur sulţān ‘Abdu’l-kādirin

* ERD’de 8 beyit halinde kaydedilmiştir. ERD, s. 267.

^{1a} dervîşlerin sulţān: dervîşleri şeyhüm / ^{1b} şādıkların pīrüm: şādıkları şeyhüm ERD.

^{2a} virdüm eline: aldum elüme / ^{2b} Cānlar: Cānum; sulţān: şeyhüm ERD.

^{4a} teşfîşî: teşvişi ^{5a} / ^{4b} Āteşe: Oda ^{5b} ERD.

^{5a} sırr-ı: sırra ^{7a} / ^{5b} sulţān: şeyhüm ^{7b} ERD.

^{6b} Eşrefzāde kuludur: Eşrefoğlu kuludur ^{8b} ERD.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

- 1- Benüm maqşūdum ʿālemde degüldir lākin illā Hū
Bu benüm gönlümi alan degüldir lākin illā Hū

Degüldir hūri vü gilmān ne Cennetdir ne hod Rızvān
Bu benüm derdime dermān degüldir lākin illā Hū

Anuñ naqş-i hayālinde cihān bir zerre olmuşdur
Nazar itsen ol zerreye görünmez lākin illā Hū

- 4- İy Hüdāyī [eger] idrāk idersen fānī dünyāyı
[Bu] yüzün sırrına kimse iremez lākin illā Hū

M 10^b

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Dertliyem dermāna geldim derdi olan iñiler
Düşmüşem ışkuñ odına oda yanan iñiler

Vāh bana ʿömrüm geçirdüm yoq yere kıldum günāh
Haqq katında suçlu oldum suçı olan iñiler

Ağla gözüm iñle özüm ʿāqıl olan gülmesün
Kimisi āh idüp ağlar kimi niñān iñiler

* - *AMHD*. TMA'da "Ferahnāk İlahī, Düyek" başlığıyla kaydedilmiştir. TMA, II.C, s. 588.

^{1b} gönlümi alan: gönlüme sultan ^{2b} TMA.

^{2a} Cennetdir ne hod: cennet köşkü ne / ^{2b} TMA'da 1^b.

^{4a} İy Hüdāyī: Hüdāyī sen / ^{4b} yüzün: sözün; iremez: erişmez TMA.

* Niyāzī-i Mısırī'nin Dīvānında 5 beyit olarak kaydedilmiştir. NMD, s. 88.

^{1a} derdi: dertli NMD / ^{1b} Düşmüşem: Yanmışam NMD.

^{2a} ʿömrüm: ʿömr NMD / ^{2b} suçı: suçlu NMD.

^{3a} özüm ʿāqıl: gönlüm ʿaqlı NMD.

^{3b} Kimisi: Kimi; idüp: idüben; niñān: pinhān NMD.

- 4- İy Niyāzī ne yaṭursın aç gözünü uyḥudan
Şol kıyāmet günlerinde çok günāhkār iñiler

-44-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 3- Vire mi derd-i şanem derdime dermān vire mi
Vaḳtidir yüregümin dem-be-dem artar elemi

Ḥayli demdir ben anuñ gözlerinüñ ḥastasıyam
Süregelse yüzimün üstine başşa ḳademi
Yüzimi yerlere sürüp giceler yalvarıram
Ḥāşā maḥrüm ḳoya mı çokdur Allāhın keremi

- 4- **Fazlī** sen māhı dilersen yüzün[i] der-gāh[a] tüt
Kāfire virür murādın yā baña virmeye mi

-45-*

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- Bülbül niçün böyle feryād idersin
Ötme bülbül ötme baḡrum delindi
Varup yād ellerde mekān tıṭarsın
Ötme bülbül ötme baḡrum delindi

^{4b} çok günāhkār: cümle 'ālem *NMD*.

* - *OFZD*.

* *TMA*, I.C, s. 371. *TMA*'da III dörtlük, *GAI*'de V dörtlük mevcuttur. *GAI*, 45. manzume.

^{1a} böyle: āh ü *TMA*.

II- Öte öte üstümüzden geçersin
Eski yeni yârelerüm açarsın
Yine yanmışdın bağrın yağarsın
eyzan

III- A bülbül âvâzın tâ ʿarşa çıkdı
Nice ʿâşıkların bağı[nı] yağdı
Senüñ [de] yavrını şâhin mi kapdı
eyzan

IV- Behey **Dervîş Yûnus** sende mi uçdın
Yidi deryâları öte mi geçdin
Ayrılık şerbetin sende mi içdin
eyzan

M 11^a

-46-*

4+4 = 8'li hece ölçüsü

I- İy bizi şoran arkadaşlar
Bize Kâdirler dirler
İy gerçek ʿâşık olanlar
Bize Kâdirler dirler

II- İrşâdı ʿâleme toğdı
Ulu kişi kamu bildi
Münkirler ikrâra geldi
eyzan

^{IIc} Senin de kanadın vardır uçarsın *TMA, GAI*.

^{IIIa} âvâzın tâ ʿarşa: feryâdın arşa / ^{IIIb} Nice ʿâşıkların: Yine yanmışların *GAI*.

^{III} - *TMA*.

^{IVa} - *TMA, -GA*; sende mi: kanadın vardır ^{IIIa} *TMA*, kanadın var mı ^{Va} *GAI* / ^{IVb} Yidi: Acı ^{IIIb} *TMA*, ^{Vb} *GAI*.

* *ATD*'de 16 beyit halinde kaydedilmiştir. *ATD*, s. 130-131.

^{Ic} ʿâşık olanlar: tâlib arkadaşlar ^{Ib} *ATD*.

^{IIa} toğdı: toldı ^{2a} / ^{IIb} kişi: kiçi ^{2a} / ^{IIc} Münkirler ikrâra: Kâfirler imâna ^{2b} *ATD*.

III- Kıtıb-1 akıābdur bildiler
Meşāyılıı boyun egdiler
Cümlesi teslīm oldılar
eyzan

IV- ʿAbdü'l-kādiri sevenler
Cānı gönülden gelenler
Şalādır Hākka giderler
eyzan

V- Bu ʿAbdurrahīm Tirsīsī
Şeyh Eşrefzāde bendesi
ʿAbdü'l-kādir hālifesī
eyzan

-47-*

mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün

I- Esir-i nefsi emmārem ʿacep bu hāle bed-kārem
Hafir-i kabre irişdüm hevā ile henüz yārem
Giderem rāh[a] yok zārum ne yüzile sana varam
Esirge kapuna geldüm dedin yā Rabb[i] Ğaffāram
Senün adın Ğafūr iken varam ben kime yalvaram

II- Senün her küşede zikrin ider ʿubbād ü zühhadın
Kimi ihfāya mazhar[dır] kimi cehren oğur adın
Ne eksilür hazinenden Ğanī Vehhāb iken adın
eyzan

^{IIIc} egdiler : eydiler ^{8a} / teslīm: muṭīr ^{8b} *ATD*.

^{IVb} Cānı: cān [u] ^{11a} / ^{IVc} Şalādır Hākka giderler: Silā-yı dosta gidenler ^{11b} *ATD*.

^{Va} ʿAbdurrahīm Tirsīsī: ʿAbdurrahīm-i Tirsī ^{16a} / ^{Vc} hālifesī: eksüklüsü ^{16b} *ATD*.

* Manzumenin sonunda “Çankırılı Ali Zākiri” notu var. *BTK*’de Zākiri Hasan ve Foça doğumlu olarak kaydedilmiştir. *BTK*, 6.C s. 19.

^{Ib} Hafir-i: Şefir-i *BTK*.

^{Ic} Senün kapın dururken ben ya varıp kime yalvarem *BTK*.

^{IId} oğur adın: kıılır yādın ^{4b} / ^{IId} eksilür: naqs ola ^{4c} *BTK*.

III- ﺣﻮﺩﺍﻭﻩﻧﺪﯨﻦ [ol] ﺍﻟﻠﻪ ﺍﻟﺮﻩﻫﯩﻤﯩﻦ ﺍﻟﺮﻩﻫﯩﻤﯩﻦ sin
ﻘﺎﻣﯘ ﺍﻫﻮﺍﻟﯩﻤﻪ ﻭﺍﻗﯩﻒ ﺣﺎﺑﯩﺮﯨﻤﺴﯩﻦ ﺑﺎﺷﯩﺮﯨﻤﺴﯩﻦ
ﺳﯩﻨ ﺩﻩﺱﺗ-ﮔﯩﺮﯨﻤﺴﯩﻦ ﺍﻏﯩﺰﯨﻨﯩﻲ ﺍﻟﻠﻪ ﺍﻟﻤﯘﺗﻨﯩﻐﯩﻲ
eyzan

IV- Nice yüz biñ günāh itsem ricāmı kesmezem senden
Kelāmında muşarraḥsıñ dedin ﻻﺗﻮﻧﻨﻮﻃﻮ benden
Mübeşşirlerle şād eyle bu ruḥum çıkmadan tenden
eyzan

V- Kelāmında derin ﻻﺗﻮﻧﻨﻮﻃﻮﺍ ﻣﯩﻦ ﺭﻩﺣﻤﻪﺕ ﺍﻟﻠﻪ
Yerümde ḥucetüm oldı temessük eyledüm billāh
Nice қағꞑ ideyüm senden ümīdüm yā Kerīm Allāh
eyzan

VI- Kūlundur **Zākiri** bī-derdimend iy ‘ālim-i dānā
Senūñ tevḥīdin[i] dāim hevāsıyla ider ammā
Ne var cürmümi ‘afv itsen sana şirk itmedi ḥāşā
eyzan

^{IIIa} Ḥudāvensin [ol]: Ḥudāvendā sen ol ^{2a} BTK. ; ﺍﻟﻠﻪ ﺍﻟﺮﻩﻫﯩﻤﯩﻦ ﺍﻟﺮﻩﻫﯩﻤﯩﻦ : Rahman ve Rahim olan Allah.

^{IIIb} ﺍﻏﯩﺰﯨﻨﯩﻲ ﺍﻟﻠﻪ ﺍﻟﻤﯘﺗﻨﯩﻐﯩﻲ: “Bize yardım eyle ey yardım isteyenleri yardımsız bırakmayan” manasına gelen bir dua cümlesi.

^{IVa} Nice: Eger / muşarraḥsıñ: muşarraḥdır BTK.

^{IVb} ﻻﺗﻮﻧﻨﻮﻃﻮ : Ümidinizi kesmeyin. *Kur’ān-ı Kerīm*, Zümer 39/53. bk. Ekler: 4.

^V ﻻﺗﻮﻧﻨﻮﻃﻮﺍ ﻣﯩﻦ ﺭﻩﺣﻤﻪﺕ ﺍﻟﻠﻪ : Allāh’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. *Kur’ān-ı Kerīm*, Zümer, 39/53. bk. Ekler: 4. / - BTK.

^{VIa} Zākiri bī-derdimend: Zākiri-i derdimend ^{5a} / ^{VIb} dāim hevāsıyla: eyler havā ile ^{5b} / ^{VIc} Ne var cürmümi: Anın cürmünü ^{5c} BTK.

mefāʿilün mefāʿilün

- I- İlahî n'eylesün n'itsün
Göñül sensüz karar itmez
Eger tursın eger gitsün
Göñül sensüz karar itmez
- II- Cihân bâğında bir sâ'at
Ne mümkündür ola rāḥat
Olursa ravza-i Cennet
Göñül sensüz karar itmez
- III- N'ider ol bâğı büstānı
N'ider ol ḥūri ğilmānı
Firāqınla yanar cānı
Göñül sensüz karar itmez
- IV- Murādı sensin iy Mevlā
Dilinde ğayrı yoğ ašlā
Olursa mesken[i] Ṭübā
Göñül sensüz karar itmez
- V- Çü sensin Nūrīnün yarı
N'ider ğayrı ol efkārı
Sevindürsin o nā-çarı
Göñül sensüz karar itmez

* *AEND*, s. 268.

^{IIIb} ol ḥūri: ḥūriyi *AEND*.

^{Vc} Sevindürsin: Sevindür sen *AEND*.

6+5 = 11'li hece ölçüsü

I- Düni gün yalvaruram ben efendime
Ben murādum Allāhumdan isterim
Yā Rabbi [sen] irgür kılı ıaşdına
Ben murādum Allāhumdan isterim

II- Bir adı Muştafā bir adı Aḫmed
Diledi ümmetin ol nūr-ı Aḫad
Şefā^cat kıl bize server Muḫammed

eyzan

III- Derviş Yūnus cihān başuma dārdur
Düni gün işüm hep āh u zārdur^{7a}
Kulun istediği ancak dīdārdur

eyzan

7+7 = 14'lü hece ölçüsü

1- Benem ol ıışık baḫrīsi deñizler ḫayrān bana
Deryā benim ıatremdür ıışık oldu seyrān bana

Yoğiken bu bār-gāh sen var idin pādişāh
Āh bu ıışığın elinden dert oldu dermān bana

* Bu manzume, Āşık Yūnus veya diğeri Yūnuslara ait şiirler arasında, 5 dörtlük halinde kaydedilmiştir. *YED*, s. 716-717.

^{Ic} kıl: et *YED*.

^{IIIb} Cümle işüm gücüm āhıla zārdur ^{5b} *YED*.

* *YED*'de 10 beyit halinde kaydedilmiştir. *YED*, s. 255-256.

^{1b} ıışık oldu seyrān: zerreler ıummān bana *YED*.

^{2a} Yoğiken: Yoğıdı; sen var idin: varıdı ol ^{4a} *YED*.

Çün dosta gider yolum mülke irişdi elüm
‘Işkdan söyler bu dilüm ne kul ne sultān bana

şer‘at ehli irāk iremez bu menzile
Ben kuş dilin bilürem söyler Süleymān bana

- 5- **Yūnus** bu halk içinde eksükligiñi Hākķ bilür
Dīvāne olmış çağırur dervīřlik bühtān bana

M 12^a

Mersiyye-i şerif

-51-*

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

- 1- Rivāyetde gelür bir gün Resūlullāh olupdı řād
Ki dizinde oturmuşdı Hüseyn ile Hasan řehzād

Hüseyni öpdü boynundan Hasan ağızın dudağından
İkisin bāb-ı şefkatde bu resme eyledi irād

İrişdi Cebrā‘il derhāl elinde var idi üç řāl
Biri kara biri çarı biri kıızıl idi veķķād

Didi Allāh selām ider buyurur kim revā mıdır
Beni nice sever çünkim bana karşı öper evlād

- 5- Benüm ‘iřķum anı ister ki benden ğayrı sevmeye
Benüm maħbūb göñlüm mülki benüm ile olur ābād

^{3a} mülke irişdi elüm: mülk-i ezeldür ilüm / ^{3b} ‘Işkdan: Hak’dan *YED*.

^{4a} ‘Aşık dilin bilmeyen yā delüdüür yā dehrī ^{9a} *YED*.

^{5a} Yūnus Emrem bu yolda eksükligin bildürür ^{10a} *YED*.

* *MHDY* de 54 beyit mevcuttur. *MHDY*, II, s. 305.

^{2a} boynundan: boynunda; dudağından: dudağında ^{4658a} *MHDY*.

^{3a} İrişdi: Erişdi ^{4659a} *MHDY*.

^{5a} sevmeye: sığmaya / ^{5b} Benüm: Benem; göñlüm: göñül ^{4661b} *MHDY*.

Bu kara tonu pes geysün ki yas tonıdır didi
Sarı tonu Hasan alsun zehr kim içiser bî-dād

Ƙızıl tonı Hüseyn alsun şehîd olur didi zîrâ
Didi Hakk böyle buyurdı ger kim olasın münkād

Benüm izz ü celâlimçün anı kim öpdin ağzından
Ana ağı virem içe dudağından idem inkād

Hem anı kim boğazından öpüpdin yâ Habîbîm dir
Ƙafasından boğazlarum budur ikisine mi'ād

10- Şonucu öyle oldı hem ki Ƙaşd [itdi] Yezîd-i mel'ün
Birine zehr içirdiler birini itdiler işhād

Çün cāşüre günüydi kim Hasan Hüseyn şehîd oldı
Sevinüp sürmelendiler gönül şehrin idüp Bağdād

Bu günde sürme tutunmak Yezîde beñzemeklikdir
Revâ mıdur ki mü'minler bu işe olalar mu'cād

Yezîd'e la'net olmazdı zāman-ı evvel içinde
Velî soñra gelen itdi ideriz itme istîb'ād

Resûlallāhuñ āline ihānet eyledi zîrâ
Pes oldı la'nete lâyıƘ çü Hakkdan eyledi ilhād

^{6a} tonı: donu; tonıdır: donudur / ^{6b} tonı: donu; alsun zehr kim: giysin kim ağı ^{4662b} *MHDY*.

^{7a} tonı: donu / ^{7b} Didî: Dahi; böyle: şöyle; ger: gerek ^{4663b} *MHDY*.

^{8a} izz ü: izzim; ağzından: ağzında / ^{8b} Ana: Ona; idem: ede ^{4664b} *MHDY*.

^{9a} Anı: Onu; dir: der ^{4665b} *MHDY*.

^{11a} Çün: Çü / ^{11b} şehrin idüp: şehri olup ^{4687b} *MHDY*.

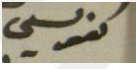

^{12a} Bu günde: Pes ol gün; tutunmak: dürtünmek ^{4688a} *MHDY*.

^{14a} āline: ehline; ol zîrâ: zîrâ ^{4668a} *MHDY*.

- 15- Gerekdür imdi sādāta ḥalāyık ideler taʿzīm
Ki zīrā sevilür seven sevülmez sevmedi ḥüssād
- Ḳapunda çün eli bađlu ḳuluñdur yā Resūlallāh
Yazıcıoğluna eyle şefāʿat kim ola dilşād

-52-

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

- M 12^b I- Cām-ı ʿışḳuñ cürʿasın nüş eyleyen
Bendesidür Seyyid ʿAbdü'l-ḳādirin
Derd-ile sekrān olup cüş eyleyen
Zerresidür Seyyid ʿAbdü'l-ḳādirin
- II- Evliyālar cündinüñ sulṫānidur
 ḥaḳḳā mürüvvet kānidur
Bāzil-eşheb her nidāda şānidur
Pīrimüz Sulṫān ʿAbdü'l-ḳādirin
- III- Sālikine vaḳt-i muʿīn
Olmaz ʿuḳbāda dağı anlar ḥazīn
Dāmenli ṭon olasın tā kām-bīn
Şeyḫimüz Sulṫān ʿAbdü'l-ḳādirin
- IV- Ḳanmaḳ istersen zülāl-i vaḥdet
Şākir-āsā bende ol şol ḥazret
Lāyık olmaḳ ister isen vuşlat
Dāmenüñ ṭut Sulṫān ʿAbdü'l-ḳādirin

8'li hece ölçüsü

I- Yanup derd-i elemelerde
Ağlama gönül ağlama
Gelür geçer bu demlerde
Ağlama gönül ağlama

II- Dardile geldi enbiyā
Miḥnetle geçdi evliyā

Dār-ı fenādır bu dünyā
Ağlama gönül ağlama

III- **Hakkı**yı zebūn eyledin
Cigerini ḥūn eyledin
Yaşını Ceyḥūn eyledin
Ağlama gönül ağlama

mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün

1- Bi-ḥamdillāh direm Allāh alup ʿaqlum[1] fikrullāh
Dilümde zātuñ esmāsı bana üns oldı zikrullāh

Ben ol pervāneyem yandum düşüp ʿışkuñ-ıla ƣaldum
Yanuben küllī kül oldum beni maḥv itdi ʿışkullāh

* *GAʿ* te Erzurumlu İbrahim Hakkı'ya ait olduğu söyleniyor ama divanında mevcut değildir.

* *TMA*'da, "Bu şi'r in Şems-i Tebrizî'ye yahut Şems mahlâsıyla şiirler yazan Mevlânâ'ya âid olmadığı muhakkaktır. Kitabımızda görülen diğer bazı Türkçe şiirlerin de Mevlânâ'nın sanılarak bestelendikleri şübhesizdir." diye bir dipnot düşülmüştür. *TMA*, I.C s. 334.

^{2a} yandum: geldim; ƣaldum: yandım ^{4a} *TMA*.

Göñül āyiniyesin şūfī eger ider isen şāfī
Açılır sana bir kapu ʿayān olur cemālullāh

Şems-i Tebrīz bunu bilür aḥad ḳalmaz fenā bulur
Bu ʿālem küllī maḥv olur hemān bākī ḳalır Allāh

5- Bu tevḥīdden murād olan cemāl-i zāte irmekdür
Görinen kendi nūrıdur degüldür şanma ğayrullāh

M 13^a

Yūnus

-55-*

4+3 = 7'li hece ölçüsü

I- Ben dervīšem diyene
Bir ün idesüm gelür
Lā ilāhe illallāh
Lā ilāhe illallāh

II- Doğrı ḥaber virene
Cān ḳurbān idesüm gelür
Lā ilāhe illallāh
Lā ilāhe illallāh

III- Şıraṭ ḳıldan incedir
Ḳılıçdan keskincedir
Varup anuñ üstüne
Evler yapasum gelür
eyzan

^{5a} irmekdür: irmektir ^{2a} / ^{5b} nūrıdur: zātıdır ^{2b} TMA.

* Bu manzume, Aşık Yūnus veya diğēr Yūnuslara ait şiirler arasında, 6 dörtlük halinde kaydedilmiştir.
YED, s. 678-679.

^{Icd} - YED.

^{IIab} Següdüben sesine / Varup yitesüm gelür ^{Icd} YED.

^{IIcd} - YED.

IV- Altında ğayyā vardur
İçi nārile pürdir
Varup anuñ içinde
Biraz yatasum gelür
eyzan

V- ‘Aceblemen hocalar
Anda gölge vardır
Hātırñuz hoş olsun
Yanup tütesüm gelür
eyzan

VI- Ben günāhumca yanam
Raḥmet şuyuyla yunam
İki kanad taqınam
Cennete uçasum gelür
eyzan

VII- K̄ul günāhınca yana
Andan Cennete gire
Hūrīyle Ğilmānları
Bir bir k̄ucasum gelür
eyzan

VIII- **Dervīş Yūnus** sen daḥı
Egri büyri söyleme
Seni şīgaya çekerler
Bir Mollā K̄āsım gelür

^{IVc} anuñ içinde: o gölgelikde ^{3c} YED.

^{Va} ‘Aceblemen: Ta’n eylemen ^{4a} / ^{Vb} Anda gölge vardır: Varuban o Tamu’da ^{4c} / tütesüm: yanasum ^{4d} YED.

^{VIc} taqınam: takınup ^{5c} / ^{VIId} Cennete: Biraz ^{5d} YED.

^{VIIabc} Andan Cennet’e varam / Cennet’de Hakk’ı görem / Hūrī ile Ğilmān’ı ^{5abc} YED.

^{VIIIa} sen daḥı: bu sözi ^{6a} / büyri: bügri ^{6b} YED.

eyzān

-56-*

mefāʿilün mefāʿilün feʿülün

- 1- Cem^c-i dertlere dermān Muḥammed
Cihān ten gibi ana cān Muḥammed

Zemīn ü āsumān olmazdı peydāh
Senüñçün oldı bu ekvān Muḥammed

Vücūdın mazhar-ı luṭf-ı İlāhī
Yüzindür şūre-i Raḥmān Muḥammed

Günāh-kār ümmetine kıl şefā^cat
Anuñçündür velī gufrān Muḥammed³⁰⁷

- 5- Senüñ Seyyid Nizāmoğlu kulundur
Hiç āzād eyleme Sultān Muḥammed

* *SYND*, s. 211.

^{2a} peydāh: peydā *SYND*.

^{3a} luṭf-ı: nūr-ı *SYND*.

^{4b} Anuñçündür velī: Suʿāl itdüğü vaḳt *SYND*.

^{5b} āzād: āzār *SYND*.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

- 1- Yüzinden okunur *سُبْحَانَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ* Resülallâh
Sözinden hâll olur *يَا رَسُولَ اللَّهِ* ya Resülallâh

Şadef var oldı 'âlem anda sen dürr-i yetim oldın
Bulunmaz 'âlem içre sana sâni ya Resülallâh

Vücüdün zât-ı esmâ vü şifâta mazhâr olmağda
Cihânda kimsenüñ yoğdur gümânı ya Resülallâh

- 4- İrüşdür rüz-i maşşer **Hakkı**yi firdevs-i a'lâya
Ayaklarda koma lütf eyle anı ya Resülallâh

M 13^b

Yûnus

7+7 = 14'lü hece ölçüsü

- 1- İşbu vücüdüm şehrine her dem giresüm gelür
Lâ ilâhe illallâh Lâ ilâhe illallâh
İçindeki sulţānuñ yüzün göresüm gelür
Lâ ilâhe illallâh Lâ ilâhe illallâh

İstedürem ünini görmez isem yüzini
Yüzini görmeklige cānum viresüm gelür

* *TMA*'da "Dilkeş tevşih" başlığıyla kaydedilmiştir. *TMA*, I.C s. 380.

^{1a} *سُبْحَانَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ*: İkilenen, katlanan, tekrarlanan şeyler, ikilemeler [Bu anlamlardan hareketle kelime namazın her rekâtında okunan Fâtiha Süresi'ne, tekrarlanan âyetlere, ayrıca benzer veya farklı sebeplerle bâzı sürelere ve *Kur'an-ı Kerîm*'in tamamına da isim olmuştur]: "Seb'u'l-mesânî: Yedi âyetten meydana gelen Fâtiha Süresi." (www.kubbealti.com) bk. Ekler: 5. / ^{1b} Sözinden: Gözünden *TMA*.

^{1b} *يَا رَسُولَ اللَّهِ* : mânâların düğümü.

* *YED*'de 10 beyit halinde kaydedilmiştir. *YED*, s. 278-279.

^{1a} İşbu: Bu; her: bir *YED* / ^{1bd} - *YED*.

^{2a} İstedürem ünini: İşidürem sözünü *YED*.

eyzan

Ol sulţān ḥalvetiniŭn yidi çehresi vardur
Yidisinden içerde cevlān idesŭm gelŭr
eyzan

Her şapuda bir kişi yŭz biŭ çerisi ile
‘Iřķ kılıcın şuşanup cŭmle şırasum gelŭr
eyzan

5- Erenlerin řoĥbeti arturur ma‘rifeti
Mŭnkirleri řoĥbetden her dem sŭresŭm gelŭr
eyzan

Leylā-i Mecnŭn benem Őeydā-yı Raĥmān benem
Leylā yŭzin gŭrmege Mecnŭn olasum gelŭr
eyzan

Dost geldi bize miĥmān bunca yıl bunca zamān
İsmā‘īl gibi řurbān gerçek olasum gelŭr
eyzan

Erenlerin nazarı toprağı gevher ider
Erenler şademinde toprağ olasum gelŭr
eyzan

^{3a} Ol sulţān: Ma’řŭka; çehresi: kapusı / ^{3b}: Ol kapudan ierŭ seyrān kılasum gelŭr ^{3b} YED.

^{4a} ile: vardur YED.

^{5b} Mŭnkirleri: Bī-derdleri YED.

^{7a} geldi: oldu YED.

^{8a} ider: eyler YED.

- 9- **Miskīn Yūnus**un nefsi dört tabī'at içinde
İşk-ıla cān sırrına mihmān olasum gelür
eyzan

-59-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün

- 1- Şad şadā-yı āh ile geçdi zamānum āh vāh
Gül yerine oldı hāristān mekānum āh vāh

Çün degüldür bülbüle ahir bu gülşen cāvidān
Nev-bahārum gitdi vü geldi hazānum āh vāh

Her ne deñlü ālem firqatde vuşlat aşığı
Hicr elinden oldı bu hasta-i cānum āh vāh

- 4- Ben ki **İsmā'īl Rūhī**yem bu miḥnet-hānede
Tiğ-i derdile nola aşarsa kānum āh vāh

M 14^a

-60-*

mef'ülü mef'ülü mef'ülü mef'ülün

- 1- İy gāfil uyan rihlet-i nāgāh[1] unutmā
Yol kōrkulıdur kōrkusı çok rāh[1] unutmā

Mağrūr oluban devlet ü dünyāya dayanma
Şakın yitirüp dīnūni Allāhı unutmā

^{9b} mihmān olasum: pinhān varasum ^{10b} YED.

* *Mİ* de İsmail Hakkı'ya ait bir güfte olduğu yazıyor. (Bk. *Mİ*, s. 352)

* *ŞSD* de 11 beyit halinde kaydedilmiştir. *ŞSD*, s. 125-126.

^{2a} dünyāya dayanma: dünyā-yı denīye *ŞSD*.

3- Gögsin gerüben cān-ı cihān içre şalınma
Aħır yıkılup düşünce sen çāh[1] unutma

Bu dār-ı fenā içre bugün n'itseñ gerek
Yārın varacağıñ ulu dergāh[1] unutma

Bu bāğ-ı cihān içre hevāyi yollar çoğdur
Şemsī yūri sen Hāğğa giden rāh[1] unutma

6- Hālīğdan utan rızķını hālğdan şağın umma
Bil rabbini لَرَزُقُ عُيَى الله [1] unutma

Beste

-61-

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

1- Bu ışķa yoldaş olalı kōmuşam nāmusı  arı
Devāsız derde dūş oldum kılarum āh ile zārı

Yürürken kendi hālümde  acep sevdāya dūş oldum
Gözime gelmez zerrece bu fānī  ālemin varı

3- Hāğķāt bülbülün görsem fenā gül-zāre meyl itmez
Bilür mevsimi tız geçerler çāreler hārı

Hāğķat ehlini şūfī muvaħhidlerden ola gör
Oķu nūrını tevħīdin kes imdi gizli zünnārı

Seher bülbüllerin gördüm  acep feryāde başlamış
Meger kim nev-bahār olmış öğine düşdi gül-zārı

^{3a} cān: cāh ^{5a} / ^{3b} düşünce sen: düşeceğın ^{5b} SSD.

^{5a} hevāyi yollar: hevā yolları ^{11a} SSD.

^{6b} لَرَزُقُ عُيَى الله: Rızķı veren Allāh'tır, Rızķ, Allāh üzerindedir.

- 6- Gel imdi **Şems-i Tebrîzî** fedâ kıl cânın Hâkka
Cihânda baş [u] cân virmeg budur ‘aşıkların kârı

-62-*

mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün

- 1- Niyâz-ı ‘arz-ı hâcâta ulu dergâhımız vardır
Cân [u] dilden münâcâta bizüm Allâhımız vardır

Ûulâkuz[lar] bizi Hâkka kômaz râh-ı dâlâletde
Ûulu Mevlâsına iletir Resûlallahımız vardır

Ûarîk-i Hâkka her kâmil birer yoldan sülûk eyler
Bizüm semt-i hâkîkatde bir özge râhımız vardır

Ûarîkat ehliyüz şöfî bizi şanmañ kuru zâhid
Geceler saçdık zârı seherde âhımız vardır

- 5- Günâhkârum diyü **Muhyî** ümîdin kesme rahmetden
Muhammed Muştafâ gibi şefâ‘at-gâhımız vardır

* GA3, 62. manzume.

^{1b} Cân u dilden: Dil ü cândan GA3.

^{2a} Ûulâkuz[lar]: Kılavuzlar / ^{2b} Ûulu: Sözü GA3.

^{3a} birer yoldan: bir elden hep / ^{3b} hâkîkatde bir özge: Muhammed’dan uzun bir GA3.

^{4b} saçdık: kılarız GA3.

^{5a} rahmetden: Allah’dan GA3.

8'li hece ölçüsü

- I- Evvel bahār olmayınca
Bağçe[de] gül bitmez imiş
Bülbül güli görmeyince
Zārī kıilup ötmez imiş
- II- Bülbül hevesdür ötmege
Gül ile bile yatmağa
Bāgbān kaşd ider şatmağa
Kimse hālın bilmez imiş
- III- Bire bāgbān şatma güli
Harām olsun sana pūlı
Ağlatma ʿāşık bülbüli
Kimse yaşın silmez imiş
- IV- ʿĀşkı olmayan kişinüñ
Beñzer ağaca kendisi
Ağaç yimiş virmeyince
Budakların şalmaz imiş

* Bu manzume, Āşık Yūnus veya diğerk Yūnuslara ait şiirler arasında, 6 dōrtlük halinde kaydedilmiştir.
YED, s. 669-697.

^{Ia} olmayınca: irmeyince YED.

^{Icd} Kızıl gül açılmayınca / Bülbül figān itmez imiş ^{Icd} YED.

^{IIa} hevesdür: heves ider / ^{IIId} Kimse hālın: Gül kadrini YED.

^{IIIb} Harām olsun sana: Harāmdur akçesi / ^{IIIId} Kimse yaşın silmez: Gözi yaşı dinmez YED.

^{IVa} kişinüñ: ādemī ^{5a} / ^{IVb} ağaca kendisi: yimişsiz ağaca ^{5b} / ^{IVd} Budakların şalmaz: Budagı egilmez ^{5d} YED.

V- Var ʿĀşık Yūnus bī-çāre
Bulunmaz derdine çāre
Yār yārdan ayrılınca
Kıymeti bilinmez imiş

-64-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün

1- Tālib[üñ] maṭlūbı Hūdūr sālikin seyrānı Hū
ʿĀşıkuñ maʿşūkı Hūdūr ʿārifin seyrānı Hū

Sırr-ı cān ehline şordum didi Hūdūr lā-mekān
Lā-mekān ehline şordum dir mekānuñ kânı Hū

3- Derd-mend olan kişiye şorsalar derd aşlını
Aşlı Hūdūr faşlı Hūdūr derdinüñ dermānı Hū

ʿĀlemin levhi münevver oldı nūr-ı Hū ile
Zikri Hūdūr fikri Hūdūr sırrı Hūdūr şānı Hū

ʿĀşıkuñ sırrı ezelden bir olupdur Hū ile

Bu muʿammādur müselsel anın da Hū

6- Bu **Hālil** bağrını yandurdu ʿışkuñ nārına
Bir dönünmez derde düşdi nāle vü efgānı Hū

^{Vabcd} Yūnus Emre hey bī-çāre / Yārdan ayrıldun ne çāre / Yārdan ayrılmayınca / Yār kadrini bilmez imiş ^{6abcd}
YED.

* Kavaklıyazı, Ahmet; 15. Yüzyıl Şairlerinden Diyarbakırlı Halilî'nin Şiirleri. "Hangi Halilî'ye ait olduğu tespit edilememiştir." Bk. agm. s. 25.

mefāʿilün mefāʿilün feʿülün

- I- Bizi varlık hicābından hālāş it
Meded iy pādişāhlar pādişāhı
Kerem kıl bāde-nūş-ı bezm-i hāş it
Meded iy pādişāhlar pādişāhı
- II- Münevver eylesün nūr-ı şerīʿat
Şırāt-ı müstakīm olsun tarīkat
İhāta eylesün baħr-ı haķīkat
eyzan
- III- Tarīkat potasında nefsi kāl it
Bu kāl içinde koma ehl-i hāl it
Esirge lāyık-ı bezm-i vişāl it
eyzan
- IV- Geçüp ʿāşıkların şavt-ı şadādan
Güzer kılsun cemīʿ-i māsivādan
Hayāt irsün ana da bu yañadan
eyzan
- V- Esirge bu Hüdāyī-[ī] derd-mendi
Ki zīrā maħz-ı luţfuñla tayandı
Serāy-ı vaħdete irgür iy hādi
eyzan

* *AMHD*, s. 45.

^{Ia} it: et *AMHD* / ^{Ic} it: et *AMHD*.

^{IIa} eylesün: eyleyip *AMHD* / ^{IIc} eylesün: eylesin *AMHD*.

^{IIIabc} it: et *AMHD*.

^{IVa} Geçüp: Geçir *AMHD* / ^{IIIc} irsün: ersin *AMHD*.

^{Vb} luţfuñla tayandı: fazlına dayandı *AMHD* / ^{Vc} iy hādi: efendi *AMHD*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Cümle ʿālem āşınā ben arada bī-gāneyem
Her işim aʿyārile gör kim ʿacep dīvāneyem
- Teşneyem zulmetde kaldum āb-ı hayvān isterem
Girmeden deryā-yı ıışka t̄alib-i dürdāneyem
- Zāt-ı mutlak çünkü yüz gösterdi kaydı n'eylerem
Kayde girdüm kayd idem hüküm eyle kim büt-ḥāneyem
- Bilmeyüp taʿmīr-i cism-i ten-dilüm kıldum ḥarāb
İy meded miʿmār-ı ʿālem kıl nazār vīrāneyem
- 5- Mey-fürüş oldum şalādur ehl-i ıışka **Şemsiyā**
Bendedür ḥamr-ı ezel gelsün gelen mey-ḥāneyem

ʿUşşāk

-67-*

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

- I- Bu cān-teşne vişāl-i ḥazretüne
Efendüm maḫşūdum maḫlūbum Allāh
Ne çāre nice irem vuşlatuna
Efendüm maḫşūdum maḫlūbum Allāh

* ŞSD, s. 103.

^{3b} Kayde girdüm: Gayra ger dil ^{4b} ŞSD.

^{4a} ten dilüm kıldum: ettim veli kalbim ^{2a} / ^{4b} İy: Hey ^{2b} ŞSD.

^{5b} Bendedür: Bizdedür ŞSD.

* TMA'da II dördlük halinde kaydedilmiştir. TMA, I.C s. 254-255.

^{1a} ḥazretüne: hazretine / ^{1b} maḫşūdum maḫlūbum: hālikım maʿbudum / ^{1c} vuşlatuna: vuslatine TMA.

II- İlahî dilerem senden ‘ināyet
Ḥabībūñ eyleye bana şefā‘at
Cemālin gösterüp eyle hidāyet
eyzan

III- Ḥudāya fazl-ı kerem eyle rehber
Vişālin ka‘besin eyle müyesser
Bu cān-ı dil cemālin görmek ister
eyzan

IV- Sana ‘āşık olan cān buldı lezzet
Gözindedir cemāl-i nūr-ı ḥazret
Bana sensiz gerekmez ḥūr-i cennet
eyzan

V- Bi-ḥaḳḳ-ı sūre-i Ṭāhā vü Yāsīn
Recāniñ kabul eyle du‘āsın
Gider ḳalbinden ḥubb-i [ma]sivāsın
eyzan

M 15^b

-68-

7+7 = 14’li hece ölçüsü

1- Tevfiḳ eyle sultānum bulsun nizām aḥvālüm
Her derdime dermānum sensin yā Ḥakīm Allāh

İşlāḥ eyle ef‘ālüm uysun şer‘a a‘mālüm
Çün vāḳıf-ı esrārüm sensin yā ‘Alīm Allāh

^{II} - TMA.

^{III} - TMA.

^{IV} - TMA.

^{Vc} ḥubb-i: olan ^{IIc} TMA.

Firkatüñle dil-ḥasta oldu gāyet eşkine
Mūḥini her nefesde sensin yā Mūḥin Allāh

Sür ḳalbimden aʿyārı ḥoldur ana envārı
İy cümleñüñ Ğaffārı sensin yā Ğafūr Allāh

5- **Rūḥi** ḳuluñ ednā luḥfuñ umar iy aʿlā
Ana maḳşad-ı aḳşā sensin yā Maḳşūd Allāh

-69-

mefāʿilün mefāʿilün

I- Naşihat diñle iy derviş
Ṭutarsan btirirsin iş
Riyāzet pütesinde piş
Eger derviş isen derviş

II- Ṭuṭup dāmāñi şeyḥümi bek
Yirini bekleyüp ṭur pek
Dile toḥm-ı maʿārif ek
eyzan

III- Riyāset daʿvāsın terk it
Ziyāñ ışşı yolın farḳ it
Ṭarīḳ-i evliyāya git
eyzan

IV- Şafā-veş ḳıla her an
ʿİbādetlerde yaḳıl yan
Zülālī vaşl-ı Ḥaḳḳa ḳan
eyzan

V- Yirini hıfr-ı fa'âl eyle
Vücūdın pāy-māl eyle
Ẓarīnūñ ehl-i hāl eyle
eyzan

VI- Taşaddur da'vāsından geç
Ṭarīk-i zevk-i Hakkdan geç
Derūnuñ pāsın sil aç
eyzan

VII- Ẓo hırşı olmagıl tāmīc
Şafāna olmasın māniç
Ola gör rüz-ı şeb kāniç
eyzan

M 16^a

VIII- Ğidā-yı nevmi kııl ta'līl
Kelām-ı şihhat kııl tebdīl
Server-i hazine kııl taḥvīl
eyzan

IX- İdersin nefsinı kıurbān
Bulursın derdine dermān
Olursın vāşıl-ı cānān
eyzan

X- Cihānı terkiye şalma
Gel anı bir pula alma
Şulağına tavul çalma
eyzan

XI- Başiretle nazār eyle
Tefekkürle güzār eyle
Tedenniden hazer eyle
eyzan

XII- Süküt-ı fikre ol lazım
Derūnuñ ğayzını kāzım
Cem'ci aḥvālını nāzım
eyzan

XIII- Şerīat olsun ařārın
Ṭarīkat olsun eṭvārın
Ḥaḳīkat eyle her kārın
eyzan

XIV- İçin zār-i figān olsun
Yařın ceyḥūn-ı ḥūn olsun
Derūnuñ ıřıķile dolsun
eyzan

XV- Rızā-yı Ḥaḳka bil bağla
Dem-ā-dem cürmine ağla
Nedāmetle ciger dağla
eyzan

XVI- Ḥaḳkın emrini her yirde
Eger zāhir eger sırda
Gözet kim ḳalmaya yirde
eyzan

XVII- Tarîk erkânını gözle
Hakîkat menzilini özle
Derûnuñ sırrını gizle
eyzan

M 16^b

eyzan

XVIII- Nedür bu şöhet [ü] zînet
Nedür bu ‘âdet-i bid‘at
Var itme kıri keremiyet
eyzan

XIX- Nedür bu bahş [ü] kibr-dâr
Nedür bu cübbe [vü] destâr
Bunları terk eyle ‘ayyâr
eyzan

XX- Şağın münkirle kâl itme
Râh-ı hağda cidâl itme
Derûnuñ pür-melâl itme
eyzan

XXI- Şalâh-ı nefse aldanma
Müsilman eyledüm şanma
‘İbâdet zevkine kıanma
eyzan

XXII- Riyâ’i vir de ihlâş al
Hakîkat bahrine gel tal
Gönül şehbâzın ‘ışka şal
eyzan

XXIII- Şarap ʿıŝkıyla mest ol
Düşüp ayaklara pest ol
Şafā ehliyle hem dost ol
eyzan

XXIV- Eger dirsən nedür tedbîr
Gider şekki yaķîne ir
Serāy-ı kurb-ı haķķa gir
eyzan

XXV- Bu **Sünbülî** öğüt añla
Tarîķat-nāmedür diñle
İşit sen cān kulağıyla
eyzan

M 17^a

Rast
-70-*

8'li hece ölçüsü

I- ʿĀlemler nūra ĝarķ oldu
Muħammed toĝduĝı gice
Mü'min münāfıķ fark oldu
Muħammed to[ĝdı]ĝı gice

II- ʿArşın nūrı yire indi
Şuyun rengi nūra döndi
Hep şusızlar şuya ķandı
Muħammed toĝdıĝı gice

* Bu manzume, Āŝık Yūnus veya diĝer Yūnuslara ait ŝiirler arasında, 7 dörtlük halinde kaydedilmiŝtir.
YED, s. 766.

III- [Hūrī kızları geldiler]
Kundağın bile şardılar
Ayağına yüz sürdiler
Muhammed toğdığı gice

IV- Ağlayan oğlanlar avundu
Toğuran ana sevüندی
Nice küffār dīne geldi
Muhammed toğdığı gice

V- **Yūnus** eydür iy qarındaşlar
Aqar gözden qanlı yaşlar
Secde kıldı tağlar taşlar
Muhammed toğdığı gice

-71-

8'li hece ölçüsü

I- Ben sana hayrān olmuşam
Yā Resūl göster cemālūñ
Yolında cūryān olmuşam
Yā Resūl göster cemālin

II- Düşeli derdine iy yār
Aḥvālüm oldu āh [u] zār
Yol beklerem leyl [ü] nehār
Yā Resūl göster cemālin

^{IIIa} M de silinmiş.

^{IIIc} Ayağına: Muhammed'e ^{5c} YED.

^{Va} iy qarındaşlar: hey kardaşlar ^{7a} / ^{Vc} kıldı: itdi ^{7c} YED.

III- Seni sever cümle velī
Nicesi oldılar deli
İy bāğ-ı haqīkat güli
Yā Resūl göster cemālin

IV- Bu tarīk senūñ yolındur
‘Arzumuz vech-i gülindür
Üftāde kendi kılındur
Yā Resūl göster cemālin

M 17^b

-72-*

mefā’lün mefā’lün

I- Tecellī-i cemāl ister
Gönül eylemez eylemez
Tesellī-i vişāl ister
Gönül eylemez eylemez

II- Şu cān kim buldı cānānı
N’ider mülk-i Süleymānı
Çodu hayretde ‘ışk anı
Gönül eylemez eylemez

III- Ne dünyāda ne ‘uqbāda
Gönül bir özge sevdāda
Dem-ā-dem fikr-i Mevlāda
Gönül eylemez eylemez

* Bu manzume, Hüdāyī’nin Dīvānında 9 dörtlük halinde kaydedilmiştir. *AMHD*, s. 142-143. M’de eylemez: eylemez *AMHD*.

^{IIc} Çodu: Çodu ^{4c} *AMHD*.

IV- Cihānı gezse ser-te-ser
Bulunmaz ana baħr ü ber
Meger Mevlāsını ister
Gönül eylenmez eylenmez

V- Eger dünyā eger ʿuqbā
Vişālsiz bir ıurı sevdā
Hüdāyī n'itsün iy Mevlā
Gönül eylenmez eylenmez

Eviç

-73-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

1- Taħt-gāħ itdi vücūdum ŧehrini sulṭān-ı ʿıŧıķ
Dil serāyında ıuruldı bir ʿacep dīvān-ı ʿıŧıķ

Mübtelā-yı derd-i ʿıŧıķ olmuŧ ser-ā-ser bu cihān
Söylenen dillerde bu hem dengīn destān-ı ʿıŧıķ

Bir kitāp olsa ʿacep mi ehl-i ʿıŧıķuñ her sözi
Kim derūnunda anuñ dāyım yanar nīrān-ı ʿıŧıķ

Rütbesin erbāb-ı ʿıŧıķuñ zāhidā sen bilmedin
ŧāh-ı mülk-i maʿnevīdür ħādīm-i rindān-ı ʿıŧıķ

5- İy Ğafūrī irmek istersen eger cānānına
Terk-i cān itdigim tecellī eylesün sulṭān-ı ʿıŧıķ

^{IVb} Bulunmaz: Görünmez *AMHD* / ^{IVc} Mevlāsını: yā Rab seni ^{3c} *AMHD*.

^{Vb} Vişālsiz: vişālsiz ^{9a} *AMHD*; ıurı: ıuru ^{9b} *AMHD* / ^{Vc} Hüdāyī: Hüdāyī ^{9c} *AMHD*; n'itsün: n'itsin *AMHD*.

* *TMA*, I.C s. 275.

^{2b} dengīn: denilen *TMA*.

^{3ab} - *TMA*.

^{4a} Rütbesin: Rütbe-i; ʿıŧıķuñ: aŧıķı ^{3a} *TMA*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- K̄atreyem şüretde amma ma'ñide deryā benem
Cümle 'ālem bendedür dünyā vü māfihā benem

Bendedür bu on sekiz biñ 'ālemin māhiyyeti
Maẓhar-ı küll olmışam külliyyet-i esmā benem

Olmışam müstağrağ-ı nūr-ı tecelliyāt-ı Hakk
Vādi-i Eymende gūyā Hāzret-i Mūsā benem

Cümle-i 'ışkile mebnīdür vücūdum hilkati⁵⁸
'Ālem-i şugrāya bā'ış 'ālem-i kübrā benem

- 5- Fāris-i meydān-ı 'ışkam **Gülşenī**-şāni bugün
Maẓhar-ı sırr-ı 'Alīyem cümleden a'lā benem

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- I- 'İşkuñ ile dā'im idersem āh vāh
Ben Resūl-i Kibriyāya 'āşıkam
Rāh-ı 'ışk içre tenüm itsem tebāh
Ben Şafıyyü'l-Aşfiyāya 'āşıkam

^{5b} itdigim: eyle *TMA*.

* *HGD*, s. 100-101. M: benem: menem *HGD*.

^{2a} 'ālemin: 'ālemün *HGD*.

^{4a} mebnīdür: dürr-i mebni-i *HGD*.

* *TMA*'da "Eviç İlahī" başlığıyla II dördlük halinde kaydedilmiştir. *TMA*, I.C s. 299.

^{1a} 'İşkuñ: Aşk / ^{1b} Kibriyā: Müctebā / ^{1c} Şafıyyü'l- Aşfiyā: Resūl-i Müctebā *TMA*.

- II- Sensin ol şāh-ı cihānuñ mefharı
Zāt-ı esmā vü şıfātuñ mazharı
Evvelinüñ āhirinüñ serveri
Ben Resül-i müctebāya ‘āşıqam
- III- Bülbül-āsā eyleyüp āh [u] fiğān
Eylesem hāk-rehinde terk-i cān
Dervīş Ahmed virdin olsun her zamān
Ben Muḥammed Muştafāya ‘āşıqam

M 18^b

-76-*

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

- 1- Bi-ḥamdillāh ki İslāmum delīlüm Muştafā geldi
İmāmum rehberüm şāhum ‘Alīyy-i Murtażā geldi
İmānum ol kerem kānı nice ben sevmeyem anı²⁶³
Resülin kıurretü’l-‘aynı hüsn-i ḥulķı Rızā geldi
Fedā olsun ana cānum hem oldur dīnüm imānum
İki ‘ālemde sultānum Hüseyin-i Kerbelā geldi
Ana ins [ü] melek bende ana ednā bendesi bende
Cihānuñ kuṭbı ‘ālemde ‘Alī Zeyne’l-‘Abā geldi
- 5- Muḥammed Bāķır ol şāhum İmām Ca‘ferdür ol şāhum
Bunlardan Mūsī Kāzım ki ol nūr-ı Ḥudā geldi

II - TMA.

III^d Muḥammed Muştafā: Resül-i Müctebā TMA.

* SYND, s. 339-340.

^{1a} İslāmum: İslāma / ^{1b} İmāmum: Emirüm SYND.

^{2a} İmānum: İmāmum / ^{2b} Resülin: Resülüñ SYND.

^{5a} şāhum: māhum / ^{5b} Bunlardan: Bulardan SYND.

Yüziydi ق وَالْقُرْآنِ mezārı Ka'be-i 'irfān
Cihānuñ rahmet-i Raḥmān 'Alī Mūsī Rıza geldi

Taḳıyy-i şāh-ı velāyetdir naḳī nūr-ı hidāyetdür
Bunlar maḳbūl-i ḥazretdür ki bize reh-nümā geldi

Ḥasanü'l-Askerī kıblem eşigi taşıdur Ka'bem
Yolında cān [u] baş virem bana ḡāyet şafā geldi

Behey derviş gözin aç baḳ cihāna eyle revnaḳ
Bunların başdıḡı topraḳ gözüme tütüyā geldi

10- Muḥammed Mehdī-i āḫir gele bir gün ola zāhir
Bu vaḳtin ḥāricī kāfir bu dergāhdan cüdā geldi

11- Sözin Seyfi ilāhīdür cevābuñ nuḳ-ı fāhīdür
Ḥaḳīḳat burcı māhidür bu yola bī-riyā geldi

M 19^a

-77-

- 1- Elḥamdülillāhi rabbi'l-ālemīn müsebbibü'l-esbāb
Erraḥmanirraḥīm rāḫimü'l-mü'mīnün münezzilü'l-kitāb
- 2- Māliki yevmiddīn mülkühü lā-yefnā dehr-i şedīdü'l-iḳāb
İyyāke na'büdü 'ibādeti 'abdin ḥā'ifin mine'n-naḳmi ve şedde'l-azāb

^{6a} Yüziydi: Yüzidür; ق وَالْقُرْآنِ : Kur'an'a andolsun. *Kur'an-ı Kerim*, Kāf, 50/1. bk. Ekler: 6. ; mezārı: görüñdi / ^{6b}
Cihānuñ: Cihāna *SYND*.

^{7a} velāyetdir: velāyetdür / ^{7b} Bunlar: Bular *SYND*.

^{8b} Yolında: Yolına; virem: virmem *SYND*.

^{9a} gözin aç baḳ cihāna eyle: gözüñ açup cihān bunlarladur ^{10a} / ^{9b} Bunların: Bularun ^{10b} *SYND*.

^{10b} Bu: O; kāfir: münkir ^{9b} *SYND*.

^{11a} Sözin: Sözüñ; fāhīdür: şāhīdür *SYND*.

- 3- Ve iyyāke nesteʿīn billāhi istiʿānehü ʿabdin mütevekkilin ve ʿalā rabbi'l-erbāb
İhdina'ş-şırata'l-müstaķīm hidāyetün dāvudellezi kılletün fī-ħaķķı
niʿme'l- ʿabdi ennehü ebvāb
- 4- Şırāṭallezīne enʿamte ʿaleyhim naʿīmü'd-dünyā maķrūnun bi-naʿimin
yevmü'l-ħisāb
Ġayri'l-maġzū bi-ʿaleyhim hümü'l-kāfirüne ve'l-cāhidüne bi-nuṭķın ve'ş-
şavāb
- 5- Velezzāllīn ellezīne ezallehüm ħattā lā-yaʿrifüne el-bāb
Āmīn ellezīne āmenü ve ʿamilü'ş-şāliħāti ṭübā lehüm ve ħüsn-i meʿāb

Taksim

-78-*

mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün

- 1- Muħammedden diger yok dāħil olmuş قَابَقْ وَرِيْن
Gürūh-ı enbiyādan girmede bir ferd mābeyne
- 2- Ħarem-gāh-i vişāle Aħmedi tenhā alup Mevlā
Bu ħalvet oldu maħşūş Ħāzret-i Sultān-ı Kevneyne

M 19^b

-79-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

- I- Sīneñ içre bedr olan māhun nedür
Taħt-ı dilde ħükm iden şāhun nedür
Şaķlama benden ki dil-ħāhun nedür

* Güfte'nin kime ait olduğunu bilmiyoruz. Bestekar ismi, Fehmi Tokay olarak kaydedilmiştir. GA2, (78. şiir).

^{1a} قَابَقْ وَرِيْن: İki yay aralığı kadar. Kur'an-ı Kerim, Necm, 53/9. bk. Ekler: 1.

* Hasan Sezāyī'nin Dīvānında V dördlük halinde kaydedilmiştir. HSD, s. 323-324.

^{1abcde} māhun/ şāhun/ ħāhun/ āhın/ rāhın: Bu ifādeler, HSD'de nazal (ñ) ile yazılmıştır. / İe itdin: itdigüñ HSD.

Söyle ʿaşıq bāʿiṣ-i āhun nedür
Derdiyle ʿazm itdin rāhun nedür

II- Var ise bir yāra oldın mübtelā
Kim seni vaşlından itmişdür cüdā
ʿĀşık-ı şādık iseñ söyle bana
eyzan

III- Yağdı yandurdu seni ʿışkun odı
Nālişüñ ʿuşşākı hayretde qodı
Gözyaşın kim gördi senden el yudı
eyzan

IV- Āteş-i ʿaşıka yanar pervānesin
Baş [u] cāna qalmayan dīvānesin
Gel **Sezāyī**den bugün uyanasın
eyzan

-80-*

mefʿūlū fāʿilātū mefāʿilū fāʿilūn

1- Ber cān-i hāricī zede-em pençe çün esed
Hūn-i Hüseyn mī-ṭalebem yā ʿAlī meded

Men hāk-i āsitāne-i tora eger dem-sened
Hāqḳī Hüseyn rūḥ-i ḥüsn yā ʿAlī meded

3- Dilber-i perī ve şest raḳībān cūdī vedet
Bād-ı vedet kesī çe koned yā ʿAlī meded

^{IIa} oldın: olduñ / ^{IIc} ʿĀşık-ı şādık iseñ: Tālib-i vaşlı mısın *HSD*.

^{IVa} ʿaşıka: hicre *HSD*.

* *GAŞ* te (dipnot no: 73-75), “Yavuz Sultān Selīm, hasmı İsmāil Safevī’nin: Ālem tehī zi-merdum u pur şod zi-dīv u ded / Bā-dīv u ded çi çāre konem yā Alī meded” sözlerine karşılık olarak bu manzumeyle cevap verdiğiine değinilmiştir.

mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

I- Dilâ geldi yine eyyâm-ı mâtem
Bu rûz-ı bî-vefâda olma hürrem
Hemân hasretle kân ağla dem-â-dem
Muḥarremdür meded iy dil Muḥarrem

II- Bugün ol bir siyâh gündür ki iy cân
Şehîd oldu o sulṭân-ı şehîdân
Bugün ehl-i muḥabbet eyler efgân
eyzan

III- Bugün derdile devreyler felekler
Bugün hasretle âh eyler melekler
Siyâh-püş oldu aşḫâb-ı dilekler
eyzan

IV- Ḥudâ ba'ṣ eyleyüp Cibrîl emîni
Ḥüseynüñ debredirken beşigini
Döküldi ḥâke ḥûn-ı nâzenîni
eyzan

V- Şabâḥ-ı ḥaşrederek Fâṭıma ane
Ciger-küşem diyü başlar fiğâne
Gözünden kanlar aqsun dâne dâne
eyzan

* MÜŞBD, 207-208.

^{IIa} bir siyâh: seyih / ^{IIb} oldu: ol MÜŞBD.

VI- Bu ayda hāke düşdi mäh-ı enver
Hafid-i fahr-i ʿalem ibn-i Haydār
Vücüd-ı nāz-perver qaldı bī-ser
eyzan

VII- Bugün laʿnetle yād eyle Yezīdi
Hudānuñ düşmeni melʿūn ʿanīdi
Şehīd itdi dirīgā ol saʿīdi
eyzan

VIII- Dilā Müştākī-veş Haydarīyüz
Velī rakz u cehāletden beriyüz
ʿAlīnūñ Kanberinūñ çakeriyüz
eyzan

M 20^b

-82-*

I- Zabt itdi bir şūh mülk-i fevādı
Hübān-ı ʿaşrın vālā ney-zādı
ʿIşq itdi gönüm[i] maḥrūm sādi
Yā Rabb Hādī ḥaşşal murādı
لَنْتَ الْكَيِّمُ لَنْتَ الْجَوَادِي

II- Peyveste ʿarşa ney gibi zārum
Hiç bir maḫāmda yoḫdur qarārum
Bir şāh-nāze ḥaz dūçārum
eyzan

^{VIIb} düşmeni: düşmanı *MÜŞBD*.

^{VIIIa} Müştākī-veş: Müştāk-veş biz *MÜŞBD*.

* vezin bozuk.

^{Ic} لَنْتَ الْكَيِّمُ لَنْتَ الْجَوَادِي: Cömert olan, ihsān eden, Allāh'ın isimlerinden.

III- ʿĀşık olanlar gerçi kim olmaz
Göç sırr-ı ʿışkuñ keşfi hem olmaz
Āh itsem olmaz itmesem olmaz
eyzan

IV- Sahbā-yı ʿışka peymāne gönlüm
Şemʿ-i firāka pervāne gönlüm
Leylāsın ister dīvāne gönlüm
eyzan

V- Şermende itme ceşş-i ʿadūdına
Vuşlat naşib it ol ʿişve-hūdına
Geçmem ölünce bu ʿarżudan
eyzan

VI- Ecnād-ı aʿyād eṭrāfım aldı
Bī-çāre gönlüm ortada kaldı
Āteş kıızışdı gavğa çoğaldı
eyzan

VII- Üftāde-şifat pāmālı ḥasret
Dil dāğ-ı miḥnet meʿcūr-ı vuşlat
Senden ʿināyet senden hidāyet
eyzan

M 21^a

-83-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

I- Nağş ider nün-ı ʿalevle kalb-i sūzānum ʿAlī
Çağırur cüy-i sirişküm çeşm-i giryānum ʿAlī

* M' de 21^a vırağının alt kısmına “Çankırılı Ḥayrī” notu yazılmıştır. İzzet Molla'nın Divānında “Tercī-i Bend-i Münācāt Ez-Şāh-ı Velāyet” başlığıyla kaydedilmiştir. *KİMD*, s. 653.

^{1a} nün-ı ʿalevle: nevk-i ʿalevle *KİMD*.

Gel yetiş imdādıma iy şāh-ı merdānum ʿAlī
Dūzaḡ-i firḡatde ḡoyma yandum īmānum ʿAlī
Kevşerin sākīsisin ḡandur beni cānum ʿAlī

II- Āl-i beytüñ ʿışḡına söndür bu nār-ı ḡasreti
Teşne-ḡān senden ümīd eyler şarāb-ı vuşlatı
Gülmesin aḡvālime şāhum Muḡammed ümmeti
eyzan

III- Āl-i beytinden dirīḡ itdi felek māʿü'l-ḡayāt
Çeşme-i āb-ı beḡāyı görsem itmeme iltifāt
Bu dil-i sūzānuma senden olur senden necāt
eyzan

IV- Nūr-ı çeşm-i Fāḡıma maḡdūm-ı aʿzam ʿışḡına
Şāh-ı taḡt-ı Kerbelā sıbt-ı mükerrrem ʿışḡına
Mest-i şahbā-yı şehādetden aḡan dem ʿışḡına
eyzan

V- Kesmez ümīdin yazup ʿİzzet ḡuluñ bu maḡḡaʿı
Çeşmüm[e] bir derḡeh-i ümniyyedir her mışraʿı
ʿArz-ı ḡālimdür sana ḡayrī-i zārın maḡlaʿı
eyzan

-84-

feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿülün

1- Fıkr-i vaşluñ ile her dem senüñ iy sīm-tenüm
Tenüm ateşde yandı şeb-i miḡnetde benüm
Benüm aḡvālimi ʿarz eyle şabāda meded
Meded oldum ḡamla ḡelsün o ḡonce dehenüm

Dehenüm dişleri vaşfuñ iderse yaraşur
Yaraşur ger dür ola benüm her bir suhanum

Suhanum cümle hikāyet ğam-ı zülfüñ ile
Ğam-ı zülfüñ ile bir kılcā kılpdur bedenüm

- 5- Bedenüm **Şevkī** o şūhın ğamı oķına hedef
Hedefe hā'il olur hāk idemem pīrehenüm

M 21^b

İlahī

-85-*

7+7 = 14'lü hece ölçüsü

- 1- Tehī şanmañ siz bizi dost yüzün görüp geldüm
Bākī devlet rūzigār-ı dost ile sürüp geldüm

Yalan degüldür sözüm sen açdın işbu gözüm²⁸¹
Dañ örtülmedi yüzüm ben dostā sorup geldüm

Yiri gök yaradıldı 'ışķıla bünyād oldu
Topraĝa nazar kıldı aķsuru turup geldüm

Bir çüb olup başıldum Manşūr gibi aşıldum
Elüm ile külümi göklere şavurup geldüm

- 5- Ādem oldum bilmedüm nefsum boynın urmadum
Yanıldum buĝday yidüm Cennetden soylup geldüm

* Yünus Emre'nin Dīvān-ı İlahīyātı'nda 15 beyit halinde kaydedilmiştir. YED, s. 381-382.

^{1a} şanmañ: görmen; bizi: beni / ^{1b} devlet: devrān YED.

^{2a} sen açdın işbu: bak yüzüme aç gözüm ^{8a} / ^{2b} yüzüm ben dostā sorup: izüm uş yoldan urup ^{8b} YED.

^{3b} aķsuru: aksurdı ^{4b} YED.

^{4a} gibi: oldum ^{13a} / ^{4b}: Hallāc panbuĝı gibi bunda atilup geldüm ^{13b} YED.

^{5a} oldum bilmedüm: olup turmadın; urmadum: burmadın ^{6a} / ^{5b} Cennetden: Uçmak'dan ^{6b} YED.

Nūh oldum Sübhān için çok çalışdum dīn için
Dīnüme dönmeyeni şuya ğark idüp geldüm

Eyyüb oldum tenüme cefā kıldum cānuma
Şığındum Sübhāna kırtları doyurup geldüm

Zekerıyyā oldum kaçdum kanum dört yana saçdum
Vardum kavağa düşdüm tenümi biçdirüp geldüm

İsā oldum kudretten bahāne bir avretten
İnāyet irdi Hakkdan ölüyi dirildüp geldüm

10- Mūsī oldum Tūra ağdum binüñ bir kelām kıldum
Maḥlūḳın ḥālın gördüm nolasın bilüp geldüm

Muhammedi bir gece Hakk oğudı Mi'rāca
Ser-te-ser uçdan uca bile yüz sürüp geldüm

Gördüm yidi Tamusını andan sekiz Uçmağın
Korğudan günāhumı anda sızırup geldüm

13- Yaluñuz Sübhānıdı peygamberler cānıdı
Yūnus daḥı pinhān şüret degüşüp geldüm

^{6a} Sübhān: Tūfān; çalışdum: dürişdim ^{7a} YED.

^{7b} Şığındum: Çagurdum; Sübhāna: Sübhān'ıma ^{9b} YED.

^{8b} Vardum: irdüm ^{10a} / ^{8b} tenümi biçdirüp: depem deldürüp ^{10b} YED.

^{9b} irdi: oldı; ölüyi dirildüp: ölü dirgürüp ^{12b} YED.

^{10ab} Mūsā'yla Tūr'a çıkdum bin bir kelime kıldum / Bu halāyık bilsünler anda bulunup geldüm ^{11ab} YED.

^{12a} Tamusını andan sekiz Uçmağın: Tamu'sın sekiz Uçmak kamusın ^{5a} YED.

^{13b} daḥı pinhān: hod pinhānıdı; degüşüp: degşürüp ^{15b} YED.

4+3 = 7'li hece ölçüsü

- I-** Elif Allahuñ kânı
Be Bağdâddur mekânı
Te Tañrınıñ aşlanı
‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- II-** Şe şābitdür sırrında
Cim cemālūñ nūrunda
Ħa Ħayātı ‘ilminde
‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- III-** Ħı Ħudānuñ yapısı
Dal delālet ħapısı
Zal zelilūñ ħapısı
‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- IV-** Ra rütbesi ħoludur
Ze ziyāde uludur
Sin sefīnem ħoludur
‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- V-** Şın şerī‘at enveri
Şad şafānuñ serveri
Dat za‘ifiñ rehberi
‘Abdü’l-ķādir Geylānī

* Kuddūsī Dīvānında 10 beyit olarak kaydedilmiştir. KUDD, s. 270-271.

^{Ic} aşlanı: arslanı KUDD.

^{IIa} sırrında: sırrından ^{2a} / ^{IIb} cemālūñ nūrunda: cemālī nūrından ^{2a} / ^{IIc} ‘ilminde: ‘ilminden ^{2b}KUDD.

^{IIIa} yapısı: kapısı ^{3a} / ^{IIIb} ħapısı: yapısı ^{3a} / ^{IIIc} zelilūñ ħapısı: zeliller kapısı ^{3b}KUDD.

^{IVabc} Re Rabbimi heman çok ze zebūndur özi tok ^{4a} / Sin sivāda meyli yok ^{4b}KUDD.

^{Va} enveri: serveri ^{5a} / ^{Vb} serveri: rehberi ^{5a} / ^{Vc} za‘ifiñ rehberi: dalāletden berī ^{5b}KUDD.

VI- Tı tarīkat sultānı
Zı zāhirdür burhānı
‘Ayn ‘aşıqın ‘irfānı
‘Abdü’l-ķādir Geylānı

VII- Ğayın ğāyet zikri çok
Fe fenāda fikri yoķ
Ķāf ķudretde özi toķ
‘Abdü’l-ķādir Geylānı

VIII- Kāf kerāmetdür işi
Lām lāţıfdür cünbişi⁹⁹
Mīm maħabbet dervīşi
‘Abdü’l-ķādir Geylānı

IX- Nūn nazīri yoķ anuñ
Vāv vüçüdü zamānuñ
Hā himmeti cihānuñ
‘Abdü’l-ķādir Geylānı

X- Lām-elifdür mekānı
Ye yoķ durur nişānı
Bu **Hākīnūñ** sultānı
‘Abdü’l-ķādir Geylānı

^{VIc} ‘irfānı: nişānı ^{6b}KUDD.

^{VIIc} ķudretde: kāyetde ^{7b}KUDD.

^{VIIIb} lāţıfdür: letāfet ^{8a}KUDD.

^{IXc} himmeti: hatmi bu ^{9b}KUDD.

^{Xc} Hākīnūñ: Kuddūsīnıñ ^{10b}KUDD.

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

I- İlahî luṭf [u] rahmet ƙapusın aç
Bizi ğayrı ƙapuya itme muhtâç
‘Aṭānuñ zerresidür taht-ile tâç
Bizi ğayrı ƙapuya itme muhtâç

II- Açılsun ƙullara ol ulu dergāh
Ƙolay gelsün ƙamuya müstaƙim rāh
Sana muhtâç iken her bende her şāh
eyzan

III- Nebīlerde olan enver haƙıyçün
Velīlerde olan esrār haƙıyçün
Meşāyiḥde olan eṭvār haƙıyçün
eyzan

IV- Cemāl-i ḥazretinüñ behceti-çün
Celāl-i ḥazretinüñ heybeti-çün
Muḥammed Muştafānuñ ḥürmeti-çün
eyzan

V- Bu Derviş Nürinüñ ol dest-giri
Elin al dā'imā ƙaldur faƙiri
Müyesser eyleyüp ḥayr-ı keşiri
eyzan

* *AEND*, s. 246-247.

^{IIc} Sana: Saña *AEND*.

^{IVa} Cemāl-i: Cemālün / ^{IVb} Celāl-i: Celālün *AEND*.

^{Va} derviş Nürī: düşmüş Nürī *AEND*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Eyyūbam [dil]-mübtelāyam derde dermān isterem
Āşıkam dil-ḥastayam cānuma cānān isterem

Yaķūbam ağladum Yūsuf için kıldum firāk
Yūsufam zindān içinde fażl-ı Raḥmān isterem

- 3- Mūsānuñ Ṭūrına vardum dost cemālin görmege
Gitdi ʿaqlum nā-geh ol dem sırr-ı Sübhān isterem

Bir mekāna gelmişem ki ol benüm yurdum degül³⁰⁸
Ḥızr ile zūlmete irdüm Āb-ı Ḥayvān isterem

Defter-i aʿmālümü yüklendüm itdüm ʿazm-i rāh
Menzil-i maķşūda Ḥaķḥdan emr ü fermān isterem

- 6- **Yūnus Emrem** bilmedi hīç kimseler ḥālin senüñ
Ḥālümü ʿarz itmege bir merd-i ʿirfān isterem

* *YED*, s. 410.

^{1b} cānuma: cāna *YED*.

^{2a} kıldum: çekdüm *YED*.

^{3a} görmege: görmeyi *YED*.

^{4a} gelmişem: varmışam *YED*.

^{6a} ḥālin senüñ: hālüm benüm *YED*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Mülk-i merdān-ı Hüdānuñ kār[1] zikrullāh olur
Tālib-i dīdār-ı Hāḫḫuñ yār[1] zikrullāh olur

Vuşlat-ı Mevlā dilersen iki 'ālem terkin ura
Sālik-i Rāh-ı Hüdānuñ kārı zikrullāh olur

Ehl-i dert ol söyleme bī-derde derdin sen sen ol
Dilde pinhān 'āşıḫuñ esrārı zikrullāh olur

Gel 'avāmile kelimāt itme ḫalbūñ mecc olur
Ehl-i tevḫīdin müdām güftārı zikrullāh olur

- 5- Gitmesün Seyyid Nizāmoğlu dilinden zikr-i Hāḫḫ
Zulmet-i dil şehrinüñ envārı zikrullāh olur

Na't-i Şerīf Yazıldı

-90-

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

- 1- Ḳapundur melce²-i cümle ḫalāyık yā Resūla'llāh

Türāb ----- 'arşa fā'īḫ yā Resūla'llāh

- 2- Ne dirsem zāt-ı pāküñ andan a'lādur fazīletde
Sana Hāḫḫ didi zīrā vaşf-ı lāyık yā Resūla'llāh

* SYND, s. 239.

^{1a} Mülk-i: Merd-i SYND.

^{2a} ura: ur / ^{2b} kārı: vārı SYND.

^{3a} derdin sen sen ol: derdi-i ḫalūñi / ^{3b} 'āşıḫuñ: 'āşıḫuñ SYND.

^{4a} mecc: hec SYND.

-91-*

6+5 = 11'li hece ölçüsü

I- Gel iy dervîş Hakk[1] bulayım dirsen
Bir kâmil mürşide varmayinc'olmaz
Resûlûñ cemâlin göreyim dirsen
Bir kâmil mürşide varmayinc'olmaz

II- Niceler gezeler mürşid ârâyı
Aryanlar buldı derde devâyı
Biñ yıl [da] okusan aqdan qarayı
eyzan

III- **Yünus Emrem** bunda ma'nâ var didi
Hâzret-i Mûsâya Hızra var didi
Bir kâmil mürşide sen de var didi
[eyzan]

M 23^b

-92-

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

I- Bana zulm itme meded cürmümi 'afv eyle benüm
Sînem cevriyle yakma dil-i beytü'l-âzenüm
Eşk-i çeşm-ile kıvılcık kıvılcık boyandı pîrehanüm
Derd-i qahruñla yıqıldı qal'a-i burc-ı bedenüm
İy cefâ-pîşe nazâr kılcık dil-i zâruma benüm
Şimdi cevruñle tarab olmada iqlîm-i tenüm

* Bu manzume, Âşık Yünus veya diğeri Yünuslara ait şiirler arasında, 6 dörtlük halinde kaydedilmiştir.
YED, s. 692-693.

^{IIa} gezeler: giderler YED.

^{IIIa} Emrem: Emre; didi: indi ^{6a} / ^{IIIb} didi: imdi ^{6b} / ^{IIIc} didi: dindi ^{6c} YED.

II- Şabr-ı güç derde esîr oldu gönül çâresi yok
Hâşre dek zulm tükenmez ardı yok arası yok
Çokdur aşık düşen amma ben gibi âvâresi yok
Mâhir-i şan'at-ı ışık yüzümün karası yok
eyzan

III- Elem-i firkat-ile başıma tār oldu cihân
Sırr-ı ışık-ile âteşe yandı nîrân
Gözümde yaş yanında katre degildir ummân
Mâtemüm tutdı siyâh câme büründi ekvân
eyzan

IV- Âh idüp nağra-zen olsam ışık-ı hüsn ile şehâ
İns [ü] cin hayretde kalup titrer idi arz [u] semâ
Derd [ü] ahile cihân toptolu oldu güyâ
Kopdı uşşâk arasında velvele-i vâveylâ
eyzan

V- İtdigin cevr-i eziyyet kılına gayrı yeter
Beni öldürdi firâkın günleri iy gül-i ter
Câme-i tebdîl ideli buldı cemâl zînet-i fer
Oğu uşşâkî 'Atâ zikr-i cemîlin ezber
eyzan

fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

- 1- Korkaram yār olup mel'ânet-i İbn-i Ziyād
İtdirir Mālike dūzahta Yezīdi āzād

Nice şöhretleri āşüfte biribirinden
Küfr ü 'adāvetleri de biribirinden müzdād

Birisi kāfir-i muṭlaq birisi gebr-i şarīḥ
Birisi zulm-i cism birisi maḥz-ı bī-dād

Biri Fir'avna mümāşil biri Ebū Cehle nazir
Biri Nemrūda mu'adil biri şibh-i Şeddād

- 5- Biri biri ile tā maḥşere dek paylaşalar

لَشَيْءٍ اللَّهُ يُعَيِّدُهُمْ وَشَيْءٍ يَلِينُ نِيَادُ

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Yapdı bu kûbbe-i pür-nûrı şehensâh-ı cihân
Dest-i 'adāvetle olmuşdı muḳaddem vīrân

- 2- Necl-i zī-şānını yāver ide ol pādişāhum
Fāṭıma bint-i Esed māder-i Şīr-i Yezdān

* İzzet Molla'nın Dīvânında "Kıt'a Der-Nefrîn-i İbni Ziyād" başlığıyla kaydedilmiştir. KİMD, s. 710.

^{2b} 'adāvetleri: 'udvānları da KİMD.

^{3b} cism: mücessem KİMD.

^{4a} Ebū: Bū KİMD.

^{5b} لَشَيْءٍ اللَّهُ يُعَيِّدُهُمْ وَشَيْءٍ يَلِينُ نِيَادُ: Allāh'ın laneti İbn-i Ziyād'ın üzerine olsun.

* İzzet Molla'nın Dīvânında "Kıt'a Der- Vasf-ı Kubbe-i Māder-i Hayder-ı Kerrār" başlığıyla kaydedilmiştir. KİMD, s. 766.

^{1b} 'adāvetle: 'udvān ile / ^{2a} pādişāhum: pādişehe KİMD.

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

- 1- Yapıldı k̄ubbe-i p̄ür-n̄ürü Z̄ü'n-n̄üreyn-i z̄ī-ş̄ānuñ
Cenāb-ı cāmi'ü'l-Ḳur'ān 'Osmān bin 'Affānuñ
- 2- Murādı ancak aşhāb-ı Resūlullāha h̄idmetdür
İlāhī dest-ḡiri olsun anlar şāh-ı devrānuñ

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- I- Bendeyem ben cān ü dilden pādīşāhumdur 'Alī
Gözlerüm n̄ürü cihānda bedr-i māhumdur 'Alī
Yolına h̄āk oldıgum n̄ür-ı siyāhumdur 'Alī
Ḳıble-gāhumdur Muḥammed secde-gāhumdur 'Alī
- II- Ben ḥüsn-i ḥulḳ-ı Rızānuñ bir muḥibb-i āliyem
Ḥamdülillāh kim ḥasedle kibr ü kinden ḥāliyem
Şāh Ḥüseyn-i Kerbelānuñ baş açık 'abdālyam
eyzan
- III- Şāh Zeyne'l-ābidindür Bākır ile Ca'fer'i
Biliñüz bunları sevendür imān ile dīn eri
Dā'imā söyle bu nuḳı olmayasın serseri
eyzan

* İzzet Molla'nın Dīvānında "Der- Vāsf-ı Kubbe-i Hazret-i 'Osmān Bin 'Afrān r.a." başlığıyla kaydedilmiştir.
KİMD, s. 764.

^{1b} bin: ibni *KİMD*.

* *ŞİH*, s. 301.

^{1a} Bendeyem: Bendesiyem / ^{1b} cihānda: ziyāsı / ^{1c} n̄ür-ı siyāhumdur: p̄üştü penāhumdur *ŞİH*.

^{IIa} Ben: Men *ŞİH*.

^{IIIa} Ābidindür: Ābidin hem / ^{IIIb} sevendür: sevmektir; ile: hem *ŞİH*.

M 24^b

eyzan

IV- Mūsī-i Kāzım her kim bildi oldu ehl-i Hakk
Gel şāhum şāh ‘Alī Mūsī Rızādan al sebağ
Ten gözin giderüp sen cān göziyle aña bağ
eyzan

V- Şāh Taķī vü bā Nākī’nüñ kulı ol sen bahtiyār
Bunları sevene rahmet eyledi Pervārdigār
Mü’min olanlar bu nuṭķı zıkr iderler āş-kār
eyzan

VI- ‘Askerin ‘askeri olmak dilersen iy penām^{VIa}
Kıla gör sen hānedān-ı Aḥmedi bulğıl tamām
Ḥatm olırsardur imāmet Mehdīde بِحَيْثُ الْإِنَّمِ
eyzan

VII- İy Ḥaṭāyī gāfil olma işbu dünyā fānīdür
Her ne kim geldi vücūda ‘ālemüñ mihmānıdır
Bu kelāmı vird idinmek ‘ārifüñ erkānıdır
eyzan

Beyt

IVc gözin: göziünü *ŞİH*.

Va sen: ey *ŞİH*.

VIa ‘Askerin ‘askeri: Askeri’ye asker; penām: hümām / VIb Kıla gör sen: Kıl tevellā *ŞİH*.

VIc بِحَيْثُ الْإِنَّمِ: Bütün yaratılmışlar arasında.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Sālik-i kūy-ı beḳāyam bu fenāyı neylerem
‘Āşık-ı dīdār-ı Hāḳḳam ma‘adāyı neylerem

Cezbe-i Hāḳḳ-ıla çekildüm lā-mekān-ı vaḥdete
Dü-cihāndan geçmişem mülk-i sivāyı neylerem

Çün şehādet cāmını şundı yine sākī ezel
Oldum ihyāsı anuñ bu Kerbelāyı neylerem

Baş açık ‘üryān ‘ışık-ı hüsn-i cānān olmuşam
‘Āriyetdür çünki bu tāk [u] ḳabāyı neylerem

- 5- Cevher-i zāt-ı maḥalli ile çün ben zinde olmuşam
Resmiyā elvān-ı **Naḳşī** bu riyāyı neylerem

Beyt

mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

- I- İki Maḥmūd ikidür Beyāzid Hān
İkidür Āl-i ‘Osmānda Süleymān
Muḥammedle Murād Muştafā dōrt
Selīm üç Aḥmed üç hem üçdür ‘Osmān
Selāṭin selāsında birerdür
Biri ‘Abdulḥamīd İbrāhim Orḫān

* ERD, s. 384-385.

fe'ilatün fe'ilatün fe'ilün

- 1- Düşeli bu ırışkuñ cānum iline
Beni düşürdi bu hālkuñ diline

Akdı gözlerümden kanlu yaşların
İllā yaşum dilemezem siline

Zirā akdukça gözümden kanlu yaş
Hōş teselliler gelür şu ben kulına

Hōş yaraşur ırışıklara göz yaş^{1b}
Kim ki her kim ırışıkdur gözinden biline

- 5- Ben bu ırışkdan bir nefes ayrılmazam
Ger yüregüm şerha şerha diline

ırışkile geçen bir demimi virmezem
ırışksuz geçen ömrümüñ biniñ yılına

Qalması nām u nişānı zerrece
Ġarqa virdi gitdi ırışkuñ siline

- 8- İsmi resmi **Eşrefoğlı Rümīniñ**
Kül olup şavrıldı ırışkuñ yiline

Midhat-1 ırAlī

^{1b} düşürdi: bırakdı *ERD*.

^{2a} Gözlerümden yaşıla kān akıdır ^{2a}*ERD*.

^{3b} şu: - *ERD*.

^{4a} ırışıklara göz: ırışıka gözi / ^{4b} her kim ırışıkdur: ırışıkça gözinden *ERD*.

^{6a} geçen: ben / ^{6b} geçen: olan; biniñ: biñ *ERD*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Derd [ü] şihhat bizdedür biz ʿāşıkān-ı Haydaruz
Mürde-gān-ı Haydaruz dil-zindegān-ı Haydaruz

Sırrımızla āşinā her demde rūḥ-ı Murtażā
Şüretā cismüz velī maʿnīde cān-ı Haydaruz

İbn-i ʿammī Muştafādur mültecā-yı ʿāşıkān
Ḥamdülillāh kim eḥaşş-ı bendegān-ı Haydaruz

Dönmeyiz [ḥubb-ı] ʿAlīden Rāfızī dirlerse de
Biz muḥibb-i cān-fedā-yı ḥānedān-ı Haydaruz

- 5- Ḥāriciler Zü'l-fiḳār-ı nuṭḳı[mı] ʿİzzet bilür
Ḥaşm-ı Āl-i Beyte seyf-i bī-emān-ı Haydaruz

M 25^b

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün

- 1- Meded ʿāşilere himmet seniñdür yā Resūlallāh
Ne ḥāl ise yine ümmet seniñdür yā Resūlallāh

Buyurmuşdın olur āḫir zamānda ümmetüm ʿāşī
Birisi işte ben şoḫbet seniñdür yā Resūlallāh

ʿİnāyet-i Ḥudāya kullarında yokdur istiḫkāk

* İzzet Molla'nın Dīvānında "Der-Midhat-i Hazret-i ʿAyy-i Hayder (Kerrem ʿAllāhu Vecheh)" başlığıyla kaydedilmiştir. *KİMD*, s. 707.

^{4a} [ḥubb-ı] -*M*.

^{5a} nuṭḳu: nuṭḳumu *KİMD*.

* İzzet Molla'nın Dīvānında "Der Na't-i Resūl-i Ekrem" başlığıyla kaydedilmiştir. *KİMD*, s. 708.

^{1a} ʿāşilere: ʿāşileriz *KİMD*.

İki dünyadaki devlet seniñdür yâ Resûlallâh

Eger şemm itmeseydi büy-ı luţfuñ bülbul ötmezdi

Gül-i raʿnâdaki nükhet seniñdür yâ Resûlallâh

- 5- İştmişdüm ki bir ʿâşî kuluñmuş kendiñi bilmez
Naşıl mücrim ise ʿİzzet seniñdür yâ Resûlallâh

-102-*

fâʿilâtün fâʿilâtün fâʿilâtün fâʿilün

- 1- Mülk-i merdân-ı Hudānuñ kârı zikrullâh olur
Tâlib-i didâr-ı Haqquñ yâr[1] zikrullâh olur

Vuşlat-ı Mevlâ dilersen iki ʿâlem terkin ura

Sâlik-i râh-ı Hudānuñ kârı zikrullâh olur

Ehl-i derd ol söyleme bî-derde derdin sen sen ol

Dilde pinhân ʿâşıkın esrârı zikrullâh olur

Gel ʿavāmile kelimât itme qalbiñ mecc olur

Ehl-i tevḥîdin müdām güftârı zikrullâh olur

- 5- Gitmesün **Seyyid Nizāmoğlu** dilinden zikr-i Haqq
Zulmet-i dil şehrinüñ envârı zikrullâh olur

-103-*

* SYDN, s. 239. M'de, 89 numaralı manzumenin aynıdır.

^{1a} Mülk-i: Merd-i SYND.

^{2a} ura: ur / ^{2b} kârı: vârı SYND.

^{3a} derdin sen sen ol: derd-i ḥalüñi / ^{3b} ʿâşıkın : ʿâşkuñ SYND.

^{4a} mecc: hec SYND.

4+3 = 11'li hece ölçüsü

I- Feth olunca Hakkdan yana yolumuz
Gönül şabr eyle şükr eyle bir zamān
Açılınca dost bağında gülümüz
Gönül şabr eyle şükr eyle bir zamān

II- Hakkdan irse kula bir gün sa'adet
Kalmaz yolda lā-büt olur hidāyet
İrişince cezbe ile 'ināyet
eyzan

III- Menāzile merātibē varınca³⁴³
Maḳāmātı dürlü dürlü görünce
Dost iline cezbe ile varınca
eyzan

IV- Nūr-ı Hakk ile Tālīb ire murāda
Gide hicāb ḳalmaya hiç arada
İrişince ol ḥazret[den] irāde
eyzan

* TMA'da "Nevā ilāhī" başlığıyla kaydedilmiştir. TMA, I.C s. 76. M' de IV. bent 25^ada yazılıdır.

^{Ibd} şükr: sabr TMA.

^{IIa} bir gün: bu gün TMA.

^{IIIa} varınca: irince / ^{IIIb} Maḳāmātı: Maānī; görünce: görölünce TMA.

^{IVa} ire: irer / ^{IVc} İrişince: Yetişince TMA.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- İy 'acep bilmem nedür yā Rab bu derdin çāresi
Gün gün artar hiç oñulmaz yüregimüñ yāresi

Yüregimüñ yāresine hiç tabīb kılmaz 'ilāç
İy 'acep var mı ola bencileyin bī-çāresi

Çāresi bī-çārelıkdür yine bu derdin hemān
Bu belā burcındadır 'āşıqların seyyāresi

Bağrı başlı gözi yaşlı cigeri delük delük
Olmışam 'ālem içinde 'ışkımüñ āvāresi

- 5- Dünye-i mekkārenüñ her kim dolaşdı mekrine⁴⁸
Gitmede gitmeyiser anuñ yüzünüñ kıaresi

Dost yolında 'āşıkı ger pāre pāre kılısar
Dönmeye dost dost diyü çağıra her pāresi

Her kim inler bu belādan varsun ol 'āşıq degül
Görsün ana neylemişdir nefsinüñ emmāresi

- 8- **Eşrefoğlı Rümī** bu 'ışka giriftār olalı
Düşdi bir deryāya kim yokdur anuñ kenāresi

* Eşrefoğlı Rümī'nin Dīvānında 9 beyit halinde kaydedilmiştir. *ERD*, s. 420-421.

^{2b} ola: dağı *ERD*.

^{3b} Bu: Çün; seyyāresi: sitāresi *ERD*.

^{4b} 'ışkımüñ: 'ışkımüñ *ERD*.

^{5a} mekkārenüñ: mekkāreye; mekrine: tā ebed ^{6a} / ^{5b} Gitmede: Gitmedi ^{6b} *ERD*.

^{6a} pāre pāre kılısar: kılısalar yüz biñ pāre ^{8a} / ^{6b} Dönmeye: Düşmeye ^{8b} *ERD*.

^{7b} Görsün ol bir aña neyle dünyānuñ mekkāresi ^{5b} *ERD*.

^{8a} 'ışka: derde ^{9a} *ERD*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

1- Cān [u] dil şehrin ezelden eyledi ya^{1a}mā-yı ıışk
Ol vecihden düşdi bu  alem[ler]e gavgā-yı ıışk

Gel gülistān seyrin eyle  ık kafesden ā hezār
Cennet-i  udse  ur c it bulasın me^{2a}vā-yı ıışk

Derde düşenler bilürler ehl-i derdin h lini
G r nice  a ılları Mecn n ider Leyl -yı ıışk

4-  unki mevc d nu k imiş  alemde ıışk  ā'im-ma ām
Bize bildürdi **Fen y ** rehber-i Mevl -yı ıışk

mef 'l n mef 'l n

I- Dil [ ] c n hiç karar itmez
Tecell  eyle y  All h
Eşiginde[n] karar itmez
Tecell  eyle y  All h

II- Nider  aşık hay l t 
Nider na ş-ı ma  l t 
Cem lind r m n c t 
Tecell  eyle y  All h

* Fen y  Cennet Efendi'nin D v nında 5 beyit halinde kaydedilmiştir. *FCED*, s. 356.

^{1a} eyledi: eyledün *FCED*.

^{2a} ā: ey *FCED*.

^{3a} düşenler bilürler: d şend r bilenler; derdin: derdün / ^{3b}  a ılları:  arifleri *FCED*.

* *TMA*'da IV dörtlük halinde kaydedilmiştir. *TMA*, I.C s. 231.

^{1c} karar: fir r *TMA*.

^{1b} na ş-ı: ma'şuk *TMA*.

III- Dil-hānesin seyrān eyle
Ken‘ān ilin virān eyle
Yūsufi Mıṣıra ḥān eyle
Tecellī eyle yā Allāh

IV- Cemālin şevkine düşdüm
İlāhī ğayrıdan geçdüm
Ḳanad açup sana uçdum
Tecellī eyle yā Allāh

V- Çün ‘aşıkdur sana Yaḳūb
Yüzün göster eyā maḥbūb
Yine sensin sana maṭlūb
Tecellī eyle yā Allāh

M 26^b

-107-*

5+5 = 10’lu hece ölçüsü

1- Yandum yağıldum ben nār-ı ‘ışka
‘Andelīb oldum gülzār-ı ‘ışka

‘İşkuñ hevāsı eyledi ḥayrān
Oldum münādī pāzār-ı ‘ışka

3- Bezm-i Elestden mest olup geldüm
Ben bende oldum ḥünkār-ı ‘ışka

III - TMA.

^{4a} şevkine: fikrine ^{IIIa} TMA.

* Kubbe Şeyhi Süleyman; Vefatı; 1115 (M. 1703). TMA, I.C s. 232.

^{2ab} Zülfü hevāsma olalı ḥayrān / Olmuşam Mansur berdār-ı aşka ^{2ab} TMA.

Feth itdi qalem çün nür-ı zātı
Müstagraq oldum envār-ı ışqa

Dost cemāline olalı hayrān
Oldum münādi pāzār-ı ışqa

- 6- Nice Süleymānlar geldi cihāna
Ben Süleymānam serdār-ı ışqa

-108-

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Yā Resūlallāh cemālin قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ
Ketb olunmuş levh-i ruhsārında اللهُ الصَّمَدُ
- 2- ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ
N'ola řānında denilse ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ

Na'atiye*

-109-

mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

- 1- Bu miħnet-gāh-ı 'ālemde ğarībem yā Resūlallāh
Mekānumdan cüd[ā] bir 'andelībem yā Resūlallāh
- 2- N'ola çāk-i girībān eylesem řevķ-ı viřāline
Ferāğat-kerde-i řabr u řekībem yā Resūlallāh

^{6a} Süleymānlar: Süleymān TMA.

* Şeyh Mustafa Zekāyī Dīvānında, "Na't- Şerīf" başlığı mevcuttur. *MZD*, s. 11.

^{1a} قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ O, Allah'tır, bir tektir. / ^{1b} اللهُ الصَّمَدُ : Allah Samed'dir. // ^{2a} ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ : O'ndan çocuk olmamıştır. Kendisi de doğmamıştır. / ^{2b} ذُو الْخَيْلِ ذُو الْخَيْلِ : Hiçbir şey O'na denk ve benzer değildir. *Kur'an-ı Kerīm*, ihlās, 112/1-4. bk. Ekler: 2.

* *MZD*'de "Na't- Resūl" başlığı mevcuttur. *MZD*, s. 34.

^{2a} viřāline: viřāliñle *MZD*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün

- 1- Nūr-ı büstān-ı vilāyet gül-i bāğ-ı Yemen
Mazhar-ı sırr-ı Hüdādur Hāzret-i Veys'el-Ḳarānī

M 27^a

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Yanalum yaqılalum ıışķile sūzān olalum
Çekelüm hicr-i ğamuñ derdile nālān olalum
Hū diyüp kırtulamam iki cihāndan ūimdi
Bārgāh-ı Hāķķa yüz sürüben ğaltā[n] olalum
Geçelüm Lādan irüp meretebe-i İllāya
Nefy-i nefy eyleyelüm ūebbit-i Yezdān olalum
Āh ü vāh eyleyelüm meretebe-i hayretde
Kendümüzü yoķlayalum vāşıl-ı cānān olalum
5- Tālib-i rāh-ı hāķķat olalum leyl ü nehār
Seyfiyā Hāķķa irüp āleme sulţān olalum

* *TMA*'da "Hüseynī ilāhī" başlığıyla kaydedilmiştir. *TMA*, I.C s. 213-214.

^{1b} hicr-i: hecr ü *TMA*.

^{2b} sürüben: sürüyü *TMA*.

^{4b} yoķlayalum: yāvi kılub ^{3b} *TMA*.

^{5b} Seyfiyā: Hāzret-i *TMA*. *M'* de "Seyfi" diye geçmiş ama Seyyid Nizamoğlu Dīvānında yoktur.

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

- 1- Zihî cān kim münevverdür bugün nūr-ı tecellādan
Zihî dil kim mu'attardur hevā-yı ıışk-ı Mevlādan

Ḥarābāt içre ıuşşākı görüp ta'n itme iy zāhid
Ki ol rüsvā-yı ıışk olmuş gezer derd-i dil-ārādan

Cihānuñ mā-verāsından kұrpdur çeşme-i ıāşıķ
Dü-ālemden haber söyle daḡı bu ıarş-ı a'ladan

- 4- Ḥudānuñ ıāşıķı çoķdur velī Akşemse'd-dīn gibi¹⁰
Kıanı bir gerçek ıāşıķ yanar ol ıışk-ı Mevlādan

müstef'ilün müstef'ilün

- I- Mevlām vir ıışkıñı bana
Ḥayrānuñ olayum senüñ
Bülbül gibi cemālüne
Cānum nālānuñ olayum senüñ

- II- Yandur beni yandur beni
ıışkuñ şarābına kındur beni
Ser-ḡoş idüp döndür beni
Mihmānuñ olayum seniñ

* Akşemseddin Dīvānında 7 beyit olarak kaydedilmiştir. AKŞ, s. 362.

^{1a} cān: dil / ^{1b} dil: cān AKŞ.

^{2ab} - AKŞ.

^{3ab} - AKŞ.

^{4a} Akşemse'd-dīn: Şemse'd-dīn ^{7a} / ^{4b} gerçek: dertlü; yanar ol: kim yanupdur ^{7b} AKŞ.

* Nizamoğlu'nun Dīvānında VIII dörtlük halinde kaydedilmiştir. SYND, s. 485-486.

^{11b} ıışkuñ şarābına: ıAşķ meyine / ^{11d} Mihmānuñ: Mestānuñ; seniñ: senüñ SYND.

III- Göñül uşı sana uur
ıkuñ arābından itir
Bu tāc [u] hıradan getir
Üryānuñ olayum seniñ

IV- Seyyid Nizām olur hoca
Tut kendiñi sen ayruca
Gerek gündüz gerek gice
Devrānuñ olayum seniñ

M 27^b

-114-*

fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün

- 1- Derdimüñ dermānı sensiñ yā Muḥammed Muṣtafā
Göñlimüñ sulṭānı sensiñ yā Muḥammed Muṣtafā
Sırr-ı ev-ednāya mālīk eyyām-ı āyāt-ı Ḥa
Taḥt-ı levlāk āhı sensiñ yā Muḥammed Muṣtafā
Ben kim olam medḥine cür'et idem iy āh-ı dīn
Nūrı sensin māhı sensin yā Muḥammed Muṣtafā
4- Eyledi bār-ı güneh kadd-i **Nasūḥ**ı tūtyā
El-meded iy āre sensiñ yā Muḥammed Muṣtafā

^{IIIa} Bu cān uşın saña ^{5b} / ^{IIIb} Aşkuñ meyin baña ^{5a} / ^{IIIc} seniñ: sentüñ *SYND*.

^{IVa} Seyyid Nizāmođlı hācem ^{8a} / ^{IVb}: Ayurma kendinden yūcem ^{8b} / ^{IVc}: Eger gündüz eger gicem ^{8c} / ^{IVd}
Devrānuñ: Mihmānuñ ^{8d} *SYND*.

* Nasūḥı'nin Dīvānında 5 beyit olarak kaydedilmiştir. *MND*, s. 167.

^{2a} eyyām-ı āyāt-ı Ḥa: sensin ey mir'at-ı Ḥa ^{3a} *MND*.

^{3a} Ben: Men; āh-ı dīn: ah-ı dil ^{2a} / ^{3b} Nūrı sensin: Nūr-ı yā-sin ^{2b} *MND*.

^{4a} tūtyā: dü-tā ^{5b} *MND*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

I- Ravzana çün yüz süren bulur amān
El-amān iy faḥr-i ʿālem el-amān
Her gelen dil-ḥaste bulur tāze cān
El-amān iy faḥr-i ālem el-amān

II- Eyleseñ bir kerre luṭfiñla naḥar
Hiç derūnumda ḳalur mı bir keder
Ḳıl şefāʿat Ḥaḳḳdan iy nūr-ı başar
eyzan

III- Mazḥar olmaḳ isteyüp esrārına
Çünki geldin ḳabre pür-envārına
Merḥamet ḳıl naḥar-ı züvvārına
eyzan

IV- Anda kim medfūn ola nāzik tenüñ
Cennet-i aʿlāya beñzer medfenüñ
Dervīş ʿAbdullāh ğarībüñdür senüñ
eyzan

mefʿülü mefāʿlū mefāʿlū feʿülün

I- Şemʿ-i rūḥuna cism-i pervāne düşürdüm
Evrāḳ-ı dili āteş-i sūzāne düşürdüm
Bir ḳatre iken kendümi ʿummāne düşürdüm
Semā şafā cāna şafā rūḥa ğıdādur

* TMA'da "Sabā tevşih" başlığıyla ve II dörtlük halinde kaydedilmiştir. TMA, I.C s. 172.

II - TMA.

III - TMA.

* GA6'da Bestekar olarak Sultan Veled ismi geçmektedir.

II- İy şūfî bizüm şohbetimüz cāna şafādur
Hakḳ-ıla ezel itdigimüz ‘ahde vefādur
Biz cür‘amuzı nūş idegör derde devādur
eyzan

III- Diñle sözimi sana direm özge edādur
Dervīş olana lāyık ola ‘ışḳ-ı Hūdādur
‘Āşıkın nesi var ise ma‘şūka fedādur
eyzan

IV- ‘ışḳ-ıla gelün ṭālib-i cūyende olalım
Zevḳ-ile şafālar sürelim zinde olalım
Hāzret-i Mevlānāya gelün bende olalım
eyzan

M 28^a

-117-*

mefā‘ilün mefā‘ilün

I- Eyā ‘ālemlerin şāhı
Tecellī ḳıl tesellī ḳıl
Göñüller burcunuñ māhı
Tecellī ḳıl tesellī ḳıl

II- Cigerden eylerüm feryād
Bu benlik da‘vāsından dād
İkilikden ḳılup āzād
Tecellī ḳıl tesellī ḳıl

* Kurdoğlu, Veli Behçet; *Şair Tabibler*, İstanbul Fethi Derneği, İstanbul 1967. s. 90.

^{IIc} ḳılup: ḳılur *age*.

III- Döküp gözyaşını her ân
İnâyet kıl Raḥim Sultân
Cemâlınden kılup iḥsân
Tecellî kıl tesellî kıl

IV- Ḥabîbine bizi kıl yâr
Maḥabbet şem'ini uyar
Eyâ Leylî-şıfat dildâr
Tecellî kıl tesellî kıl

V- Bu **Merkezî** kuluñ cândan
Yine ister sehâ senden
Açup ḥüsnüñ niķâbından
Tecellî kıl tesellî kıl

Na'atiye
-118-*

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

- 1- İy risâlet burcunuñ ḥürşid [ü] mâh-ı enveri
V'ey nübüvvet mazḥarı âḥir zamân peygamberi
- 2- Ḥaḳḳ senüñ şānuñda Levlāk oḳudı yā Muştafa
Ya'ni sensin yā Muḥammed kâ'inātuñ serveri

* Kutlar, Fatma S.; *Sā'dī Dīvānçesi*, s. 218.

^{1b} V'ey: Ey *SADD*.

6+5 = 11'li hece ölçüsü

1- Meded kı1l derdime dermānum Allāh

Ki sensin cānuma cānānum Allāh

Timār eyle bana ben dertli oldum

İrüşdür derdime dermānum Allāh

Çamu maḥlūk sana ider dā'imā

Her biriniñ dilinde Sübhānum Allāh

4- Bu **Miskīn Yūnus**[uñ] çoğdur günāhı⁶³

Günāhundan ʿafv kı1l Raḥmānum Allāh

M 28^b

1- Beni bu nefsüm eyledi ḥayrān

Ġam mıdur itsem nāle vü efgān

Bağrımı yār gör anda neler var

Derd-i ğam-ıla toptoludur ħan

Āh āh emān yā Sübhān

3- Pervāneler var ŧem'e yanarlar

Āteş-i ʿışka sen de yūri yan

* Bu manzume, Āşık Yūnus veya diğeri Yūnuslara ait şiirler arasında, 6 beyit olarak kaydedilmiştir. *YED*, s. 769-770.

^{2a} eyle: eylen *YED*.

^{3a} ider dā'imā: yalvarur eydür / ^{3b} biriniñ: biri *YED*.

^{4a} Bu miskīn Yūnus: Miskīn Yūnus senün ^{6a} / ^{4b} Günāhundan ʿafv kı1l: Raḥīm'sin Raḥmet ü ^{6b} *YED*.

* Nizamoğlu'nun Dīvānında 7 beyit olarak kaydedilmiştir. *SYND*, s. 290-291.

^{1b} itsem: itmesem *SYND*.

^{2a} neler var: ne var gör / ^{2b} toptoludur: toptolıdur / ^{2c} -*SYND*.

^{3a} var: varur *SYND*.

Hay ne tūrursun naşıl yürürsün
Yollar ıssızdur qalmadı kervān
Āh āh emān yā Sübhān

Ťurma alış git menziline yit
Bāķi degildir sana bu devrān

- 6- **Seyyid Seyfi** gel mürşid elin al
Eyleye tā kim derdine dermān
Āh āh emān yā Sübhān

İlāhī Maķām-ı Nişābur

-121-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- I- İy şehid-i Kerbelāya ağlayan
Ağla mātemdür Muħarremdür bugün
Āteş-i ħasretle sīne dağlayan
Ağla mātemdür Muħarremdür bugün

- II- Sīnede serde gerekdür tağ ola
Ŗanlı yaşum dem-be-dem ırmağ ola
Ger dilerseñ menziliñ uçmağ ola
eyzan

- III- Gice gündüz iy Muħammed ümmeti
İdelim cāndan Yezide lā'neti
Ger dilerseñ ola Ĥaķķuñ rahmeti
eyzan

^{4a} tūrursun: durursuñ / ^{4b} kervān: kār-bān / ^{4c} -SYND.

^{6c} - SYND.

* HSD, s. 311-312.

^{IIa} tağ: dađ / ^{IIb} Ŗanlı yaşum dembedem: Ŗanlı yaşuñ dēdede / ^{IIc} menziliñ: menziliñ HSD.

^{IIIb} İdelim cāndan: İdelüm cān-ı / ^{IIIc} Ger dilerseñ ola: Dirseñ ire saña HSD.

- IV- Her seher şanma şafakla şebnemi
Açar kan ağlar felekler ol demi
‘Ālemi tutdı o Şāhuñ mātemi
eyzān
- V- Kimdür ol şāh-ı şehīd-i Kerbelā
Nūr-ı çeşm-i Murtażā āl-i ‘abā
Āb [u] ceddidür ‘Alī Muḥammed Muşafā
eyzān
- VI- Çār-yār ile Muḥammed iy sa‘īd
Oldılar tesmīm [ü] zaḥmıla şehīd
Kıydılar raḥm itmeyüp bunca pelīd³⁹
eyzān
- VII- İy Sezāyī bilmiş ol şāh-ı Hüseyn
Cümleye sevmekdür anı farz-ı ‘ayn
Şeksiz ehlullāha oldı nūr-ı ‘ayn
eyzān

M 29^a

Tercümān-ı Kemer

-122-

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1- Her kime kılsa nazar qalmaya benlik eşeri
Vaḥdet-i ḥarf idüp terk idilir cān seri

Açıla bāb-ı Hudā fetḥ ola ol Ka‘be-i dili
Varlıguñ maḥv idecek gire içerden içeri

^{IVb} Açar: Anda; ol: her / ^{IVc} o Şāhuñ: Hüseyniñ *HSD*.

^{Vc} Āb: Eb; Muḥammed: hem *HSD* (*M*’ de 2 hece fazla olmuş.)

^{VIc} pelīd: ‘anīd *HSD*.

Oğuya mekteb-i ʿirfānda gine ʿilm-i ledünnī
Bile ol hocasız kim ala andan haberi

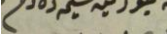
Görüp asmāda müsemmasını bir bir Hakkdan
Hayy-ı mutlakdur o kim cevher idermiş hāceri

5- İrişüp Hayy āyine āb-ı hayātı içürüp
Kim miñnetlerin kuşına gayret kemeri

Bu işāretdür o dört çekili hubb-ı çāre
On iki halkasıdur hūb imāmuñ haberi

Dört kerre dört idüp ol ismini itdi imā
Dört kitāp okudum dimesin oldı zeceri

Nice ihāta ider yer yüzini baħr-ı muħit
Dimek olur key kuşatdı beni ʿişka esrārı

Bunı kuşandın ise şaķın
Rūz [u] şeb ğafletini terk it olup āġāh seħeri

10- İki kat olduğına bu da işāretdür ʿaziz
Giderüp ikiligi gönlime aldım o biri

M 29^b

Niceler bu yolda nefsin ile cihād eylediler
Cān baş itdi fedā kana boyandı cigeri

Niceler cehizüm aldum diyü gögsi gömülür
Bilmediler bu rumuz içr[e] olan muʿteberi

Haber aldın mı kemer-beste nedir iy derviş
Anu bilürem dirseñ Haydarım ol kanberi

Ḥalka-i evvel bil oldı cihād Murtaẓā
Çeker iseñ anı sen sürmüş olursun Ḥaydarı

15- Ḥalka-i s̄anī bil ki efʿāl-i Resūl
Şevk-ı Muḥammedle anı çek bilesin peygamberi

Ḥalka-i s̄aliş bil ḥubb-u Ḥudādır dervīş
Çek añı ıŷķile cāna var ilerden ileri

Şeb-i Miʿrācda Muḥammede virildi yā Hū
Ḳadrini bil kendi kuşatdı Cebrāʾil kemeri

18- Şıdkıle mürşidine ḥizmet idenler Ḥamdī
Feyz-i Ḥaḳḳ zāhir olur nūr-ı Ḥudānuñ mazharı

M 30^a

İlāhī-[i] Yūnus

-123-*

5+5 = 10'lu hece ölçüsü

1- Ayırma beni senden Yaradan
Düşüp ölürem ben bu yaradan

Öldüğüm için gamı çekerem
Olur cānumı bir gün Yaradan

Ağlama direm şol gözlerime
Ḳanlı yaş akıtdı aḳdan ḳaradan

* Yūnus Emre'nin Dīvān-ı İlāhiyāt'ında 8 beyit olarak kaydedilmiştir. *YED*, s. 447-448.

^{2b} Olur cānumı bir gün: Ala cānumı yine *YED*.

^{3b} Kan yaş akıdır ag u karadan ^{4b} *YED*.

Varam yüz sürem şeyh eşigine
Bir hırka giyem yüz biñ pāreden

- 5- Dervīş Yūnusūñ budur maqşūdı
Al yārini señ çıka aradan

İlāhī-[i] Yūnus

-124-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- İy benüm sevgüli Mevlām senüñ ıışkuñ kimde var
Sen bilürsin kimse bilmez senüñ ıışkuñ kimde var³⁰⁸

Buğazında halka zencir ayağında külçe var
Dosta gitmek dilerseñ külçeleri kır da var

- 3- Bir şehir dosda gider uğradum yollar diken
Şirātı giçmek dirseñ ol dikenini kır da var

Seyirde bir bağçe gördüm dürlü çiçek anda var
Cennete girmek dilerseñ güllerini der de var

Çün işitmez bu kulağum gözlerimde perde var
Hakkı görmek dilerseñ perdeleri sil de var

^{4a} yüz sürem: kul olam ^{7a} / ^{4b} Bir hırka giyem: 'Abā dkinem ^{7b} YED.

^{5a} Derviş: Emrem; maqşūdı: murādı ^{8a} / ^{5b} Al yārini señ: İre yārine ^{8b} YED.

* Bu manzume, Aşık Yūnus veya diğeri Yūnuslara ait şiirler arasında, 7 beyit olarak kaydedilmiştir. YED, s. 740.
YED'deki "yā Hū" ibareleri M'de yoktur.

^{1b} kimde: cānda ^{2b} YED.

^{2ab} - YED.

^{3ab} - YED.

^{4ab} - YED.

^{5a} Çün: Hic ^{3a} / ^{5b} dilerseñ: ister isen ^{4a} YED.

- 6- İy bî-çāre **Emrem Yūnus** Hāḡḡa ırmağan gerek
Hāḡḡuñ ırmağanı tevḡīdini sūr de var

M 30^b

Na^cat-1 Şerīf Māhu[r]

-125-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- I- Eyleyen ʿuṣṣāḡı şeydā dā'imā
Ṭalʿatuñdır yā Resūlallāh senüñ
Derd ile āh itdiren şubḡ [u] mesā
Ḥasretüñdür yā Resūlallāh senüñ
- II- Merḡamet ḡıl ben ḡarīb āvāreye
Mücrimem raḡm eyle yüzi ḡāreye
Şefḡat itmek bî-kes [ü] bî-çāreye
ʿĀdetindir yā Resūlallāh senüñ
- III- Evliyānuñ gördiḡi luṭf-ı Ḥudā
Aşḡiyānuñ sürdiḡi zevḡ ü şafā
Enbiyānuñ buldıḡı rifʿat şehā
Devletüñdü[r] yā Resūlallāh senüñ
- IV- İy şefīʿa'l-müzniḡibīn nūr-ı Eḡad
Bir ḡarībüñdür **Naşūḡī** ḡıl meded
Bāb-ı luṭfuñdan kerem ḡıl itme redd
Ümmetüñdür yā Resūlallāh senüñ

^{6a} İy bî-çāre Emrem Yūnus: Bî-çāredir bu Āşık Yūnus ^{5a} YED.

* Muhammed Naşūḡī'nin Dīvānında 5 dōrtlük halinde kaydedilmiştir. MND, s. 195.

^{IIIa} Evliyānuñ: Aşḡiyāniñ ^{IVa} / ^{IIIb} Aşḡiyānuñ: Evliyāniñ ^{IVb} MND.

İlāhī-[i] Eşrefoğlu

-126-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- İy gönül bir derde düş kim anda dermān gizlidir
Gel qarış bir çatreye kim anda ʿummān gizlidir

Terk idüp nāmūsı ʿārı giy melāmet hırkasın
Bu melāmet hırkasında nice sultān gizlidir

Degme bir dervīş faķire hōr diyü kılma nazar
Ķalbinüñ her bir kūşesinde ʿArş-ı Raḥmān gizlidir

Nuṭka gelse cān ü dil bulur ḥayāt-ı cāvidān¹⁷
Dervīşüñ her bir sözinde āb-ı ḥayvān gizlidir

- 5- Gör Eşrefoğlu Rūmī baḥr-i ʿışka neyledi¹⁸
Cān u başuñ terk idüp cānunda cānān gizlidir

M 31^a

İlāhī-[i] Cemāl Ḥalvetī “Ķaramanlı”

-127-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Şafḥa-i şadrında dāimā ʿāşıkuñ efkārı Hū
Şākirin şükri Hüvallāh zākirin ezkārı Hū

* ERD, s. 223.

^{2a} melāmet: ferāgat / ^{2b} melāmet: ferāgat; nice: sırr-ı ERD.

^{3a} diyü kılma nazar: görüp hōr bakma kim / ^{3b} Ķalbinüñ: Gönlinüñ ERD.

^{4a} Nuṭka gelse: Muḥib ise ERD.

^{5a} Gör: Gör bu; ʿışka: ʿışkda / ^{5b} başuñ terk idüp: başından geçüp ERD.

* TRŞ, 3.C s. 971.

^{1a} dāimā: dāim; ʿāşıkuñ: şofinin TRŞ.

Nâleden ney deldi bağrum Hū deyup nālān ider
Mevleviler Meşnevīden başladı eşcārı Hū

Sidre seyrine muḥakḳak ırmeye Cibrīl Emīn
Olmasa anuñ dilinde dem-be-dem tekrārı Hū

Şūfī mesd oldı şafādan devrider yā Hū diyü
Münkir inkāruñ bıraḳdı eyledi ikrārı Hū

5- Ravza-i Hūda maḳām it iy Cemāl-i Ḥalvetī
Tā vücūduñ mülküne keşf ola bu esrār-ı Hū

Gazel

-128-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

1- Nice ben āh eylemeyem şabrile Eyyūb muyam
Dökerem bu gözyaşımı hicrile Yaḳūb muyam

Ana rahmine düşeli beni terk itmedi gam
Bilmezem ben bu gamın gözlerine maḥbūb muyam

İy bana ḫālib olan miḥnet-i gam derd-i elem
Terk eyle beni yāhū ben sana maḫlūb muyam

^{2a} bağrum: bağrım; deyup: diyu ^{3a} / ^{2b} eşcārı: eşzār-ı ^{3b} TRŞ.

^{4ab} - TRŞ.

^{5b} mülküne: şehrine TRŞ.

* Erdal, Tuğçe; *Sözlü Kültür Ve Yazılı Kültür Bağlamında Cönk ve Mecmualarda Fuzūlī Mahlaslı Şiirler*, s. 26-27. agm.'de, mahlas beytinin 1. mısraı alınmıştır. "Cönkleri ya da mecmuaları düzenleyen kişi/ler tarafından bu şiirler sözlü gelenekte icra edile edile 16. asır şairi Fuzūlī'ye ya da 19. asırda yaşamış olan tekke şairi ve de halk şairi "Fuzūlī"lere mal edilmiş olabilirler." (Bk., agm., s. 26).

Gāh elem gāh sitem gāh keder gāh cefā
Çekerem ben de bunları raķīb-i mergūb muyam

- 5- İy leb-i gonce **Fuzūlī** nice ған aғlamasın
Dest-i cūdile bükersin belimi mektūb muyam

Temmet

M 31^b

İlāhī-i

-129-*

mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün

- 1- Bu ıŝķ bir baħr-i ʿummāndur buña ĥadd-i kenār olmaz
Delīlüm sırr-ı Ƙurʿandur bunu bilende ʿār olmaz
Sübĥānallāh Sübĥānallāh her derdlere dermān Allāh

Süre geldük ezēliden pīrüm Muĥammed ʿAlīʾ den
Şarāb-ı lā-yezāliden ićenlere ĥarām olmaz

eyzan

Ĥaĥķile ĥaĥ olanların kendi nefsüñ bilenlerin
ʿıŝķ yolında ölenlerin ған bahāsı dīnār olmaz

eyzan

Ƙıyamazsañ bāŝ ü cāna ıraĥ dur girme meydāna
Bu meydānda nice başlar kesilür hīć suʿal olmaz

eyzan

- 5- Eger ʿāŝıķ iseñ yāre ŝaķın aldanma aġyāre

* Nizamoġlu'nun Dīvānında 7 beyit olarak kaydedilmiştir. *SYND*, s. 248.

^{1c} - *SYND*.

^{3a} olanların: olanlara; nefsüñ bilenlerin: özin bulanlara ^{5a} / ^{3b} ıŝķ: Dost; ölenlerin: ölenlere ^{5b} *SYND*.

^{4a} ırak: uzak *SYND*.

Düş İbrāhīm gibi nāre bu gülşende yanar olmaz
eyzan

Bağ şu Manşūrın işine halkı düşürmüş başına
Ene'l-Ḥaqqūn firāşına düşenlere tīmār olmaz
eyzan

Biz diriyüz dā'im ölmeyüz çüriyüb toprak olmayuz
Biz karanlıkda kalmayuz bize leyl ü nehār olmaz
eyzan

Delilüm sırr-ı Kur'andır كُنْ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ dur
İki kapulu bir hāndur bunda konan göçer kalmaz
eyzan

9- Seyfullāh sözünde mestdir şeyhinden almışdur destür⁴¹⁹
Dīvāne-rā kalem nisdür her dirse kanar olmaz

M 32^a

Ġazel-i Selāmī Efendi

Ḳuddise Sırruhu

-130-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

I- Dest-i kudretle yapılmış şun^c-i Mevlādur vücūd
Dü-sütün üzre binā şehir-i dilārādur vücūd
Zāhir aşğar [u] velī ma'ñide kübrādur vücūd

^{6a} düşürmüş başına: uşürmiş kalbine *SYND*.

^{7ab} - *SYND*.

^{8ab} - *SYDN*. ^{8a} كُنْ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ: Yer üzerinde bulunan her canlı yok olacaktır. *Kur'ān-ı Kerīm*, Rahmān, 55/26. bk. Ekler: 7. ;

^{9a} almışdur destür: aldığı destdür / ^{9b} nisdür her dirse: nistdür ne söylese ^{7b} *SYND*.

* Selāmī'nin Dīvānında "Der Vaşf-ı 'Ālem-i İnsānī Şun'ı 'Acīb-i Sübhānī" başlığıyla kaydedilmiştir. *SELD*, s. 62-63.

^{1c} velī: ülā *SELD*.

Mebde-i eşcâr-ı ʿâlem tuḥm-ı eşyâdur vücūd
Çâr-ı ʿunşur maḥzeninde kenz-i aḥfâdur vücūd

II- Aḥsen-i taḫvîmde ḥalk itdi Cenâb-ı Kibriyâ
On sekiz biñ ʿâlem üzre ḳadrini itdi ʿalâ
Zât-ı ʿâlemsin şıfâtuñ oldı cümle mäsivâ
Maḳşad-ı aḳşâ-yı ʿâlem rûḥ-ı dünyâdur vücūd
Cism-i dehre şübhesiz bâdî-i iḥyâdur vücūd

III- Ḥaḳḳ seni ḳıldı mükerrrem şekl-i insân eyledi
Secde içün hep melek cinsine fermân eyledi
Âdeme baş egmeyen merdûd[1] şeytân eyledi
Ḳıble-i ḥabl-i melâ'ik beyt-i ʿulyâdur vücūd
Mazhar-ı taʿlîm-i esmâ hem müsemmâdur vücūd

IV- لُقُتْ لُقُزَا maḥzenisin sırr-ı Sübhân sendedür
Maḥrem-i ʿilm-i ledünsin ḥızr-ı Ḳurʿân sendedür
Âşinâ-yı *men ʿarefsin* ʿilm ü ʿirfân sendedür
Menzil-i nûr-ı tecellî Tûr-ı Sînâdur vücūd
Şöyle kim âyine-i Bārî Teʿâlâdur vücūd

V- Sendedür لُوحٌ مُنْهَى *vü* قَوَّيْنِ أَوْ أُنَى
Ḥür u Cennet aḥter ü burc-ı felek hem ne semâ
İy **Selâmî** sende derc oldı لُوحٌ مُنْهَى
ʿAḳlı irişmez künhüne bir sırr-ı maʿnâdur vücūd
Bir muʿammâ cāmîc-i dünyâ vü ʿuḳbâdur vücūd

^{IIa} Cenâb-ı Kibriyâ: lutfundan Ḥudâ / ^{IIId} Maḳşad-ı aḳşâ-yı: Maḳlab-ı aʿlâ-yı *SELD*.

^{IIIId} ḥabl-i: cins / ^{IIIc} hem: vü *SELD*.

^{IVa} لُقُتْ لُقُزَا : Gizli hazineydım. bk. Ekler: 14.

^{IVc} ʿilm ü ʿirfân: ʿilm-i ʿirfân / ^{IVd} Menzil-i: Mazhar-ı *SELD*.

^{Va} لُوحٌ مُنْهَى : İki yay yahut daha az. *Kurʿân-ı Kerîm*, Necm, 53/9. bk. Ekler: 1. ; لُوحٌ مُنْهَى (görünen) son manzara. bk. Ekler: 15.

^{Vc} لُوحٌ مُنْهَى : toprağın altına.

feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün

- 1- Rāzıyam her ne iderse baña serv-i semenüm
 Tıg-i cevriile şad-pāre kılırsa bedenüm
- Beni öldürmege kaşd eylemiş ol sım-tenüm
 Varayum yalvarayum boynuma tākup kefenüm
- 3- Tıyulmaz girsem eger mūr-ı zaʿifüñ gözine
 İy Süleymān-ı zamān şöyle türāb oldı tenüm
- Çeşmüm yaşı gibi çıkar gözümnden dünyā
 Yārdan gayrı görünmez [gözüme] kimse benüm
- Hulle-i Cennet olursa çekeyüm çāk ideyüm
 Dem-i vuşlata baña hāʿil olur pırehenüm
- 6- Tağ beni zülf-i dil-āvizine ber-dār eyle
 Çekeyüm pādişāhum kendi elümle resenüm
- 7- Şemʿiyem küşe-i meyḥāneʿi virmem feleke
 Gülşen-i Bağ-ı İremden baña yegdür vaṭanum

* ŞEMD, s. 72-73.

^{1a} serv-i: serv ü ŞEMD.

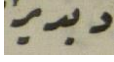
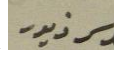
^{2a} kaşd eylemiş: ʿar eyler imiş; sım-i: sım ü ŞEMD.

^{3a} Tıyulmaz: Göremez ^{4a} ŞEMD; gözine; gözüne ŞEMD / ^{3b} şöyle türāb: böyle ḥayāl ŞEMD.

^{4a} Çeşmüm: Gözümiñ ^{5a} ŞEMD / ^{4b} -M: gözüme ŞEMD.

^{5b} vuşlata: vaşlıñda ^{6b} ŞEMD.

müstefîlün müstefîlün

- I- Tıtdı [bu] yir yüzün [tamām]
İrşād-ı ‘Abdü’l-ķādirüñ
Aķtabuñ olmış[dur] imām
Dilşād-ı ‘Abdü’l-ķādirüñ
- II- Ol baħr-i vaħteddür
Aħmed Muħammed
Ol ism-i a‘zām kendidür
Bir adı ‘Abdü’l-ķādirüñ
- III- Bu meclise her kim düşe
Ĥāķķ Ĥāķķ diyü gelür işe
Te’sİR ider taĝ [u] taşa
Evrādı ‘Abdü’l-ķādirüñ
- IV- Seyrān-gāhı toķuz felek
Ĥayrān olur ins ü felek
Dürlü melek dürlü selek
Merdānı ‘Abdü’l-ķādirüñ
- V- Şevķat kerem zāhir nihān
Söyler bugün cümle toĝan
İy **Ķā’imī** faħr-i cihān
Ecdādı ‘Abdü’l-ķādirüñ

* Kāimī Dīvānında X dörtlük halinde kaydedilmiştir. *KAD*, 192-193.

^{la} Tıtdı: Dutdı / ^{lb} Aķtabuñ olmış[dur]: Aķtāba olmışdur ^{lc} *KAD*.

^{IVa} Seyrān-gāhı: Seyrān-gehi ^{IIIa}; ĥayrān olur: Ĥayrānıdur ^{IIIb} / ^{IVb} melek: milel ^{IIIc}; merdānı: Mirşādı ^{IVc} *KAD*.

^{Va} bugün: bunı; toĝan: dehān ^{Xb} / ^{Vb} Ey: Gör ^{Xc} *KAD*.

4+4+3 = 11'li hece ölçüsü

I- Āteş-i ʿışka bağrum yaqđım
Pīrimüzdür sultān şeyḫ ʿAbdü'l-ķādir
Gice [vü] gündüz himmetin[e] baqđım
Pīrimüzdür sultān şeyḫ ʿAbdü'l-ķādir

II- Evliyā rehberi cihān serveri
Zīned-i ʿālemi rūy-i enveri
Aşḫāb-ı sülūkın mürşidi pīri
Pīrimüzdür sultān şeyḫ ʿAbdü'l-ķādir

III- Bütün ʿālem içre oqunur virdi
Bir nazarı qomaz gönülde derdi
Dervīş Yūnus andan himmete erdi
Pīrimüzdür sultān şeyḫ ʿAbdü'l-ķādir

M 34^a

-134-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

1- Şāh-ı iqlīm-i velāyetdür gürūh-ı Kādirī
Rāh-ı Ḥaqqda zü'l-kerāmetdür gürūh-ı Kādirī

Cümle erbāb-ı tarīkat bülbül-i şūrīdedür
Anlara baq-ı leṭāfetdür gürūh-ı Kādirī

Dāmeniñ tuṭmuş bula Sultān ʿAbdü'l-ķādirüñ
Mazhar-ı feyż-i ʿināyetdür gürūh-ı Kādirī

* - YED.

* Necati, Ömer; *Ziyaeddin Abdurrahman Hālis'in Türkçe Şiirleri*, s. 12. age.'de 6 beyit olarak kaydedilmiştir.

^{1b} Ḥaqqda: aşkta age.

^{3a} bula: bular / ^{3b} feyż-i ʿināyetdür: ludf-i hidāyettir age.

- 4- Āsitān-ı Kādiriyye sūr yüzün anlardan ol
‘İzziyā şāhib kerāmātdür gürüh-ı Kādirī

Mühür Mumı Terkib

T1 *Balmumı 2 dirhem, Çam şakızı 2 dirhem, Zencefire 1 dirhem,
Sülügen 1 dirhem

Çam şakızı ile balmumunu az ateşde erideler, köpügi kesildikten soñra
indüreler içine zencefire ile sülügen katalar balmumu olur.

T2 *Pire için Ebū Cehl karpuzunu şu ile kaynadup evin içine şaçalar.

M 34^b

-135-*

8’li hece ölçüsü

- I- ‘Işka düşdüm medhile
Sultān ‘Abdü’l-kādirūñ
Hakķı buldum luţfile
Pirüm ‘Abdü’l-kādirūñ
- II- Hakk yoldur dürişenlere
Tarīkin irişenlere
‘Işkıla bulışanlara
Sultān ‘Abdü’l-kādirūñ
- III- Yolunda qor cān u teni
Bilmez Hakķdan ğayrısını
Nesl-i pākdur hem ḥaseni
Sultān ‘Abdü’l-kādirūñ

^{4ab} - age.

* GA7, (*Şemsī Dīvānçesi*), *Mehmed Şemseddin Hazretleri'nin Dīvānçesi*.

^{IIa} yoldur dürişenlere: yolunda dürişenler / ^{IIb} Tarīkin irişenlere: Tarīkine irişenler / ^{IIc} ‘Işkı-ıla bulışanlara: Aşkı ile bulışanlar GA7.

IV- Hem Hüseyn ibn-i ʿAlī
Erenler sulṭānı velī
Hakka doğru gider yolu
Sulṭān ʿAbdü'l-ḳādirüñ

V- Ğāfil olma sen bu işde
Münkirlik itme şavaşda
Nişānıdır güli başda
Sulṭān ʿAbdü'l-ḳādirüñ

VI- Bildüm pīrüm haḳdur yolun
Cümleñüñ üstüdür eliñ¹³⁰
Şemsī senüñ kemter ḳulun
Sulṭān ʿAbdü'l-ḳādirüñ

M 35^a

-136-*

1- Ceddi hazā Muştafā nesli şāh-ı Murtażā
Yā sulṭānü'l-evliyā ʿAbdü'l-ḳādir Geylānī

Cümlesin ders virdin melekler oḳur virdin
Yā ḫazret-i Muḫyiddīn ʿAbdü'l-ḳādir Geylānī

3- Baḫr-i Hū zātü'l-mezheb ḫulḳ-ı ḫabībi meşreb
Seyyidinā be-izā el-eşheb ʿAbdü'l-ḳādir Geylānī

Ḫudā çün seni medḫ-i bāb ledünnī fātiḫ
Seyyidinā ebā Şālih ʿAbdü'l-ḳādir Geylānī

Ḫükmünde cümle eflāk emriñle devr ider çarḫ
Seyyidinā ʿilmü'ş-şeref ʿAbdü'l-ḳādir Geylānī

¹³⁰ üstüdür: üstünde GA7.

* vezin bozuk.

- 6- İsmiñ çün ‘Abdü’l-ķādir kerāmet ile māhir
ni i i eyeSā مَوْلَىٰ دَرُ ‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- Şeyhu’l-‘Arabü’l-‘Acem hazā şefi‘ü’l-ümem
Şeyhünā şāhib kerem ‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- Hazā aķedmi‘l-Aħmed ‘abdühü zāt-ı ‘izzet
Mücerred hem Muħammed ‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- 9- Ƙuvvet-i zāt-ı Ĥudā ismiñ itseñ nidā
Tizcek irişir sana ‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- Vaħdet ilinüñ şiri iki cihānuñ piri
Resülallāhuñ sırrı ‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- Bu ‘ālem yüz dört kitāb ref-i ĥicāb
Muħayyer ķuṭbü’l-aķṭāb ‘Abdü’l-ķādir Geylānī
- 12- Ĥamdūnüñ hep vārı sen dü-cihānuñ yārı sen
Gösteren dīzārı sen ‘Abdü’l-ķādir Geylānī

M 35^b

-137-*

mefā‘lün mefā‘lün

- I- Gedādur geldi ķapuna
Mürüvvet ķıl yā Ebā Şāliħ
Ṭurur dīvānında dā‘im
Kerem ķıl yā Ebā Şāliħ

^{6b} مَوْلَىٰ دَرُ : üstün gelen O’dur.

* GA7, (Şemsī Dīvānçesi), Mehmed Şemseddin Hazretleri’nin Dīvānçesi.

II- Bilürem cürümü Şāhum
Sensin özge penāhum
Dilerem ʿafv-i günāhum
Meded kııl yā Ebā Şālih

III- Eger baķmaz iseñ hāle
Ya bize kim meded kııla
Baş açup girmişem yola
Meded kııl yā Ebā Şālih

IV- Mürīdin kılsa bir kez āh
İrişürsin ana vallāh
Yaķınim bunadur billāh
Kerem kııl yā Ebā Şālih

V- Benüm ʿişıyānuma baķma
Günāhum başıma kaķma
Mücrimem gözden bıraķma
Meded kııl yā Ebā Şālih

VI- Dilerem ʿafv-i günāhum
Ziyāde arttı tuġyānum
Gedādur **Şemsī** Sulţānum
Kerem kııl yā Ebā Şālih

M 36^a

Din ķarındaşımıza vaşiyet-nāmedür

-138-

Bismillāhirrahmānirrahīm. Aşķāb ʿōı kibārından Şıdıķa rađiyallāhu ʿanh.
Resūlallāh şallallāhü ʿaleyhi ve sellemden rivāyetdür. Hāzret-i Resūlallāh
buyurdu ki: Ƒabre girdigi gice ķabirde aşla bir güç ve ġāyet şiddet ʿazāb
olmaz. Meyyite ol gice beġāyet şedīddür. İmdi böyle eylesünler
Muħammed ümmetinden bir er veya bir ʿavrat aķrete intikāl eylese
evvelā ol gice meyyit niyyetine iki rekʿat namāz kııla şevābını ol meyyitiñ

^{VIa} günāhum: isyānım / ^{VIb} Ziyāde: Eġerçi GA7.

rūhına bağışlıya, Haqq te‘ālā ihsānlar vire. Evvelā zıkr olınan namāzın her bir rek‘atında bir Fātihā ve bir Ayete’l-Kürsī ve on da Leheb kim el-Tekāşür ve on Kulhüvallahü ehad okıya selām vire. Namāzdan fāriğ olıcağ bu du‘āı okıya. *اللَّهُمَّ هَاتِنَا إِلَى قَبْرِ دَاوُدَ بْنِ سُلَيْمَانَ وَهَاتِنَا إِلَى قَبْرِ دَاوُدَ بْنِ سُلَيْمَانَ* diye. Ol sâ‘at Haqq te‘ālā ol meyyitiñ kabrine biñ melek göndere. Her melek elinde tabaklarla ni‘metler ve hediyeler getireler tā kıyāmete degin ol meyyit ile olalar. Mağberesinüñ mağbül olmuş hep sevābın yazalar ve biñ dāne hulle tonların giydüreler yevm-i kıyāmetde dünyāda ki dostlarından kırk kimseye şefā‘at eyleye didi. Hādīs-i Resüldür. Şadağa Resülallah ve şadağa Habībullah. Ben dünyādan gidenden şoñra benüm mālumdan bu namāzı kılan kimesneye otuz aqçe vireler behl itmeyeler.

Gazel

-139-*

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- 1- Nice bin āh eylemeyem şabrile Eyyüb muyam
Döker bu gözyaşını hicrile Ya‘qüb muyam

Ana raħmine düşeli beni terk itmedi ğam

Bilmezem ben bu ğamın gözlerine maħbüb muyam

İy bana t̄alib olan miħnet-i ğam derd-i elem

Terk eyle beni yahū ben sana maħlūb muyam

Gāh elem gāh sitem gāh keder gāh cefā

Çekerem ben de bunları raħīb-i merġūb muyam

⁴⁴² Allahım bu sevabı bu ölünün kabrine gönderiyorum ve sende bunu biliyorsun.

* M’de 128. numaradaki manzumenin aynısıdır. Erdal, Tuğçe; *Sözlü Kültür Ve Yazılı Kültür Bağlamında Cönk ve Mecmualarda Fuzūlī Mahlaslı Şiirler*, s. 26-27. agm.’de, mahlas beytinin 1. mısraı alınmıştır.

“Cönkleri ya da mecmuaları düzenleyen kişi/ler tarafından bu şiirler sözlü gelenekte icra edile edile 16. asır şairi Fuzūlī’ye ya da 19. asırda yaşamış olan tekke şairi ve de halk şairi “Fuzūlī”lere mal edilmiş olabilirler.” (Bk., agm., s. 26).

- 5- İy leb-i gonce **Fuzûlî** nice an alamasın
Dest-i cûdile bükersin belimi mektûb muyam

Temmet

M 36^b

-140-

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

- I-** Şükür kim ibtidâ itdüm arîatde be bismillâh
Sevgiliye açılır sâlikân-ı ı bâ bismillâh
Sözüm a eylese münkir bu yoldan dönmezem billâh
Erenlerden ne gelse başum üzre pîrüm eyvallâh
Tek olsun meskenüm hâk-i apunda iy velî Allâh
abul eyle garîbi bendelige habbenlillâh
- II-** Senüñ hâk-i der-i dergâhuñ olma bana izzetdür
Benüm şâhum efendüm fairem istegüm bir hayr [u] himmetdür
Elümden dâmenüñ hergiz omam fırsat-ı ganîmetdür
İigüñ aşına birkez başum osam ne devletdür
eyzan
- III-** Evvel bezminde irârüm Muammed Mutafâdandur
Miyân-ı bend-i isyânüm Alîyyü'l- Murtażadandur
Hem ahdimde vefâ itmek hüsn-i hul-ı rızâdandur
Rızâ-i şâh[a] ser virmek Hüseyn-i Kerbelâdandur
eyzan
- IV-** Alî Zeyne'l-Abâ'ya bende olma izz ü câhumdur
Muammed Bâır u Cafer benüm câh-ı penâhumdur
Dai Kabem imâm Kâzım Rızâ da secde-i gâhumdur
Nefy-bâ-nefy burc-ı dilümde mihr ü mâhumdur
eyzan

- V- Hasan el-^cAskerî ba-şafâ ser-tâc-ı dervîşân
Muhammed Mehdî-i ahîr fermân mü'minlere îmân
Fırâka çârede ma^cşûm dilümde nâzdur el^pân
Senâî ^câşığı her dem niyâzı iy şeh-i şâhân
eyzan

M 37^a

Destür Gazel-i Şemî

-141-*

mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

- I- Felek baht-ı siyâhum rengini aḥşama uydurmuş
Cefâ kaftanını kisbet gibi a^czâma uydurmuş
Kelâlet ehli âhum perdesin hengâme uydurmuş
[Zen-i dünyâ büküp zülf-i kemendin dâma uydurmuş]
Hezâr Rüstemlerüñ ḳaddin elif^rken lâma uydurmuş
- II- Yönüm döndürmüşem şimdi cihânuñ i^tibârından
Velâkin ümidimi kesmezem dostuñ dîdârından
Yol almış gâliba bād-ı şabâ yâruñ diyârından
Getürmüş çeşmime tutyâyı dost pây-ı gubârından
Bugün ṭabi^catım peyk-i şabâ eyyâma uydurmuş
- III- Kemân ebrûların oḳ-yay gibi çatmış çatıḫdirmiş
Perüşân eylemiş gîsûların atmış atıḫdirmiş
Ḳızarmış gül gibi rûḫlar güler çakmış çakıḫdirmiş
Ḥarîr atlas^[1] envârına pek gâyet yakıḫdirmiş
Libâsın rengini dost rengini gülfâma uydurmuş

* Konyalı Şemî'nin Dîvânında, s. 137.

^{lc} hengâme: hüzzâma *KŞMD*.

^{ld} - *M*: Zen-i dünyâ büküp zülf-i kemendin dâma uydurmuş *KŞMD*.

^{lle} şabâ: kerem *KŞMD* / ^{lld} Getürmüş: Getürdi *KŞMD* / ^{lle} ṭabi^catım peyk-i: peykini ṭabi^cat *KŞMD*.

^{lllb} Perüşân: perîşân / ^{lllc} Libâsın rengini dost: Libâsuñ rengi dostuñ rengini *KŞMD*.

- IV- Dil-i nāşāde-i ışıkumla diñlerseñ ez-[in]-cānib
Kālerlikle ğam ʿāşıklara her dem olu[r] ğālib
Muḫālif rūzigār **Şemʿim** ziyāsın eylemiř ğāʿib
Şafā vü zevke dāʿir çok güzel söz söylemiş [Rāğıb]
Hezār devlet ile ol bir ğünün bayrāma uydurmuş

M 37b

Ve lehū eyzan raḫmetullāh ʿaleyh

-142-*

4+3 = 7'li hece ölçüsü

- I- Buyruğun tūt Raḫmānuñ
Tevḫīde gel tevḫīde
Tāzelensün imānuñ
Tevḫīde gel tevḫīde
- II- Yaba[n] yirlere bağma
Cānuñ odlara yağma
Her gördüğiñe ağma
Tevḫīde gel tevḫīde
- III- Māsivādan gözüñ yum
Ne umarsañ Ḥağğdan um
Gitsün gönlüñden hümüm
Tevḫīde gel tevḫīde
- IV- Zāhirde kalan kişi
Ĝüç etme āsān işi
Gider ğayrı teřvīři
Tevḫīde gel tevḫīde

^{IVa} Hikāyet-i dil-i nāşādı dinlerseñ ez-in-cānib *KŞMD*. / ^{M^{Vd}} Şafā vü: Şafā-yı *KŞMD*; Rāğıb -*M*.

^{IVc} Devām-ı ʿömrünü devlet ile *KŞMD*.

* *AMHD*, s. 125-126.

V- Şirk[i] başdan şavarsañ
Hakḳ bilmege iverseñ
Yaradan[ı] severseñ
Tevhīde gel tevhīde

VI- Emr[i] yirine yetür
İrkenden işüñ bitür
Şıdḳıla imān getür
Tevhīde gel tevhīde

VII- Sen seni ne şanursan
Fānīye ṭayanırsan
İş bir gün uyanırsan
Tevhīde gel tevhīde

VIII- Uyanı gör ğafletden
Geç bu fānī lezzetden
İç Kevşer-i vahdetden
Tevhīde gel tevhīde

IX- Hüdāyīyi gūş eyle
Şevke gelüp cūş eyle
Bu Kevşerden nūş eyle
Tevhīde gel tevhīde

Gevherī

^{vIb} ṭayanırsan: dayanırsın *AMHD*.

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- **Ğ**adİR Mevlām seniñ hikmetüñ çoğdur
Cānı gördüm bir mermerden içeri
Şerī'at tarīkat ikisi hağdır
Tarīkat var şerī'atdan içeri
- II- Şükürler idelüm ulu Sübhāna
Īmānum bütündür 'azīz Ķur'āna
Ne yamān irüşdük ahir zamāna
Harām girdi helāl kārdan içeri
- III- Çok şükürler olsun yaratdı bizi
Mü'min kullar namāzı
'İrfān için Hağğa ider niyāzı
Erkān vardı bu erkāndan içeri
- IV- **Gevherī** ağlama olur didiler
'Āşığın ağıladan bulur didiler
Süleymān kuş dilin bilür didiler
Süleymān var Süleymandan içeri

mefāʿilün mefāʿilün

I- Bād-ı şabāya şorsunlar
Cānān illeri kıandedür
Bilenler haber vırsünler
Cānān illeri kıandedür

II- Hāyli zamāndur şorarum
Bir dertli ʿāşık ararum
Kıalmadı şabra kıararum
Cānān illeri kıandedür

III- Fikriderüm ʿaqlum irmez
Yürek kıaynar taşar durmaz
Bilenler haber vırsünler^{5a}
eyzan

IV- **Derviş Himmet** ider āhı
ʿAceb görürem ol māhı
Seversen güzel Allāhı
eyzan

Yūnus

* Bolulu Himmet Dīvānında 5 beyit olarak kaydedilmiştir. *HİMD*, s. 54.

^{IIc} şabra: şabr ü ^{3b} *HİMD*.

^{IIIc} Bilenler de haber vırmez ^{2b} *HİMD*.

^{IVb} görürem: görem mi ^{5a} *HİMD*.

8'li hece ölçüsü

- I- İsm-i Sübhān virdün mi ki var
Bağçelerde yurdum ki var
Bencileyin derdüm ki var
Ġarīb Ġarīb ötme bülbül
- II- Bilürem ʿāşıkşın güle
Senüñ hālünden kim bile
Bağçelerde bizüm güle
Dolaşup söz atma bülbül
- III- Bilürem ʿāşıkşın virde⁵⁵
Cünūnuñ var ġāyet serde
Bu sīnemde olan derde
Sen de bir derd atma bülbül
- IV- **Yūnus** vüçūdum pāk dirken
Cihānda mişlüm yo dirken
Seher vatinde Hā dirken
Bizi de unutma bülbül

M 38^b

Raḫmetullāhi ʿAleyh addesallāh Sırruh

* Bu manzume, şık Yūnus veya diġer Yūnuslara ait şiiirler arasında, 6 dörtlük halinde kaydedilmiştir.
YED, s. 703.

^{Ia} M' de "ki" hecesi fazla. / ^{Ib} yurdum ki: yurdun mı YED. / ^{Ic} derdüm ki: derdün mi YED.

^{Ib} Senüñ: Gülün / ^{Ic} bizüm: gonca YED.

^{IIIa} virde: verde YED.

^{IVb} mişlüm: mislün ^{6b} YED.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Gönlümüñ bir küşesinde 'Arş-ı Raḥmān gizlidir
Kaṭremüñ bir kaṭresinde baḥr-ı ummān gizlidir

Zerremüñ bir zerresinde nice biñ şems var benim
'Arife bu söz 'ayān illā 'avāmdan gizlidir

- 3- Bu vücūdumda benim bir kuş vardır o kuşuñ
Avcı içinde temāmet iki cihān gizlidir

Ne 'acep kuşdur bu kuş henüz yuvasında yatur
Lā-mekān seyrān ider seyrān[1] pinhān gizlidir

Lā-mekān [u] bī-niṣāndur ol kuşun yaylaqları
Ol kuşuñ ḥavşalasında sırr-ı Sübhān gizlüdür

- 6- Ol kuşuñ şāh-ıla 'ahdi var ezelden ilerü
Bu melek bilmez nedür ol 'ahd [ü] peymān gizlidir

Ol kuşuñ avı şikārı dosta vaşlıdur hemīn
Anuñçün dost aña mūnis [ü] mihmān gizlidir

İy 'acep böyle iken yā Rab nedendür bu 'ışka
Hiç inüldisi dükenmez yüregi kan gizlidir

- 9- Derde düşmişdür yanar zārī kıllur düni günü
Zārisi ol dost firākı baḡr[1] biryān gizlidir

Şüret-i insānda gel insān[1] bil insānısañ

* Eşrefoğlu Rūmī'nin Dīvānında 13 beyit mevcuttur. *ERD*, s. 221-222.

^{3a} o: ol *ERD*.

^{8a} bu 'ışka: ol kuşuñ / ^{8b} inüldisi dükenmez: inüldüsin düketmez *ERD*.

Şüret-i insānda bu maʿnī-i insān gizlidir

- 11- **Eşrefoğlu Rūmī** bu remzi yine ʿārif bilür
Bilmedi bilmeye her ʿām[i vü] nādān gizlidir

Destür Eşrefoğlu Rūmī

-147-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

- 1- ʿĀşıkuñ göñli hemīşe ʿışk-ıla pür-nür olur
Ol gül nite ola çün ʿışk-ıla pür-nür olur
- ʿĀşıkā her yir Tūrdur her nefes Miʿrāç ider¹⁰
ʿışk[ı] olmayan göñüller tā ebed mehcūr olur
- 3- ʿĀşıkuñ her kande bakşa gördiği dost yüzidür
Cānı mest anuñçündür gözleri maḥmūr olur¹²

ʿĀşıkuñ ʿışkıla küfri ʿākıbet īmān olur
Zāhidüñ saʿyi kāmı ʿışksuz hebā menşūr olur

M 39^a ʿışk kitābın ʿışkdan oқыyan kāmı ʿilmi bilür
Evvel āḥir ʿışk kitābında zirā meşūrdur

- 6- ʿışk gözine tōlınūr iki cihānda nesne yok
ʿışk gözidür dost yüzün gören daḥı meşūrdur

Gel bu ʿışkā maḥrem ol tā bulasın ʿömr-i ebed

^{10b} bu: ol ^{11b} ERD.

* Eşrefoğlu Rūmī'nin Dīvānında 10 beyit mevcuttur. ERD, s. 224-225.

^{1a} olur: dur / ^{1b} gül: göñül; pür-nür olur: maʿmūrdur ERD.

^{2a} ider: olur / ^{2b} mehcūr olur: mehcūrdur ERD.

^{3b} anuñçündür: anuñçün; maḥmūr olur: maḥmūrdur ERD.

^{4a} ʿĀşıkuñ: Kāfirüñ / ^{4b} hebā: hebāen; menşūr olur: menşūrdur ERD.

Bākī devrān sürmege ʿāşıqlara destürdur

Şāh-ı kevneyn olmağ isterseñ bu ʿışka ol esir
Nice kez yüz biñ Süleymān ʿışk elinde dürdur

- 9- **Eşrefoğlu Rūmī** sen eger gerçek ʿāşıkısañ
Sāña ne kórku ne ğam çün sevdiğün Ğayyürdur

Ve lehü eyzan Raḥmetullāh

-148-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

- 1- Cānumı ʿüryān idüp şaldum bu ʿışk deryāsına
Nā-gehān anda şataşdum dürr-i bī-hem-tāsına
Cān [u] başı dīn ü dünyā virdüm aldum derd-i yār
Melhem oldur devā oldı yüregüm yarasına
- 3- ʿİm ü aklı zühd ü taqvā çün hiçāb oldı baña
Küll[ī] sevdādan geçüp düşdüm anuñ sevdāsına
Māsivādan göz yumup gördüm anuñ dīdārını
Kendözümnden el yudum girdüm fenā şahrāsına
Ol fenādan bir fenā ol bir fenādan key fenā
Key fenādan ḥāke irişdüm anuñ beğāsın
- 6- Bir beğādur ol beğā hergiz fenā irmez aña

^{8b} kez: biñ; dürdur: mürdur *ERD*.

* *ERD*, s. 382-383.

^{1b} anda: ʿıškuñ *ERD*.

^{2a} başı: baş u / ^{2b} Melhem oldur devā: Merhem ol derd *ERD*.

^{5a} fenā ol: fenāya / ^{5b} ḥake: şoñra *ERD*.

‘Aklıñı o gel iresin bu sözüñ ma‘nāsına

‘Aql[ı]a ıa irilmez ı ‘aklı ma‘v ider

‘Akl ıkuñ ol sebebden gelimez yuvasına

‘Ākil ister Cenneti Hūri u‘ūr ılmān ola

‘Ā‘ıkuñ meyli olur mı Cennetüñ na‘māsına

9- ‘Ā‘ı ol kim göresin dost yüzini bunda bugün

Mağrūr olma Zāhidüñ ol da‘vā-yı ferdāsına

Va‘de-i ferdāya köymez ‘ā‘ı-ı ‘ūrīdeler

Göz ara dirler düşerler zülfüñ arasına^{10b}

E‘refōglu Rūmī ıdan hō‘‘ haber virdi yine

Müdde‘inüñ hī‘‘ ula‘‘ urmaz urı da‘vāsına

M 39^b 12- Müdde‘inüñ her sözinde var durur ni‘e ara‘

‘Ālibiñ girme zinhār müdde‘i arasına

‘ev‘-i ‘arab

-149-*

5+5 = 10’lu hece ölçüsü

I- ‘ıınla cānum bendedür bende

Dil a sul‘ānum sendedür sende

‘ay ‘ay amān Allāhum bende ıl bende

II- Ba‘na iy Mālik itdigin iylik

^{7a} irilmez: girilmez *ERD*.

^{10b} ara dirler düşerler zülfüñ: arardur düşer irer zulfünüñ *ERD*.

* Abdūlahad Nūri’nin Dīvānında 10 beyit olarak kaydedilmiştir. *AEND*, s. 324-325.

^{1a} ‘ıınla: ‘ıkuña *AEND*.

^{1c} - *AEND*.

Bilürem kemlik bendedür bende
Hay Hay amān Allāhum bende kı l bende

III- Saña keşf olsa بِسْمِ وَجْهِهِ اللهُ
Kanda baqarsañ andadur anda
eyzan

IV- Nūrī ol şādık ı ışık-ıla yanık
Dā'imā ı aşık zindedür zinde
[eyzan]

Destür ı Aşık

-150-*

5+5 = 10'lu hece ölçüsü

1- ı ışkuñ meyine ben kâna geldüm
Şevkuñ nârına hoş yâna geldüm
Allāh Hū Allāh Hū der mestāne geldüm

Şem^c-i tevḥīdi gördüm yakmışlar
Gitdi kararum pervāne geldüm
eyzan

3- Halka-i zikri kırmuş ı aşıklar
Ben de şahnında cev lāna geldüm
eyzan

Mecnūnam bugün Leylā derdinden

^{IIc} - AEND.

^{III} بِسْمِ وَجْهِهِ اللهُ Allah'ın zātı oradadır. *Kur'ān-ı Kerīm*, Bakara, 2/115. bk. Ekler: 8.
- AEND.

* Niyāzī Mısrī'nin Dīvānında 7 beyit olarak kaydedilmiştir. *NMD*, s. 145.

‘Aklı neylerem dīvāne geldüm ..eyzan

Derdi cānānuñ açdı yaralar
Bağrum üstünde dermāna geldüm
eyzan

6- Yaramı yārumdan imiş bildüm
Bunda Niyāzum Lokmāna geldüm
eyzan

M 40^a

Büselik

-151-*

mefāʿilün mefāʿilün feʿülün

1- Ezelden ʿışkuñla biz yana geldük
Hāqīkat şemʿine pervāne geldük
Tenezzül eyleyüp vaḥdet ilinden
Bu kesret ʿālemüñ seyrāne geldük

Geçüp fermān-ile bunca ʿavālim
Gezerken ʿālem-i insāna geldük

Fenā buldı vücūd fānī-i muṭlāk
Bırakdıq kaṭre-i ʿummāna geldük

5- beni yanayum şeyḥ eşiginde
Bu dertli cānlara dermāna geldük

^{6a} yārumdan imiş bildüm: bildüm yārumdan imiş ^{7a} NMD / ^{6b} Niyāzum: Niyāzī ^{7b} NMD.

* Hüdāyī Dīvān-ı İlähīyāt’ında 7 beyit olarak kaydedilmiştir. AMHD, s. 82.

^{3a} Geçüp: Geçip AMHD.

^{5ab} -AMHD.

Nemüz vardur Һudāya saña lāyık
Hemān luṭfuñ ile ihsāna geldük

Umaruz irevüz bākī hayāta
Civār-ı Һazret-i Raḥmāna geldük

8- Geçüp aḥir bu keşret ʿāleminde
Hüdāyī ḥalvet-i sulṭāna geldük

Hüzzām

-152-*

4+4 = 8'li hece ölçüsü

I- Bağrımdaki biten başlar
Muḥammedüñ ıışkındandır
Bu gözümde ağan yaşlar
Muḥammedüñ ıışkındandır

II- Her şām u seḥer yandıgum
ʿĀlemlerden uşandıgum
Çarḥ urup semāc döndügüm
Efendimüñ ıışkındandır

III- Dāḥl idenler devrānuma

^{6b} luṭfuñ: luṭf *AMHD*.

^{7a} hayāta: huzūra *AMHD*.

^{8b} Geçüp: Geçip ^{5b} *AMHD*.

* Nizamoğlu'nun Dīvānında 7 dörtlük halinde kaydedilmiştir. *SYND*, s. 528-529. M'de 12 numaralı manzumenin aynısıdır. Fakat burada bir dörtlük (IV) eksiktir. Ayrıca ^{II}d ve ^{IV}d'de "Muḥammed'üñ" yerine, "Efendimiñ" ibaresi kullanılmıştır.

^{II}d Efendimüñ: Muḥammedüñ *SYND*.

İrmediler seyrānuma
Kıydıgum kendi cānuma
Muḥammedüñ ʿışkındandır

- IV- Görüñ **Seyfullāhuñ** kaşduñ
Sever ol Allāhuñ dostuñ
Şorarısañ niçün mestsüñ
Efendimüñ ʿışkındandır

Destān-ı Seyrānī

-153-*

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- İy gönül murādıñ ne ise iste¹²
Şıdķ-ı ḥulūşāne Ḥannāna yalvar
ʿArz-ı pīrlerde ol kemer beste
İsm-i Esmālarda Mennāna yalvar
- II- Zıkr-i tevḥīdleriñ oķu erkenden
Dūr itme Mevlā[yı] tenden bedenden
Engiş it ḥātemi isterse senden
Mīʿrāçda görinen aşlana yalvar
- III- Yā Maʿbūd yā Maķşūd bulunsun şükriñ
Yā Davūd yā Mevcūd görünsün fikriñ
Yā Ḥaydar yā Kerrār oķunsun zıkrüñ
Zebūr İncİL Tevrāt Furķāna yalvar
- IV- İbtidā muhabbet devşür levlāke

M 40^b

^{IVc} Şorarısañ: Şürerseñüz / ^{IVd} Efendimüñ: Muḥammedüñ ^{VIIId} SYND.

* Seyrānī'de 13 dörtlük halinde kaydedilmiştir. *SDMİ*, 276.

^{Ia} iste: söyle / ^{Ib} ḥulūşāne: ḥulūs ile / ^{Ic} ʿArz-ı pīrlerde: Arsa-i erlerde / ^{Id} Esmālarda: Hüsnālardan *SDMİ*.

^{II} -*SDMİ*.

^{III} -*SDMİ*.

‘Āşık ümmeti ol ol nūr-i pāke
Kıbleye karşı dön şādık ol hāke
Niyāz it sücūd it Sübhāna yalvar

V- Bir mürşide el vir haq olam dirseñ
Dü-cihānda yüzim aq olam dirseñ
Şefā‘at bahrine ğarq olam dirseñ
Medīnede yatan Sultāna yalvar

VI- Ezel nazār kılmış Ğafūr Mekkeye
Çeker ‘arzū ins [ü] tıyur Mekkeye
Şağ iken vücūduñ yüz sür Mekkeye
Beyt-i mu‘allāda Raḥmāna yalvar

VII- Yüz sür ol diyāre düşmeñ memāta
Hızır [u] İlyās gibi uğrañ hayāta
Seyr idüp Tā‘ifi gel ‘Arafāta
Ne seyrāndur öyle seyrāna yalvar

VIII- Ravza-i muṭahhara bulmağa yüri
Ol nūr-ı münevver olmağa yüri
حَاجُّ الْوَحْشِ olmağa yüri
Var Kudüs-i Şerīfde cānāna yalvar

IX- Ḥazret-i vālide Ḥavvāya yüz sür

IV - *SDMİ*.

Va vir: ver / Vb yüzim: yüzüm; Vabc dirseñ: dersen *SDMİ*.

VI - *SDMİ*.

VIIabcd Tut bu aşkı sonra dönme / Sen ol İlyas gib uğra / Beri gel Tāif’ten bu / Lebbeyik diyerek lisāna IIabcd *SDMİ*.

VIIIb Nūr-ı münevveri görmeğe IVb / VIIIcd Var Kudüs-i Şerīf’de: Harem-i Şerif’te IVd *SDMİ*.

VIIIc حَاجُّ الْوَحْشِ: Usūlüne uygun olarak, Mekke ve Medine’yi ziyaret eden, hacı.

Cidde Mıŝır Haleb ʿUrfāya yüz sür
Var Çam-ı Ŝerīfde Yahyāya yüz sür
Üçler yedi kırklar hūbāna yalvar

M 41^a **X-** Bilād-ı Baĝdāda hūb ŝahrāya var
Anda mevcūd her bir evliyāya var
Yā Hasan Hūseyn-i Kerbelāya var
Ol iki ŝeyh-zāde dūr-dāne yalvar

XI- Tā Belh-i Necādā Naŝibend-i nām
Aḥmed Yesevī Hāzret-i kıyām
Gelür imdādıña on iki imām
Mülk-i Hōrasānda her yana yalvar

XII- Her diyāre her maḳāma yüz süren
Bunlara ʿaqlını fikrini viren
Alup kendin yüz deve de götüren
Sırr-ı ĝāyib ŝīr-i Yezdāna yalvar

XIII- Dolan her ʧarafı ĝāfil olma
Cihānuñ kuṭbundan giyseñ bir ʧon
Yüri Ŝamdan Rūma Kōnyaya bir ʧon
Hāzret-i Mevlānā burhāna yalvar

XIV- Yüri Aḳŝehirde derdine çāre
Naŝreddin Hāceye ʧavıŝ o yāre
Yoluñ uğrar ise Kāraḥiŝāre
Anda metfün sulṫān dīvāne yalvar

^{Xc} Yā: Ol ^{Vlc} / Şeyh Abdulkādir Geylāna yalvar ^{Vld} *SDMİ*.

^{XI} - *SDMİ*.

^{XIIa} diyāre: diyārda ^{VIIa} *SDMİ*.

^{XIIb} Ne devlettir aqlın pirlere veren ^{VIIb} *SDMİ* / ^{XIIc} yüz: uyuz ^{VIIc} *SDMİ*.

^{XIII} - *SDMİ*.

^{XIV} - *SDMİ*.

XV- Taht-ı İslamboldur ʿāleme seyrān
Şīni ʿālemde mülk-i ʿĀl-i ʿOsmān
Orada Eyyūb Enşārī mihmān
Nūş eyle zemzemūñ bīmāne yalvar

XVI- Edirne Rūm ili her kevn ü mekān
İzmiri seyr eyle serāpā hemān
Bursada metfūndur ol Emir Sultān
Yüz sürüp pāyine Yeksāna yalvar

M 41^b **XVII-** Seyrān it gönülden cihān bucāğın
Yidi iklim her dört köşenüñ tağın
Cezāyir tā-mesān Tolun ocağın¹¹
Hind Yemende Veyse'l- Kārāna yalvar

XVIII- Yolu murādını bu halde olan
Dolanursañ ġarīb böylece dolan
Bir günāhkār ʿAbdī kuşūrlı insān
Fikr-eyle ʿişyānuñ Ğufrāna yalvar

XIX- Kınamasun bizi ʿaşık görenler
Bize böyle virgi virmiş virenler
Mağribde maşrıqda yatan erenler
Cümlesi sendedir sen cāna yalvar

XX- Mevlā münacātuñ ābāde itsün

^{XIIIa} İslambol: İstanbul ^{Xa} *SDMİ*.

^{XIIIbd} - *SDMİ*.

^{XVIab} - *SDMİ*.

^{XVI} Yeksān'a: her āna ^{Xd} *SDMİ*.

^{XVIIc} Cezāyir çöllerin Tunus ocağın ^{XIc} / Hind ü: Git ^{XId} *SDMİ*.

^{XVIII} - *SDMİ*.

Ağlıyan dīdeler küşāde itsün
Ĥayırlı dīdeler küşāde itsün
Seyrān it Cennet-i Rızvāna yalvar

Destūr Ėazel-i Şemʿī

-154-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

I- Bir zaʿīf üftādeyem hünkārum ihfālanmasun
Ĥadd-i rūyın gören bī-çāre sevdālanmasun
Dost ʿadālet tahtına çıkmış bugün seyrān ider
Ĥātem-i kām-ı mürüvvet kullara ihsān ider

II- Zülfinüñ her teline biñ ʿāşıkān berdār ider¹⁰⁶
Yalñız Manşūr çıķup berdāra daʿvālanmasun
[İncinir belki kemān kaşıyla yüz biñ kan eder]
[Söyleñ ađyāre varup ķatında rüsvālanmasun]¹⁰⁷

M 42^a III- Kış bahār yaz güz degil her dāʿimā coşķün aķar
Şād Murād Ceyhün Tuna Nil [ü] Fırat benden çıkar
Sett-i ışķum bir olunca sett-i İskender yıķar
Eşķ-i çeşmüm var iken deryāda deryalanmasun

IV- Şorsalar Ferhād Şirīn Mecnūn benem Leylā benem

^{XXa} Mevlā: Mevlām^{XIIIa} / ^{XX} itsün: eylesin^{XIII} *SDMİ*.

^{XXb} dīdeler: dilleri^{XIIIb} / dīdeler: fetihler^{XIIIc} / Seyrān it: Seyrānī; Rızvān'a: hāndāna^{XIII d} *SDMİ*.

* *KŞMD*, s. 175. M'de I. ve III. dōrtlüklerin 2 ve 3. mısraları yer değiştirmiş. Ayrıca ^{IIcd} -M: ^{3cd} *KŞMD*.

^{Ic} seyrān: dīvān^{3a} *KŞMD* / ^{IIcd} -M: ^{3cd} *KŞMD*.

^{IIa} ider: olur *KŞMD* / ^{IIb} Yalñız: Yalñız *KŞMD*. / ^{IIcd} - M.

^{IIcd} Mecnū'ada yoktur.

^{IIIc} ışķum: nehrim; sett: sedd^{4b} *KŞMD*.

^{IVa} benem: ile^{2a} / ^{IVb} Tīşe tīşe kılsalar ışķum ile: Pāre pāre tīşe-i ʿaşķla olur^{2b} *KŞMD*.

Tiše tiše kılsalar ʿışkum ile şahra benem
عَمَّ الْأَنْمَ vüçüdum nüşa-i kübrā benem
ʿArş [u] kürs levh [ü] kalem şānında aʿlālanmasun

- V- Sırrıñı fāş eyleme pervāne-veş halka ʿayān
Şabr-ı Eyyüb iste Hakkdan cevri-ı ağıyāre dayan
Derd-mend **Şemʿī** gedā dellenme üslūbuñla yan
Āteş-i ʿışkuñ yaqar cihānı cıñkalanmasun

Destür Çārgāh

-155-*

mefāʿilün mefāʿilün feʿülün

- 1- Serāy-ı الله لي göñüldür
Tecellī-ḥāne vallāhi göñüldür
Yüri gezme yabanda zār [u] giryān
Ḥudānuñ ulu dergāhı göñüldür
Ne isterseñ yüri var andan iste
Muḥakkaḳ sırruñ āgāhı göñüldür
4- Raʿiyyet gibidür aʿzā **Sezāyī**
Vüçüd iḳliminüñ şāhı göñüldür

M 42^b

Şabā Eşref Rūmī

-156-*

/ IVd şānında: şānla ^{2d} KŞMD.

^{IVc} عَمَّ الْأَنْمَ isimleri öğretti. *Kurʿān-ı Kerīm*, Bakara, 2/31. bk. Ekler: 13.

^{Va} Sırrıñı: Sırruñı / ^{Vd} cihānı: dünyāyı KŞMD.

* Hasan Sezayī'de 6 beyit olarak kaydedilmiştir. *HSD*, s. 382.

^{1a} الله لي عَمَّ Allāh için. bk. Ekler 16.

^{4a} Raʿiyyet gibidür: Raʿiyyetdür kamu ^{6b} *HSD*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- İy gönül bir derde düşdüm anda dermān gizlidir
Gel qarış bir çatreye kim anda ʿummān gizlidir

Terk idüp nāmūsı ʿārı giy melāmet hırkasın
Bu melāmet hırkasında nice sulṭān gizlidir

Degme bir dervīş faḳīri hōr görüp kılma nazār
Ḳalbinüñ her kūşesinde Arş-ı Raḥmān gizlidir

Nuṭṭa gelme cān ü dil bulur ḥayāt-ı cāvidān
ʿĀrifüñ her bir sözinde āb-ı ḥayvān gizlidir

- 5- Gör bu **Eşrefoğlu Rūmī** baḥr-i ʿışḳa neyledi
Cān u başı terk idüp cānında cānān gizlidir

Hişār

-157-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Nūr-ı faḥr-i ʿāleme bir zerre olmaz āfitāb
La^l-i nābından nümüne gevher-i yektāda tāb

Pāyine yüz sürmege müştāk iken ʿarş-ı berīn

* *ERD*, s. 236.

^{1a} düşdüm: düş kim *ERD*.

^{2a} melāmet: ferāḡat / ^{2b} melāmet: ferāḡat; nice: sırr-ı *ERD*.

^{3a} kılma nazār: bakma kim / ^{3b} Ḳalbinüñ: Göñlinüñ *ERD*.

^{4a} Nuṭṭa gelme: Muḥib ise / ^{4b} ʿĀrifüñ: Dervīşüñ *ERD*.

^{5a} ʿışḳa: ʿışḳda / ^{5b} başı terk idüp: başından geçüp *ERD*.

* Nakşī Dīvānında 40 beyit halinde kaydedilmiştir. *NAKD*, s. 51-54.

^{1b} La^lline nisbet görünmez cevher *NAKD*.

^{2a} iken: ola / ^{2b} ālī-cenāb: rifʿat-meʿāb *NAKD*.

Var kıyas it kimdür ol peygamber-i ālī-cenāb

M 43^a

Āsitān-ı rif'atin dā'im melekler hıfz ider
Sıdreden kısr-ı yaķine biñ celil eyler Őitāb

Mazhār-ı nūr-ı tecellī iy Hudāvend-ī 'azīm
Őāhid-i dīdār-ı Hāķķ Őāhib-ħitāb-ı müsteĕāb

5- Hāmdülillāh ravza-i pākūñ ziyāret ideli
Oldı iy NakŐŐi derūnum mülkine çok feth-i bāb

Segāh

-158-*

3+4 = 7'li hece ölçüsü

I- MaķŐad-ı 'āŐıķlaruñ
Menzil-i cānān olur
İsmiñi yād eylesem
Vālih ü ħayrān olur

II- Hāķķ vire cünbüşlerin
'Afv ide kem işlerin
Menzil-i dervişlerin
KūŐe-i vīrān olur

III- 'İŐķ-ıla kim āh ide
Ķalbini āgāh ide

^{3a} rif'atin: 'izzetin ^{12a} / ^{3b} kısr-ı yaķine: der-gāhına ^{12b} NAKD.

^{4a} tecellī iy: tecellī-i ^{27a} NAKD / ^{4b}: Őāhid-i dīdār-ı 'izzet cānib-i Hāķ'dan meŐāb ^{27b} NAKD.

* NakŐi Ali Akkirmāñi'nin Dīvānında IV dōrtlük halinde kaydedilmiştir. NAAD, s. 340.

^{1c} eylesem: eyleyen NAAD.

II - NAAD.

‘Azmini dergāh ide
Ol ulu Sulṭān olur

IV- Kim ide Ḥaḳḳı edā
‘Işḳ-ıla kıla nid[ā]
Feyz-i Cenāb-ı Ḥudā
Anda nümāyiş olur

V- ‘İlm-i ledündür seni
‘Ārif olan kişileri
Ḥaste-dil olanlaruñ
Derdine dermān olur²⁷

VI- **Nakṣī**-i ‘āşık saña
‘Işḳ haberin vir baña
Menkıbe-i evliyā
Reşk-i gülistān olur

M 43^b

Ḥüseynī

-159-*

4+4 = 8’li hece ölçüsü

I- Tevḥīd hoşca nesne olur
Tevḥīd iden mest olur
Allāh ile dost olur
Bile tevḥīd idelüm

II- Tevḥīd ider melekler

^{III} - NAAD.

^{IV} - NAAD.

^V - NAAD.

* Bu manzume, Āşık Yūnus veya diğeri Yūnuslara ait şiirler arasında kaydedilmiştir. *YED*, s. 704. *YED*’de 4. mısralar “Gel bile tevḥīd edelüm” diye geçmektedir.

^{1a} nesne olur: nesnedür ^{1a} / ^{1b} iden: edenler ^{2a} / ^{1c} Allāh ile: Allah’a erer ^{2b} / ^{1d} Bile: Gel bile *YED*.

Döner çarh-ı felekler
Hemi hüriler hem melekler
Bile tevḥīd idelüm

III- Şeyḥüm ider himmeti
Allāh ider raḥmeti
Gel Muḥammed ümmeti
Bile tevḥīd idelüm

IV- Tevḥīd itsün dilimüz
Dīdār görsün göñlümüz
Dost Muḥammed pīrimüz
Bile tevḥīd idelüm

V- Tevḥīd ile varalum
Ḥaḳḳa yüzler sürelim
Yūnus yolunda duralum
Bile tevḥīd idelüm

Destūr
-160-*

1- Beni bu nefsüm eyledi ḥayrān
Ġam mīdur itsem nāle vü efgān

Bağrımı yār gör anda neler var

^{III} - *YED*.

^{IV^b} göñlümüz: gözümüz ^{4^b} / ^{IV^c} Muḥammed: Muḥammed'dür ^{4^c} *YED*.

^{V^b} yüzler: yüzümüz / ^{V^c} yolunda: bu yolda *YED*.

* Seyfullāh Nizāmoğlu'nda 7 beyit halinde kaydedilmiştir. *SYND*, s. 290-291. *M'* de 120 numaralı manzume ile aynıdır.

^{1^b} itsem: itmesem *SYND*.

^{2^a} neler var: ne var gör / ^{2^b} toptoludur: toptoludur / ^{2^c} : -*SYND*. (“Āh āh emān yā Sübhān” *M.*)

Derd-i ğam-ıla toptoludur an
h h y Sbhn

3- Pervneler var eme yanarlar
te-i ia sen de yiri yan

Hay ne turursun naıl yirrsn
Yollar ssızdur almadı kervn
h h y Sbhn

Turma alı gt menziline yit
Bk degildir sana bu devrn

6- **Seyyid Seyfi** gel mrsid elin al
Eyleye ta kim derdine dermn
h h y Sbhn

M 44^a

Destr
-161-*

filtn filtn filn

I- y ehd-i Kerbelya alayan
Ala mtemdr Muarremdr bugn
te-i asretle sne dalayan
Dala mtemdr Muarremdr bugn

II- Snede serde gerekdr ta ola

^{3a} var: varur *SYND*.

^{3a} turursun: durursu / ^{3b} kervn: kr-bn / ^{3c} -*SYND*. (“h h emn y Sbhn” *M*.)

^{6c} - *SYND*. (“h h emn y Sbhn” *M*.)

* *HSD*, s. 311-312. Bu Murabba, *M28^b*’deki 121 numaralı manzumenin aynısıdır. Ancak bu manzumede “Sezy” mahlasının getii VII. Kt’a eksiktir.

^{IIa} ta: da / ^{IIb} anlı yaum dem-be-dem: anlu yau ddede / ^{IIc} menzili: menzili *HSD*.

Ķanlı yaşum dem-be-dem ırmağ ola
Ger dilerseñ menziliñ uğmağ ola
eyzan

III- Gice g¼nd¼z iy Muğammed ¼mmeti
İdel¼m Yezide c¼ndan la'neti
Ger dilerseñ ola Ķaęęuñ rağmeti
eyzan

IV- Her seğer şanma şafağlar şebnemi
Açar şan ağlar felekler ol demi
‘Ale mi t¼td¼ ol řahuñ m¼temi
eyzan

V- Kimd¼r ol şah-ı şehid-i Kerbel¼
Açar çeşmi Murtaza āl-i ‘ab¼
Āb u cedd-i ‘Alī Muğammed Muştafa
eyzan

VI- Č¼r-y¼r ile Muęammed iy sa‘id
Oldılar tescim-i zağmile şehid
Ķıydılar raęmetmey¼p bunca pelid
eyzan

M¼h¼r

^{IIIb} İdel¼m Yezid’e c¼ndan: İdel¼m c¼n-ı Yezide / ^{IIIc} Ger dilerseñ ola: Dirseñ ire saña *HSD*.

^{IVb} Açar: Anda; ol: her / ^{IVc} ol řahuñ: Ķ¼seynüñ *HSD*.

^{Vc} Āb: Eb; Muğammed: hem *HSD*. (M’de 2 hece fazla olmuş.)

^{VIc} pelid: ‘anid *HSD*.

müstefîlün müstefîlün müstefîlün müstefîlün

- 1- Dermân arardum derdime derdim baña dermân imiş
Bürhân arardum aşluma aşlum baña burhân imiş

M 44^b

Şağum şolum gözler idüm dost yüziñi görsem diyü
Ben taşrada arar iken ol cān içinde cān imiş

- 3- Öyle şanurdum ayruyam dost ğayrıdur ben ğayrıyam
Benden görüp işideni bildüm ki ol cānān imiş

Şavm u şalāt u haccun şanma biter zāhid işüñ
İnsān-ı kāmīl olmağa lāzım olan ʿirfān imiş

Mürşid gerekdür bildüre Hakkı saña حَقُّ الْيَقِينِ
Mürşidi olmayanlaruñ bildükleri gümān imiş

- 6- Her mürşide dil virme kim yoluñı şarpa uğradur
Mürşid-i kāmīl olanuñ ğāyet yolu āsān imiş

Çandan gelür senüñ iliñ ya çanda varur meñzilüñ
Çandan gelüp gitdigini añlamayan hayvān imiş

İşit anı bir söz dürür yoğuş degüldür düz dürür
ʿĀlem çamu bir yüz dürür gören anı hayrān imiş

- 9- Tut bu Niyāzīñüñ sözün bir nesne örtmez Hakk yüzün

* NMD, s. 98.

^{2a} Şağum: Şağ u NMD / ^{2b} iken: idüm NMD.

^{4a} Haccun: hacc ile NMD.

^{5a} حَقُّ الْيَقِينِ : gerçek, kesin bilgi. *Kurʿān-ı Kerīm*, Vākıʿa, 56/95; Hākka, 69/51. bk. Ekler: 9.

^{7a} iliñ: yoluñ ^{5a} NMD / ^{7b} Çandan: Nirden ^{5b} NMD.

^{8a} İşit añı: Añla hemān ^{8a} NMD.

Haqqdan ʿayān bir nesne yoq gözsüzlere pinhān imiş

M 45^a

Destür

-163-

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

- I- Hoş nazar kıl ʿālem-i eşyāya iy nūr-ı dīdem
Nūr-ı Haqqdur kūşe-i çār-ı ʿanāşır cümle hem
Sür gör devrānuñı ruḥşat seniñdür dem-be-dem
Yan yaqıl kendi ḥālūñle kimseʿi itme zemm
Kırma kalb yıqma gönül yapmağda ol sen dem-be-dem
Bilmiş bu dem pişmān olursuñ dem-be-dem
- II- Çık rızāsın gözle git her demde cān iyilikde ol
Yaşlı ol sen dün ü gün olma yamān iyilikde ol
Bu kıl bu kemligi sen her zamān iyilikde ol
Gıybeti elden ferāgat gel hemān iyilikde ol
eyzan
- III- Hikmetinden Tañrınıñ suʿāl olunmaz iy dilā
Çoq Mūşīnūñ ʿaqlı fikrī oldı bu sırda hemyā
Eg başıñ gör işleriñ Haqqıla ol sen dāimā
Yıqma cān incitme benden budurur ögüt saña
eyzan
- IV- Olma sen bed meşrebī ehl-i riyādan iy püser
Kimse bilmez neydigin yār-i cihān ser-te-ser
İtme sen bir kimseye rencīde-i buğz [u] keder
Sırr-ı esrārdur bu ʿālem sen hemān ḥōş it nazar
eyzan

M 45^b

^{9a} Tut: İşit NMD.

V- Feyz-i Hakkı ister iseñ bakma sen el ‘aybına
‘Akl o ‘ışkile yār ol rāz ol naşbine
Virme bir ferdüñ delilsüz meclis ol ĥubbına
‘Akl irmez bu Elest bināsinuñ tertibine
eyzan

VI- Dem-bu-dem sā‘at bu sa‘at gün bu gündür **Hāfızā**
Cümle’i ĥōř gör hemān yodur Ĥudādan mā‘adā
Ama ört doldur boşaltma yıma dil beyt-i Ĥudā
Sen seni ıřlāĥ ide gör kimseye daĥl itme hā

Yıma dil beyt-i Ĥudādur iy birāder yıma hā
Belki Hakk-ıla āřinādur ol kişi bilmezseñ ā
eyzan

Destür Şem‘ı

-164-*

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

1- Esme iy bād-ı řabā zülf-i dilārā şarşılır
Debrenürse bir teli rüyunda dünyā şarşılır

Sevdiğim başa adem rüy-ı zemīni titredür
Bir ‘azīm hengām olur fi’l-cümle eřyā şarşılır

M 46^a 3- Çımaşun ‘arzu eken ‘āřıkların āhı göge
Bāb-ı Cennet fetĥ olur arbile Tübā şarşılır

‘ışk-ı Şırın ile Ferhād itdi baş ĥār

* Konyalı Şem‘ı’nın Dīvānında 5 beyit olarak kaydedilmiştir. *KŞMD*, s. 103. M şarşılır: şallanır *KŞMD*.

^{1b} Debrenürse: Irganırsa *KŞMD*.

^{2a} başa: başsa ^{3a}, zemīni titredür: zemīn titrer turur ^{3a} *KŞMD*.

^{3a} ‘arzu: ārzü.

Ḥāl-i Mecnūnı tefekkür itse Leylā şarşılır

Nīm nigāhile iner yeryüzine şems [ü] kamer

Nuḥ-felek raqşa gelürde ʿarş-ı aʿlā şarşılır

- 6- Gördi maʿnāsında bir kez zü'l-celālī Şemʿiyā
Lerze düşdi cānına cisminde ḥālā şarşılır

Destür Şemʿī

-165-*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

- 1- Bir cefācū yāre mecbūram āh cānum şorma hīç
Derd-i ʿışkile kıocarum nātüvānum şorma hīç
İtdi bir kıundaķ dil-i virānuma raḥm itmeyüp
Pür-ʿalev tırmaz yanar çıkmaz tımānum şorma hīç

ʿAnkebüt-āsā yapılmış aşıyānum yıkdılar

Ḥāne-berdüş uyķumdan lā-mekānum şorma hīç

Naķd-i ʿömrüm yolına şarf eyledüm bilmezlenür

Bu bāzār sermāyeden çokdur ziyānum şorma hīç

- M 46^b 5- Şemʿiyem bülbül gibi bī-hüdeye lāf eylemem
Yanaram pervāne-veş olmaz fiğānum şorma hīç

^{4ab} - KŞMD, - ŞEMD, - Feyzi Halıcı.

^{5b} gelürde: girince ^{4b} KŞMD.

^{6a} zü'l-celālī: bir kerre hayālin ^{5a} KŞMD / ^{6b} cānına: cānında ^{5b} KŞMD.

* KŞMD, s. 99.

^{1a} cefācū: cefā bir; āh: a KŞMD / ^{1b} ʿışkile kıocarum: ʿaşkuñla kıocaldım KŞMD.

^{2a} Gizli bir āteş bıraķduñ kıasr-ı dil aldı fitil KŞMD.

^{3b} uyķumdan: olduğumdan KŞMD.

Destür Şem'i

-166-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

1- 'Arz-ı hālüm var şahā elden nigārum aldılar
Nice feryād itmeyem gül yüzli yārum aldılar

'Ālemī āhumla ta'cīz itdigüm 'ayb-itmeyüñ
Çalmadı şabra kararum ihtiyārum aldılar

Gelmedi imdādıma bir kimse qadr-oldı baña
Çekdiler gam leşger[in] burcum hişārım aldılar

4- Bir kepüter şaydına hayli emek çekmiş idüm³⁶¹
Bir taqım şayyāda rast geldüm şikārum aldılar

Geçdi ismüm deftere ta'şīre destüm irmeden
Terk-i hizmetdür diyü elden tīmārum aldılar

Görelüm nerden zühür eyler bu tiriñ termeni
Seng-i mermerden geçen tiz inkisārum aldılar

7- Bilmez[em] nerden hevā aldı bu fitili **Şem'i**min
Ġayri yanmaz gelmesün pervāne nārum aldılar

M 47^a

Ġazel-i Şeyhī

* *KŞMD*, s. 110.

^{1a} Acıyüñ dostlar benim *KŞMD*.

^{2a} 'ayb-itmeyüñ: 'ayb olmasun *KŞMD*.

^{3a} qadr-oldı: gadroldı / ^{3b} leşger[in]: leşgerin *KŞMD*.

^{4a} kepüter: kebüter *KŞMD*.

^{6a} termeni: temreni / ^{6b} tiz: tir *KŞMD*.

^{7a} Şem'i'min: Şem'i'nüñ *KŞMD*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

I- Nice bir 'āşık [ki] iy mār-ı sitemkār olasın
'Āşıkā cevri-i cefā ğayre vefādār olasın
İnkisār itmeme efendüm itdigini bulasın
Cevri çok sen gibi bir yāre giriftār ola[sın]
Dem-be-dem ben gibi hicrānile bir zār olasın

II- Evvel itdiklerüñ ol 'arz u vefālar ne idi
Gelüp oynariken evvel merhabālar ne idi
Çünkü hōşnūd degül idüñ o rızālar ne idi
Kānı ol cilve ile dürlü edālar ne idi
eyzan

III- Sevmeyem sen gibi mekkārı ğurbet ideyüm
Ġay[ı]rı sevme diyü ben de naşihat ideyüm
Tāşile sīne dögüp dürlü helāket ideyüm
Senden ol Hāzret-i Mevlāya şikāyet ideyüm
eyzan

M 47^b

IV- Cezb idüp kendine efendüm beni meftün eyledüñ
Cānuma kār itdi cefā dīdemi hūn eyledüñ
Hātır-ı 'uşşākı yıküp belki biñ kār eyledüñ
Rūz-i şeb āteş-i 'ışkla sen mi biryān eyledüñ
eyzan

V- Gelen kullar yüzine her söze hayfā diyesin
Ol itdiklerüñ işlere hayfā diyesin
İltifāt itmeye kimse bu ne sevdā diyesin
Bana Şeyhī gibi bir 'āşık-ı şeydā diyesin
eyzan

Destür Gazel

-168-*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

I- Gine seyyāh oluben destime [aldum] teberi
Gine ben ʿazm-ı diyār itmege kıldum seferi
Dün [ü] gün āh iderek yāremi buldum seheri
Münkirüñ taşına gerçi yine virdüm siperi
Tövbeler bir dağı ben kimseye itmem kederi
Yüri hey zülf-i siyāhum noktadan aldum haberi

II- Oluben ehl-i hicāb kimseye hālüm diyemem
Her ne olursa çekerüm köhne bu sālüm diyemem
Vā'izüñ pendini ben belleyüp hem diñleyemem
Dem idüp Zāhid ile ʿarz-ı kelām eyleyemem
eyzan

M 48^a III- İderüz şükr-i Hudāya fahr ile bulduğ bu demi
Taraf-ı Haqqdan olup görünce āhu keremi
Giderek bār-i Hudā artıra ol mertebemi
Varalum kırklar ile eyleyelüm ʿayn-ı cemi
eyzan

IV- Varalum Kaʿbe-i ʿuşşāka bir kez ʿava[f] eyleyelüm
Dem idüp menzil alup gāhi ʿarāf eyleyelüm
Hem silelüm āyinemüzi şu gibi şāf eyleyelüm
Oturup huccet-i yārān ile lāf eyleyelüm
eyzan

* ABŞA, C2, s. 498.

^{Id} gerçi yine virdüm: ben gerçi ki kurdum ABŞA.

^{Ib} diyemem: giyemem / ^{Ic} belleyüp: anlayamam; hem diñleyemem: belliyemem ABŞA.

^{IId} Yari idrak edemem fark-ı adü eyliyemem ^{IId} ABŞA.

^{IIIb} Taraf-ı Haqqdan olup görünce āhu: Taraf-ı Hak'ta olagör bak nice eyler ^{IVc} ABŞA.

^{IVb} gāhi: devr-i ^{IIIb} / ^{IVc} āyinemizi: gönlümüzü ^{IIIc} / ^{IVd} huccet: Mlise ^{IIIId} ABŞA.

- V- Her ne bulduksa gönül cümlesi Ādemde imiş
Şeş cihātı añlamayan yās ile mātemde imiş
Seher Abdāl yā Hāḳḳ diyuben dem ile demde imiş
Derd ile miḥnet ile yār ile yā demde imiş
[eyzan]

M 48^b

Destūr

-169-*

mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün

- 1- Hābībū'l-kibriyā ḥayre'l-beşer dünyāya bir geldi⁵⁷⁰
Muḥammed Muştafā nāmıyla er dünyāya bir geldi
Muḥaḳḳaḳ Hāḳḳuñ emriyle toḡdı Meryem anadan
O Rūḥullāh ʿĪsī bī-peder dünyāya bir geldi
- 3- Zenān içre güzellerden güzel dilde Züleyhādur
Daḡı ḥüsn ile Yūsuf ay püser dünyāya bir geldi
Cihān şāḥib-Ḳurʿān-ı Hāḳḳa-i ol bā-şafā dirler
Emir ʿayyār gibi ḥulle düzer dünyāya bir geldi
Ḳırardı zülfikārı ile ʿAlī kāfirleri her dem
Hemīşe Tañrı arşlanı meger dünyāya bir geldi
- 6- Nice ceng-i cidāl itdi cihānda ḥāricilerle

^{Va} bulduksa: buldumsa / ^{Vb} cihātı: cihet; yās: ye's *ABŞA*.

^{Vc} Seher Abdal'da Hüda hem demdir demde imiş ^{Vc} *ABŞA* / ^{Vd} yā demde: Cemde *ABŞA*.

* Cesārī'nin Dīvānında "Gazel" başlığıyla kaydedilmiştir. *CESD*, s. 1106.

^{1a} Hābīb-i kibriyā *CESD*.

^{3a} Zeliḥā *CESD*.

^{4b} Emir: Ömer; ḥulle: ḥile *CESD*.

^{5a} kāfirleri: düşmenleri *CESD*.

Ebā Müslim gibi şāhib-teber dünyāya bir geldi

Olunmaz mı anuñ mütemmimi ki Seyyid Baṭṭāl Ğazīnūñ

Anuñ-veş merd-i kāmīl didiler dünyāya bir geldi

Ğazeller şā'irān düzmiş bī-ḥōş nazm-ı kelāmı

O ṭab^c-ı müstaḳīm ^cĀşık ^cÖmer dünyāya bir geldi

9- **Cesārī** maḥlaşıyla yād olunur zāt-ı Benderli

Ḥasan isminde şol ehl-i hüner dünyāya bir geldi

-D2-

M 49^a

Çankırılı Ṭal^cat gibi gürūh-ı Cābiri Benderlidir. Benderli (Bayramoğlu Cami^ḡ)'nde ezan vaḳti mināreye ^calem çekmek ya^cni namāza işāret olmak üzere bayrak çekmek vazīfesiyle mükelleftir. Çankırılı mecmū^calarında güzel ḳoşmaları vardır.

Destūr

-170-

I- Cenāb-ı şāh u ālāya ^carzuḥāldür emelim
Hicrile Ya^cḳūb gibi dīdemden aḳar bu demüm
Ḥüznilere Yūsuf gibi bu vird oḳur dehenüm
Bunca feryādum işiddüñ dimedüñ dād ideyüm
Sen imdād itmeyecek ben kime feryād ideyüm

II- Dimişdüñ sev beni sevenüñ derdine dermān olayum

^{7a} anuñ mütemmimi ki: medḥ[i] *CESD*. *M'* de 2 hece fazladır.

^{8a} Ğazeller şā'ir olana düzerdi ḥoş-kelām ile *CESD*.

^{9b} isminde: ismiyle *CESD*.

Vaşfa müştāk olanuñ cānına cānān olayum
Zārī zārī ağlayanı fazlumla şād kılayum
Nār-ı hicrümle yanan gül gülistān olayum
eyzan

- III- اذْعُونِي لَوْلِيَّكُمْ buyurduñ
بِعْنُ اللَّهِ مَا لِيْشَاءُ sen cümle taht-ı hükümünde
‘Asrıma seyrüm yetişür dimişdüñ çün va‘düñde
‘Azmīnin murādın virmek kaçre degül ‘indüñde
[eyzan]

M 49^b

Semā^c-1 Seyrānī

-171-*

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

- 1- Şirindür maқşadum andan o Şir-i Yezdān istersem
Virir her maқşadum cāndān Ğanī Ğufrāndan istersem

Olnca emr ol ma‘būd sebab-i kavlden kula iy dil
Ne mümkün virmemek rızķum viren Sübhāndan istersem

- 3- Ezel mest eylermiş aқdem vişāli sākī ol yārum
Cihān sākīsi virmesün eger bī-māndan istersem

Ṭūṭū tilmiş metā‘um imān gider menzilüm ol yāre
Fenā mülkünde virmesün geçer kerbāndan istersem

Kelāmum Haқķ kelāmullāh oқur murğ-ı dilüm bülbül
Bana öğretmesün özge ṭūṭū lisāndan istersem

- 6- Diler **Seyrānī** seyren-gā[h]-ı şāhīn-şāhıñ dizdārından

^{IIIa} اذْعُونِي لَوْلِيَّكُمْ : bana dua edin, kabul edeyim. *Kur‘ān-ı Kerīm*, Mü‘min, 40/60. bk. Ekler: 10.

^{IIIb} بِعْنُ اللَّهِ مَا لِيْشَاءُ. Allāh, dilediğini yapar. *Kur‘ān-ı Kerīm*, İbrāhīm, 14/27. bk. Ekler: 11.

* - SDHA, - SDMİ.

Niḳābın açmasun gitsün Hürī Ğılmandan istersem

Destür

-172-*

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- Bir şaçı Leylāya mecnūn olanlar
Terk-i diyār olur dolanur şahrā
Maḥbūblar şāhına meftūn olanlar
Anuñ sırrı üzre bu ıışķ-ı sevdā
- M 50^a II- Bu ıışķ-ı sevdāya olanlar heves
Cān bülbüli bulur bir altun kafes
Mürşid-i kāmilden alanlar nefes
Bulur vücūdunda iksīr-i kimyā
- III- Devlet-i kāmilde ʿālīşān olan
Uyansun ʿālemde dil mihmān olan
Terk idüp benligi dervīşān olan
Ḥāk-i pāy altında olur أو أئى
- IV- ʿĀrifān Seyrānī kemāl görenler
Kāmilān Seyrānī cemāl görenler
Dil-süzān Seyrānī celāl görenler
Görünmez gözine dünyā māsivā

Raḥmī Destān Destür

* SDHA, s. 61.

^{Id} ıışķ-ı: ıışķ u SDHA.

^{Ila} ıışķ-ı: ıışķ u; olanlar: edenler SDHA.

^{IIId} أو أئى : yahut daha az. *Kurʿān-ı Kerīm*, Necm, 53/9. bk. Ekler: 1.

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- Hālüm ma'lūm ŧehā ŧuċı 'ısyānum
Yidi iċlimde bir 'adālet ħalmadı
Çok ŧükür ħālūme dem niŧān-kānum
Elde nā-ċāk bir ħōŧ rahat ħalmadı
- II- Seri pāy oldı begler ser[i] oldı
Erler toĝrulukda hep ħarı oldı
Devr-i zamān oldı ahir ŧer oldı
İlċifātdan ilċifāt ŧāyet ħalmadı
- M 50^b III- Dil gezdürdüm bunca eċrāfı civāre
Baċdum herkes nefsi nefsi āvāre
Kime tebessüm itsem olur āvāre
Ĥonuŧacak bir dost ĝāyet ħalmadı
- IV- Hülūŧilen kim var irmiŧ murāda
Ĥarĝa bülbül gibi dūŧmüŧ feryāda
Müzevvir münāfiċ artmıŧ dünyāda
Birbiriyle bir muĥabbet ħalmadı
- V- 'Acāyibde ħaldıċ dünyā ne oldı
Cümle 'ālem ŧehri zūlmilen doldı
Her biri bir vahdetde endiŧe ħıldı
Yıċılmadıċ vilāyet ħalmadı
- VI- ŧeriki vaŧf olunmaz 'acāyib seyrān
'Aksine dönmede bu ċarĥ-ı devrān
Umud itmeñ dostlar yıċıldı cihān
Mehdi-i zamāne ħacet ħalmadı

- VII-** Seyr eyledüm niceden nicesin
Hâli memleket zâbitân hocasın
Qâzîsi mehdî-i seyr kim ne hocasın
Hakka hakkına bir şerîat kalmadı
- M 51^a** **VIII-** Aldadıp gezdürür zînet-i dünyâ
Şöhreti âlemde yâreye şafâ
Gerek bây gedâ hakk-ı fuqarâ
Dervîşlerde ehl-i tarîkat kalmadı
- IX-** Qanı zîr ü qanı uşta yoq belâ
Dirler ise niçün çeker derd-i belâ
Câmlı âşîkân bulunmaz aşla
Âşîqlarda dil-i hakîkat kalmadı
- X-** Ehl-i dil kûşe-i vahdet itmede
Âlâmeti çok adâvet itmede
Qarındaş qarındaşa hamd itmede
Dost ricâle bir şadâkat kalmadı
- XI-** Nergiz gibi aqdı gözümiñ seli
Bu gedâ gurbetde bundan diyeli
Turmadan şu cihâna geleli
Çekmedigüm dert [ü] meşakkat kalmadı
- XII-** Baqılan at olmaz başı tevâbi'-i hâr
Şana dost olur mı yüzi şovuk mâr
Ne zulmât eyler çok evler yıkar
Zâbitânda bir merhamet kalmadı
- XIII-** Yüzdüm ama tâ derine dalmadum

Cihāna geleli aşla gülmedüm
Dāmānın tuṭacak kāmil bulmadum
Gezmedigüm bunca ğurbet ḳalmadı

XIV- Muḥabbet çekildi biri birinden
Herkes uşandı cānı serinden
Köyli ḳaşabalı şehri yerinden
Letāfetden bir zārāfet ḳalmadı

M 51^b **XV-** Dil delālet-i dünyā aşlana ḳaldı
Ehl-i ʿışḳa olanuñ bili büküldi
Raḥmet ḳanadlandı göge çekildi
Gerek evliyāda himmet ḳalmadı

XVI- Gerek ḥayā şorşunlar gerek ʿulemā
Gice gündüz ʿibādetde ḳıyama
Taşfir-i müselmān olan ḳok ammā
Din yolında ʿışḳa ğayret ḳalmadı

XVII- Ḳalbimüz yas içindedür ḳat-be-ḳat
Erbābını bul da cevāhiritüñ şat
Dāyimā artmada dünyāda fesād
Dost diyecek bir nedāmet ḳalmadı

XVIII- **Raḥmī** ḥāşılı bu deñli kelām
Bu levḥ-i ḳalemde resm oldu tamām
Sene biñ ikiyüz otuz üçde
Nihāyet kimseye rağbet ḳalmadı

Destür

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- **Q**ur'ān yazılır iken 'arş-ı Raḥmānda
Sırr-ı kudret kātibinüñ elinde idüm
Qandil aşılır iken nār-ı nūrı anda
Bülbül idüm gonce gülünde idüm
- II- Evvel Cebrāilüñ Hū selāmında
Qāziler defteri 'ışk i'flāmında
Muḥammed 'Alīnūñ sır kelāmında
Nihān söyleşür iken dilinde idüm
- M 52^a III- Qırklar 'arş üstüne qurdılar cemi⁵⁴
Muḥabbet ḥalk olup sürdiler demi
Ḥaqq balçıkdan yapar iken Ādem'i⁵⁵
Ben anuñ ol zamān belinde idüm
- IV- Yūnus balık şuya daldığı zamān
Qarnında deryāda qaldığı zamān
'Alī zūlfikārı çaldığı zamān
Ben anuñ ol zamān belinde idüm

V- **Seyrānī** 'aşıksañ 'ışkıñ vārısın

* *SDHA*, s. 127.

^{Ib} Sırr-ı: - *SDHA* / ^{Ic} nār-ı nūrı anda: ulu mekānda / ^{Id} idüm: gibi *SDHA*. ^{Iabc} fazla hece var.

^{Ila} Evvel: Ezel; Hū: ilk / ^{Ib} Qāziler defteri: Kırkların derneği / ^{Ild} söyleşür: söylenir *SDHA*.

^{Illa} Erenler toprağa bastı kademi *SDHA*.

^{Illc} Ḥaqq: Mevlā; yapar iken: yaratdı / ^{Ild} Ben anuñ: atamın *SDHA*.

^{Iva} balık şuya: Nebi bahra / ^{Ivb} deryāda: Balığın *SDHA*.

^{Ivd} Hayber Kalesi'nde kolunda idim *SDHA*.

Münkir olanlarıñ sitem yārısın
Bir kuşa seksen biñ şehrin darısın
Ta'yyīn virirler iken ilinde idüm

Destūr
-175-*

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- M 52^b**
- I-** Yā Rezzāk-ı ʿālem kudret-i Qayyūm
Bu ʿışk-ı hāleti baña mı virdiñ
Taqsīm olur iken Hāzret-i Qayyūm
Bunca hikāyeti baña mı virdiñ
- II-** Senüñ ʿışkuñ beni eyledi mazlūm
Hālümü cism-i heb ki saña ma'lūm
Eritdi vücūdum yandı oldu mūm
Bu denlü şiddeti baña mı virdiñ
- III-** Böyle virdiñ benüm naşībüm cānda
Her birin bir hālde koydın dīvānda
Ġayrı bir ʿāşkuñ yok mıdur anda
Türlü meşakḳati baña mı virdiñ
- IV-** **Seyrānī** kuluñ hākile yeksān
Her kulına gündüz eylediñ ihsān
Bu devr-i ʿālemi itmege seyrān
Diyār-ı gurbeti baña mı virdiñ

Destūr

^{Vab} Seyrānī'yim buldum aşkın arısın / Kadrini bilmeze vermem yarısın ^{Vab} / ^{Vc} şehrin: şehir / ^{Vd}: Rızık verilirken yanında idim *SDHA*.

* - *SDHA*, - *SDMİ*.

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- İy gönül maşşüd u kâma irmege
Gice gündüz yâre yalvarmalıdır
Bülbül gibi gül diyârin görmege
Düşüp âh ü zâre yalvarmalıdır
- M 53^a II- Qalbi pâk hulûşdan dil-şâf olmağa
Her huşûşda cahdin şarrâf olmağa
Cürmi günahlardan mu'âf olmağa
Hâzret-i Ğaffâra yalvarmalıdır⁸⁹
- III- Ğaffâr ismin dilde zıkr iderekden⁹⁰
Bunca hikmetleri fikr iderekden
Gönül her hâliyle şükr iderekden
Devletli hünkâra yalvarmalıdır
- IV- Seyrânî seyrânuñ farq olmağ için
Derûn-ı kalbünde ıışk olmağ için
Şefâ'at bahrine garq olmağ için
Ağmed-i Muhtâra yalvarmalıdır

Destür

* Seyrânî'de III dörtlük halinde kaydedilmiştir. *SDHA*, s. 174.

II - *SDHA*.

III^{abc} zikir ederken / fikir ederken / şükür ederken III^{abc} *SDHA*.

6+5 = 11'li hece ölçüsü

M 53^b

- I- Güzeller cem'inde ervâh-ı ezel
İşık-ı İlahiniñ gâyet cânı cüş itdi
Deryâ-yı vücûda gelince güzel
Mevc-i her ma'deniñ kânı cüş itdi
- II- Nazar itdüm milk-i şâfiñ üstüne
Esmâü'l-Hüsâda kâfuñ üstüne
Uçurunca küh-ı kâfiñ üstüne
Gönüller tahtınıñ hânı cüş itdi
- III- Kâtib-i ezel böyle yazmış defterde
Vücûdum esrârın aldum ezberde
Âkıl fikir sevdâ gelince serde
Devlet-i kemâliñ şâni cüş itdi
- IV- **Seyrânî** seyrânum bahr-i rahmete
Hamd olsun irenler işık-ı devlete
Ağlayu ağlayu ben bu hikmete
Gözlerimüñ yaşı kanı cüş itdi

Destür Şem'i

* SDHA, s. 105.

^b gâyet - SDHA. (hece fazlası).

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Ben beni bilmem neyem dünyā nedür ʿuqbā nedür
Söyleyen kim söyleden kim ʿışk nedür sevdā nedür

Mey nedür sāķī nedür Mecnūn nedür Leylā nedür
Öyle sermestem ki idrāk itmezem dünyā nedür

- M 54^a 3- Gül dırahtında ķurı feryād ile kām isteyen
Ölmeden dostuñ yolında ķıldığı daʿvā nedür

Arayup gezmekdedür pervāne ʿışkıñ āteşin
Dosta cān virmek murādıñ bilmez istignā nedür

Daķınup zincīr-i ʿışk dīvāne olduñsa eger
Halkı taʿcīz eyleyüp senden saña şekvā nedür

- 6- ʿışk pazārına fużülī başmasun kimse ayak
Şemʿ yanmaķdur murād oddan saña pervā nedür

Destūr

* Şemʿī'nin Dīvānında 8 beyit olarak kaydedilmiştir. *KŞMD*, s. 106.

^{2b} Kimse idrāk eylemez bu ʿālem-i eşyā nedir *KŞMD*.

^{3b} ķıldığı: tutduğunu *KŞMD*.

^{4a} ʿışkıñ āteşin: ʿaşkıñ āteşi / ^{4b} murādıñ: murādı *KŞMD*.

^{5a} Daķınup: Taķınup; ʿışk: ʿaşkı; eger: ger *KŞMD*.

^{6b} yanmaķdur murād: yanmaķ rifʿatüñ ^{8b} *KŞMD*.

4+4+3 = 11 'li hece ölçüsü

- I- Eger derd-i derūnumı söylesem
Devrān ağlar seyrān ağlar il ağlar
Azdı yārem melhem almaz neyleyem
Ṭabīb ağlar dermān ağlar gül ağlar
- II- Kime şekvā idem yāriñ elinden
Belgizār virmedi zülf[ün] telinden
Gidiyorum telli şunām ilüñden
Baħr ağlar ʿummān ağlar sil ağlar
- M 54^b III- Nice ideyüm neyleyeyüm bilemem
Ağlamağdan fāriğ olup gülemem
Vaḥşilenmiş āhū gözlüm bulamam
Özüm ağlar gözüm ağlar dil ağlar
- IV- Yārum yoğdur naz eyleyüp şalına
Kerem ağlar baçar kendi ḥāline
Seyr eyledüm güzelleriñ iline
Ādāb ağlar erkān ağlar yol ağlar

Destūr

^{IIb} “Bergüzār” kelimenin altına yazılmış *M.*

6+5 = 11'li hece ölçüsü

I- Göñül kaç gidelüm gülşen seyrine
Gitdi nāmūs u gayret ʿārı da qalmaz
Pervāne oldum dolanuram bu dağı
Göñül āh u zārdır hāre de qalmaz

II- Bir aşlum ucundan yemlendi(?) bendüm
İşkuñ āteşyle kül oldum yandum
Yāri ben kendime şādık yār şandum
Geçe bu güzellik sana da qalmaz

M 55^a

III- Yaz gelür şin olur bağçeler bāğlar
Gülşende bülbüller zār idüp ağlar
Ben yāre giderken qar oldu dağlar
Mübārek yaz gelür qara da qalmaz

IV- **Bıngıl Kerem** gelmiş yās ider ağlar
Yağşı tabīb olsa yāremi bağlar
İller güler oynar cigerüm dāğlar
Dāğlar derūnumız nāre de qalmaz

Destür

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I- Ağalar sevdā-yı ʿışka düşenüñ
Var gözine hayāl meyāl görünür
ʿİşkuñ āteşinden bağıri bişenüñ
Nār gözine hayāl meyāl görünür
- M 55^b II- Qaṭa gözi al qan tolanuñ
ʿİşkuñ āteşyle beñzi şolanuñ
Bir [ö]zge dīvāne-meşreb olanuñ
ʿĀr gözine hayāl meyāl görünür
- III- ʿİşkuñ āteşyle beñzi bezenüñ
Felegüñ ıgıyyla bağıri ezenüñ
Bī-hūde ğurbetlik ilde gezenüñ
Kār gözine hayāl meyāl görünür
- IV- **Seyrānī** her ğamun başıdur sabūr
Erdürür murādına qulunu Ğafūr
Ene'l-Ħaqq sırrına irince Mansūr
Dār gözine hayāl meyāl görünür

Destür

* *SDHA*, s. 193.

^{IIa} tolanuñ: olanın *SDHA*. Bu mısra iki hece eksik.

^{IIIc} ğurbetlik: gariplik *SDHA*.

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- M 56^a**
- I-** Göñül ne bu qara günlerde qaldı[ñ]
Ehl-i ʿirfān qadri bilinmez oldu
Bu dil sefinesin engine şaldıñ
Pür-eyyām günleri gelmez oldu
- II-** Vīrān olur bir gün baqçeler bāğlar
Bu devrāna gelen sīnesin dāğlar
Şimdi hep doğanlar zār idüp ağlar
Çoq hicrān silinmez oldu
- III-** Bir kāse kırqlardan göñül cāmum var
Nūş itdüm bir gice ʿışka nāmum var
Bir gün ferāh olsam biñ gün ğamum var
Ağla göñül ağla gülünmez oldu
- IV-** İlāhī serveriñ vardır **Seyrānī**
Bu ʿışka defteriñ vardır Seyrānī
Dürlü mücevheriñ vardır Seyrānī
Bir şāhip her ne var bulunmaz oldu

M 56^b

Destür

* *SDHA*, s. 209.

^{Ia} günlerde: günlere / ^{Id} Pür: Bir; gelmez: bilinmez *SDHA*.

^{IId} Çoq: Çoksa *SDHA*. Bu mısradā üç hece eksik.

^{IIIc} biñ: bir *SDHA*. / ^{IIId} Ağla: Ağlar; Ağla: Ağlar *SDHA*.

^{IVc} Dürlü: Türlü / ^{IVd} şāhip her ne var: şāhib-i hüner *SDHA*.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- 1- Nüş iden cām-ı şafā mestānı bizler añlaruz
İşğ odı serden çıkan ser-cānı bizler añlaruz

Olsa iy şāhip cemālüm nem nigāhuñdan eşer
Tā ebed haşre süren hicrānı bizler añlaruz

Dil-rubā vaşlın temennā 'arz ider erbāb-ı dil
O haķıķat şemsin sulţānı bizler añlaruz

- 4- Niceler şahrāya düşer şaydıña Leylāsınuñ
Mecnūna lāyık olan ihsānı bizler añlaruz

Bend olan zencīr-i 'ışķa buldılar ğamdan necāt
Görmeyen bāğ-ı Cinān bāğvānı bizler añlaruz

Vaşfuñı itmek ne mümķün olamaz pīrüm meded
Cürmümüz 'afv eyleden Geylānı bizler añlaruz

- 7- Şarılup **Hāfız** anuñ dāmānını elden ķomaz
Beklerüz bāb-ı mürüvvet-kānı bizler añlaruz

6+5 = 11'li hece ölçüsü

- I-** Felek neşelimli dār-ı dünyāda
Bizi arar şorar izler mi kaldı
Gitti küllī varum kaldum piyāde
Bizüm için ağlar sızlar mı kaldı
- II-** Kırtulmadum gitdüm gıybetden gamdan
Ben murād isterem bār-ı Hudāndan
Yaş yirine kanlar aqdı dīdemden
Ağlayı ağlayı gözler mi kaldı
- III-** Sözümiñ her biri cevāhir deger
Eski muhabbetler kılmamış meger
‘Azīz dostlar bize çehresin eger
Bize çevrilmedik yüzler mi kaldı
- IV-** **Keremüm** dir kemlik yokdur sözümde
Raķībün şoħbeti bişdi özümde
Eger gıybetimde eger yüzümde
Bize söylenmedik sözler mi kaldı

6+5 = 11'li hece ölçüsü

I- Cihānuñ naqşını almağ dilerseñ
Oķunulmaz bir ibāre sır nedür
Varupda bir kāmili bilmek dilerseñ
‘Aql irmez ol esrāra sır nedür

II- Felek icād ider eyünü gün gün
Serv-i ķaddüm gibi ider ser-nigün
Şunarlarsa saña sagār-ı ma‘cün
Uğra dirler zehr-i märe sır nedür

III- Her ma‘rifetde sen olsañda māhir
Ne fā‘ide çalsañ evvel ü āhir
Muķadder ne ise olur sır āhir
Emr-i Hāķķ yirine vara sır nedür

M 57^b IV- Sırr-ı Hāķķa hayrān ins ü cin melek
نَحْنُ نَحْنُ نَحْنُ يَا bilün bağla pek
Gāh hōş gāh nā-hōş dönmekde felek
Dünyā dönmez bī-ķarāra sır nedür

V- Kāzā gelür ise insāna nāgāh
Her ne gelür ķula cümle ‘indallāh
Ene’l-Hāķķ sırrına olsañ da āgāh
Mañşür-veş çekerler ise dāre sır nedür

VI- Ferhād ‘ışk zencirin boynuna taķdı

^{IVb} نَحْنُ نَحْنُ نَحْنُ يَا: biz taksim ettik. *Kur‘ān-ı Kerīm*, Zuhruf, 43/32. bk. Ekler: 12.

Kerem odına kendini yağıdı
Mecnūnuñ başına kuş yuva yaptı
Leylā döndi bir eşcāre sır nedür

(١٢٧٠ / 1270) Buni Konevī (?)
Es-seyyid ‘Alī
bī-çāre kulları
yazdı.
Kuşūra nazar
buyurmayasız
efendüm hāzretleri.

.....

* (١٨٥٤ / 1852 m.)

EKLER

1- فَلَمَّا قَابَ قَوْسِيْنِ أَوْ أُنۢى : “(Peygambere olan mesafesi) iki yay aralığı kadar, yahut daha az oldu.” *Kur’ân-ı Kerîm*, Necm, 53/9.

2- قُلْ مَوْءَدُ اللّٰهِ الصّٰرِعُ الَّذِى يَدۡلُ الْغٰلِىۡنَ وَيَدۡلُ الْغٰلِىۡنَ لَئِيۡلًا وَّءَدۡلًا وَّءَدۡلًا وَّءَدۡلًا : “De ki: O, Allah’tır, bir tektir. Allah Samed’dir. (Her şey O’na muhtaçtır; O, hiçbir şeye muhtaç değildir). O’ndan çocuk olmamıştır (Kimsenin babası değildir). Kendisi de doğmamıştır (kimsenin çocuğu değildir). Hiçbir şey O’na denk ve benzer değildir.” *Kur’ân-ı Kerîm*, İhlâs, 112/1-4.

3- وَ مَوْلٰٓئِكَ اِذَا رَفَعُوۡا وَّ مَوْلٰٓئِكَ اِذَا رَفَعُوۡا : “O,kullarının üstünde mutlak hâkimiyet sahibidir. O, hüküm ve hikmet sahibidir, (her şeyden) hakkıyla haberdardır.” *Kur’ân-ı Kerîm*, En’âm, 6/18.

“O, kullarının üstünde mutlak hâkimiyet sahibidir. Üzerinize de koruyucu melekler gönderir. Nihayet birinize ölüm geldiği vakit (görevli) elçilerimiz onun canını alır ve onlar görevlerinde asla kusur etmezler.” *Kur’ân-ı Kerîm*, En’âm, 6/61.

4- قُلۡ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا اٰمَنُوۡا بِرَحۡمٰتِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغۡفِرُ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَّ جَعَلُوۡا وَّ جَعَلُوۡا : De ki: “Ey kendilerinin aleyhine aşırı giden kullarım! Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları affeder. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.” *Kur’ân-ı Kerîm*, Zümer, 39/53.

5- وَ لَقَدْ نَزَّلۡنَا السِّبۡحَ اِنۡ مِّنۡ النُّجۡمِ وَاَلۡقُرۡاٰنِ الْعَظِيۡمِ : Andolsun, biz sana tekrarlanan yedi âyeti ve büyük Kur’an’ı verdik. *Kur’ân-ı Kerîm*, Hicr, 15/87.

6- (بَلۡ عَجَبُوۡا اَنۡ جَآءَ مُمۡنٌ مِّنۡ دُوۡنِ مِمۡ لَّا يَلۡمِزُكُمۡ فِىۡ شَآءِۡنِ اللّٰهِ وَاَلۡقُرۡاٰنِ الْعَظِيۡمِ)2) : Kâf. Şerefli Kur’an’a andolsun ki kâfirler, aralarından bir uyarıcının gelmesine şaşılar ve şöyle dediler: “Bu tuhaf bir şeydir!” *Kur’ân-ı Kerîm*, Kâf, 50/1-2.

7- كُلُّ مِمَّنۡ يُّهۡبِءُفَاۡنٍ : Yer üzerinde bulunan her canlı yok olacaktır. *Kur’ân-ı Kerîm*, Rahmân, 55/26.

SONUÇ

Yaptığımız bu çalışmada, Ankara Milli Kütüphane, Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi 06 Hk 427 Arşiv Numarasında bulunan Mecmû'a-i Eş'âr Ve Fevâid, Mecmû'aların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP) dahilinde incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar Mestap tablolarında ifade edilmiştir. Ayrıca iki tablo da vardır. Şâir kadrosu ve şiir sayıları, vezinler bu tablolarda gösterilmiştir. Mecmû'anın tıpkıbasımı da, metnin sonunda verilmiştir.

Başlıklarda, "Makam-ı, İlâhî, Makam isimleri" geçtiğinden ve konularda dine dayalı olduğu için bestelenmeye müsait çoğunlukta manzume vardır. Derleyenin adı geçmektedir ama yazım kusurları, tutarsız sayfa düzeni, değişen yazı tipleri, birden çok kişinin bu mecmûa'yı ele aldığı, derleyenin eğitim seviyesi düşük olduğunun kanısına vardık.

Çalışmamızdan elde ettiğimiz diğer bazı sonuçlar şunlardır:

- Mecmû'ada 69 Gazel, 26 Murabba', 11 Nazm, 3 Muhammes, 1 Müseddes, 4 Tercî'-i bent 1 Terkîb-i bent ve 2 Kasîde, 2 Tahmis, 7 Koşma, 2 Destân, 5 Beyit (nazım şekli belirlenmedi); 52 İlâhî; türü mevcuttur.
- Gerek mecmû'ada, gerekse yayınlanmış eserlerde metinlerin eksik veya fazla durumlarına rastlanılmış ve bunlar da dipnotlarda gösterilmiştir.

Bu çalışma ile, edebiyat tarihimizin karanlık noktalarının aydınlatılmasında önemli bir yere sahip olan mecmû'alardan birisi araştırmacıların ilgi ve merakına sunulmuştur.

KAYNAKÇA

- Akkaya, Hüseyin; *Abdülahad Nûri ve Dîvânı*, Kitabevi, İstanbul 2003. (AEND)
- Akkuş, Yasemin; *Benderli Cesârî'nin Dîvânı ve Dîvânçesi (İnceleme-Tenkitli Metin)*, Doktora Tezi, Marmara Üni., İstanbul 2010. (CESD)
- Atik, Hikmet; *Nakşî Ali Akkirmânî Dîvânı (İnceleme-Metin)*, Ankara Üni., SBE., İslam Tarihi ve Sanatları (Türk İslam Edebiyatı) Anabilim Dalı, Ankara 2003. (NAAD)
- Aydın, Mehmet Uğur; *Kâimî Dîvânı -Transkripsiyonlu Metni ve Tahlili-(Yüksek Lisans Tezi)*, Uludağ Üniversitesi, Bursa 2007. (KAD)
- Aydoğmuş Yüce, Emine; *Abdürrahim Tîrsî ve Dîvânı*, Uludağ Üni., SBE, Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı, Tasavvuf Bilim Dalı, Bursa 2010. (ATD)
- Ceylan, Ömür-Yılmaz, Ozan; *Hazana sürgün bahar: Keçecizâde İzzet Molla ve Dîvân-ı Bahar-ı Efkâr*, Sahafflar Kitap Sarayı, İstanbul 2005. (KİMD)
- Çelebioğlu, Amil; *-Araştırma İnceleme Dizisi- Muhammediye II.c.*, MEB. Ankara 1996. (MHDY)
- Devellioğlu, Ferit; *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Akaydın Yay., Ankara 2010.
- Doğan, Ahmet; *Kuddûsî Divanı*, Akçağ Yay., Ankara 2002. (KUDD)
- Erdal, Tuğçe; *Sözlü Kültür Ve Yazılı Kültür Bağlamında Cönk ve Mecmûalarda Fuzûlî Mahlaslı Şiirler*, Millî Folklor, 2014, Yıl 26, Sayı 102, (s.26-27).
- Erdem, Kadri; *Kutup (Seyyid) Osman Fazlî Divânı, İnceleme-Metin (Yüksek Lisans Tezi)*, Sakarya Üni., SBE., Ağustos-2008. (OFZD)
- Erdoğan, Kenan; *Niyâzî-i Mîsrî Dîvânı*, Akçağ, Ankara 1998. (NMD)
- Ergun, Sadeddin Nüzhet; *Türk Mûsikîsi Antolojisi*, İstanbul Üniversitesi Yay. I.C.-II.C., İstanbul 1942. (TMA)
- Ergun, Sadeddin Nüzhet; *Türk Şairleri*, C.1 / C.3, İstanbul 1936. (TRŞ)
- Fedai, Harid; *Dîvân-ı Şeyh Mustafâ Zekâyî (Oruç Baba)*, Lefkoşa 2008. (MZD)
- Gıynaş, Kamil Ali; *Şiir Mecmû'aları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası*, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 25, sy. (2009).
- Gündoğdu, Mehmed Kemâl; *Müştak Baba*, MEB. Yay., İstanbul 1997. (MÜŞBD)
- Günel, Hilmi; *Şem'î Dîvânı*, Bitirme Tezi, Erzurum 2000. (ŞEMD)
- Güneş, Mustafa; *Eşrefoğlu Rûmî ve Dîvânı (İnceleme-Metin)*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı, Malatya 1994. (ERD)

- İslamoğlu, Mustafa; *Seyranî Hayatı-Kişiliği-Sanatı-Şiirleri*, Denge Yay., İstanbul 2002. (SDMİ)
- Kara, Mustafa; *Gül Risalesi*, Uludağ Üni., İlahiyat Fakültesi, S.5, C.5, 1993. (GLRs)
- Kasır, Hasan Ali; *Seyranî*, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yay., Kayseri 1999. (SDHA)
- Kavaklıyazı, Ahmet; *15. Yüzyıl Şâirlerinden Diyarbakırlı Halîlî'nin Şiirleri*, Selçuk Üni., Edebiyat Fakültesi Dergisi, Yıl 2015, Sayı 34.
- Kayya, Serpil; *Selâmî Dîvânının Transkripsiyonlu Metni, (Yüksek Lisans Tezi)*, Dumlupınar Üni., Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kütahya 2001. (SELD)
- Kızıltoprak, Süleyman; *Araştırma Projesi- Hoca Ali Rıza'nın Desen Defterleri'nin Transkripsiyonu ve Sergilenmesi-* Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üni., Fen Edebiyat Fakültesi, İBB., İstanbul 2008.
- Köksal, M. Fatih; *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, Kesit Yay. , İstanbul, 2012.
- Köksal, M. Fatih; *Yâ Kebîkeç*, İstanbul: Kesit Yayınları, 2016.
- Kurdoğlu, Veli Behçet; *Şâir Tabîbler*, İstanbul Fethi Derneği Yay., İstanbul 1967.
- Kurt, Yahya; *Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ASL 582-MC 40 Numarada Kayıtlı Mecmû'anın "Memû'aların Sistematik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) Göre Tasnifi"(174a-243a) (İnceleme-Metin)*, Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, SBE., Rize 2015.
- Kut, Günay; *"Mecmû'alar"* Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, C.6., İstanbul: Dergah Yayınları, 1986.
- Kutlar, Fatma S.; *Sâ'dî Dîvânçesi*, (makale s.218). (SADD)
- Levend, Âgâh Sırrı; *Türk Edebiyatı Târîhi I*, Ankara: Türk Dil Kurumu Basımevi, 1984.
- Şihabi, Muhammed Sadık; *Gayb'ın Dili*, trc. Seyyid Hüseyin Fevzi Paşa, Kit-San, İstanbul 1996.
- Necati, Ömer; *Ziyaeddin Abdurrahman Hâlis'in Türkçe Şiirleri*, Ankara 1985.
- Özmen, İsmail; *Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi*, C.2, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1998. (ABŞA)
- Özuygun, Ali Rıza; *Hasan Sezâyî Dîvânı*, Buhara Yay., İstanbul 2005. (HSD)
- Pala, İskender; *Şiirin Sultanları*, Asya Finans Kurumu A.Ş. Kültür Yayınları, İstanbul 2005.
- Büyük Türk Klasikleri*, 6.c, Ötüken-Söğüt Yay., İstanbul 1987. (BTK)
- Sağman, Sevgi Hatice; *Ruşen Efendi'nin XIX. Yüzyılda Yazılmış 'Mecmuâ-i İlâhiyyât' Adlı Güfte Mecmuası, (Yüksek Lisans Tezi)*, Marmara Üni., SBE., İstanbul 2001. (Mİ)

- Sami, Şemseddin; *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yay., İstanbul 2006.
- Sarı, Mehmet; *Mevlevî Âşık ve Şâir Konyalı Şem’î Hayatı, Edebî Şahsiyeti ve Dîvânı*, Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Konya 2013. (KŞMD)
- Sefercioğlu, Nejat; *Nakşî Dîvânı, (Yüksek Lisans Tezi)*, Marmara Üni., SBE., İstanbul 2000. (NAKD)
- Söylemez, İdris; *Seyfullâh Nizâmoğlu Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin)*, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya 2013. (SYND)
- Şahin, Şah Hüseyin; *Şah İsmâil Hatâyî ve Diğer Hatâyî Şiirleri*, Pir Sultan Abdal 2 Temmuz Kültür ve Eğitim Vakfı Yay., Ankara 2011. (ŞİH)
- Tatçı, Mustafa; *Üsküdarlı Muhammed Nasûhî ve Dîvânı*, Kaknüs Yay., İstanbul 2004. (MND)
- Tatçı, Mustafa; *Yûnus Emre- Dîvân-ı İlâhiyât*, H yayınları, İstanbul 2014. (YED)
- Tatçı, Mustafa - Yıldız, Musa; *Azîz Mahmûd Hüdâyî Dîvân-ı İlâhiyât*, H Yay. İstanbul 2008. (AMHD)
- Tapsız, Meliha; *Bolulu Himmet Dîvân, -Manzum Tariknâme, Âdâb-ı Hurde-i Tarikat- (Yüksek Lisans Tezi)*, Gazi Üni., SBE., ETE., Anabilim Dalı, Ankara 1995. (HİMD)
- Tavukçu, Orhan Kemâl; *Halîlî ve Fûrkat-nâmesi, Giriş-İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım*, Yakındoğu Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü, Harvard Üniversitesi 2008.
- Toparlı, Recep; *Şemseddîn Sivasî Dîvânı*, Sivas Belediyesi, Sivas 2015. (ŞSD)
- Uzun, Mustafa; “*Mecmua*”, *DİA*, XXVIII, Ankara 2003.
- Yerdelen, Cevat; *Hâlet-i Gülşenî Dîvânı (Transkripsiyonlu Metni)*, Erzurum 1995. (HGD)
- Yıldız, Alim; *Fenâyî Cennet Efendi Dîvânı*, Cumhuriyet Üniversitesi Kültür Yayınları, Sivas 2010. (FCED)
- Yurd, Ali İhsan-Kaçalin, Mustafa; *Akşemseddîn Hayatı Eserleri*, Marmara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Vakfı (İFAV), İstanbul 1994. (AKŞ)

Genel Ağlar:

- GA1---http://www.neyzen.com/nota_arsivi/01_ilahiler/050_karcigar/bulbulnicin.pdf
(18.05.2017).
- GA2---<http://www.yedinota.com/beste/muhammedden-diger-yok-vasil-olmus-kab-i-kavseyne-16335> (18.05.2017).
- GA3---<https://soundcloud.com/www-muzafferozak-com/niyaz-arz-h-c-te-ulu-derg-h-m>
(18.05.2017).
- GA4---http://www.sanatmuziginotalari.com/eser_listesi.asp?mode=1&qry=&pg=150
(18.05.2017).

---GA5---[http://www.salakfilozof.com/anadoluda-farsca-siir-soyleyen-turk-sairlerixi xvi-yuzyillar-yrd-doc-dr-ahmet-kartal/](http://www.salakfilozof.com/anadoluda-farsca-siir-soyleyen-turk-sairlerixi-xvi-yuzyillar-yrd-doc-dr-ahmet-kartal/) (18.05.2017).

---GA6---<http://www.yedinota.com/beste/sem-i-ruhuna-cismimi-pervane-dusurdum> 14568 (18.05.2017).

---GA7---(Şemsî Dîvânçesi), Mehmed Şemseddîn Hazretleri'nin Dîvânçesi,
<http://mustafaresmiahi.net/mustafaahi/diger/divance.html> (18.05.2017).

TIPKIBASIM

1923
M. EĞ. B.
 ANKARA GENEL KİTAPLIK

Kayıt No. 437	Tasnif No. 894-35-1
------------------	------------------------

در مقام

در مقام

در دین اقربا اهل بیت نبوت قاطب دنیاء
 سعید بن ابی طالب علیه السلام قاطب دنیاء
 و شویب قبیله بنی نضیر قاطب دنیاء
 صفی بن اسحاق قاطب دنیاء
 اول نبوتی یادی قلن قریش الیه و عواقلن
 اتمامه کوز سینی اولن بصورت قاطب دنیاء
 انبیا کریم صابری نینی قریش الیه
 حمله خدیجه دیردی ایوب قاطب دنیاء
 قاضی اوله دین القرائن قاضی بینه قاضی
 ایوب علیه السلام سلطان احمد قاطب دنیاء
 دولت بنی بنی کلدی فی کافه قاطب دنیاء
 تکریم اسلام دیردی علی قاطب دنیاء
 بوتق سنی دنیاء اوصان نه کوز سینی صابغ اسن
 قاضی حنی الیه حسن انور قاطب دنیاء

یا محمدت اوصان فرزند مولدیم برده نیم بلیم
 هجرت صوننی صدای فرزند مولدیم دیوانیم بلیم
 هر شام سحر از من گوشه ای از اولایام
 بقدر نیازت کلام بکانه نیم بلیم
 دل خانه صاب اولدی بغیرت تراب اولدی
 هر جانب باب اولدی دیوانیم بلیم
 قلمبه او جانم بریند طاعنم
 اشع طعنه غم در حجب با غم
 نو کردی دهشت نبوی غم فرشته
 قلم من ضربت در دانه من بلیم

در مقام

در مقام

در مقام

در مقام
عشقین ایله عاشقند یاشین بایر اول الله
ایچون عشقین شرابین قاشین بایر اول الله
عاشق اول دیز او بلبلیم شول کلزار
سن سوین نازو باشین بایر اول الله
اول سنه سونلوق قبل شفاقت اندر
مومن اولن تنگ جاشین بایر اول الله
اول سنه سون کندی و بیر بولنه بنی
ایک جهان کونشی سن سین بایر اول الله
چون سنه سوری سیمان سن سین جمله سلطان
جایم بولنه قربان اولسغا بایر اول الله
عاشق بو سنین جانی کلم شفاقت کان
عالمدرین سلطانی سن سین بایر اول الله

در مقام
بنی دوست هو اینده دشمنم خیری هو اینده کرم
بشوره دوست سودسه در خیری سودنم کرم
ای ذاهدی دنیا پست اولزه نین و ضایله
بنی کاشی شوریه بیم ذوقی ریا ننه کرم
بنی اذر ناست کلنم بنی نایابست کیدیم
هجه یایلز کو کلم بنم ذوقی تقوا ننه کرم
بنی او نیو بی فکر اینزم دوزخا کوریه تعبیه اینزم
بن کلنم بنی کتوم فنا بقا ننه کرم
بنی اثر فاقی رویم بنی باقیم قریم
بنی اول مورعی لاهو تیم و ض کمانه کرم

در مقام
بایر اول الله به کو نندی یا صیامتک
کرم عید اندر دوزی قیامت شفقیه
کرم بیک و یا تمه کل کو بیدینیا هاند
نایا قیامت ساین اولمز دی نیم هوبن ذوقله
بنی انده علمله عرفانیه قربان اولیم
اول ابید کرم عرفان علی دورته باریدیه
اول رسالت باغله اندر کوی ذاریه
جمله اصمیه هیک ایتر اهلک اندریدیه
بنی انده الیه اصحابند قربان اولیم
اول من حضرتند ذوق مجرودی انقیاب
هم سین اولری صون لعدن شهید کیدیه
ایک سید برقدی پای محمد رطلن الله
بنی انده ایز اول دیند قربان اولیم
بزمی جاندا فی صلی بنی سینا
روز شب مثل نور الله اولسغا صندک
اتق اولقلغی معقدن حقنی قلیدیه
اولیا انا بنی اذی قول قربان اولیدیه
بنی انده ایافند قرذیه قربان اولیم

۷۲

رتبه
 شخصه لرین سر خسته ای اندیانه بوی بی
 اولیا ایله سوزی یاش هن ایله حسینه
 حضرت علی بابا لری گن دیو دوری
 ورتین ایکی کویاری هن ایله حسینه
 دوه سیله بیله ورن کونرا ماخنه دوران
 صونر اتقه صد وین هن ایله حسینه
 صودیریدیر اول جانه ایچدی قانه قانه
 فاطمه انا یانه یانه هن ایله حسینه
 کربلایه تاراجنه نوره بالقدر یاه صاحبه
 یاتوره ال قاندا ایچنه هن ایله حسینه
 کربلایه یازدی شهید اولش قازدی
 فاطمه انا خودی لری هن ایله حسینه
 دروشی یوش و نیافانی بزون اول کلن قانی
 ایچمه هاله سلطانی هن ایله حسینه

۳
 قیوم کلدیر آتت گن
 دیلدر رحمت شفقت گن
 هجانه حق تعالی قدری اهان
 وجودین ایت رحمت گن
 نیدیر لولیدر باب حقن
 شکره یولدی لری ت گن
 ان اولدین محرمی زری ایچی
 ایدوبه جنان ایله صحت گن
 سزایه وار قبضه نیان ایت
 سن رد ایمن ایت گن

معافه
 کتایم جوق معافه ان قیوم کلامی بزون
 اویوبه حق بجاری بهاسنه الیم صیان
 نزو و الیم و هون او طوقی هون اولدو
 بنا اندر دین مالیم قوس قنم گن نشان
 ذلیل اندیدی دخی صلیه شهوت بی ضرر اولدم
 جوقن طوقی یولدن ایلمه دنیا و جوق طغیان
 کرساله اولش ایکن راه سردن سوز اولدم
 حبیبک مرتبه ایله اول راه سکره اهان
 اکسن در سینه قبوزن بن کجه کیدیم
 کناه کاره بوقه رحمتک گن بوقی ای جهان
 کلونسه کناه لر مغفرت ایدیم بییم دیدیم
 کلدری بوجغنه ان بن عفو ایله نقصان
 بنیم بنه هتکری اولدوقور کی عفو ایت
 دخی کیم اتری جانی کولک گن سنا ایمان
 بوقورس ادرین بدلیجی مغفرت ایست
 انی سوروب قبوزن ایله صلیان لری ناه

۳
 در دمنم محرم در یانه کلام بارسول
 سائلم کتایم اهان کلام بارسول
 کعبه و صلیه بولن سوز ایروب بوشتم خیب
 خدی قنم وار جانی قریبانه کلام بارسول
 انشان ذاق ایمن عفو مبعوض سبب
 آستان رحمت رحمان کلام بارسول
 کلم الرنالی راه حق و شکر ای
 باب بقی بالین ایاق و لویه کلام بارسول
 نغمه صیم جمله راهم با فکرت یولیه بن
 عشقله دیدرین سینی کلام بارسول
 اتم کوی بنه فی ردا ی شغای نهی
 سن کبی احاف جوق سلطانه کلام بارسول
 قله کلام بارسول
 ۳

باشاه در عالم شاه عبدالقادر است
سوی اول و دوم شاه عبدالقادر است
آقا جبار خان بزرگوار کورسین قلم
نور قلب از نور اعظم شاه عبدالقادر است
تاج مردان خدا حضرت عبدالقادر است
شاه لولک و داد نسبت عبدالقادر است
حالیا افاق عالمه قضا اوده و در
عالمه ایرتور همت عبدالقادر است

بیش
کونک حسین اولو بر خنق الله
کلبه بانی اولو بر خنق الله
ایکجه طوطی هوشیار باهی ازین
جا غم هیزان اولو بر خنق
ار بری قار و دغذ زره و زه
دشمن آقا اولو بر خنق الله
نه کردی لیلندک بو زرن مجنون
سهر سردن اولو بر خنق الله
ذلیما نه کردی بوسو بو زرن
ایش افغان اولو بر خنق الله
قیوب ابراهیم ادهم تاجی تکی
یری کلخان اولو بر خنق الله
بوشی امرم بوهر تلک بو زاری
عجب بیهان اولو بر خنق الله

خاندان بوزنیان بون همان انجیر اورد
اربع کسنگ حقون کور بوزنیان
بوزنیان

بیش

سیاه اولو بوشوغالی ار ارسان
عبدالقادر سبب بار بولنهان
جدی مکتب اگر صور اسن
عبدالقادر سبب بار بولنهان
صوبه کلورد در و شکر در بلیور
اولیانیله اھیاری سور بلیور
قدره نندن نصیاری در بلیور
عبدالقادر سبب بار بولنهان
مولوم بوجه دولت و بریش بلینه
منقول اولمش یار نیکه اینشله
الله ایلر رسول ایلر اشنا
عبدالقادر سبب بار بولنهان
حقیری کوی یادوب دوزنی
کوشی نظر ایاش انا انه کی
اولیاندک کهنه سی کوزلی
عبدالقادر سبب بار بولنهان

عاشق بیس جک نه خدیف
استغفره خاطر اولو همت
اولعلم درین انا رسول صرف
عبدالقادر سبب بار بولنهان
مقامه عشق عشق
دورمان نیالم عشق عشق
نخله دریم عشق عشق
عشقاری اولک سر در اکلتم
یا نمین بلن عشق عشق
سینه سوزان کوزری سبب یان
دورم سنه یان عشق عشق
اول الدنم بیک قوروی صاندیم
قاف بقات یاندم عشق عشق
ایندکجه افغان دان اولری عیان
یا خنقه بوجان عشق عشق
سید سنی ترک ایلر اسی
یا قونیا بو جسی عشق عشق

مناج

نظر بر روی خدا در شیخ عبد القادر بنی
منبع فیض و طهارت شیخ عبد القادر بنی
ناه بان حقش بیولند سید این
مالک ملک بنادر شیخ عبد القادر بنی
عبد عالم خوش اعظم مظهری خلوت
صاحبی صور صفادر شیخ عبد القادر
استانده بکلین مقصوده اولور اشیا
تابعی لطف و نادر شیخ عبد القادر بنی
رتبه والستی اور ارج اینتی هج غول
زان مقلد اشنادر شیخ عبد القادر بنی
ای عطفی نبه دل بنده مانند
روی مقصودی نما در شیخ عبد القادر بنی

مناج

بجک کجبه قطب هم لجر اولی هیزان بنیا
زنی کجبه ز بیم غمشی اولی سیران بنیا
دوست کوردی چون میان قلعه بیخی خزان
مانان اولی سیران ز وطن طوفان جان
صوره هم وارن سر در حدیث
قریب خیابان کندن پیشانی بنیا
قاف دیل غفلا بر این اشیا
انزیشه را خاصیم اولوری انسانیا
بود بر یک دیله بر
در همان کرم بود جان

مناج

بجند ز صور دید ملک لجر آری
سکست ای دیله دم قلدی
منه کرم خودی رله اولی
او سر بر سر سیران بود
بلور صابون
کند
و است

مناج

مناج ای ملک سیران بود
ملخیه صابون بود در اولی
بلور لیک درین صورت بود
ای
سختی فان ایردین
عز لیب پرواز ایردین
بغای جوتن و فایز ایردین
ای
در دیشی بوشن بر سر کرم اجانه
هغین لطفی نور و بعبه صاحبه
نی حق اولی بر دن فایضه
ای

ایضا
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار

ایضا
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار

ایضا
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار

ایضا
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار
کرم کرم لیب لطفله کرم بار

مقام
 اجم بصیرت و بصیرت باقی جمالی باری که
 قبل نماشا صورت حق بصیرت و درای کو
 او یا لئمه از نور ارضینه در نیاید
 منزل معصومین است کون اولی واری کو
 دامنه از نور کون هر بابان الهلیک
 جیتی بوظلومات فسدن عالمی اکوان کو
 بیست معمر اولی یکی ملک برین دکنش
 عین عبد تک کینه معمر و باقی معمر و کو

مقام
 بنم خیم بنی هغه کتور
 شکل انبیا در این بقدر
 کون بنی سجاختی کتور
 عبد القاری سلطان درین سجاختی
 اندر دن قالمندید بول ارکان اصول
 دامنه طو تنگ اولندید حاصل
 جتدی صورت این حضرت رسول
 ایضا
 علقین بول که بنار طو طو شید
 چیکر بنی و اربسه و ارنه بنور
 هفتج جانی برسان کلور تینور

نطق
 قطب اقصاب اولیاء حضرت عبد القادر است
 شهبین شامی ولوین حضرت عبد القادر است
 دستگیری عاجزانی محبوب عبد القادر است
 سروری بگری حقیقت باذ عبد القادر است

ایضا
 کبر لری اجهلور از صراط
 دامن پبار لر هوش کونک صراط
 بغداد متریسی نور اولش صراط
 ایضا
 دائم الله الیه شکر الیه
 هو در کجا افر کوز بندک این
 انرف اولی روی اندک درویشی

مقام
 جمالینا سید ابوب اسلمه النعم
 اونه همت الیه شیخ عبد القادر
 الیه صلی کونم اجد نعیم
 الیه شیخ عبد القادر
 اونه همت الیه شیخ عبد القادر
 اونه همت الیه شیخ عبد القادر
 سید سوزنی کون جو دین و مطلقه
 شول ایکی جهان کون بوزنی اقدیب
 بر بوزن حلیفه لرینا هو قدیب
 ایضا
 مرد برین خطا کردن صقل سینی
 فکر لرین سید اوله اوله سینی
 قطب الزمان صورت کوشه بیکار سینی
 ایضا
 نقیبه بنی سجاختی کتور
 بنم منکر لری بول کتور
 هلیغری یا نشه او تورا
 ایضا
 انرف افنی روی عقلمه اندن
 کسه محرم قلمان سیدک بونون
 اگر بوزن اگر بغداد اندن

مقام
 بنی نبی بولم صون قنوی
 شکی کمان خدیب بنم
 بنی دوست بوزنی کونن اربابم
 بوزن کونن خدیب بنم
 اول دوست بنا آتی دینی
 ایضا
 اولی او می قونیشی
 دلم شکر کونم قاضی
 بر سولیتین خدیب بنم
 کلون ضاجات الیه
 بندک دوری ضاجات الیه
 طشع عبادت الیه
 کورون اولر دست خدیب بنم
 برش بنم او می بنم
 طغوز اتمام دور در نام
 عشق اودینه دور بنم
 سوتی باذر خدیب بنم

مقام
 اربع لم جودن قیدم این
 ستا اولوب جیدان نغی انگنه
 اولوم هکتی کجیم نظمغ
 اجیم حیبات نغی انگنه
 بر افریم عاری استیم یاریک
 کسدم زنیاریک شای انگنه
 نچم بر الغت اربع لم اوزنت
 جلمم خلوت شای انگنه
 بونیم الحق دیدیم شناق
 کاشتم عشاق شای انگنه
 مقام
 دون کجیم بیتم ایچینیه
 پیریم عبد القادر سلطانی کوردوم
 اردنک سروری اول شای کوردوم
 عرقس انگنه تاجی بلنجه
 پیریم عبد القادر سلطانی کوردوم
 اردنک سروری اول شاه کوردوم

نقلدی یانسه سخاقت اکریم
 در شغف سیری دائم دینسه
 قیدی محمد علی بیرونسه
 اربع
 قوی هتا دیدیم کی زمان
 اولیار بنیما اکریدیهان
 هو اتقا هی شایسته قران
 اربع
 جوق حلیفه سی وارد درجهان
 ایندی ارکافی اولور هوانه
 کول ظاهر اولور کجکونسه
 اربع
 نیچیدک مندر کلدک ایمانه
 بنسه اولوب ایردی مراد
 اولعلوم بیوردی محمدانه
 اربع
 اولنا بنسه کبجا دنعنی
 اه ایروب اخلد دیدیم گنا
 وجهنه فن و حقله قورق
 اربع

مقام
 اکی صجان غنیمت بی نوری عالم لعل
 مؤنک معراجی سن سینی نوری عالم لعل
 اتم دنیا بیوق اکی نوری محمد و اریک
 جمله نیک مقصود کی سن سینی نوری عالم لعل
 صنوق عالی نوری با کجینیا بر اندر اصوحک
 هو بنینیک سرور سینی نوری عالم لعل
 با ایللمدی کنا هندن بوغی خاص و هینیک
 عالمک سلطانی سن سینی با محمد لعل
 اربع
 مکنه عالمک سلطانی نوری عالم لعل
 افریم دلم هو دیدک استر
 کجیم سینی ان عالم سینی بیرون
 فنلق سینه هو دیدک استر
 عالمک سینه نوره هید نوره
 محمد سینه هو دیدک استر
 صوکیا قسیم با بنده تقسیم
 حضرت و رسم هو دیدک استر
 یونس بو سنجه کونل دوسته
 رط او سنجه هو دیدک استر
 اربع

نظم
 کورون هر دم غم زانی می از از اورین بلنجه
 ولایت خا در بنیه کول شای اولور بیغینیز
 زهر جومل نمازیه شرفیاب اولرین بیغینیز
 فیضاب حضرت بیچده صفای اولور بیغینیز
 کور کجها منانا اولور جمعه بیور دخی
 کور کجی اولرینیا اولور بیغینیز
 کور کجی اولرینیا اولور بیغینیز
 اولرین بلنجه اکریمینیا اولرینیا اولرینیا
 رسول کجیم یا ناده حق کجیم اولور بیغینیز
 کلان کجیم کجیمینیا تر نیه کجیم اولور بیغینیز
 جویتا جید اقا اولرینیا سلطانی نوری
 اولور بیغینیز

مقام
 ای نبی صبر ان قوت
 زین خادیمی کرد
 ای سحر جادوئی
 زین خادیمی کرد
 ارشاد عالمی
 اول کوشی قوی
 فکر اقرح کلف
 قضای قطبان در بلبل
 شایخی بیون اکریا
 حکم نیک اولریا
 عبد القاری سوند
 جان کو کلن کلندر
 صدوریه قید کرد
 بر عبد القاری سوند
 عبد القاری سوند
 عبد القاری سوند

مقام
 اسیر نفس امارم عجب بوجاهه بدکارم
 غنیمی قبا ازدم هوالبه خود یارم
 کیه رم راه بوق زایم نه بوزله بناورم
 اسره قبونه کلام درین یارب غفارم
 سنه ادین غفو ایکن درم بنامه یلوارم
 سنه هر کوشه ذکرین ایره عجب یارم
 کی اخفایه مظهر کی جهره اوتور ادی
 نه اکسیلور هنرین غنی و هجاب ایکن ادین
 خداوند سینی الله الرحمن الرحیم سینی
 قوا هوالمه واقف خیر سینی بصیر سینی
 اغنا یا قیام المستغنی دستگیر سینی
 نجه بوزله کنه استرحه جای کسین سون
 کلوسنه مصر فک درین او تقنطونین
 بیشتر لرشاد ایله بور هم محمود نندن
 کلوسنه درین او تقنطونین
 بروم جم اولری تمکه ایلوم بالله
 نجه قطع ایزه ایم سندن اسیدم یا کریم الله
 قلندر زار کرب در دنده ای کای و نا
 صدوریه قید کرد

مقام
 ای صحن نیکن ننون کوکل سنن قلندر
 اگر طوسین اگر ننون کوکل سنن قرانتن
 جهان با فخره بسایه نمکنند اول راهت
 اولور سه روضه قننت کوکل سنن قرانتن
 نید اول باغی بستان نید اول هو ی غلافی
 فراقله نیر هانی کوکل سنن قرانتن
 مراد سینی ای مولود ننه غیری بوق اصک
 اولور مکن طوبیا کوکل سنن قرانتن
 جو سینی نوریده یاری نیدر غیری اول افکای
 سونر سینی اونا جای کوکل سنن قرانتن
 ای بو صفیقین انزنا درت اولری درمان نیکن
 جو سونا و کسیر یو کوم مکه ایزه سینی
 کشفنا سو بید بونم ز قول سلطانی سینی
 نزهتیا اولری ابراق ایزه نونم
 بن قوتی درین بیلورم سو بید سلیمان سینی
 بوزن بو صلیق ایکنه اککلای کحق بیلور
 دیوان اولمش جان در دره زنده جلالن

مقام
 دوف کوزن بالورم نین افندی
 بن مرادم الاحصم دن استیم
 باره یاریمه قوی قصدیه
 بن مرادم الاحصم دن استیم
 برادی صحن برادی احمد
 دلیک آتین اول نوری اهد
 شغافت قیل نجه سوارم
 در دوش بونر صحن بونر دور
 دوف کونن اشیم هباه دارم
 قولون استدی ایحق دیلورم
 ای

کلمه عالم انشا بنی از در بیگانه ایم
هوا بنیم اعدای دلیله کور سید عجب دیوانه ایم
تشنه طمع قلیم آب حیات استیم
کبریدن در بای غنچه طایب در دانه ایم
زان رطلق بیدنگ بود کوشتری قیدی نیلیم
قیه سیریم قیاسیم حکم ایلیم بولکانه ایم
بامید تعبیر جسم تن و لیم قلیم صاب
ای مدد معارف عالم قیل نظر در پاره ایم
بنده در همی ازل کلون کلن بیگانه ایم

عشق بوجان تشنه وصالی حضرت تونه
انتم حضورم مطلقم الله
بجای نوبه ایم وصلتون
انتم حضورم مطلقم الله
ایلهون دایم سنن عیانین
صیبه الیه بانه شفاعت
جالی کوشتری و ایلهد این
هدایا فصل کرم ایلهد
وصالین کوشترین ایلهد
بوجان دل جالی کوشتر
سنا عشق اولون جان بولری لذت
کوزنه در جهان نوری درون
بناسی سیز کرکز هور جنت
الح
بحق سوره طه و یسین
رهالینکه قبول ایلهد عیسی
کیر قلبن حب سوا سین
الح

توقف ایلد کلام بر کلام اهل عالم
هو در دیر در نام سنن ایلیم الله
اصک و ایلد افعال او بیغی نشیم الله
جون واقف اسیم سنن ایلیم الله
ز فکله دل هسته اولی غایت انکسته
معنی نفس سنن یا عیبا الله
سور قلبن اعدای طولدر انا انغاری
ای جمله نکه قفاری سنن یا نغمه الله
دوئی تولک اونا رطکه اولای اعلک
انا عقدا قضا سنن یا نغمه الله

اول کور درون سنن فانی
قوص اول کور فانی
درون کلمی بیلر
لایفی زنی صفت کلمی
نظم در دهر سنن کلمی
زینک اهل حال کلمی
وجودی با جمال ایلد
برای صفا تعالی ایلد

الحق

خدای نومی قبل تعلیل
کلومی صحت قبل تبدیل
سروی ض نبی قبل تحویل

شریعت و سوانا نارین
طریق و سوانا اطوارین
حقیقت ایله هو می رین

ایدر سینی نغنی قربان
بولور سینی در دنیه در حان
اولو سینی و اصل جانان
صفا فی ترکیبه صالمه
کل افی بر پوره المم
صورت خیزی اول جالمه

ایشین زای فغان و سوا
پیشینی بیجون سونا و سوا
درونده عشقیله دو سوا

رضای صغیر بل بقله
دوام برینه انعام
ندامتله هرک داعله

بصیرتله نضایه
تفکر کوز ایه
تدقیق دن هنر ایه

صغیر لر سینی ویر
اکر ط لور سیر
کوز تکم قلمیه سیر

سکوت فکر اول کوز
درونده خیطنی کما ظلم
جمع احوالی نا ظلم

طریق کماننی کوز
حقیقت منزلینی اوز
درونده سربین کیز

الحق

نذر بر شورت زینت
نذر بو عادت بدعت
وار اتمه قوری کسرتیت

شراب عشقیله مست اول
دوشوب ایقله بیست اول
صفا اولیله مع دوست اول

نذر بو بحث کبردار
نذر بو جنبه دستار
بوندری تر کس ایلد عیار

اکر دیر سینی نذر تدبیر
کسیر شکی بقینه ایر
سرای قرب صغیر

صغیر منکر ل قال اتم
راه هوقه هدر اتم
درونده بر ملول اتم

بوسنبلی او کورت انظ
طریق نام در دظ
اشیت سن جان قور خیل

صلوح نغمه لر اتم
میلان ایلوم صنم
عبادت ذوقینه قائم

دیاد ویرم اهلوص ال
صغیرت بجز نیه کل ط ل
کوز کل شهر مبارز به عشقه صال

عالم زود و قاور و محمد طوقی کج
موضعنا فبق و قاور و محمد طوقی کج

کشتی نو بریچه از صیوان رنگ نو روزی
هکسوس بر صوبه قانده محمد طوقی کج

ایا غینه یوز سوز دبار محمد طوقی کج
اخلیان اوغلو مار آوزی طوقی ان انه سوزی

نیمه نما سیکلی محمد طوقی کج
بونس اید ای قزاشل آقر لوزون خانلی نایل
سجده طردی طاعیل طاشل محمد طوقی کج

م

افکار و کندی قورلر
بارسول کورسور جالیلی

بوظرفق سنک بولر
ی صوفی و صوفی کورلر

بنیانا هیدان اولشم
بارسول کورسور جالیلی

بولنجه می یانی اولشم
بارسول کورسور جالیلی

دوشلی در دنیا ای یار
اهولم اولریه دار

بور بکلرم لیل نهار
بارسول کورسور جالیلی

سوی سور جمله دی
بنجه اولور لیل دی
ای باغ حقیقت کوی

بارسول کورسور جالیلی

تجائی جمال استر کونل ایلمن ایلمن
شکل وصال استر کونل ایلمن ایلمن

شعوان کیم بولر جانانی ندر سلک سلکان
قوری حدیث عشق انی کونل ایلمن ایلمن

نه دونیا و نه عقبا کونل بر اوز که سوز
دعادم فکر کوی کونل ایلمن ایلمن

جهانی کن سه کسر بولنم انا کوی
مک مولسنی استر کونل ایلمن ایلمن

اکر دنیا اگر عقبا وصال سیز بر قوی سوز
هکرای نلسون ای مول کونل ایلمن ایلمن

م

تختگاه انیر و جودم خیر سلطان عشق
دل سینه قورلی بر عجب دیوان عشق

بیتد خیا در عشق اولش سر بر جهان
سویلمن دلیلم بوجوم رکنی دستان عشق

رینا با اوله عجب عی اهل عشقه کور
سیم دروننه اندک دایم بیار نیدن عشق

دیند سیز ارباب عشقه ذاهر اسن بوس
ای غفور ابرمه استر سن اگر جانانینه

ترک جهان ایدر کیم تجلی ایسون سلطان
عشق

عشق

مقام
 خلقه الهی در آنجا
 بنام رسول که بیاید با ما
 ده شش ایچیم نغمه ایچیم
 بنوعی ان صغیا یا کاشغیم
 سخن اول شاه جلالت
 ذات اسما و صفاتک
 اولیا که اندر کس
 بنام رسولی مجتبا یا کاشغیم
 ببل اسما الیعبیه صفات
 ایچیم ها که در صفات
 در صف احمد و در دنیا
 بنام محمد الانبیا یا کاشغیم

مقام
 خلقه الهی در آنجا
 بنام رسول که بیاید با ما
 ده شش ایچیم نغمه ایچیم
 بنوعی ان صغیا یا کاشغیم
 سخن اول شاه جلالت
 ذات اسما و صفاتک
 اولیا که اندر کس
 بنام رسولی مجتبا یا کاشغیم
 ببل اسما الیعبیه صفات
 ایچیم ها که در صفات
 در صف احمد و در دنیا
 بنام محمد الانبیا یا کاشغیم

مقام
 خلقه الهی در آنجا
 بنام رسول که بیاید با ما
 ده شش ایچیم نغمه ایچیم
 بنوعی ان صغیا یا کاشغیم
 سخن اول شاه جلالت
 ذات اسما و صفاتک
 اولیا که اندر کس
 بنام رسولی مجتبا یا کاشغیم
 ببل اسما الیعبیه صفات
 ایچیم ها که در صفات
 در صف احمد و در دنیا
 بنام محمد الانبیا یا کاشغیم

مقام
 خلقه الهی در آنجا
 بنام رسول که بیاید با ما
 ده شش ایچیم نغمه ایچیم
 بنوعی ان صغیا یا کاشغیم
 سخن اول شاه جلالت
 ذات اسما و صفاتک
 اولیا که اندر کس
 بنام رسولی مجتبا یا کاشغیم
 ببل اسما الیعبیه صفات
 ایچیم ها که در صفات
 در صف احمد و در دنیا
 بنام محمد الانبیا یا کاشغیم

الحمد لله رب العالمين سبب الاسباب
 الرحمن الرحيم اللهم المؤمن من الكتاب
 مالك يوم الدين ملك لا يغادره شهيد العقاب
 اياك نعبد و اياك نستعين يا الله استعانة حبيب من كل وعلم رب الارباب
 الهذات اراط مستقم هداية رو واذنى قلت في حق نعم العبد ابو
 حراطة الذين انعم عليهم نعم الامناء مقرونه بنعيم يوم الحساب
 غير المقطوب عليهم نعم الكماخرونه والجاهدون بنطقه واصواب
 والواضالين الذين اظلمهم حتى لا يعرفونه اسباب
 ايضا الذين امنوا وعملوا الصالحات طوباهم وشرتاب

فهم
 كرون ديكر يوق دخل اولش قاب قوينه
 كروه انبيادنا كبر مرد بر فرد ما بينه
 طرح خاه وصاله كوي تنها الوب مولد
 بو طورت اولوي كحصول لافرت سلطان
 كوينه

تمام

سينه ايجي بر اولون ما ههند
 تحت دره حكم ايرنات ههند

صفما بنديك دلجا ههند
 سويله عاشق يا من اهند

در ديله في اتيدن اهند
 ورا اليه بر ياره اولون بيك

كلمني وصلندن اتهند
 عاشق صارتق ايسك سويله بنا

يا قري يا نذر ودي مني عشقه اوري
 نالشاك عشاق حيرتق قوري
 كوز يا بنين كسيم كور ودي سنن ال يوري

اتش عشق بنا بر وانه سيني
 باش جانه قلمن ديوانه سيني
 كل شراي دنه بدونه اويانه سيني

جان خاري زخم ام بجه خون اسد
 كوز صيني سيطليم يا لي سرد
 مني حالكه اسنا تم كورم كنده
 طبع صيني روح حسن يا لي سرد
 دلبري بركي ونست دقيبان جوروي ورون
 باوي ورون كسي چه كند يا لي سرد

دو کلری بند ایام مسم
بورزی ج و خاره او کلمه
جان هر تله قانده اخله دمان
مور مودی دیل محرم

بو کوزه لول بر سیاه کونزر کرای جان
شهرید اولدی او سلاک فی شهیدان
بو کوزه اهل محبت اید اشقان

بو کوزه دور و یار دور اید فلک
بو کوزه هر تله اه ایلر ملک
سیاه بوش اولدی اصمان دنگار

خدا بخت ایلیمو جبریل امینی
حسینک د پور کتی بشلیکن
دو کلری حاکم خون نازنینی

صباح مشرک فاطمه آنه
جگر کوشم دیو بلند فغانه
کوزدن قاندا خون دانه دانه

بدایع حاکم دوشری ماه انور
مغیبه فخری حکم این شهید
و بود ناز پور خاری بی

بیکوزه لغتله یاد ایلر یزیری
فدایک دوشمنی ملعون کیندی
شهرید ائیدی در بیغ اول حیدر

دو مشتاقی و ش شهیدری ز
ولی رقصی مهابالتون بری ز
علینک قنبر نیک جگر کری ز

صفا ائدی بر شو ح مولک خوار
صوبانی صرین اولدی زادی
عشق ائدی کو کلمه صوفی ساری

بیایه ای صفا ای عقل مراد
انت الکریم انت الجواد
پیوسته شمشه فی لب زارم

عشق اولد کرم کیم اولم
کوجو سزی عشقک کشم اولم
اه اتیم اولم اتیم اولم

سویای عشق پیمانه کو کلم
شعور فخر پروانه کو کلم
لیلا سنی استر دیوانه کو کلم

شیرین ائیم جیشی عروذن
وصلت نصیب ایت اول غوغا خون
کیم اولم بو کار ضرورنه

اینا دی اعیان ارفم اری
بی چاره کو کلم اور تاج خاری
اشق فزیندی غوغا جو خاری

افشاره صفت با مالی صرت
دیل داغی محنت ما جور وصلت
سندن عنایت سندن هدایت

نقیض ایر زلف علو قلب سوز غم علی
 جای رهجوی سر شکم چشم کربانم علی
 کل پیش آمد ویدی شاه سردانم علی
 دود و دهنه فرقتی خمیو باندیم ایچانم علی
 کوشن ساقیسی که فاند نی جانم علی
 ال بیلک عقین سوزد بر ناری صرقت
 قشنگان سوزنا امید ایبر شراج و صلت
 کولون اهلالم شایم محمد امست
 آل بئیدن در نغی اندی فلک عاء الحیان
 چشمه آب بقای کورسم انیم التفات
 بودل سوزانم سوزن اولور سوزن نجات
 نوری چشم فاطمه محمدوم اعظم عقین
 شاه کت که بر لب سبط مکتوم عقین
 ست صهبای شهادت زن آقان دم عقین
 کسمن امید نی یا زوبین قولک بر مطلق
 چشم بر در سه امینه در هر صره ک
 عرض حامله سنا خبری دارین و طلو
 یا تقریبی غیره

فکر و صلک ایله هوم سندانیم
 تنم اشک یاندی شب خست بنم
 بنم اهل علی رض ایله صبار مد
 مد اولم غملا کسون و غمده هفتم
 دهفتم دینلی و صفک ایله
 یاشور کرد اولم بنم هر بیختم
 ستم حله حکایتیم غم ذولفک ایله
 غم ذولفک ایله بر قلبه قلوب بر بنم
 بیغم شوخی او شوخی غمی او قید هفتم
 هفتمه هائل اولور حاله ایله هم بیغم

الحق

قضی صانع زری دوزخ نوزدین کوروب کلام
 باقی دولت روزگار دوتا ایله سوروب کلام
 بلوزنا و کلام سوزدیم سنا اهدینا انج کلام
 دخی اولم کلام یوزدیم بنی دوتنه سوروب کلام
 بری کولک یاز لوی قشقه نیلیا اولم
 طبرانی نظر فلک افس و طروب کلام
 بر جوی اولوب باطله منصور کسب اصلاص
 الم ایله کولوی کولک صا و روب کلام
 اولم اولم بلیم غم بو بنیا اولم
 یا ندم بغدادی بیغم جنتدن سولوب کلام
 فدک اولم سبحان الجوی صابوق جالشدم
 دینم دو نمینی صد بر شوق ایروب کلام
 ایوب اولم تنم جفا قلدم جانم
 صفندم سبحانم قور تیزی دوبروب کلام

کوروم بری طاهر سوزدیم سوزن سکنا و جای نی
 قور قورن شاهی انچه سوزدیم بروب کلام
 کوروم بری طاهر سوزدیم سوزن سکنا و جای نی
 قور قورن شاهی انچه سوزدیم بروب کلام
 کوروم بری طاهر سوزدیم سوزن سکنا و جای نی
 قور قورن شاهی انچه سوزدیم بروب کلام
 کوروم بری طاهر سوزدیم سوزن سکنا و جای نی
 قور قورن شاهی انچه سوزدیم بروب کلام
 کوروم بری طاهر سوزدیم سوزن سکنا و جای نی
 قور قورن شاهی انچه سوزدیم بروب کلام

الف اللهه كاش
 ب بغداد در مكاش
 ت تکرین اصلاخ عبد القادر کیلو خ
 ث ثابتر سرتنه
 ج جالک ندرتنه
 ح حیات علمنده عبد القادر کیلو خ
 خ خندان یا بوج
 د دولت قبوکه
 ذ ذیلک طا بوج عبد القادر کیلو خ
 ر رتبه طر لودر
 ز زیاده اولودر
 س سبب طر لودر عبد القادر کیلو خ
 ش شریعت انوری
 ص صفات کبری
 ض ضیفک دهبیری عبد القادر کیلو خ
 ط طریقت سلطان
 ظ ظاهور در بهاش
 ع عاقله عرفان عبد القادر کیلو خ
 غ غایت ذکوی جوق
 ق قضا و فکر بوقه
 ق قدره اودی طر عبد القادر کیلو خ

الف اللهه کاش
 ب بغداد در مکاش
 ت تکرین اصلاخ عبد القادر کیلو خ
 ث ثابتر سرتنه
 ج جالک ندرتنه
 ح حیات علمنده عبد القادر کیلو خ
 خ خندان یا بوج
 د دولت قبوکه
 ذ ذیلک طا بوج عبد القادر کیلو خ
 ر رتبه طر لودر
 ز زیاده اولودر
 س سبب طر لودر عبد القادر کیلو خ
 ش شریعت انوری
 ص صفات کبری
 ض ضیفک دهبیری عبد القادر کیلو خ
 ط طریقت سلطان
 ظ ظاهور در بهاش
 ع عاقله عرفان عبد القادر کیلو خ
 غ غایت ذکوی جوق
 ق قضا و فکر بوقه
 ق قدره اودی طر عبد القادر کیلو خ

ابو بربکیم در حدیث
 کاشغور هسته بکیم جانم جانان استم
 یعقوب بکیم اولودم یوسف المجد کلیم خاق
 یوسف ذرانه از کجسته فضل رحمان استم
 موسی بن طهر نیر و درم دوست جلالی نور کیم
 کنز عظیم تا که اولودم سر سبانه استم
 بر ملکانه کاشغور کی اول بزم یوردم و کل
 حضایله ظاهر ایدم آبی هیون استم
 دقتی اعمالی یو کلنم استم خرم راه
 منزلی مقصود عقده امرو فریانه استم
 یونس ارم بلوی کیم کله صلیب سنه
 عالی رضی الله علیه بر مودی خانه استم

ابو بربکیم در حدیث
 کاشغور هسته بکیم جانم جانان استم
 یعقوب بکیم اولودم یوسف المجد کلیم خاق
 یوسف ذرانه از کجسته فضل رحمان استم
 موسی بن طهر نیر و درم دوست جلالی نور کیم
 کنز عظیم تا که اولودم سر سبانه استم
 بر ملکانه کاشغور کی اول بزم یوردم و کل
 حضایله ظاهر ایدم آبی هیون استم
 دقتی اعمالی یو کلنم استم خرم راه
 منزلی مقصود عقده امرو فریانه استم
 یونس ارم بلوی کیم کله صلیب سنه
 عالی رضی الله علیه بر مودی خانه استم

صلوات بر او و خاندان کافر و الله و الله
 طالب دیدار عقله یار ذکر و الله و الله
 و صلوات بر او و بدین یکی عالم کنیا و
 ساکنی راه خدایک کما ی ذکر و الله و الله
 اهل و درت اول سولیب و درم در دنیا سنی اول
 دلک نبهان کاغذ اساری ذکر و الله و الله
 کل عوایله کلما انیمه قلبک مستحی اول
 اهل تو حسین سلام گفتای ذکر و الله و الله
 گفتون سید نظام او خلد و لندن ذکر و صف
 طلعتی دل شهر نیک انوری ذکر و الله و الله
 صلوات

نعمت نرسد با زوری
 قیوم ز مجاهد جمله ملک تو یار رسول الله
 تا این زمانه چشمه فانی با رسول الله
 ندیم ذات پاکه اندن احد در فضیله
 شامق دیری ز یاد وصف لوتی یار رسول الله

کل ای دروش حق بولایم در این
 بر کامل بر شیره واریجه او ملز
 دو لاله مجالینی کوریم در این
 بر کامل بر شیره و میخه او ملز
 بخیر کز کور مرشد اراج
 ارا ایند بولری درجه دو ای
 بیده بیل او قوسخا اقرن قرای
 الله
 بونشی اوص بون معنا و ارد دیری
 لایق موسی به طرز و ارد دیری
 بر کامل بر شیره کله و ارد دیری
 صلوات

بنا ظلم اتیمه مدد صبر می عفو الیه بنیم
 سیم جو بر لیه یغمه دل بیت کنه غم
 اشک منجمه ز لبت آه بو باری بی بهنم
 درد و قهر غم نظری قلعه بر جبهه غم

ای صفا بنیه نظر قیل دلی زار به بنیم
 شوی جو بر خطا طرب او طبع اقلیم تنم
 صبری کوی درج اسیر اولری کوفل جاره ک یوق
 حشره دس ظلم تو کمنتر آردی یوق آره ک یوق
 یوق قر کمنه دوشی قاتا بن کس او ا ک یوق
 ما کوه صنعت خشمق یوق و مینی قاتا ک یوق

الخ و قتله بنیم طار اولری مهلت
 سر خشمق آتش یاندی نیدن
 کوزیده یخنه یانسه قنده دکور عثمان
 طایع طورتی سیاه جامه بورنری اکون
 الله

ای بهر کینی جوهری از بیت قوسخا دیری بی
 بنا و لروری ز اقیما کوناری بی کونار
 جامه سیدل اریه کوناری بجال زینت فر
 او قوسخا قوسخا ذکر جملینا از بر

او ایرو ز بیغمه زانم و لسم خشمق جینی ای بهر
 انی صبر صبر قاتوب تنه ز اری کونار
 درد آه جملیه بر لایطه اولری کونار
 قوسخا قوسخا ذکر جملینا از بر

قد فرستم یار و لور با عنایت ابریزاد
ایستد ری مالک و دوزخه زبیری آزاد

نیمه شهرتاری انچه بری بیزدن
کفر و عداوت کرب بری بجزن فرزد

برسی کافر مطلق برسی کبر و کج
برسی ظلم جسم برسی محض بیداد

بری فرعون محاکل بری ابو صهلان
بری نمرود معادل بری شبه شاد

بری بیری ایل تا محضه درک پاینده لر
لحظه الله علیهم و علی این زیاد

یا پیری بوقبه پرنوری ذوالنورین دیشاید

میدان جامع النعمان عثمان بنی قحطانی

مردی الجمع اصحاب رسول الله صمد

ایکون دشگری او سوا اند شاه دور اند

بنده جم بزبان دلده بادشاه هر کس
کوزلم نوری مهرانه بری ما هر کس

یولنه کاس اولونغم نوری سیا هر کس
قبلاه کاهور کس سبج کاهور کس

بن صن خلقی رضاند بر محبت الیم
محمد الله کم حد که کبر و سینه حالیم

شاه حسینی کربلاوندک شای اهل حق محمدیم

شاه ذنبه العابدیند باقر ایل جعفری
بیلک بونلری سوندر ایمان ایل دینی اری

داعی سولیه بوز طقی اولیه سن سگری

شاه تقی دیانتی ندق اولون سن بختیار
بوزاری سوندر رحمت الیم پوار دکار

مؤمن اولندر بوز طقی کس انیدر اشکاک
عسکرنیا سگری اولون دلیرنی ای نیام

قبیله کورسن هانزای احمدی بوفعل تمام
صتم اولسدر ایمانده مهربان بنیا انام

ای فرطانی غافل اولمشور دنیا فانیس
هونکم کلمی وجودی عاقلک مصمانید

بو کلر کج ویرد اید ندق عارفده ارگانید

الحمد لله

الحمد لله

الکلی کوفی بقایم بوضای نیلیم
کاشی دیداری تقوم ما ادری نیلیم

جندی مقله بکلکم لو مکان و هوته
دو جها نغ سنجتم ملک سوا نیلیم

جهنم شهادت جمانی صوندری نیاساتی ازل
اولدم اهیای اندک بوسه بدای نیلیم

بنی اهبوی بیانه ختقی صن جانان اولمغ
خارنیدر جونگی بوتاج قیای نیلیم

بلوهی ذات محلی ایله جهنم بدک زلک اولم
رحیم الوافی نقشی بور یای نیلیم

بیت

ایک محمود ایکدر بیازیر حاز
ایک دیر آل عثمانه سیمان

محمد مراد الله روتا
سیلج اوج احمد اوج محمد اوجده عثمانی
سلو طینی سوندر بر در
بری محمد الحمید ابراهیم اورضاه

ترجمان کسر

هر که قلبه نظر قلبه بلیک اسری
و صدق صرف اید و فای ترک اید بیدر جابه سری
آمد بب خدا فتح اوله اول کعبه دلمی
واز لطفک مو اید بلیک کیم ایچرده ایچری
او قویه مکتب هرفانده کینه علم کد ف
بیله اول هوجبه سیز کیم اله اندره ضیری
کوروبه اسماع مستمانی بر بر صفدن
صتی مطلقدر او کم جوهر ایدر سنی ججری
ایریشوب می آینه آب صبا نه ایچر اول
کیم مختلفه فوشنه عیترت کرم

یوایشان دتر او درت بکلی صت چاره
اوده ایلر فلقه سیدر خوب اما ملک ضیری
درت کرم درت ایدوب اوله اسمنی اندی ایما
درت کتاب او قوروم دیم سیم اولدی زهری

نجه احاطه ایدر سه پر پوزینی بحر محیط
دیمک اولورگی قوشاندی غلغله اسری
بونی قوشانیمه ایسه جوزیمه سیمده دم صاقین
روز شب غفلتینی ترک ایت اولوب اطاه سنی
ایکی قات اولدیفنه بوره ایشارند عزیز
کیده روب ایکیلی کولجیمه الیم او بری

نیجه لر بو یولده نفسیت ایدله جهاد ایدلیدر
جامه بلای اندی فداقانه بو یاندی جیکه

نجه لر جهنم الدم دیو کولوسی کومور
بلدیلر بورومت ایچر اولده معتبره

ضیالدهنی کمر بسته ندیر ای درو بیلی
اننی بلورم دیرسلک هیدرین اول قبتیری

ضلقه: اول بل اولدی جهاد مرتضی
بکرایسلک انی سه سور صی او نور سوز ضیری

ضلقه: ثانیه بل که افعالی رسول
شود محمد له انی چک بیلد سیم پیغمبر

ضلقه: ثالث بل صت خدا پر درو بیلی
چک انی حیا عقیله جانا وار ایلر نه ایلدی

شعب معراجده نوره ویرلدی یا الهو
قد زینی بیل کندی قوشاندی جبرائیل کرم

صت قیلد مر سیدینه خدمت ایدر کرم
فیضی صعه ظاهر اولور نغد خدا نیک مظهر

آه یونی

آیرمه بنی سندنه یاره دت
دوستوب اولورم بیه بویاره ده

اولدو کیم ایچینه غمی طبریم
اولور جانمی بر کوی یاره ده

اغله دیرم شون کوز بریمه
قافلی بیله اقدی اقدنه قاره ده

وارم یوز سورم شیخ اشیکینه
بر حقه کیم یوز بیک یاره ده

درویشی یونسک بودر مقصودی
ال یارینی سک صیواره دت

آه یونی

ای بنم سوکوی مولوم سنک عطفک کده وار
سه بلور سیه که یلز سنک عطفک کده وار

بو قازنده قلعه زنجیر ایاغنده کولجه وار
دوست کنک دیر سک کولجورل قیرم وار

بر سحر دوسه کیدراوغندرم یولدر بیکون
صراطی کجک دیر سک اولدیکنی قیرم وار

سیرم بی بوی کوردوم دور لو جهیمک انده وار
چنته کیم سنک دیر سک کولتینی درده وار

بیون ایلمن بو قولوغم کوز لورده بریم وار
حق کورنک دیر سک برده ز سبلده وار

ای بیچاره ای کوروش صفای بر صفا کوروش
حقنک ایر شفاقی تو صهرینی سوروش وار

فصه ایف ماهو

ایلیمه عثمانی شیدا دا ثا طلعنکدر یارسون اللسنک
در دایله اه ایتدیرن صبح ماصرتکدر یارسون اللسنک

مرصت قیل بیه غریب وارده به مجرم دهم ایله یغدی قاره به
تصفت ایتمک بی کسین بچاره به عاده تندر یارسون اللسنک

اوبیانک کورد دیکر لطف فدا اصفیانک سور دیکر زووصفا
انبیانک بولد یغی رفعت لها دوتکدر یارسون اللسنک

ای یفیع الذینین نورا هد بر خینکدر نهوصی چیل مرد
باب لطفکده کیم قیل اتمدر دامتکدر یارسون اللسنک

العه اشرف

ای کولک بر درم روشکم انده درمان کن بیدر
کل قاریسی بر قطره بیه کم انده عمامه کن بیدر
سنک ایدوب ناموسی عاریبه کی ملوت صیرقه سیه
بو ملوت صیرقه سنده نیجه سلطان کن بیدر

دکه بر درویشی فقیه صورد بو قلعه نظر
قلبنک هر بر گوشه سنک حیره رحمان کن بیدر

نطقه کله جاده دن بولور صیبات جاودات
درویشک هر بر سوزن آب صیوان کن بیدر

کعدا شرف اوغلا روسی کور عطفک یئلدی
جان بیلک سنک ایدوب جاننجانا کن بیدر

الحق عمای صلوات : خرمه نالی =

صفحه صدرت در اثنا علقه افکاری هو
شاگریم شکر هو اندر کسبم از کاری هو
نارده فی دلدی بغم هو دیوبال اوله ایدر
مولویدر مشویدن باشلدی اشارة هو

سدره سیرینه محققه ایرمید صبریل ایسه
اولسه اندک دندک و صدم نگاری هو

صوفی سه اولدی صفارده دوریز با هو دیو
منکر انکاره باقدی ایلدی خاری هو

روضه هو در مقام ای عمای صلوات
تا وجوده ملکنه کشف اوله یواسراری هو

عزل

دردیم بولکوز باشی بولکوز بولکوز
انه دهمینه درنلی بی زکات انوی علم
بیم بن بوغبین کوز بینه محبوب مع

ای بطلب اولدی کشف غم دردی الم
کاه ای کاسخ کاه کور کاه جفا
طلم بنده بوندی دنیب مرغوب مع
ای بی غنیه و غلانی نیمه فان اعلی بن
دستی جویده بدو بی بی بی کلوب مع

سم

الحق

بوعشقه بین کجما ندر بولکاه صدی کسنا دار اولت
دیلم سرتاندر بولکاه بولکاه عار اولت
سجانه الله سبحان الله هر دور در مالد
شباب لو بین ایلده ایچندک صلح اولت
ایضا

صقله هو اولدی کندی نفلک بئلریه
عشقه یولنده اولدی قادی بهلم دینار اولت
قیامت اولدی جان ابراهیم و کبریه میانه
بوسیداندر نیمه بولک کسلور هو شولک اولت
ایضا

اگر عاقل اولدک یاره صاقیمه اندنم اخیاره
دوسه ابراهیم کبی قاره بولکشتن تیار اولت

ایضا

بام شونصور برابینه خلقی دوشومج باشینه
انا الحق فاشینه دوشنده طار اولت
ایضا

بیز دیر بیوز داغ اولیز جو ریویب طوبرام اولیز
بیز قشایقده قالیوز بزه بیل و نههار اولت

ایضا

دیلم سرتاندر بولکاه بولکاه عار اولت
ایکین قوی بی حاندر بولکاه قوناه کور قانت
ایضا

سیف الله سوزنده دستدیر بیخنده المله دستور
دیوانه واقلم سدر هر دیر که قنار اولت

سم

غزین سلوی افق
قدسی

دوسه قدرتمه یا بلیغ ضعیف مولود وجود
دوستونه اوزره پنا شهرد لادار وجود
ظاهرا صفرو لی معنی کبرار وجود
مبدأ اسما عالم تخم اشپار وجود
چار رعین صخره کنه کنز افضار وجود

اصه تقوی بجه فلو اندی جناب کبریا
اود سکر بیلک عالم اوزره قدرته ایلدی علا
ذات عالمیه صفاتک اودی جمله ملوسوا
حققه افصای عالم روح دنیا در وجود
جسم دهک شهبه سز یادی اویار وجود

صه سنی قلدی مکر شکل انابه ایلدی
سیمی ایچینه هکت ملک حیینه قیانه ایلدی
آدم بلیغ اکیه مردود شطانه ایلدی هر
قبله: هیل ملوتک بیت علیا ~~بیت~~ در وجود
..... مظهر تعلیم اسما هم سمار وجود

کنه کنز به مخزن نسیم سر سیمانه سنه لا
صوم علم لدنیه هضر قرآن سنه در
آشنای موه عرقه علم و عرفانه سنه در
منزل نفی تجلی طور سینلار وجود
شویله کم آینه باری کجه در وجود

سنه در قوسیه اودنا و لوح منتها
صود و هینه اقدرت بیج فلك هم نه سما
ای سلوی سنه درج اولدی الی تحت السرا
عقله ایرستن کنهنه بر سر معنادر وجود
بر معا جامع دنیا و عقبار وجود

غزین شرف

راضیم هونه ایدر سه بکاس روی شرف
طیغی جو ریله صد باره قلور سه بده تم
بینی اولدر که قلعه ایلن اول بیج نتم
واره هم یلواره هم بویتمه طاقوب کفتم

طوبین کر سه ارمودی ضعیفک کوزینه
ای یلمله زمانه شویله شرایب اولدی نتم
جشتم یلرایی جقد کوزنده دنیا
یارده نغیر کی کورنن کیمه بنتم

صله: صنه اولور سه جلمه هم جارج ایده هم
دم وصلته بکاهاه نل اولور بیره همتم

طاقتی زلف دلک و زنه بر دار ایلد
جلمه هم پشاهم کنه ای الهه رسه تم
شمعیم کورنه ~~صیغه~~ میحانه: و بریم فلكه
طلشتی باغ ایرمه نه بکایکدر و وطنم

ک

طلوئی بر یوزنی ارشاد عبد القادر
اقطبک اوطنی ام دن عبد القادر

اولی و خند در دبد بر احمد محمد سر زید
اول اسم اعظم کندید برادی عبد القادرک

بو مجلس هم کوشه حاقه حق جو کلوراید
تأسیراید طاع طاشه اورادی عبد القادرک

سید نکاهی طقوز فلك هیدانه اولور اولور فلك
کور لوملك کور لوسيلک مردان عبد القادرک

شوقت کرم ظاهونره از سولید بو کونه جمله طوفان
ای قانی فخر جہاز اجدادی عبد القادر نے

7

اشی عتقه بفرم بقدم
بدید در سلطان شیخ عبد القادر
سیک کونز همتین بقدم
بدید در سلطان شیخ عبد القادر

اولیا رحیمی جہاز سروری
زیندی عالمی روی انوری
اصحاب ساو کین و شرم بوری
بدید در سلطان شیخ عبد القادر

بقونه عالم ایچ او قونور و بوری
بر نظری کو کلده دردی
درویشی بوس اندر نه تقوت اوردی
بدید در سلطان شیخ عبد القادر

هدى نواز صفي شاد مرصفا
باسطرا الاوليا عبد القادر سيلوني

جمليه سن درين و بردين ملكلا او نور و بردين
يا حضرت محي الدين عبد القادر سيلوني

بمعه هودات المذهب خلق حبيبي مشرب
سيدنا بازاله شرب عبد القادر سيلوني

خدا جو سني مدخ بلب لدون فاح
سيدنا اباصالح عبد القادر سيلوني

هكند هجملاه افلك امر كله دور ايدرج
سيدنا علم الشرق عبد القادر سيلوني

اسمين جوز عبد القادر كرامات ايله مالو
سيدنا هو القاهر عبد القادر سيلوني

شيخ العرب العجم هو الشيخ العجم
شيخنا صاحب كرم عبد القادر سيلوني

هو اقدم الامم عبدة ذات غوث
مجدد هم محمد عبد القادر سيلوني

فوقه ان خط استغاثتك لنا
تو جلك ايشيننا عبد القادر سيلوني

وعدت ايليك سندي ايكب جهرانك بدي
رسول الله كتر عبد القادر سيلوني

بو عالم بوز دورت شاب ايلين فرح حجاب
مخبر قطب الوفا عبد القادر سيلوني

محمد نيك و عبودت سن دو جهرانك بار سن
سوزان ديدار سن عبد القادر سيلوني

كدر كلدي قيون قرة قیل یا اباصالح
طور ديو اننته دلم کرم قیل یا اباصالح
بلورم جور محي شالم سن سينا او دله بيا هم
دليهم عفو سنالم صد و قیل یا اباصالح

اگر بخواه ايسل و حاله يا نزهه کيم مد قبيله
باشي اچوب بيد شتم بوله مد قیل یا اباصالح
مريدن قلله بيز آه ايشينو سيني انا والله
تصميم بوند با الله کرم قیل یا اباصالح

بنوع صبا ناله بنوع کنا هم بنوعه قافحه
جوي هم کوزدن برقه مد قیل یا اباصالح
دليهم عفو سنالم زيام ارتوي طوع غيا هم
کدر شمس سلطام کرم قیل یا اباصالح

باد صبايه صور سوند جانان ايللي قنده ر بلنل خبر و بهر سونر جا
جانان ايللي قنده در

حيلي زمانه صومرام
به در تلي علق ايلرام
قلبي صبه قارم
چنان ايللي قنده در

فكر يده دم علق ايلرام
يورك چينار طشر دورم
بلنل خبر و بهر سونر

ابيض
در و پيش عقت ايلرام
عجب كوروم اول ماني
سوره سين كوزن اللهي
ابيض

يونس

اسم سبحان و پر دنگي وار	ه	بچه نرده يور دنگي وار
بيلين در دنگي وار	ه	غريب غريب او تمله بيلين
بيلورم علقسين كوله	ه	سنگ هاندن كچه بيله
بيلورم علقسين و پره	ه	دولا شور سوز اتمه بيلين
بو بستمه اولان درده	ه	چندنگ وار غايت كرده
يونس و جورم پاك ديركن	ه	سنگ بر در د قاتمه بيلين
سك و قنده هلق ديركن	ه	جهانزه مسلم بوف ديركن
	ه	بزرده او نقه بيلين

كو كللك بچي شسته عشر رحمن كن يور
زره ملكه بزرگه نجه بيك شمس وار پنج
بود جورم پنج بر قوس وار دهر او قوسك
شكج قوشور بوتوش هفتو زيو اسن ينور
لا مكان بي نشاندر اول قوشك يلا فلو اول قوشك هو صله سنون سر كچه كن يور
اول قوشك شاهه عهد وار از لان ايلور بو ملك بيلن در اول عهد ينيما كن يور
اول قوشك او و نكاري دوست و هيدر هيني
اي حجب بو يله ايكن يار بندر بو عشق
درده بنا ر لاي قلدور و نو كوتو نارس او ده دست فلاق بفر بيان كن يور
هورتي انسانه كل انسانيل انسانك هور تي انسانه بو ميني انسانه كن يور
اشرف اغلور و قور و رضى نه عارف بلور بلحمدي بلحمه نوحام نادان كن يور

دستور اشرف اغلور و قور

عشقك كو كللي نهمه عشقه پور نور اولور اول كل نيه اوله جون عشقه پور نور اولور
عشقك هور طور در هور نفس معلق ايدر عشق او عيبت كو كلر تا ابد هيجو اولور
عشقك هور قنده بقمسه كو رد يكي دوست يوز يور چنه مست ايچكه ندر كو زور هيجو اولور
عشقك عشقه كفرى عاقبت ايجانه اولور ناهولاسي قوشه عشقن هجا مشور اولور

عشق کنایه عشق اول قیام تو علی یور اوله اهر عشق کتا بنه زنه مسطور در
عشق کوز بنه طوبیور ایکی جهانه نهنه یوق عشق کور بود دست بو زین کوز بنه زنه مشهور
کل بو عشق کرم اوله نابو بسین مری بود باقی دوطن سورمه عشقه دستور دی
شاعی کونین او عشق استر سک بو عشقه او بیکر بیکر کوز بیکر بیکله عشقه نهنه دور دی
اشرف اغلور ووشن اگر کور جهانه عشق سا که نه قور تو نهنه چون سودیکله بخوردی
وله ایضا رحمة الله
جانم عریان اید ب صدم بو عشق در یکنه ناکهان انه عشقم در بو عشق کتانه
جان بشی دین دنیا و دم ادم در دیار ملام اولدر دعا اولدی بود کج یار
علم عقلی زهد تقوی چون بچوب اولدی بکا کل کولاد زنجوب و شدم انک کولاد
هسوارن کوز بو مبد کور دم انک دینان کوز همدن ال یوم کورم فنا کتانه
اول فنا دین بر فنا اول بر فنا دینک فنا کی خندان صکه ایر شدم انک بقا کتانه
بر بقا در اول بقا هر کز فنا ایر من اکا عقلی تو کل ایر سن بو سوزده مفا کتانه
عقله عشق ایر من عشق عقلی جو ایدر عقل عشق اول سیدن کلیم یور استه
عاقل استر جهتی هوری قصور علم اوله خلقک صیلی اولور قیبتک نهنه کتانه
خلق اولکم کور سین دست بو زین بو کوز بو کوز مفرد اوله فاهده اوله دعوی بو فاهده
دعه دفعه وایه کوبین عشق شوری بر کوز کوز در در شر لرنه کوز کتانه
اشرف اغلور ووش عشق ن خوش خبر ویردی سه مسعینک هیچ تولقی اورم خور و کول کتانه

صدم عشقک لور کوز نه وار در بو عشق طابیبک کرمه زنه ارم و اول است
شوق طرب
عشقله جانغ بنه در بنه
بکای مالک ایندیکن ایله
بیله رم کیم لک بنه در بنه
فی حق امان اللهم بنه قبل بنه
سکا کشف اولسه شمع وجهه الله
صده بقا سک انه در انه
نور جان صا ذک عشقه یانف
دستور عشق
عشق صنیه بن قانده کلام
شوق نارینه خوش پانده کلام
الله هو الله هو در صتا کلام
حلقه ذکر و توش عشق
بنه صحنه جولا نه کلام
ایضا
در دی جانانک اهدی یاره لر
یاغی او سینه در مانه کلام
ایضا
شمع توجیه کور رم یا عشق
کندی قرم پر تانه کلام
ایضا
عشق نیم بو کون لیلاد در دند
عقلی نلرم دیوانه کلام
ایضا
یاره ی یار مدن ایتم بلدم
بونه نیازم قیانه کلام
ایضا

از دن عسقله بز يانه كلدك
 حقيقت شمعنه پر واز كلدك
 كجوب خا ما نله بو بچ عولم
 كتر كن عالى رساله كلدك
 قولى بنو بنام شيخ اشكنه
 بود رتاي جانك در ماهه كلدك
 اوصار زاير و ز باقى حيات
 جوار حضرت رحمانه كلدك
 بفرموده كى بنى بيلد
 محمد عسقلند
 بو كوز صون اقان بيلد
 محمد عسقلند
 هر تمام و كى يانديغ
 عالم دن روضانديغ
 چرخ اوروب سماج دوزنوكم
 اشد بيلك عسقلند
 دخل ايدنل دولاغله
 ابر مدبر سبيل نقه
 قيد بچ كندى جانغله
 محمد عسقلند

تنال ايلوب و هوش اندنه
 بو كتر شاهك سپل نه كلدك
 فنا بود و وجود خانق مطلق
 بلد قدر قطع سخانه كلدك
 شمن وارد در هذا به سكالايق
 همان لطفك ايله احسانه كلدك
 كجوب ارض بو كتر عالم دن
 فطرتى خلوت ساطانه كلدك
 كورك سيف الله و قصه ك
 سوار اول اللهك دوستك
 صدر رسك بچون صستك
 افسانه بيلك عسقلند
 دستان سپاسى
 اى كوكل ما ديك ندايه است
 صدق خلوصانه هنان يلو
 عرصه پير روده اول مك پست
 اسمى سهار و ه مشانه يلو
 ذكرتو جسد لريك او قوار كندن
 دو د اتمه مولاي تندن

انكش ايت خانجى استر كسندن
 معوجه كور بينان اصلونه يلو
 يا ميعود يا مقصود بونسون شو كرك
 ياد و ديا صوفى كور شو فكر كرك
 يا حيدر يا كمار او نون ز كرك
 ز بو رانچين تولات فرخانه يلو
 ابتدا جنت دوشور لولا كرك
 ...
 قبيله قرشودون صارت و ن هكرك
 نياز ايت بچو د ايت سخانه يلو
 بر مرشون ان و پر حلق اولام بركرك
 دو جهانزه بو زيم اولام بركرك
 شفاعت بچر بنده غزل اولام بركرك
 مدينه پتان سلطان يلو
 از دن نظر قائمى غفور مكيه
 جگه عرضوانس طيور مگه پيه
 صاخ ايكن و جودك يوز سور مگيه
 بيتى معلا ده رحمانه يلو
 يوز سور اول دياره روشك فهايه
 حضرات ايسكى كوي او غرك هيايه
 سبي ايدن طماننى كل عاقايه
 نه سيراندر او يله سپهانه يلو
 روضه مظهره بو معناه يورى
 اون نوري منور او مغه يورى
 حاج الهرمينى او مغه يورى
 فار قدس شريفه جازانه يلو
 حضرت واده حوايه يورور
 جبه مهر هليطه قار يوز سور
 دار شام شريفه بچا يوز سور
 او هيل يدي قرقله هيايه يلو

سیران ایت کو کلدن جهان بو جانک
بدی اقلیم نو دورن کو شریک طاعتک
جلد بر تلمیخ طلون او جانک

بو نومردین بو حاله اولان
دوخ نور سلوک بیت بو یلجه دستان
بر کنا هکار عبده و قصور فی تیش
فکر ایله عصیانک عطفانه یلوار
قناصون بنده و شمشیر کور بند
بینه بو یله ویرک ویریشی ویراند
مغریبه مشرقوه بینان ارتد
جلد کسینده ویریشی جان یلوار
مولد مناجاتک ایاده نسون
اخچیان دیرله کشتاده نسون
غیر لی دیرله کشتاده نسونه

سختنه ایت جینی دهنانه یلوار
هسته رخال شمی
بر ضعف اختاده بم حکارم اخفالتسون
خدیج روین کورین بیچاره سوادلتسون
دوست عدالت کشته جقینج بو کون سپران ایدر
هاتمی کلانی صورتی قورله احسن ایدر
ذلفک بفرینین بیلک علقان پودار ایدر
یا کله مکتور جقوب بر دار دعوا لتسون
تسلی بهار یاز کوز دکله دماچوشقون انا

بلد و بغداده خوب گلار وار
انه موجود ره بر او بیایه وار
یا هنر حسین که بلا به وار
اول ایکی شیخ زاده در زانه یلوار
تا بلخ بخا ط نقش بند نام
احمد پیوی حضرت قیام
کلور املا دیکاون ایکی ایچام
ملکی هوسا نده هو یا نه یلوار
لور دیاره لور مقامه بو کوز
یونک عقلنی فکر نی ویران
ایوب کندین بوز دوه ده کوز
دولان هو طرفی خاقیل اولمده بو
سرمه ها پیر شیری بزانه یلوار
جهانک قطب دن کورک بر طون
حضرت مولانا بور دهانه یلوار
یوری شامدن رومله قونیا به قون
نصرا بدین خواجیه قاریسی او یاره
یوری قشکس ده در دیک چاره
انده متفقون سلطان دیوانه یلوار
یولک اوغدا یسه قره خواره
شینی عاقله ملک عالی عثمان
کشمی اسلا میو لور عاقله بیزان
نوش ایله زمنه ملک بیچاره یلوار
اتلده ایوب انصار و مهمین
انده روم ایلی هو کوناسکان
انده ایوب ایله سلا پرده یی
بوز سور به پایند یگانه یلوار
بم دسره متفقون اوله امر سلطانه

صیغه شرف روی

ای کوکل بر درده دو شوم انده در صاف کن ییدر
 کل قارش بر قطره کیم انده جان کن ییدر
 ترک ایدوب ناموسی عاری کی ملامت غرقه سین
 بو ملامت غرقه سنده پنجه سلطان کن ییدر
 دکه ییدر و پیش فقیر و غور کور و به قلمه نقل
 قلبک تو کوکوش سنده عرش رحمت کن ییدر
 نطقه کلمه جن و دل بو نور هیاتی جاودان
 عارفه بو بر سوز نه آب هیوان کن ییدر
 کور بو اشرف اوغلی روح یی عشقه بندگی
 جان و بختی ترک ایدوب جاننده جانان کن ییدر

حصار

نور خیزی عاصه بر زره او عازا افتاب
 لعل تابندن نمانه کو قوی یکتاده تاب
 پاینده یوز سور مکه مشتاق ایکن عیش و پر به
 طار قیصر ایست مکر اول بیغیر بی الی جناب

شاد طردیه یوز طونا هم نیل قران بندن بیقرار

سته عشق بر اولجه سستی اسکندر بیقرار
 اشکی چشم طار اکتی در باره دریا نمون
 صور سد فرهاد شیرینی جیون بنم لیلانیم
 نیشته نیشته فاسد عشق ایلده گل بنیم
 علم الا سما وجودیم نسیم کیمرا بنیم
 عرش کورشی لوج قلم شاکره اعلانمون
 سر یکی ناشی ایلیمه پر دانه و ش خلقه عریف
 صبر ایوب استه هقدن بو راجیان دیانت
 در دهند شمع کما دتیمه اطلو بیکله یانت
 اتشی عشقک بقا ره جاننی جنقا نمون
 دستور چارگاه

سکریه معی اللهی کوکلور نجهلی خانه واللهی کوکلور

بو روی کنه صده یجان نه زار کیم یان	خفا نکه او نور کاه کوکلور
نه استه لکه یوزی طاندن راسته	عقده سوزک اگاه کوکلور
دقیق کیم در اعضا سزای	هو بود اقبالک شاکر کوکلور

استان رفیقین دائم ملک حفظ ایدر
 سده در رقتش بقینه بیک جلیل ایدر شب
 مظهر کونوری تجلی ای ضلوع ندی عظیم
 نشانه دی دیدار هو صاعد خطاب مستطاب
 حمد لله روضه پاکه زیارت ایدر
 اودی ای نقشی درونج ملکینه جو فر فتح باب
 مقصد شاکد که منزله جانان او نور
 اسمی یاد اینسم ناله خجیلی ت او نور
 حق و پره جیشلرین عفو ایدر که ابشرین
 منزل در ویشلرین کوش ویران او نور
 عشقه کیم ایدر قابلی کاه ایدر
 عز منی در کاه ایدر اول او نور سلطان او نور
 کیم ایدر حقی ادا عشقه قیله ند
 فیض مناب ضلوع نده نهایت او نور
 علمی لدن در سنن عارفه و لاجن کیشلر
 صند دل اولند که در دینه در من او نور
 نقشی شاکد کاه عشقه فیرین و بر بکا
 منقبه او لیا رشک کستان او نور

حیثی

تویدر هو شیخه ننه او نور تویدر ابدن مست او نور
 الله ایلد دوست او نور بیدر تویدر ایدر یح
 تویدر ایدر ملکای دو ندر جرح فکد
 هیه حور هم ملکد بیدر تویدر ایدر نم شیخ ایدر همتی الله ایدر همتی
 کل محمد امنی بیدر تویدر ایدر نم تویدر ایتسون دینلین دیدر کور کون کولکن
 دوست محمد پیر یمن بیدر تویدر ایدر نم تویدر ایلد و لایم حقه یوزر سون نم
 یوسر یونج دو لایم بیدر تویدر ایدر نم دستور
 بنی بونضیح ایلد و خیران نم میدر اتسح ناله افغان
 بغری بی بار کور اینه ندر دار در دغله طوب طلودر خان او ایدر یلجان
 پیرانند و ارشمنه پندار ائس عشقه سنه پوری یات
 نه ای نده طور و رتن ناضیل پور و رتن یوللا سن در قالمدی کرتان
 او ایدر یلجان طوره جهانش کیت منس نینه بیت
 باقچ دکلد رسانه بودوران سپد سیغی کل مر سید النی ال
 ایلد تا کیم در دینه در من او ایدر یا سبحان

ای شهید که بلایه اغلیان اغله ماتمدر محمد بوکون
 اشقی حضرت سینه دعلیق دغله ماتمدر محمد بوکون
 سینه ده سرده که در طایغ اوله قائلی یلیج دصدوم ابر صاغ اوله
 که دیدل سکه منن بلیک او جماع اوله **ایضا**
 یکجه کوندزای محمد اشقی ابره نج یزیده جانندن لغتی
 که دیدل سکه اوله حقیق رحمت **ایضا**
 هر کوی صنف شفقد نسیه نو اقرقان اغله فلکل اولدی
 عالمی طوطی و اد شاهک ماتی **ایضا**
 کیمدر اول شاه شهید که بلا **ایضا** هر نفی آل عبا
 آبا جدی علی محمد مصطفی **ایضا**
 جاریار ایله محمدی سعید اولدی سیم زحمیله شهید
 قیدیلد رحیم انیسوب بونجه پیلد **ایضا** مافور
 در مان ااردم در دجه در دیم بکار در مان غمی
 بر هفت ااردم اصله اصل بکار بر هفت

صاغ صوغ کوز لر ایدم دوست بو نیک کور سم دیو
 بن طاشسه ده اولار ایکن اول جان بکنجه جان غمی
 اولیل ضرور دم ابر و یج دوست غیر یور بن غیر یج
 بنون کور و بایشدن بلمکه اول جان غمی
 صوم صلات و حجک صانجه یتر زاهد ایستک
 انسان کل مل روغله لازم اولدن عفا غمی
 مرشدی کور بیلد و ره حقی سکا حقه ایقین
 مرشدی اولمیا ندر که بیلد و کلده کما غمی
 دو مرشدی دن ویر صله کیم بو کی صریه اولد دک
 مرشدی کامل اولدک غایت یوغ آسا غمی
 فندن کلور سنک الیک یا قنه وار دمنز لیلک
 فندن کلوب کندیکن اکلیمان هیوا غمی
 اشیت انی بر سوز درر بو قوش دکل دیدوز درر
 عالم قمو بر یوز درر کورن انی هیوا غمی
 طوط بونیار نیک سوزین بر نسنه اورن من حق بو زین
 فندن عیان بر نسنه بو کوز سوز بر پنهان غمی

خوش نفل قیل عاهی اشیایه ای نوری دیدم

نوری هقدر کوش نیچاری عناصر جمیع هم

سور کور دورانکی رو هفت سنگ در دیدم

یانیه قیل کند و هاکله کنه اتمه زحم

ضرسه قلبه پیغمه کوهل یا پیغمه اول سن رسیدم

بلش بودم بشمان او نورسک رسیدم

حق رضای کوزله کبک هر دصه جان ایلکه اول

بخش اول سن دونو کون او کنه بهمان ایلکه اول

بو بخش قیل بو ملک سن هر زمانه ایلکه اول

غیبی اقدان ضارخت کل هیه ایلکه اول ایضا

هکتمون تک پند سوان اولغنا ای دلا

چوق موسی نیک عقل فکری اولدی بورده هکیا

ایک پشیده کوزیشله یکه عقیده اول سن جانما

یغمه جان ریخته بنون بودور او کون سا ایضا

او کنه سن بد مشرب ای عقل ریادنا ای پوسر

کسه بلما نید یکنی یاری بهمان سر س

اتم سن بر کسبه دنجیده ابو غزی کدر

سری اسار در بو عالم سن هجان خوش ایت نفل ایضا

فیض هقی اسن ایسک بقوله سزال عینه

عقل قوه عقیده یار اول ناطق اول نصیبه

و بر صله بر فرد کور لیل سن مجلس اول هینه

عاقیل لر سن بو است بینا سندن سر یغینه

و صدیم ساعت بو عت کون بو کوندر حافظ ایضا

جمله خوش کور هجان بو قدر هنادن صاعدا

اهمه اورت دور دور بوک اتمه یغمه دل بیسی هندا

سن سنا صلاح ایله کور کسجه دخل اتمه هندا

یغمه دل بیسی هندا رای برادر بقمه هندا

بلک هقله اشناد را اول کئی بلارسن ایضا

دخوه شقی

اسمه ای بلدی صبا ز نفوذلا ناصر صیلور

د بر نورسه بر تل رو بنه دنیا صیلور

سور یکم بقمه قدم روی د منی تمزه در

بر عظیم هکام او نور فی الجمله اشیایه صیلور

شعله صون عرضی چکن عاشق زین ای کو که
بلب جنت فتح او نور ضبید طو با صیلور

عشق شرب نیله فرهاد اندی بلت جین طار
عالی بجه نه تفکر انسه لیل صیلور
نیم نیکا لیل اینار بر یور نیله شمس قر
نوح فلک رقص کلو رده عشق اعلا صیلور

کوردی معنائی بر کنز اهلوی شعیا
در زه روشدی جانینه صحنه صیلور
دستور شعری

بر جفا جو پاره جو رم او جانم صورمه لیلی
فارده عشقیه تو جانم ناتوانم صورمه لیلی

اندی جو قوناق دیلی ویر غله ریح اتیویا
پود عله فود منینار جوق طوماع صورمه لیلی

عکاه پورتا سایه بلبل انیاغ بقدریل
فانر بهوش او بجه شلا ماغ صورمه لیلی

نقدی عجم یو لیل کوف ایلدم بلبل
چوینار سس مایدن پوقدرن پیاغ صورمه لیلی

شعری بلبل کبر سهود بر للاف ایلیم
یا نلام بر وانه و شرا او من ضفانم صورمه لیلی
دستور شعری

عظام وار شها اذن نکارم الید
نیچه فد یار اتمیم کون بوزنی یادم الید

عالی اهل بلبل نچیز اندیکم عیب اتویکه
قلدی خیره قنارم اهنیارم الید

کلدی اهل دیماه بر کسه قدر اولدی بکنا
جکدی بلغم لشکر بو رجم خنصارم الید

بر کیونر صید بنه لیلی اهل جگمش ایدم
بر طقم صیاده راسی کلدم شیکارم الید

بجده اسکم رفته تشیم دستم ایرمدن
ترک فزمتدرد بو اذن یتیمارم الید

کون و نوم شد دخی ظهیر ایلد بو تیر یکه ترمن
سنگر مود دخی یکن نین انیکارم الید

بلبل ندر دخی کوا الدی بو قشلی شمیم
عیزی یا شمش کلسون پار وانه نام الید

خاطر می عشاقی بقوب بلکی بیدان قان ایلدک
روز شب انش عشقله سخی بر یان ایلدک

ایضا

کلن قللا بو زیکه هر سوزده بیفادیه سین

اول اندکلرک انشله بیفادیه سین

انقنات انتمیه کسبه بو نه سوزادیه سین

بناشینه کبر بر عشاقی شیلد دیه سین

ایضا

دستور غزل

کینه سیاه او توین دینمه تیری

کینه من عزم دیار انجکه قلم سفری

دونه کون اه ابد رکه یاری بولدم کوی

منکرک طاسینه کویینه و بر دم پیری

تویه ر بر دی عشق کسبه انج کدرک

جوری ک زلف سیا انج نمقند نه ارم جبری

او توین ا هلی چای کسبه حایم دیر مح

له نه او نور سه جکرم کهنه بو شایم دیر مح

وا عطفه پندین بن بللیوب انج دکلیج

دم ایدوب فا ایدوبه عطفه کلوم دلیج ایضا

غزل شینجی

نجه بر عشق ای مار سنمکار اوله سین

عطفه جووری بیفادیه و فا دار اوله سین

انکار انج ا فندم اندیکنی بوله سین

جووری جوق سنکین بر یاره کرفتا اوله

دصدیم بناکین لجا نیله بر ناز اوله سین

اوله اتنه کلرک اول عرض و خالنه ایدی

کلوب اوینارکن اول هر جالنه ایدی

جوونک غم ششوند دکل ایدرک او رضالنه ایدی

قنی اول جلوه ایلدور و روانه ایدی

ایضا

سوهیم سن کوی حکمازی غریب ایدیم

غیمی سو صرا دیوننده نیشی ایدیم

طاسینه سینده دو کوب دور و حلاکت ایدیم

سندن اول حضرت مولانا شکایت ایدیم

ایضا

چنا ب ایدوب کندینه آفندم بنی منتوی ایلدک

جانجه کاراندی بیفادیه فی حنون ایلدک

ایده رز شکرى هذا يا فخر ايله بولوق بودى
طه فى هقدن اولوب کورنج اولوکورى

کینه رکه بار هذا رتبه اول صرتبه
تاره نم قرف لرا ايله ايليلم غينى غنى

ايضا

تاره نم کعبه عشاقه بيمکن طوا ايليلم
دم ايدوب منديل او لوب کا لى عوف ايليلم

هم سيله نم آينه ضری هو کو صاف ايليلم
او توروب بگجه يالامه ايله لاف ايليلم

ايضا

نه نه بولاقسه کو کل جمله س ادمه ايمنى
شکلى پهره تى اکلیمان پلس ايله ما تله پشنى

کجا ابدان يا حق ديو بن دم ايله دمه ايمنى
در د ايله فتنه ايله ياد دمه ايمنى

يار ايله

حبیب الکبر يا حبیب البشر دنيا به برکلاى
محمد مصطفی ناصيله اردنیا به برکلاى

تحقق عقله امر يله طوعوى مریع انادن
اور روح الله عسى بوم پدردنیا به برکلاى

ذنا به ایجه کوز لردن کوزل دله ذی بخادر
دخا حسبله پوسن ای پوسدنیا به برکلاى

جهانه صاحب قرانى حمزه اول با صفا درر
امر عیار کبی علمه و زردنیا به برکلاى

قیومردی ذل فقار بده علی کافر دى خودم
همیشه نگرى ار صلا نى مکدنیا به برکلاى

بچه جنک چیدان اترى جهانده خار جیلرله
ابا مسلم کبی صاحب نبی دنیا به برکلاى

او نمنى انک صغی که سید بطلان غازی بیل
انک و ش مرد کامیل دیدیلر دنیا به برکلاى

غذلا شاعران دوزش بی خوشی نظم کلاى
او طبع مستقیم عاشق محردنیا به برکلاى

میدوی طاعت بر کوه چدری ...
سازم علم جودت ایمن است ...
چهار تنی کرم آمدن کوزن ...

جاری مخلصیده یام او نور ذات بند ری
حسنی اکنده شود الهی هنر دنیا بر کلدی
دستور

جناب شاه و اولادیه علی رضا در امه یس
بجی پله بیفقی بکبی دیدن اقر بود هم

خز بنده یوسفی بوی و پیرد او قور دهنم
بو بخوش یادم اشدر که دیدم که داد ابریم
من اصداد آتم بجله بن کچه فریاد ابریم
دیمش که سوتی سونک در دینه در من او لبریم
وصفه مشتاق اوله نله جانینه جانان اولیم
ناری ناری اغلا یانی فظلمه شاد قلم
نار هم صله بنان کول کول شاه اولیم

ادعوتی اسبج لکر سوردک بون تنن پله
بخط الله صابش و سن جمله سختی حکمنه

عسریم سیرم بتشر دیمش که چون و عوکر
عز و شین طردین و پیرمه نظر دکل خند که

سماحی سپیدنی

شیر ندر مقصوم اندن او شیر یاز دانان استریم
و بر بر هو مقصوم جانان غنی عفر اندن استریم
اولینله امرا و مله و سبب قولن قولدای ل
نه همکن و پیر صمکه رزقم و پیرن بجانان استریم
از ل مست ابدش اقدم و صالی ساقی اول یارم
جهان ساقی سی و بر صون اکبر پیمانده استریم
طوطو تلحی متاعیم ایمان کیده رضنه اول یاره
فنا ملکن و بر صون کچ کر بانان استریم

کلام حق کلام الله او قور صغی دلیم بلبل
بنا او که تمسون او ز که طوطو لسانان استریم
دید سیرانی سیر نکاش نهی ش هوی دینارندن
نقا بنی اجمه کون کسون هوری علمانان استریم

دستور

بر لجه لیلایه بخون اولند تم کو دیار او نورد و نور کجا
حجوبیدر شاهینه مقنون اولند انده سری اوزک بوغنی سول

بو عشق سوزا په اولند هوس جان بلبلی بو نور براتون قفسی
 مرشد کاهلدن اندر نفس بو نور و بودنه اکسیری کیمیا
 دولت کامله عالی شان اولان او یانسون عالمه دن مهمینه اولان
 تن که ایدو پینلی در و پیشه اولان خاکه پای التزه اولور اولان
 عارفان سیرانی مکان کوزند کاملان سیرانی جهان کوزند
 دن سوزان سیرانی بلان کوزند کوزند کوزنده دنیا صلوا
 دجو دست و دستور

صالح معلوم شهها صوبه عصبانم
 بدی اقلیمه بر عدالت قلمدی

بوق شکر حامده دم نشان کاخ
 آله ناچاق بر فزونی طاقت قلمدی

سمری بای اولدی بکله سر اولدی
 ارطوغدی لغه لغه قری اولدی

دوری زمان اولدی افرشا اولدی
 الطافدن الطافات شایسته قلمدی

دن کند دردم بو نجه اطلاق بیواره
 بقدم لوکس نفسی نفسی اواره
 کیمه تباسم تسبیح اولور اولور
 قونوشا چاق بر دوسته غایت قلمدی

حلوصیلن کیم وار ابرصنی داده قنده بلبلی کیم دو شمن فریاده
 ضرور منافی اریتمیخ دنیا ده بر بیلده بر حجت قلمدی

عجبایه قلیغ دنیا نه اولدی حمد عالم شهر و ظلمین دولدی
 هریری بر و هدته اندیشه قلمدی
 بقلمدی بر طلاقیت قلمدی

شکی و صوا و نمن بجایه سیران عکینه دونجه ده بو پرفی دوران
 امودا تمک دورستد یقلمدی جهان مهدی زمانه طاقت قلمدی
 سیر ایلدم نجه دن نجه لیلن قالی مملکت ظالمین خوجر کین
 خانی سی مهدیسه کیم نه خوجر کین حقده حقینه بر شریعت قلمدی

الله ديب کند بر زینتی دنیا شهرتی عاقله یار به صفا
 که کوبای کداهتی صفی در ویشد ده الهی طریقت قلدی
 نانی زیر و قاشی او صطایوق بلا دیر براسه نیچون فکر در ریل
 جاملی مخلقان یونفد اصلا مخلوقده دن فقیقت قلدی
 الهی دل کوشه و هدر انچه ده علامتی جوق عداوت انچه ده
 قنداش قندانشه صلا تمین دوست بیجا بر صداقت قلدی
 نکند کپی اقدی کوز صیل کبی بو کلا خدین بوندن دینلی
 نور هدرن شو هرمانه کلاه لی جکدی یکم در ن مستقیم قلدی
 بقلاده آت او کنت بیس توابع خار ضار و ست او نوری یوزی لوق
 نه ظلمت ایدر یوقا و سر بیقرار ظلماته بر مرمت قلدی
 یوز هم اصا قادی نه دلمدم هرمانه کلاه لی اصله کومدم
 دایمانین طوطه چاق کا صیل بو مدم کز مویکم بو خچه غریبت قلدی
 حجت جکدی بری بندن هو کسی رو صاندی جانی سرتدن
 کویلی قصبلی شگوری بندن لطف فتن بر طرفت قلدی

دل دلافت دنیا اصلا نه قلدی الهی عشقه اولانده بی بو کلدی
 رحمت قنادندی کوه جکدی کوه او پیاده همت قلدی
 کوه حیاهور هوند کوه علما کچه کوند ز عبادتیه قیام
 تصفیری مسلمان اولان یوق اما دین یونفد غنچه غیرت قلدی
 قلیمز بی ایچغه در وقت به وقت اربابی یولده جوا هو که صحت
 دایما ارتمه دنیا ده فساد دوست دینچه بر راهت قلدی
 رحمی حاصلی بده نگو کلام بو نوح قلده رسم اولدی شمام
 سناه بیلک ایگیوز اوش زو طبع نه نهایت کسب غریبت قلدی

دستبر
 قند ن بر پلور ایکنی عرش رحمانه
 سیر قدرت کا تبسکه الله ایدیم
 قند پیل اصلور ایکنی نار نوری الله
 بلبل ایدیم غنچه کولنه ایدیم
 اول جبرائیلک لوسلامنه
 قاضید دفتری عشق اعلا منه
 محمد علیه سیر کلا صغوه
 نهان سو پانه شو ایکنی دیننه ایدیم

شده عشقه نه ابدی مظلوم
عالمی کسب لعل که سکا معلوم
ارشدی و بودم یانوی اولی موص
بور نلو شندن بکاو ویر دیک

بو بد ویر دیک نبع نصیب جانده
لور برین برهالون قودین دیوانده
غیری بر عشقه یو قید راند
نور نو مشقن بکاو ویر دیک

سیران قودون فاکید یکسان
نور قودون کونوز ایلدیک افسان

بودوری عالمی اشک سیرت
دیاری غنبتن بکاو ویر دیک

رستور

ای کوکل مقصود کاهه ابر مکه
یکجه کونند زیاره پلوار لیدر

بلبل کهن کوله دنیلر رین کوز مکه
دوشوب اعلی زاره پلوار لیدر

قر قله عشق او ستون نور دیدریم
حبه فلقی او نوب سور ایلدی

هق با الحقدن پیپار ایکن ارمی
بشاند اول زمان بلنده ایدیم

یونس بلقی کویر کلدیغی زمان
قندسه دریا ده قله یغی زمان

عل ذفقاری جالدیغی زمان
بشاند اول زمان بلنده ایدیم

سیران عشقه عشقیه دارین
منک و نلدیک ستم پارین

بر قوشه مسکسان بیک شکرین دارین
تعیین ویر برله ایکن ایلدیم

رستور

یار زخمی عالم قدرتی قید صم
بو عشقی حالتی بکاو ویر دیک

تقسیم اولور ایکن حضرت قیوم
بو نچه کاتین بکاو ویر دیک

در پای و جوده کلینی کوزل
 موجی نو معون ندک کانی پویش اتدی
 نظر ادم ملک طماضیک اوستونه
 اسما و الحسناده کاخک اوستونه
 اوهور پنجه کوهی قاضیک اوستونه
 کوکلر تخنیک فانی پویش اتدی
 کاتب ازله بوید یا زمش دقتوده
 و بودم اسرارین ادم از برده
 عاقیل تک سواد کلینی سرده
 دولت کجا لیک شانی پویش اتدی
 سیرانی سیرا نخبوی اکنده
 حمد اوسون از ندر عشق دولتده
 اغلیو اغلیو بز بو حکمتله کوزر چیلک
 یاش قانی پویش اتدی
 دستور شعی
 بتیمی بلیم نیم دنیا ندر عقبا ندر
 سو پلین کم سو پلین کم عشق ندر سو پلین ندر
 بی ندر ساق ندر چون ندر لیلاندر
 اویدر سر مستم که ادلاک انیم دنیا ندر

قلبی پاک خلوصون دل صاف اولمده
 نو فصوصه بحدین صارف اولمده
 جرمی کنا هلدنخ معاف اولمده
 حضرت غفار یلوار ملیدر
 غفار اسکین دلد ذکر ایده رکون
 بو پنجه هکنده فکر ایده رکون
 کوکل نو هایلر شکر ایده رکون
 دونی هکنده یلوار ملیدر
 سیرانی سیرا ندر عشق اولمده ایچون
 درونی قلبیکه عشق اولمده ایچون
 شفاعت بجز بنده عشق اولمده ایچون
 احمدی ضحاک یلوار ملیدر
 دستور
 کوزلد بفضله اروا له ازل
 عشق الهین غایت جان پویش اتدی

کون در خشنه توری ضیاء ایل کام استین
اولدن دوستک بولنده قلدیغی دعواندر

آریوب کنه مکده در پیر وانه عشقده آنه شین
دوسته جان ویر ملک طلدیله بلن استغفاندر
طاصوب ز بخیر عشقی دیوانه اولو کسه اکر
فلقی تجیز ایلوب سندن سکا شکواندر

عشق پندارینه فضوی بیهوده سونا مکده ایاق
شجوی یا نغمدر مله دلور دن سکا پسر واندر
دشور

اگر دردی درونمی سویلم
دوران اغلا سیران اغلا یلا اغلا

آزدی یازم ملهم المن بیلیم
طیب اغلا در ویش اغلا کون اغلا

کیمه شکوا ایدم یاریله اندن
بلکی زار ویر صدی زلف تلندن

کید بوزم مله صونا م ایلکدن
بج اغلا عجان اغلا ریل اغلا

بیم
نجه ایدیم بیلیم بیلیم

اغلا ماقدن فارخ اولوب کوله جم
و صهی نمنش آنکو کوزوم بودم جم
اوزم اغلا کوزم اغلا ردن اغلا

یارم یوقدر ناظر ایلوب صالنه
کرم اغلا ربقار کندی هالنه

سیر ایلدم کوز لدریک الینه
اداب اغلا رارکان اغلا ریول اغلا
دشور

کوکل خاق کده نوم کولشان سیرینه
کشدن یا صوسی غیرت عالده قلمن

پروانه اولدم دوله تورم بودای
کوکل ای زار دیر خاره ده قلمن

براهیم اولدین بعلندی بندم
خفته رده شید کون اولدم یاندیم

قطره که زی ال قان طولاند
عشق آتہ شیلہ بکزی مولہ ندک
بر زکہ دیوارہ شرب اولہ ندک
عادر کوز نینہ هیال میال کورینور

عشق آتہ شیلہ بکزی نینہ ندک
فلکک طفیلہ بغرین ان ندک
بپھی پھ غریت لیکه ایلہ کونہ
عادر کوز نینہ هیال میال کورینور

سیل نما لغولہ پائیدر هیور
ارد پر رعل دینہ قولی غفور

انا الحق اسمینہ ابریحله منصور
صاگر کوز نینہ هیال میال کورینور

کوکلی نہ بوقرہ کوندر دہ قلدر
اعلیٰ حقان قدری بلنم اولری

باری بن کند بجه صا و بیق بار صا ندم
کچو بو کوز تک سنادہ قلمن

باز کلور شین او نو بوقرہ باغلدر
کولشانہ بلدر نار ابدوب اغلدر

بن باره کیدر کمن قار اولری باغلدر
مبارکه باز کلور قاره ده قلمن

سینغیل کرم کلیم یلس ایدو داغلدر
بکشتی طیب اولسه یار و باغلدر

اپللی کولور او بنار جکر م داغلدر
داغلدر دور و امن نار ده قلمن

دستور

اغلا رسو دای عشقہ دو شنگہ
دار کوز نینہ هیال میال کورینور

عشق آتہ شندن بغری بی ندک
نار کوز نینہ هیال میال کورینور

دستور

توئی ایرون جای صفای مستانی بز لراکل ز
 عشقی اوری سرون چقان سر جان بز لراکل ز
 اولسم ای صاحب جهانم نج نکا حکدن اش
 تا ابد عشق سوزن چغانی بز لراکل ز
 دلر با وصلین تمنا عرض ایدر اربید دریل
 او حقیقت شمن سلطان بز لراکل ز
 نجورحن ایرو دوش شهید یک لیل سنده
 جگونه لایق اولان امانی بز لراکل ز
 بند اولان زنجیر عشق بولایر خدن بچان
 کور میل باغی نینان باغوانی بز لراکل ز
 و صفک اتمک نه صمکن الامان بیدرم مرد
 هرمن عفا ایلدن کیلان بز لراکل ز
 صار یلوب حافظ آنک ذماننی الدن قوم
 بکلر ز پید عروت کانی بز لراکل ز

بودیل سفینه سین انکینه صلیدیک
 به ایام کونله ی کلن اولدی

ویرنا اولور هر کون بیقرار باغلی
 بودولانه کلن سینله سین داغلی
 شمدی هبد دوغماند زار ایدوب باغلی
 هوقه چغان سلیمان اولدی

بر کاسه ق قلد ز کولک حاجم وار
 نوش ادم بر کیمیه عشقه نام وار
 بر کون فلاح اولسم بجه کون غم وار
 اغله کولک اغله کونتم اولدی
 الهاس وریک ودر دیر سیرانی
 بو عشقه دقتیلک ودر دیر سیرانی

دور لومجون
 هوقه روحون بویله وار دیر سیرانی
 بر صاحب لهنه وار یولتم اولدی

دستور کرم

فلک نشلمی داری دنیا ~~بک~~
 بنی آراز صور از روی قلدی
 قلدی کلی دارم قلدیم بیام ^{بزم ایچون اغلنیر لری قلدی}
 قور تو مدم کدم غیبین غدن ^{بناط د استرم باره خدا مدن}
 یلس پرینه فاند اقدی دپیدن ^{اغدی اغدی کولاری قلدی}
 سوز بیدک لهری جوا لهر کس ^{دسکر جند قلمین مکر}
 عزیز دو شکر نره لهر کین اگر ^{بزم جورد مکر روز روی قلدی}
 کرم دیر مملک یوقدر سوز من ^{رتیبده لجه بیستوی اوز صره}
 اکر جنبه تمده اکر یوز صره ^{بنا سو بلخدر سوز روی قلدی}
 بهانک نقشن امان دیک ^{دستور او قولین بر ایباره کین}
 وار به بر کامله بلمک دیک ^{عقل رین فاون رین ره کارد}
 فلک ایچا اولید رایونو کون کون ^{سوی قدم کین مپدر سرنگون}
 لونا ریه سکا سکا ریحون ^{اوغده در ز لهری مان کیندور}
 دیمه فقه سن اولسکره ماهر ^{نه فایده فالسک اولوا هن}
 مقدر شه ایسه اولور کس هن ^{اوغده پرینه مان کیندور}

سری عقد خیران اشرفن ملک
 شمن قسمنایه بیلک بقله بده
 کاه خوش کاه نا خوش و شکله فلک
 دنیا درخت بی طره سر بندور
 قضا کلو براسه انسانه نا کاه
 لونه کلو ر قولا لهر غدن لله
 انا الحق سرینه اولسکره آگاه
 منصور و شرفک لر ایسه دان کیندور
 خهار عشق رنجیمین بوینو نطا قلدی
 کرمی اولدینه کندین یا قلدی
 جفونک بلشینه قوشن یوا یا بده
 لیلادون لری بر شجاره کیندور

۱۷۰
 بو شهر قلدی
 اسید علی
 بیچاره قلدی
 یازدی
 قصوه نظر
 بیور میده سینه
 انندم هفت کدر

ÖZ GEÇMİŞ			
Adı, Soyadı	Ahmet Çoban		
Doğum Yeri ve Yılı	Erzurum/Aşkale/1993		
Medeni Durumu	Bekar		
Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyi	İngilizce ve Farsça başlangıç seviyesi.		
Öğrenim Durumu	Başlama - Bitirme Yılı		Kurum Adı
	Lisans	2011	2015
Yüksek Lisans	2015	2017	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doktora			
Çalıştığı Kurum(/lar)			Başlama - Ayrılma Yılı
1.			
2.			
3.			
Üye Olduğu Bilimsel ve Mesleki Kuruluşlar			
Katıldığı Proje ve Toplantılar			
Yayımlar			
Aldığı Ödüller			
Diğer			